

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan Nowak

Tom XVI

*Citrus Lycium Lyonia Maclura Mahonia Menispermum Menziesia Metasequoia
Microbiota Morus Neillia Nothofagus Nyssa Orixia Osmanthus Oxydendrum
Parthenocissus Paxistima Periploca Phellodendron Philadelphus Pieris Populus
Pseudolarix Pterostyrax Rhus*

Wojśławice, 2021

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan Nowak

Tom XVI

Lycium s. 3184 *Lyonia* 3162 *Maclura* 3137 *Mahonia* 3175 *Menispermum* 3180
Menziesia 3182 *Metasequoi* 3191 *Microbiota* 3194 *Morus* 3194 *Neillia* 3202
Nothofagus 3206 *Nyssa* 3212 *Orixa* 3215 *Osmanthus* 3217 *Oxydendrum* 3223
Parthenocissus 3232 *Paxistima* 3237 *Periploca* 3239 *Phellodendron* 3242
Philadelphus 3250 *Pieris* 3265 *Citrus* 3272 *Populus* 3277 *Pseudolarix* 3300
Pterostyrax 3302 *Rhus* 3304

Jaśminowiec 3250 Kolcowój 3184 Korkowiec 3242 Kwaśnodrzew 3223
Lionia 3162 Mahonia 3175 Menziesia 3182 Metasekwoja 3191
Miesięcznik 3180 Mikrobiota 3194 Modrzewnik 3300 Morwa 3194
Neillia 3202 Notofagus 3206 Nysa 3212 Obwojnik 3239 Oriksa 3215
Osmantus 3217 Paksistima 3237 Pieris 3265 Poncyria 3272
Styrakowiec 3302 Sumak 3304 Topola 3277 Winobluszcz 3232 Żółtnica 3137

Wojśławice, 2021

Copyright © Kawonszamot
All reserved rights

Tekst i fotografie:

Tomasz Jan Nowak
58-230 Niemcza ul. Wojsławice 3

Projekt graficzny, skład i łamanie:
Tomasz J. Nowak

ISBN 000-00-000000-0-0

© Kawonszamot
58-230 Niemcza ul. Wojsławice 3
e-mail: nowaktj@nowaktj.pl

Druk i oprawa:
Colorand Photobook 190, Zaczernie, 36-062 Zaczernie
Nakład:
jednostkowy nie przeznaczony do sprzedaży

Niemcza, Wojsławice, 2021

Cytowanie:
Nowak T.J., 2021. Notatnik ogrodnika. Kawonszamot, Wojsławice, T.XVI. -160 s.

x *Chitalpa tashkentensis* Ellis & Wisura 'Minsum' SUMMER BELLS – Chitalpa taszkiencka 'Minsum' SUMMER BELLS, rodzina *Bignoniaceae* – bignoniowate (nazwa oczekuje na akceptację)

Jest to mieszańiec międzygatunkowy pomiędzy *Chilopsis linearis* (Cav.) Sweet – Wierzby pustynnej i *Catalpa bignonioides* Walter 1788 – Katalpy bignoniowatej otrzymany w 1971 r. przez A. Rusanova z Ogrodu Botanicznego Uzbeckiej Akademii Nauk w Uzbekistanie. Do handlu został wprowadzony w 1977 r. przez R. Hebba z Nowojorskiego Ogrodu Botanicznego zaś w 1991 r. Th. Elias i W. Wisura z Rancho Botanic Garden w Santa Ana nadali mu nazwę Chitalpa. Jest to drzewo lub krzew rosnący szybko (szczególnie w młodości) do około 4 m wysokości i takiej samej szerokości. Szeroka i luźna korona osadzona jest na krótkim pniu. Liście są podobne do liści *Chilopsis linearis* - wierzby wiciowej, mocno podłużne, długie do 15 cm, zastrzone na szczycie, ciemnozielone i błyszczące. Kwitnie od czerwca do sierpnia. Kwiatostany będące dużą atrakcją, są złożone z kwiatów słodko pachnących, miododajnych, podobnych *Catalpa bignonioides* – Katalpy bignoniowatej o płatkach bardziej pofalowanych na brzegach i lekko różowych. Gardziel jest żółta z ciemnoróżowo-brązowymi prążkami. Mrozoodporność nie jest u nas dokładnie poznana, prawdopodobnie dość mrozoodporna do minus 23°C (USDA 6a) i zbliżona do mrozoodporności rodziców. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2011 roku. U młodych roślin przyrosty są atrakcyjnie duże, ale nie są przygotowane fizjologicznie do zimowego spoczynku i często przemarzają. Po paru latach uprawy roślina staje się bardziej mrozoodporna. Oprócz tej odmiany jest także odmiana 'Pink Dawn' o kwiatach bardziej różowych.

Bibliografia

Brenzel, Kathleen N., 1997. Sunset Western Garden Book, *Chitalpa* entry. Sunset Publishing Corp., Menlo Park, 1997.

Chitalpa tashkentensis Pink Dawn [W]: <https://www.ogrodkroton.pl/towar.4035.chitalpa.tashkentensis.pink.dawn.html>
 Elias T.S. & Wisura, 1991. x *Chitalpa tashkentensis* T.S.Elias & Wisura, Baileya 23(3): 142 (1991)
 Pink Dawn *Chitalpa* [W]: www.monrovia.com.
 x *Chitalpa tashkentensis* [W]: IPNI <https://www.ipni.org/n/959182-1>

Lycium – Kolcowój, rodzina Solanaceae – psiankowate

Przy obecnej klasyfikacji do rodzaju należy 113 gatunków, 1 podgatunek, 22 odmiany botaniczne i 2 mieszańce występujących w Europie i Azji, w południowej Afryce oraz w obu Amerykach. W Polsce dziczyały jest jeden gatunek *Lycium barbarum* L.- kolcowój pospolity (goji). Są to krzewy, często cierniste, do 4 m wysokości pędach zwykle omszonych. Liście sezonowe, skrętoległe, zwykle skupione w pęczki na krótkopędach krótkoogonkowe lub siedzące. Zazwyczaj drobne i lancetowate, czasem wałeczkowate. Owoce mięsiste (czasem soczyste) jagody, zwykle czerwone po dojrzeniu, ewentualnie pomarańczowe, żółte lub czarne. Rośliny te tolerują wysokie stężenie soli w glebie. Niektóre gatunki stosowane są w medycynie chińskiej.

Lycium barbarum 'Korean Big' - Kolcowój szkarłatny 'Korean Big'

Gatunek pochodzi z Chin. W Polsce jest rośliną uprawną i czasami dziczeje. Owoce są jadalne, w ofercie handlowej znane są pod nazwą jagód goji. Jest to prymitywne, dosyć agresywne pnącze od 1 do 3 m wysokości o łukowato zwisających, wiotkich, długich do 2 m i pokrytych kolcami pędach. Liście ma sezonowe, zielone, lancetowate, do 6 cm długości, ostre lub na końcach stępione, sztywne, dość grube i szarozielone. Kwiaty ma 5-krotne, korona purpurowofioletowa. U odmiany owocem jest żółta do czerwopomarańczowej jagoda, do 1,5 cm długości. Dojrzewają w od sierpnia do października. Roślina jest traktowana jako trująca (atropina, solanina), szczególnie niedojrzałe owoce, które mają jednak zastosowanie w medycynie (*Lycii fructus* - Ph.Eur. 8 supl. 4). Jagody są bogate w aminokwasy (do 5%), polisacharydy i karotenoidy (m.in. zeaksantynę, fyalien i kryptoksantynę) oraz olejek eteryczny z seskwiterpenami. Nasiona zawierają liczne triterpeny i steroidy triterpenowe. Kora zawiera poliaminy (kukoaminę A) i peptydy (liciumamid, liciumina A). W liściach stwierdzono steroidy (witanolid A). Zwierzęta na ogół omijają tą roślinę.

Tab. 201. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Lycium* – Kolcowój uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog.OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
032443	<i>Lycium</i>	<i>barbarum</i>	'Korean Big'	15	Nowak, T.J.

Tab. 202. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Lycium*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
-------------------	-------------------

<i>Lycium</i> L. 1753	<i>Ascleia</i> Raf. <i>Cantalea</i> Raf. <i>Evoista</i> Raf. <i>Grabowskia</i> Schldtl. <i>Jasminooides</i> Duhamel <i>Oplukion</i> Raf. <i>Phrodus</i> Miers <i>Rhopalostigma</i> Phil. <i>Teremis</i> Raf. <i>Triffena</i> Raf.
<i>Lycium x argentinocestroides</i> Hieron. ex Seckt 1930	
<i>Lycium x ciliatoelongatum</i> Bernardello 1986	
<i>Lycium acutifolium</i> E.Mey. ex Dun. 1852	<i>Lycium elliotii</i> Dammer <i>Lycium pendulinum</i> Miers
<i>Lycium afrum</i> L. 1753	<i>Jasminooides afrum</i> (L.) Medik. <i>Jasminooides linearifolium</i> Moench <i>Lycium bachmannii</i> Dammer <i>Lycium campanulatum</i> Drège ex Dunal <i>Lycium carnosum</i> Poir. <i>Lycium crassifolium</i> Salisb. <i>Lycium italicum</i> Mill. <i>Lycium propinquum</i> G.Don <i>Lycium rigidum</i> Thunb. <i>Oplukion afrum</i> (L.) Raf.
<i>Lycium ameghinoi</i> Speg. 1897	<i>Grabowskia ameghinoi</i> (Speg.) Speg. <i>Grabowskia spegazzinii</i> Dusén <i>Himeranthus ameghinoi</i> (Speg.) Speg. <i>Lycium durispina</i> Dusén
<i>Lycium americanum</i> Jacq. 1763	<i>Lycium americanum</i> var. <i>chrysocarpum</i> Urb. & Ekman <i>Lycium chilense</i> var. <i>heterophyllum</i> Hassl. <i>Lycium chilense</i> subsp. <i>paraguariense</i> Hassl. <i>Lycium floribundum</i> var. <i>pruinatum</i> A.Terracc. <i>Lycium johnstonii</i> S.F.Blake <i>Lycium nodosum</i> Miers <i>Lycium obtusum</i> Willd. ex Roem. & Schult. <i>Lycium pruinatum</i> Griseb. <i>Lycium salsum</i> Ruiz & Pav. <i>Lycium salsum</i> var. <i>normale</i> A.Terracc. <i>Lycium spathulifolium</i> Britton <i>Lycium subglabrum</i> (Moldenke) Moldenke <i>Lycium subtridentatum</i> Dammer <i>Lycium tweedyanum</i> Griseb. <i>Lycium tweedyanum</i> var. <i>chrysocarpum</i> (Urb. & Ekman) C.L.Hitchc. <i>Lycium tweedyanum</i> var. <i>heterophyllum</i> Hassl. <i>Lycium tweedyanum</i> var. <i>pruinatum</i> Hassl.
<i>Lycium amoenum</i> Dammer 1912	
<i>Lycium anatolicum</i> A.Baytop & R.R.Mill 1977	
<i>Lycium andersonii</i> A.Gray 1868	
<i>Lycium andersonii</i> var. <i>deserticola</i> (C.L.Hitchc.) Jeps. 1943	
<i>Lycium arenicola</i> Miers 1854	
<i>Lycium armatum</i> Griff. 1854	
<i>Lycium arochae</i> F.Chiang, T.Wendt & E.J.Lott 1979	
<i>Lycium athium</i> Bernardello 1986	
<i>Lycium barbarum</i> var. <i>aurantiicarpum</i> K.F.Ching 1978	
<i>Lycium barbarum</i> var. <i>implicatum</i> T.Y.Chen & Xu L.Jiang 2012	
<i>Lycium barbatum</i> 'Baihua'	
<i>Lycium australe</i> F.Muell. 1855	
<i>Lycium barbarum</i> L. 1753 not Thunb. 1794	<i>Boberella halimifolia</i> (Mill.) E.H.L.Krause <i>Lycium barbarum</i> Aiton non Lour. <i>Lycium barbatum</i> Thunb. 1794 <i>Lycium cochinchinense</i> Lour. <i>Lycium dunalianum</i> Bubani ex Dunal <i>Lycium floridum</i> Salisb. <i>Lycium halimifolium</i> Mill. <i>Lycium thunbergii</i> G.Don <i>Lycium trewianum</i> Roem. & Schult. <i>Lycium vulgare</i> Dunal <i>Teremis elliptica</i> Raf.
<i>Lycium barbatum</i> 'Big Lifeberry'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Chinese Boxthorn'	

<i>Lycium barbatum</i> 'Chinese Wolfberry'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Crimson Star'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Damayae'	
<i>Lycium barbatum</i> 'JB 1'	
<i>Lycium barbatum</i> 'JB2'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Korean Big'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Mengqi-1'	
<i>Lycium barbatum</i> 'New Big'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Ningqi 3'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Ningqi No. 1'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Number One'	<i>Lycium barbatum</i> '1'
<i>Lycium barbatum</i> 'Phoenix Tears'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Qingqi-1'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Red Life'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Sask Wolbery'	
<i>Lycium barbatum</i> 'SMNDA' SWEET LIFERBERRY	
<i>Lycium barbatum</i> 'Tianjinense'	
<i>Lycium barbatum</i> 'Tibet'	
<i>Lycium barbinodum</i> Miers 1854	
<i>Lycium berlandieri</i> Dunal 1852	<i>Lycium senticosum</i> Miers <i>Lycium stolidum</i> Miers
<i>Lycium berlandieri</i> var. <i>longistylum</i> C.L.Hitchc. 1932	
<i>Lycium berlandieri</i> var. <i>parviflorum</i> (A.Gray) A.Terracc. 1891	<i>Lycium berlandieri</i> var. <i>brevilobum</i> C.L.Hitchc. <i>Lycium berlandieri</i> f. <i>parviflorum</i> (A.Gray) C.L.Hitchc. <i>Lycium parviflorum</i> A.Gray
<i>Lycium boerhaviifolium</i> L.f. 1782	<i>Ehretia duplicata</i> Nees ex Arn. <i>Ehretia halimifolia</i> L'Hér. <i>Ehretia halimifolia</i> Nees ex Arn. <i>Grabowskia boerhaviifolia</i> (L.f.) Schldtl. <i>Grabowskia boerhaviifolia</i> var. <i>obtusifolia</i> Kuntze <i>Grabowskia cuneifolia</i> Dunal <i>Grabowskia duplicata</i> Arn. <i>Grabowskia duplicata</i> var. <i>balansae</i> Chodat <i>Grabowskia duplicata</i> var. <i>grandiflora</i> Dammer <i>Grabowskia glauca</i> (Phil.) I.M.Johnst. <i>Grabowskia lindleyi</i> Sendtn. <i>Grabowskia megalosperma</i> Speg. <i>Grabowskia obtusa</i> Arn. <i>Grabowskia schizocalyx</i> Dammer <i>Grabowskia schlechtendalii</i> Sendtn. <i>Lycium glaucum</i> Phil. <i>Lycium heterophyllum</i> Murray
<i>Lycium bosciifolium</i> Schinz 1911	<i>Lycium aciculare</i> Dammer <i>Lycium dunalioides</i> Dammer <i>Lycium emarginatum</i> Dammer <i>Lycium glossophyllum</i> Dammer <i>Lycium namaquense</i> Dammer <i>Lycium pauciflorum</i> Dammer <i>Lycium rangei</i> Dammer <i>Lycium schaeferi</i> Dammer <i>Lycium squarrosus</i> Dammer
<i>Lycium californicum</i> Nutt. ex A.Gray 1876	
<i>Lycium californicum</i> var. <i>arizonicum</i> A.Gray 1886	
<i>Lycium brevipes</i> Benth. 1844	<i>Lycium richii</i> A.Gray <i>Lycium verrucosum</i> Eastw.
<i>Lycium bridgesii</i> (Miers) R.A.Levin, Jill S.Mill. & G.Bernardello 2011	<i>Alona microphylla</i> Miers <i>Fabiana squamuligera</i> Dunal <i>Nolana microphylla</i> Miers ex Dunal <i>Phrodus bridgesii</i> Miers <i>Phrodus bridgesii</i> var. <i>nodosus</i> Reiche <i>Phrodus microphyllus</i> (Miers) Miers
<i>Lycium californicum</i> var. <i>interior</i> F.Chiang 1982	
<i>Lycium carolinianum</i> var. <i>quadridum</i> C.L.Hitchc. 1932	
<i>Lycium carolinianum</i> Walter 1788	<i>Evoista caroliniana</i> (Walter) Raf. <i>Panzeria caroliniana</i> (Walter) J.F.Gmel.
<i>Lycium cestroides</i> Schldtl. 1832	<i>Acnistus cestroides</i> (Schldtl.) Miers <i>Cestrum herzogii</i> Dammer
<i>Lycium chanar</i> Phil. 1891	<i>Lycium crassispina</i> Phil. <i>Lycium decipiens</i> Dammer

<i>Lycium chilense</i> Bertero 1829	<i>Lycium chilense</i> var. <i>gelidum</i> A.Terracc. <i>Lycium chilense</i> var. <i>odonellii</i> F.A.Barkley <i>Lycium chilense</i> var. <i>ovatum</i> Phil. <i>Lycium chilense</i> var. <i>petiolatum</i> Phil. <i>Lycium chilense</i> var. <i>tomentosulum</i> Phil. <i>Lycium fimbriatum</i> C.L.Hitchc. <i>Lycium gelidum</i> Wedd. <i>Lycium grevilleanum</i> Gillies ex Miers <i>Lycium hunzikeri</i> F.A.Barkley <i>Lycium lasiopetalum</i> Speg. <i>Lycium pulverulentum</i> Skottsbo. <i>Lycium salsum</i> var. <i>chilense</i> (Miers) Kuntze <i>Lycium scoparium</i> Miers <i>Lycium scoparium</i> var. <i>affine</i> Miers <i>Lycium scoparium</i> var. <i>divaricatum</i> Miers <i>Lycium scoparium</i> var. <i>grevilleanum</i> A.Terracc. <i>Lycium scoparium</i> var. <i>lineare</i> Miers
<i>Lycium chilense</i> var. <i>comberi</i> (C.L.Hitchc.) Bernardello 1986	<i>Lycium comberi</i> C.L.Hitchc.
<i>Lycium chilense</i> var. <i>confertifolium</i> (Miers) F.A.Barkley 1953	<i>Lycium melanopotamicum</i> Niederl. <i>Lycium patagonicum</i> var. <i>melanopotamicum</i> A.Terracc. <i>Lycium scoparium</i> var. <i>confertiflorum</i> Miers
<i>Lycium chilense</i> var. <i>descolei</i> F.A.Barkley 1953	<i>Lycium comberi</i> var. <i>donatii</i> F.A.Barkley <i>Lycium patagonicum</i> Miers <i>Lycium salsum</i> var. <i>patagonicum</i> (Miers) Kuntze
<i>Lycium chilense</i> var. <i>filifolium</i> (Gillies ex Miers) 1986	<i>Lycium chilense</i> var. <i>capillare</i> A.Terracc. <i>Lycium filifolium</i> Gillies ex Miers
<i>Lycium chilense</i> var. <i>glaberrimum</i> Phil. 1846	
<i>Lycium chilense</i> var. <i>minutifolium</i> (Miers) F.A.Barkley 1953	<i>Lycium filifolium</i> var. <i>minutifolium</i> Miers <i>Lycium philippianum</i> Speg.
<i>Lycium chilense</i> var. <i>vergarae</i> (Phil.) Bernardello 1986	<i>Lycium vergarae</i> Phil.
<i>Lycium chinense</i> 'Bulro' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Bulro kugija' <i>Lycium chinense</i> 'Bul-ro'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongdae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongdang' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Cheongdang Kugija'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongjingoogi' {Chiny}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongmyeong' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongun' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Cheong-un'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 14' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang14ho'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 15' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang15ho'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 2' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang #2'
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 6' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 7' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 8' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang 9' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyangjaerae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyangjong' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Cheonkwang' {rej. 2011}	
<i>Lycium chinense</i> 'Chongyang'	<i>Lycium chinense</i> 'Cheongyang Kugija'
<i>Lycium chinense</i> 'Goji'	
<i>Lycium chinense</i> 'Goji-Wolberry'	
<i>Lycium chinense</i> 'Haenamjaerae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Hokwang'	<i>Lycium chinense</i> 'Ho-kwang'
<i>Lycium chinense</i> 'Hwabun' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Jangmyeong' {Korea}	<i>Lycium chinense</i> 'Jangyeong'
<i>Lycium chinense</i> 'Jinbujaerae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Jindojaerae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Joonggug #1'	
<i>Lycium chinense</i> 'Joonggug #2'	
<i>Lycium chinense</i> 'Keumsanjaerae' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> Mill. 1768	<i>Boberella rhombifolia</i> (Moench) E.H.L.Krause <i>Jasminoides rhombifolium</i> Moench <i>Lycium barbarum</i> Lour. non Aiton <i>Lycium carnosum</i> hort. non Poir. <i>Lycium elongatum</i> Salisb. <i>Lycium europaeum</i> Mérat ex Dunal <i>Lycium rhombifolium</i> (Moench) Dippel <i>Lycium subglobosum</i> Dunal <i>Teremis turbinata</i> Raf.

<i>Lycium chinense</i> 'Myeongan' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Nokwongoogi' {Chiny}	
<i>Lycium chinense</i> 'Sweet Life'	
<i>Lycium chinense</i> 'TA209'	
<i>Lycium chinense</i> var. <i>ovatum</i> (Veill.)C.K.Schneid.	<i>Lycium rhombifolium</i> (Moench)Dippel <i>Lycium ovatum</i> Lois.
<i>Lycium chinense</i> var. <i>potaninii</i> (Pojark.) A.M.Lu 1978	<i>Lycium potaninii</i> Pojark.
<i>Lycium chinense</i> 'Y oungha llbon #1'	
<i>Lycium chinense</i> 'Younghagoogi' {Chiny}	
<i>Lycium chinense</i> 'Youseong #1' {Korea}	
<i>Lycium chinense</i> 'Youseong #2' {Japonia}	<i>Lycium chinense</i> 'Yosong 2'
<i>Lycium ciliatum</i> Schtdl. 1832	<i>Lycium argentinum</i> Hieron. <i>Lycium chilense</i> var. <i>meyeri</i> F.A.Barkley <i>Lycium ciliatum</i> var. <i>cordobense</i> Kuntze <i>Lycium ciliatum</i> var. <i>heteromorphum</i> Kuntze <i>Lycium ciliatum</i> var. <i>latifolium</i> Kuntze <i>Lycium ciliatum</i> var. <i>saltense</i> Kuntze <i>Lycium erosum</i> Miers <i>Lycium floribundum</i> var. <i>ciliatum</i> A.Terracc. <i>Lycium floribundum</i> var. <i>grisebachii</i> A.Terracc. <i>Lycium ignarum</i> Miers <i>Lycium schickendantzii</i> F.A.Barkley <i>Lycium scoparium</i> var. <i>argentinum</i> Griseb. <i>Withania pulvinata</i> Dunal
<i>Lycium cinereum</i> Thunb. 1794	<i>Cestrum lycioides</i> Licht. ex Roem. & Schult. <i>Cestrum pubescens</i> Licht. ex Roem. & Schult. <i>Lycium caespitosum</i> Dinter & Dammer <i>Lycium engleri</i> Dammer <i>Lycium prunus-spinosa</i> Dunal <i>Lycium roridum</i> Miers <i>Lycium seineri</i> Dammer <i>Lycium woodii</i> Dammer
<i>Lycium confertum</i> Miers 1854	<i>Lycium elongatum</i> Miers <i>Lycium floribundum</i> var. <i>confertum</i> (Miers) A.Terracc. <i>Lycium floribundum</i> var. <i>elongatum</i> A.Terracc.
<i>Lycium cooperi</i> A.Gray 1868	<i>Lycium cooperi</i> var. <i>pubiflora</i> A.Gray
<i>Lycium cuneatum</i> Dammer 1905	<i>Lycium colorans</i> Dammer <i>Lycium cuneatum</i> var. <i>rojasii</i> F.A.Barkley
<i>Lycium cyathiformum</i> C.L.Hitchc. 1932	
<i>Lycium cylindricum</i> Kuang & A.M.Lu 1978	
<i>Lycium cylindricum</i> Kuang & A.M.Lu 1978	
<i>Lycium dasystemum</i> Pojark. 1950	<i>Lycium dasystemum</i> var. <i>rubricaulium</i> A.M.Lu
<i>Lycium dasystemum</i> Pojark. 1950	<i>Lycium dasystemum</i> var. <i>rubricaulium</i> A.M.Lu
<i>Lycium decumbens</i> Welw. ex Hiern 1898	
<i>Lycium decumbens</i> Welw. ex Hiern 1898	
<i>Lycium densifolium</i> Wiggins 1934	
<i>Lycium densifolium</i> Wiggins 1934	
<i>Lycium depressum</i> Stocks 1852	
<i>Lycium depressum</i> Stocks 1852	
<i>Lycium depressum</i> Stoks.	<i>Lycium turcomanicum</i> Turcz.
<i>Lycium depressum</i> subsp. <i>angustifolium</i> Schönb.-Tem. 1972	
<i>Lycium deserti</i> Phil. 1860	<i>Lycium breanum</i> Phil. <i>Lycium chilense</i> var. <i>deserticum</i> A.Terracc. <i>Lycium pachyclados</i> Phil.
<i>Lycium deserti</i> Phil. 1860	<i>Lycium breanum</i> Phil. <i>Lycium chilense</i> var. <i>deserticum</i> A.Terracc. <i>Lycium pachyclados</i> Phil.
<i>Lycium distichum</i> Meyen 1834	<i>Grabowskia disticha</i> (Meyen) Walp. <i>Lycium divaricatum</i> Rusby <i>Lycium oreophilum</i> Wedd. <i>Lycium scabrum</i> Nees
<i>Lycium distichum</i> Meyen 1834	<i>Grabowskia disticha</i> (Meyen) Walp. <i>Lycium divaricatum</i> Rusby <i>Lycium oreophilum</i> Wedd. <i>Lycium scabrum</i> Nees
<i>Lycium edgeworthii</i> Dunal 1852	
<i>Lycium edgeworthii</i> Dunal 1852	
<i>Lycium eenii</i> S.Moore 1908	<i>Lycium lancifolium</i> Dammer <i>Lycium trothae</i> Dammer

<i>Lycium eenii</i> S.Moore 1908	<i>Lycium lancifolium</i> Dammer <i>Lycium trothae</i> Dammer
<i>Lycium europaeum</i> L. 1753	<i>Lycium dumosum</i> Salisb. <i>Lycium intricatum</i> Boiss. <i>Lycium mediterraneum</i> Dunal <i>Lycium obliquifolium</i> Stokes <i>Lycium orientale</i> Miers <i>Lycium saevum</i> Miers <i>Lycium salicifolium</i> Mill. <i>Lycium siculum</i> Ucria <i>Lycium spina-christi</i> Sennen & Elías <i>Lycium spinosum</i> Hasselq.
<i>Lycium exsertum</i> A.Gray 1885	<i>Lycium fremontii</i> var. <i>bigelovii</i> A.Gray
<i>Lycium ferocissimum</i> 'African Boxtorn'	<i>Lycium ferocissimum</i> 'African Boxtorn'
<i>Lycium ferocissimum</i> Miers 1854	<i>Lycium macrocalyx</i> Dammer
<i>Lycium flexicaule</i> Pojark. 1950	
<i>Lycium fremontii</i> A.Gray 1862	<i>Lycium gracilipes</i> A.Gray
<i>Lycium fuscum</i> Miers 1854	<i>Lycium elongatum</i> var. <i>riojana</i> Hieron. ex Hauman <i>Lycium gilliesianum</i> var. <i>fuscum</i> (Miers) F.A.Barkley <i>Lycium miersii</i> F.A.Barkley <i>Lycium penduliflorum</i> I.M.Johnst. <i>Lycium scoparium</i> var. <i>fuscum</i> A.Terracc.
<i>Lycium gariepense</i> A.M.Venter 2003	
<i>Lycium geniculatum</i> Fernald 1900	<i>Grabowskia geniculata</i> (Fernald) C.L.Hitchc.
<i>Lycium gilliesianum</i> Miers 1854	<i>Lycium acanthocladium</i> Speg. <i>Lycium elongatum</i> var. <i>longifolium</i> Hauman <i>Lycium floribundum</i> var. <i>gilliesianum</i> A.Terracc. <i>Lycium gilliesianum</i> var. <i>longitubum</i> C.L.Hitchc. <i>Lycium gilliesianum</i> var. <i>ruiz-lealii</i> F.A.Barkley <i>Lycium longiflorum</i> Phil. <i>Lycium longitubum</i> Dammer <i>Lycium patagonicum</i> var. <i>longiflorum</i> A.Terracc. <i>Lycium wilkesii</i> Ball
<i>Lycium glomeratum</i> Sendt	<i>Lycium graciliflorum</i> Dammer <i>Lycium morongii</i> Britton <i>Lycium morongii</i> var. <i>parvifolium</i> (C.L.Hitchc.) F.A.Barkley
<i>Lycium grandicalyx</i> Joubert & Venter 1989	
<i>Lycium hantamense</i> A.M.Venter 2007	
<i>Lycium hassei</i> Greene 1888	<i>Lycium brevipes</i> var. <i>hassei</i> C.L.Hitchc. <i>Lycium carolinianum</i> f. <i>hassei</i> A.Terracc. <i>Lycium richii</i> var. <i>hassei</i> I.M.Johnst.
<i>Lycium hirsutum</i> Dunal 1852	<i>Lycium pilosum</i> Dammer
<i>Lycium horridum</i> Thunb. 1794	<i>lochroma horridum</i> (J.F.Macbr.) Hunz. <i>Lycium apiculatum</i> Dunal <i>Lycium echinatum</i> Dunal <i>Lycium kraussii</i> Dunal <i>Lycium leptacanthum</i> C.H.Wright <i>Lycium minutiflorum</i> Dammer <i>Lycium omahekense</i> Dammer <i>Lycium oxycladum</i> Miers <i>Lycium schoenlandii</i> Dammer <i>Oplukion horridum</i> (Thunb.) Raf.
<i>Lycium humile</i> Phil. 1860	
<i>Lycium infaustum</i> Miers 1854	<i>Lycium halophilum</i> Speg. <i>Lycium paucifolium</i> Rusby
<i>Lycium intricatum</i> Boiss. 1838	
<i>Lycium isthmense</i> F.Chiang 1975	
<i>Lycium kopetdaghi</i> Pojark. 1950	
<i>Lycium leiospermum</i> I.M.Johnst. 1940	
<i>Lycium leiostemum</i> Wedd. 1895	<i>Lycium biesei</i> F.A.Barkley
<i>Lycium macrodon</i> A.Gray 1862	
<i>Lycium macrodon</i> var. <i>dispermum</i> (Wiggins) F.Chiang 1982	<i>Lycium dispermum</i> Wiggins
<i>Lycium makranicum</i> Schönb.-Tem. 1972	
<i>Lycium martii</i> Sendtn. 1846	<i>Lycium acnistoides</i> Griseb. <i>Lycium piocorreaum</i> Rizzini
<i>Lycium mascarenense</i> A.M.Venter & A.J.Scott 1999	
<i>Lycium megacarpum</i> Wiggins 1940	

<i>Lycium minimum</i> C.L.Hitchc. 1932	
<i>Lycium minutifolium</i> Remy 1849	<i>Lycium chilense</i> var. <i>implexum</i> A.Terracc. <i>Lycium implexum</i> Miers <i>Lycium rhodolphii</i> Speg.
<i>Lycium ningxiaense</i> R.J.Wang & Q.Liao 2014	<i>Lycium parvifolium</i> T.Y.Chen & Xu L.Jiang
<i>Lycium oxycarpum</i> Dunal 1852	<i>Lycium austrinum</i> Miers
<i>Lycium pallidum</i> Miers 1854	
<i>Lycium pallidum</i> var. <i>oligospermum</i> C.L.Hitchc. 1932	
<i>Lycium parishii</i> A.Gray 1885	<i>Lycium pringlei</i> A.Gray
<i>Lycium parishii</i> var. <i>modestum</i> (I.M.Johnst.) F.Chiang 1982	
<i>Lycium peninsulare</i> Brandegee 1916	
<i>Lycium petraeum</i> Feinbrun 1968	
<i>Lycium pilifolium</i> C.H.Wright 1904	<i>Lycium dinteri</i> Dammer <i>Lycium glandulosissimum</i> Schinz
<i>Lycium puberulum</i> A.Gray 1862	
<i>Lycium puberulum</i> var. <i>berberidoides</i> (Correll) F.Chiang 1982	<i>Lycium berberidoides</i> Correll
<i>Lycium pubitubum</i> C.L.Hitchc. 1932	<i>Lycium minutifolium</i> var. <i>major</i> Kuntze
<i>Lycium pumilum</i> Dammer 1912	<i>Lycium colletioides</i> Dammer <i>Lycium karasbergense</i> L.Bolus <i>Lycium salinicola</i> I.Verd.
<i>Lycium qingshuigeense</i> Xu L.Jiang & J.N.Li 2011	
<i>Lycium rachidocladum</i> Dunal 1852	
<i>Lycium repens</i> Speg. 1897	
<i>Lycium retusum</i> B.L.Rob. & Fernald 1895	
<i>Lycium ruthenicum</i> Murray	<i>Lycium glaucum</i> Miers.
<i>Lycium ruthenicum</i> Murray 1780	<i>Lycium foliosum</i> Stocks <i>Lycium glaucum</i> Miers <i>Lycium tataricum</i> Pall.
<i>Lycium sandwicense</i> A.Gray 1862	
<i>Lycium schaffneri</i> A.Gray ex Hemsl. 1882	
<i>Lycium schizocalyx</i> C.H.Wright 1904	
<i>Lycium schreiteri</i> F.A.Barkley 1952	
<i>Lycium schweinfurthii</i> Dammer 1912	
<i>Lycium shockleyi</i> A.Gray 1887	<i>Lycium rickardii</i> C.H.Müll.
<i>Lycium sokotranum</i> R.Wagner & Vierh. 1906	
<i>Lycium stenophyllum</i> Remy 1849	<i>Lycium fragosum</i> Miers
<i>Lycium strandveldense</i> A.M.Venter 2003	
<i>Lycium tenue</i> Willd. 1809	
<i>Lycium tenuispinosum</i> Miers 1854	<i>Lycium chubutense</i> Dusén <i>Lycium floribundum</i> Dunal <i>Lycium floribundum</i> var. <i>tenuispinosum</i> A.Terracc. <i>Lycium patagonicum</i> var. <i>pubescens</i> A.Terracc. <i>Lycium pubescens</i> Miers <i>Lycium salsum</i> var. <i>floribundum</i> (Dunal ex DC.) Kuntze <i>Lycium salsum</i> var. <i>pubescens</i> (Miers) Kuntze <i>Lycium spinulosum</i> Miers <i>Lycium spinulosum</i> var. <i>parvifolium</i> Miers
<i>Lycium tetrandrum</i> Thunb. 1794	<i>Evoista spinosa</i> Raf. <i>Lycium marlothii</i> Dammer
<i>Lycium tenuispinosum</i> var. <i>calycinum</i> (Griseb.) Bernardello 1982	<i>Lycium ovalilobum</i> C.L.Hitchc. <i>Lycium scoparium</i> var. <i>calycinum</i> Griseb.
<i>Lycium tenuispinosum</i> var. <i>friesii</i> (Dammer) C.L.Hitchc. 1932	<i>Lycium friesii</i> Dammer <i>Lycium ovalilobum</i> var. <i>sleumeri</i> F.A.Barkley <i>Lycium venturii</i> C.L.Hitchc.
<i>Lycium texanum</i> Correll 1965	
<i>Lycium torreyi</i> A.Gray 1862	<i>Lycium torreyi</i> var. <i>filiforme</i> M.E.Jones
<i>Lycium truncatum</i> Y.C.Wang 1934	
<i>Lycium villosum</i> Schinz 1890	
<i>Lycium vimineum</i> Miers 1854	<i>Lycium chilense</i> var. <i>vimineum</i> (Miers) A.Terracc.
<i>Lycium yunnanense</i> Kuang & A.M.Lu 1978	

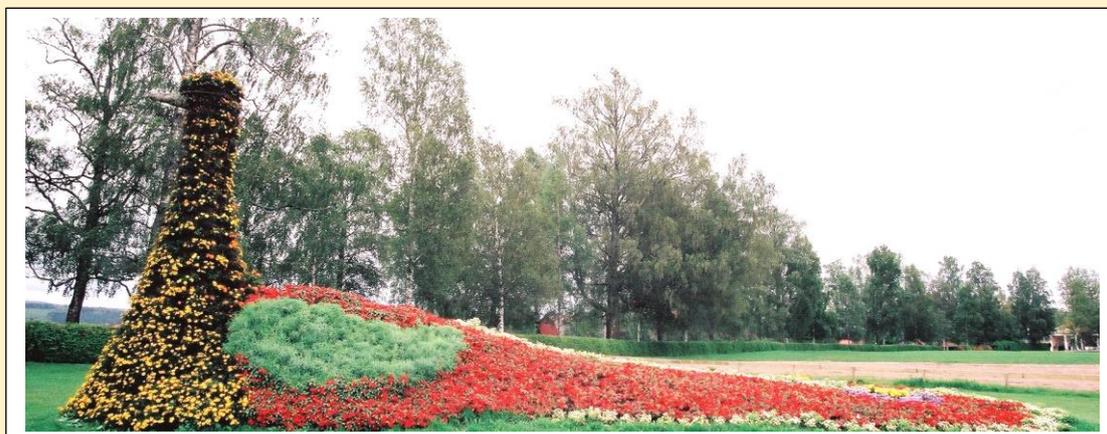
Bibliografia

Chung Jong Wook i inni, (2009). Cultivar Discrimination of Korean and Chinese Boxthorn (*Lycium chinense* Mill. and *Lycium barbarum* L.) using SSR Markers. 誌(Korean J. Medicinal Crop Sci.) 17(6) : 445 – 451
 Dirr M., (1983). Manual of Woody Landscape Plants, Ed. 3, 1983, p. 405
 EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon/LABWA>

- Griffiths M.**, (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch** Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars.
- Hoffman M.H.A.**, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar H. van de, JONG P.C. de**, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Lycium** W: Woody Plants Database <http://woodyplants.cals.cornell.edu/plant/print/138> [Dostęp: 2018.11.16]
- Lycium**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Lycium**. [W.]: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.16]
- Lycium**. [W]: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.11.16]
- Marosz Adam**, (2017). Owoce jagody goji (*Lycium barbatum* i *Lycium Chinense*) – nowe możliwości dla ogrodnictwa czy zagrożenie dla konsumentów? Ann. UMCS sectio EEE Hort. XXVII(1):19-30
- PARK & Jae Kwang KIM**, (2012). Metabolomics for the Quality Assessment of *Lycium chinense* Fruits, Bioscience, Biotechnology, and Biochemistry, 76:12, 2188-2194, DOI: 10.1271/bbb.12045
- Soo-Yun PARK, Woo Tae PARK, Young Chun PARK, Jung Il JU, Sang Un
- Zander R.** (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Lycium*

- A.P.de Candolle, Prodr.* 13(1): 520 (1852)
- Anales Mus. Nac. Santiago de Chile* 1: 68 (1891)
- Ann. Mag. Nat. Hist., ser. 2, 14:* 131 (1854)
- Ann. Missouri Bot. Gard.* 19: 218 (1932)
- Biol. Cent.-Amer., Bot.* 2: 426 (1882)
- Bol. Acad. Nac. Ci. Republ. Argent.* 57: 313 (1986)
- Bol. Soc. Bot. México* 33: 3 (1975); 43: 5 (1982)
- Bot. Jahrb. Syst.* 37: 169 (1905); 48: 224 (1912)
- Bot. Mater. Gerb. Bot. Inst. Komarova Akad. Nauk S.S.S.R.* 13: 255 (1950)
- Bot. Voy. Sulphur:* 40 (1844)
- C.F.P.von Martius & auct. suc. (eds.), Fl. Bras.* 10: 154 (1846)
- C.Gay, Fl. Chil.* 5: 93 (1849)
- Cat. Afr. Pl.* 1: 752 (1898)
- Chlor. Andina* 2: 108 (1859)
- Collect. Bot. (Barcelona)* 7: 373 (1968)
- Commentat. Soc. Regiae Sci. Gott.* 2: 9 (1779 publ. 1780)
- Contr. Dudley Herb.* 1: 198 (1934); 3: 73 (1940)
- Contr. Inst. Bot. Natl. Acad. Peiping* 2: 103 (1934)
- Elench. Pl. Nov.:* 66 (1838)
- Enum. Pl.:* 245 (1809)
- Fl. Atacam.:* 43 (1860)
- Fl. Calif.* 3: 461 (1943)
- Fl. Carol.:* 84 (1788)
- Fl. Cordob.:* 439 (1930)
- Fl. Iranica* 100: 34 (1972)
- Fl. Reipubl. Popularis Sin.* 67(1): 158 (1978)
- Gard. Dict. ed. 8: n.º 5* (1768)
- Guihaia* 31: 427 (2011); 32: 8 (2012)
- Hooker's J. Bot. Kew Gard. Misc.* 4: 179 (1852)
- J. Arnold Arbor.* 21: 72 (1940)
- J. Bot.* 46: 71 (1908)
- Lilloa* 26: 203 (1953)
- Linnaea* 7: 70 (1832); 33: 206 (1864)
- Madroño* 26: 180 (1979)
- Mag. Nat. Hist., ser. 2, 14:* 137 (1854)
- Malpighia* 4: 522 (1891)
- Mercurio Chileno* 15: 693 (1829)
- Not. Pl. Asiat.* 4: 95 (1854)
- Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh* 35: 313 (1977)
- Observ. Bot.* 1: 448 (1834)
- Oesterr. Bot. Z.* 56: 257 (1906)
- Phytotaxa* 173: 299 (2014)
- Pittonia* 1: 222 (1888)
- Proc. Amer. Acad. Arts* 6: 47 (1862); 7: 388 (1868); 20: 305 (1885); 22: 311 (1887); 30: 120 (1895); 35: 566 (1900)
- Prodr. Pl. Cap.:* 37 (1794)
- Revista Fac. Agron. Univ. Nac. La Plata* 3: 553 (1897)
- S. African J. Bot.* 55: 516 (1989); 65: 428 (1999); 69: 161 (2003); 73: 214 (2007)
- S.Watson & al., Bot. California* 1: 542 (1876)
- Select. Stirp. Amer. Hist.:* 50 (1763)
- Sp. Pl.:* 191 (1753)
- Suppl. Pl.:* 150 (1782)
- Syn. Fl. N. Amer., ed. 2, 2(1):* 437 (1886)
- Taxon* 60: 689 (2011)
- Trans. Philos. Soc. Victoria* 1: 20 (1855)
- Univ. Calif. Publ. Bot.* 6: 359 (1916)
- Verh. Bot. Vereins Prov. Brandenburg* 21: 184 (1890)
- Vierteljahrsschr. Naturf. Ges. Zürich* 56: 263 (1911)
- W.H.Harvey & auct. suc. (eds.), Fl. Cap.* 4(2): 113 (1904)
- Wrightia* 3: 139 (1965)

Lyonia Nutt. 1818 - Lonia, rodzina Ericaceae – wrzosowate

Rodzaj obejmuje 42 gatunki, 1 podgatunek i 10 odmian botanicznych występujących w Ameryce Północnej, na Jamajce i na Kubie.

Lyonia ligustrina (L.) DC. 1839 - Lonia wiechowata

Pochodzi ze wschodnich Stanów Zjednoczonych z Maine na Florydzie i na zachód do Teksasu i Oklahomy. Krzew o wysokości od 1 do 1,5 m, w naturze do 4 m, tworzący długie, do 4 m, rozłogi i wydający małe, niepozorne, białe kwiaty, rozkwitające w czerwcu. Liście są owalne i mają długość do 10,5 cm i 5 szerokości. Dość mrozoodporna do minus 18 °C (USDA 7a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2015 roku. Jest to gatunek, o niskich walorach dekoracyjnych. Rośliny z rodzaju *Lyonia* są rzadko spotykane w ogrodach. Może rosnąć na stanowiskach wilgotnych i suchych oraz w siedliskach narażonych na pożary.

Tab. 203. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
002783	<i>Lyonia</i>	<i>ligustrina</i> (L.) DC.	"	15	Sęktas, St.

Tab. 204. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Lyonia*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Lyonia</i> Nutt. 1818 non Elliott 1817 non Raf.1808	<i>Arsenococcus</i> Small <i>Desmothamnus</i> Small <i>Neopieris</i> Britton <i>Xolisma</i> Raf.
<i>Lyonia affinis</i> (A.Rich.) Urb. 1925	
<i>Lyonia alainii</i> Judd 1981	
<i>Lyonia alpina</i> Urb. & Ekman 1927	<i>Lyonia orbiculata</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Xolisma alpina</i> (Urb. & Ekman) Sleumer <i>Xolisma orbiculata</i> Sleumer
<i>Lyonia buchii</i> Urb. 1921	
<i>Lyonia chapaensis</i> (Dop) Merr. 1942	<i>Pieris chapaensis</i> Dop
<i>Lyonia compta</i> (W.W.Sm. & Jeffrey) Hand.-Mazz. 1936	<i>Pieris compta</i> W.W.Sm. & Jeffrey <i>Xolisma compta</i> (W.W.Sm. & Jeffrey) Rehder
<i>Lyonia doyonensis</i> (Hand.-Mazz.) Hand.-Mazz. 1936	<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>doyonensis</i> (Hand.-Mazz.) Judd <i>Pieris doyonensis</i> Hand.-Mazz.
<i>Lyonia ekmanii</i> Urb. 1925	
<i>Lyonia elliptica</i> (Small) Alain 1956	<i>Xolisma elliptica</i> Small

<i>Lyonia ferruginea</i> (Walter) Nutt. 1818	<i>Andromeda ferruginea</i> Walter <i>Andromeda ferruginea</i> var. <i>arborescens</i> Michx. <i>Andromeda rigida</i> Pursh <i>Cassandra ferruginea</i> (Walter) Nied. <i>Leucothoe rhomboidalis</i> A.Gray <i>Lyonia rhomboidalis</i> G.Don <i>Lyonia rigida</i> Nutt. <i>Xolisma ferruginea</i> (Walter) Nash
<i>Lyonia fruticosa</i> (Michx.) G.S.Torr. ex B.L.Rob. 1916	<i>Andromeda ferruginea</i> var. <i>fruticosa</i> Michx. <i>Xolisma fruticosa</i> (Michx.) Nash
<i>Lyonia glandulosa</i> (A.Rich.) Griseb. 1866	<i>Andromeda glandulosa</i> (A.Rich.) C.Wright <i>Leucothoe glandulosa</i> A.Rich. <i>Lyonia glandulosa</i> subsp. <i>revolutifolia</i> (Judd) Borhidi <i>Lyonia glandulosa</i> var. <i>revolutifolia</i> Judd <i>Lyonia glandulosa</i> var. <i>toaensis</i> (Acuña & Roíg) R.Berazaín <i>Lyonia toaensis</i> Acuña & Roíg
<i>Lyonia heptamera</i> Urb. 1899	<i>Lyonia dictyoneura</i> Urb. <i>Xolisma dictyoneura</i> (Urb.) Small <i>Xolisma heptamera</i> (Urb.) Small
<i>Lyonia jamaicensis</i> (Sw.) D.Don 1834	<i>Andromeda fasciculata</i> Sw. <i>Andromeda jamaicensis</i> Sw. <i>Cassandra jamaicensis</i> (Sw.) Nied. <i>Lyonia fasciculata</i> (Sw.) G.Don <i>Xolisma fasciculata</i> (Sw.) Small
<i>Lyonia latifolia</i> (A.Rich.) Griseb. 1866	<i>Andromeda latifolia</i> (A.Rich.) C.Wright <i>Leucothoe latifolia</i> A.Rich. <i>Lyonia calycosa</i> (Small) Urb. <i>Lyonia clementis</i> Acuña & Roíg <i>Lyonia densiflora</i> Urb. <i>Lyonia elata</i> Urb. <i>Lyonia latifolia</i> var. <i>calycosa</i> (Small) Judd <i>Lyonia latifolia</i> subsp. <i>calycosa</i> (Small) Borhidi <i>Lyonia leonis</i> Acuña & Roíg <i>Lyonia turquini</i> (Small) Ekman ex Urb. <i>Xolisma calycosa</i> Small <i>Xolisma latifolia</i> (A.Rich.) Small <i>Xolisma turquini</i> Small
<i>Lyonia ligustrina</i> (L.) DC. 1839	<i>Andromeda frondosa</i> Pursh <i>Andromeda ligustrina</i> Muhl. <i>Andromeda ligustrina</i> var. <i>frondosa</i> (Pursh) Alph.Wood <i>Andromeda ligustrina</i> var. <i>pubescens</i> A.Gray <i>Andromeda paniculata</i> var. <i>nudiflora</i> Michx. <i>Andromeda paniculata</i> var. <i>pubescens</i> (A.Gray) Dippel <i>Andromeda paniculata</i> var. <i>tomentosa</i> (Dum.Cours.) Dippel <i>Andromeda parabolica</i> Duhamel <i>Andromeda pilulifera</i> DC. <i>Andromeda polyantha</i> Steud. <i>Andromeda tomentosa</i> Dum.Cours. <i>Andromeda watsoniana</i> Steud. <i>Arsenococcus frondosus</i> (Pursh) Small <i>Arsenococcus ligustrinus</i> (L.) Small <i>Lyonia frondosa</i> (Pursh) Nutt. <i>Lyonia ligustrina</i> var. <i>pubescens</i> (A.Gray) Bean <i>Lyonia multiflora</i> P.Watson <i>Lyonia paniculata</i> Nutt. <i>Lyonia parabolica</i> (Duhamel) K.Koch <i>Vaccinium ligustrinum</i> L. <i>Xolisma ligustrina</i> (L.) Britton <i>Xolisma ligustrina</i> var. <i>pubescens</i> (A.Gray) Millsp.
<i>Lyonia ligustrina</i> var. <i>foliosiflora</i> (Michx.) Fernald 1908	<i>Andromeda ligustrina</i> var. <i>foliosiflora</i> (Michx.) C.K.Schneid. <i>Andromeda paniculata</i> var. <i>foliosiflora</i> Michx. <i>Lyonia capreifolia</i> P.Watson <i>Lyonia ligustrina</i> var. <i>capreifolia</i> (P.Watson) DC. <i>Lyonia ligustrina</i> var. <i>salicifolia</i> (P.Watson) DC. <i>Lyonia salicifolia</i> P.Watson <i>Xolisma foliosiflora</i> (Michx.) Small <i>Xolisma ligustrina</i> var. <i>foliosiflora</i> (Michx.) C.Mohr
<i>Lyonia lippoldii</i> R.Berazaín & Bisse 1987	
<i>Lyonia longipes</i> Urb. 1922	<i>Lyonia obtusa</i> var. <i>longipes</i> (Urb.) Judd

<i>Lyonia lucida</i> (Lam.) K.Koch 1872	<i>Andromeda coriacea</i> Aiton <i>Andromeda coriacea</i> var. <i>rubra</i> G.Lodd. <i>Andromeda lacustris</i> C.Wright <i>Andromeda lucida</i> Lam. <i>Andromeda marginata</i> Duhamel <i>Andromeda myrtifolia</i> Salisb. <i>Andromeda nitida</i> J.Bartram & W.Bartram ex Marshall <i>Andromeda nitida</i> var. <i>rhombifolia</i> Alph.Wood <i>Desmothamnus lucidus</i> (Lam.) Small <i>Desmothamnus nitidus</i> (J.Bartram & W.Bartram ex Marshall) Small <i>Leucothoe coriacea</i> (Aiton) DC. <i>Lyonia lucida</i> f. <i>rubra</i> (G.Lodd.) Rehder <i>Lyonia marginata</i> (Duhamel) D.Don <i>Lyonia nitida</i> (J.Bartram & W.Bartram ex Marshall) Fernald <i>Neopieris nitida</i> (J.Bartram & W.Bartram ex Marshall) Britton <i>Pieris nitida</i> (J.Bartram & W.Bartram ex Marshall) Benth. & Hook.f. <i>Xolisma lucida</i> (Lam.) Rehder
<i>Lyonia lucida</i> (Lam.)K.Koch	<i>Pieris lucida</i> (Lam.)Rehder <i>Pieris nitida</i> (Bartr.)Benth.et Hook f.
<i>Lyonia lucida</i> 'Morris Minor'	
<i>Lyonia lucida</i> "	
<i>Lyonia macrocalyx</i> (J.Anthony) Airy Shaw 1937	<i>Pieris macrocalyx</i> J.Anthony
<i>Lyonia macrophylla</i> (Britton) Ekman ex Urb. 1925	<i>Lyonia brachytricha</i> Urb. <i>Xolisma macrophylla</i> Britton
<i>Lyonia maestrensis</i> Acuña & Roíg 1956	
<i>Lyonia mariana</i> (L.) D.Don 1834	<i>Andromeda grandiflora</i> Meerb. <i>Andromeda mariana</i> L. <i>Andromeda mariana</i> var. <i>angustifolia</i> Pursh <i>Andromeda mariana</i> var. <i>ovalis</i> Sims <i>Andromeda pulchella</i> Salisb. <i>Leucothoe mariana</i> (L.) DC. <i>Neopieris mariana</i> (L.) Britton <i>Pieris mariana</i> (L.) Benth. & Hook.f. <i>Xolisma mariana</i> (L.) Rehder <i>Xolisma mariana</i> f. <i>vestita</i> Rehder
<i>Lyonia microcarpa</i> Urb. & Ekman 1926	<i>Lyonia apiculata</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Xolisma apiculata</i> Sleumer
<i>Lyonia myrtilloides</i> Griseb. 1866	<i>Andromeda glandulosa</i> var. <i>ovalifolia</i> (Griseb.) M.Gómez <i>Lyonia myrtilloides</i> var. <i>ovalifolia</i> Griseb. <i>Lyonia myrtilloides</i> var. <i>parvifolia</i> Griseb. <i>Lyonia vaccinioides</i> (Small) Acuña & Roíg <i>Xolisma myrtilloides</i> (Griseb.) Small <i>Xolisma vaccinioides</i> Small
<i>Lyonia nipensis</i> subsp. <i>depressinerva</i> (Judd) Borhidi 1983	<i>Lyonia nipensis</i> var. <i>depressinerva</i> Judd
<i>Lyonia nipensis</i> Urb. 1925	<i>Lyonia libanensis</i> Urb.
<i>Lyonia obtusa</i> Griseb. 1866	<i>Andromeda obtusa</i> (Griseb.) C.Wright <i>Lyonia oblongata</i> Urb. <i>Xolisma oblongata</i> (Urb.) Sleumer <i>Xolisma obtusa</i> (Griseb.) Small
<i>Lyonia octandra</i> (Sw.) Griseb. 1859	<i>Andromeda octandra</i> Sw. <i>Erica indica</i> K.F.Waitz <i>Menziesia triflora</i> Bertero ex Spreng. <i>Xolisma octandra</i> (Sw.) Small
<i>Lyonia ovalifolia</i> (Wall.) Drude 1889	<i>Andromeda capricida</i> Buch.-Ham. ex D.Don <i>Andromeda cordata</i> Royle <i>Andromeda ovalifolia</i> Wall. <i>Arbutus herpetica</i> Colebr. ex Roxb. <i>Lyonia neziki</i> Nakai & H.Hara <i>Pieris ovalifolia</i> (Wall.) D.Don <i>Xolisma ovalifolia</i> (Wall.) Rehder
<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>elliptica</i> (Siebold & Zucc.) Hand.-Mazz. 1936	<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>formosana</i> (Komatsu) T. Yamaz. <i>Pieris elliptica</i> (Siebold & Zucc.) Nakai <i>Pieris formosana</i> Komatsu <i>Pieris ovalifolia</i> var. <i>elliptica</i> (Siebold & Zucc.) Rehder & E.H. Wilson <i>Pieris pilosa</i> Komatsu <i>Xolisma formosana</i> (Komatsu) Nakai <i>Xolisma formosana</i> var. <i>pilosa</i> (Komatsu) Nakai <i>Xolisma ovalifolia</i> var. <i>elliptica</i> (Siebold & Zucc.) Rehder

<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>foliosa</i> (H.R.Fletcher) Judd 1981	<i>Lyonia foliosa</i> (H.R.Fletcher) Sleumer <i>Xolisma foliosa</i> H.R.Fletcher
<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>lanceolata</i> (Siebold et Zucc.)Hand.-Mazz.	<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>elliptica</i> (Siebold et Zucc.)Hand.-Mazz.
<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>rubrovenia</i> (Merr.) Judd 1979	<i>Lyonia annamensis</i> (Dop) Merr. <i>Lyonia rubrovenia</i> (Merr.) Chun <i>Pieris annamensis</i> Dop <i>Pieris rubrovenia</i> Merr.
<i>Lyonia ovalifolia</i> var. <i>tomentosa</i> (W.P.Fang) C.Y.Wu ex R.Z.Fang, T.L.Ming, T.Z.Hsu & S.H.Huang 1986	
<i>Lyonia paniculata</i> Nutt.	
<i>Lyonia rigida</i> (Pursh) Nutt. 1818	<i>Andromeda rigida</i> Pursh
<i>Lyonia rubiginosa</i> (Pers.) G.Don 1834	<i>Andromeda pubescens</i> Poir. <i>Andromeda rubiginosa</i> Pers. <i>Xolisma rubiginosa</i> (Pers.) Small
<i>Lyonia squamulosa</i> M.Martens & Galeotti 1842	<i>Xolisma squamulosa</i> (M.Martens & Galeotti) Small
<i>Lyonia stahlia</i> Urb. 1908	<i>Lyonia rubiginosa</i> var. <i>stahlia</i> (Urb.) Judd <i>Lyonia rubiginosa</i> subsp. <i>stahlia</i> (Urb.) Borhidi <i>Xolisma stahlia</i> (Urb.) Small
<i>Lyonia stahlia</i> var. <i>costata</i> (Urb.) Judd 1955	<i>Lyonia acutifolia</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia angulata</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia costata</i> Urb. <i>Lyonia cryptogonia</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Lyonia darrasiana</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia longelaminata</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Lyonia rubiginosa</i> var. <i>costata</i> (Urb.) Judd <i>Lyonia rubiginosa</i> subsp. <i>costata</i> (Urb.) Borhidi <i>Xolisma costata</i> (Urb.) Small <i>Xolisma cryptogonia</i> Sleumer <i>Xolisma longelaminata</i> Sleumer
<i>Lyonia tinensis</i> Urb. 1913	<i>Lyonia pseudotinensis</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Xolisma pseudotinensis</i> Sleumer <i>Xolisma tinensis</i> (Urb.) Small
<i>Lyonia trinidadensis</i> Judd 1981	
<i>Lyonia truncata</i> Urb. 1912	<i>Lyonia brachycarpa</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia furcyensis</i> Urb. <i>Lyonia haitiensis</i> Urb. <i>Lyonia plumieri</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia tippenhaueri</i> Urb. <i>Xolisma truncata</i> (Urb.) Small
<i>Lyonia truncata</i> var. <i>montecristina</i> (Urb. & Ekman) Judd 1981	<i>Lyonia elongata</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. <i>Lyonia montecristina</i> Urb. & Ekman <i>Lyonia truncata</i> subsp. <i>montecristina</i> (Urb. & Ekman) Borhidi <i>Xolisma elongata</i> Sleumer
<i>Lyonia truncata</i> var. <i>proctorii</i> Judd 1990	
<i>Lyonia tuerckheimii</i> Urb. 1912	<i>Lyonia eggertii</i> Urb. <i>Xolisma eggertii</i> (Urb.) Small <i>Xolisma tuerckheimii</i> (Urb.) Small
<i>Lyonia urbaniana</i> (Sleumer) J.Jiménez Alm. 1960	<i>Xolisma urbaniana</i> Sleumer
<i>Lyonia villosa</i> (Hook.f. ex C.B.Clarke) Hand.-Mazz. 1936	<i>Pieris villosa</i> Hook.f. ex C.B.Clarke <i>Xolisma villosa</i> (Hook.f. ex C.B.Clarke) Rehder
<i>Lyonia villosa</i> var. <i>sphaerantha</i> (Hand.-Mazz.) Hand.-Mazz.	<i>Xolisma sphaerantha</i> Hand.-Mazz.

Bibliografia

- Dirr M., (1983). Manual of Woody Landscape Plants, Ed. 3, 1983, p. 405
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar H. van de, Jong P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Lyonia** [W]: Krüssmann G., 1976 (1984 tt.). Manual of cultivated broad-leaved trees & shrubs. Portland, Oregon: Timber
- Lyonia**. [W]: Kubitzki K. (edd.), 1990, 1993. The families and genera of vascular plants. Berlin, Heidelberg: Springer – Verlag, Vol. 1: Kramer K. U., Green P.S., Pteridophytes and gymnosperms. – 404 s.; Vol. 2: Kubitzki K., Rohwer J.G., Bittrich V. Flowering plants: dicotyledons, magnoliid, hamamelid and caryophyllid families. – 653 s.
- Lyonia**. [W]: ROYAL BOTANIC GARDENS KEW, 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Lyonia**. [W]: Sokolow S. J.(red.), 1949–1962. Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T.1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.

- Lyonia.** [W]: **The Royal Horticultural Society** (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London: A Dorling Kindersley Book, – 914 s. The Royal Horticultural Society (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London: A Dorling Kindersley Book, – 914s.
- Lyonia.** [W]: **Tutin T. G.**, Burges N. A., Chater A. O., Edmondson J. R., Heywood V. H., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Weeb D. A., 1993. Flora Europaea. Cambridge: Cambridge University Press, wyd. 2, Vol. 1. (Psilotaceae to Plantanaceae): – 581 s.
- Lyonia.** [W]: **Webb D.A.**, Yeo P.F., Alexander J.C.M., 1986, 1984, 1989, 1995, 1997. The european garden flora. Cambridge University Press., Vol. I. Pteridophyta, Gymnospermae, Angiospermae-Monocotyledons (Part I) –430 s.; Vol. II Monocotyledons (Part II), –318 s.; Vol. III Dicotyledons (Part I), – 474 s.; Vol. IV Dicotyledons (Part II), – 602 s.; Vol. V Dicotyledons (Part III), – 645 s.
- Lyonia.** [W]: **Dirr Michael A.**, (2009). Manual of Woody Landscape Plants. <https://dc.cod.edu>
- Lyonia.** [W]: **GRIN-Global Web** v.1.10.3.6. U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal/taxonomydetail.aspx?id=21238>
- Lyonia.** [W]: **Index Kewensis** on compact disc. V. 2.0, RBG KEW, Oxford University Press 1997
- Lyonia.** [W]: **IPNI** The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Lyonia.** [W]: **OROC Hatch** Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Lyonia.** [W]: **PF: Plant Finder** [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Lyonia.** W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Lyonia.** [W]: **PW** Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Lyonia.** [W]: **WPD: Woody Plants Database** – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>, **Royal Botanic Gardens KEW**, 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Zander R.** (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Lyonia*

<i>Acta Bot. Hung.</i> 29: 189 (1983)	<i>J. Arnold Arbor.</i> 23: 188 (1942); 60: 491 (1979); 62: 168 (1981); 71: 129 (1990)
<i>Ark. Bot.</i> 20A(5): 36 (1926); 21A(5): 53 (1927)	<i>Med. Repos., ser. 2, 5:</i> 352 (1808)
<i>Bot. Mag.</i> 160: t. 9490 (1937)	<i>Proc. Amer. Acad. Arts</i> 51: 527 (1916)
<i>Bull. Acad. Roy. Sci. Bruxelles</i> 9(2): 542 (1842)	<i>Prodr.</i> 7: 599 (1839)
<i>Cat. Pl. Cub.</i> : 50 (1866)	<i>Repert. Spec. Nov. Regni Veg.</i> 18: 22 (1922); 22: 42 (1925)
<i>Contr. Ocas. Mus. Hist. Nat. Colegio "De La Salle"</i> 15: 5 (1956)	<i>Revista Jard. Bot. Nac. Univ. Habana</i> 8(2): 3 (1987)
<i>Dendrologie</i> 2(1): 118 (1872)	<i>Revista Soc. Cub. Bot.</i> 13: 61 (1956)
<i>Edinburgh New Philos. J.</i> 17: 159 (1834)	<i>Rhodora</i> 10: 53 (1908); 62: 237 (1960)
<i>Fl. Brit. W. I.</i> : 142 (1859)	<i>Sketch Bot. S. Carolina</i> 1: 316 (1817)
<i>Fl. Neotrop. Monogr.</i> 66: 263 (1995)	<i>Symb. Antill.</i> 1: 376 (1899); 5: 453 (1908); m 7: 318 (1912); 7: 533 (1913); 8: 515 (1921)
<i>Fl. Yunnanica</i> 4: 567 (1986)	<i>Symb. Sin.</i> 7: 789 (1936)
<i>Gen. Hist.</i> 3: 831 (1834)	
<i>Gen. N. Amer. Pl.</i> 1: 266 (1818) 4(1): 44 (1889)	
<i>H.G.A.Engler & K.A.E.Prantl, Nat. Pflanzenfam.</i>	

Maackia Rupr. 1856 – Makia, rodzina Fabaceae – Motylkowatych

Do rodzaju należy 9 (1 odmiana) gatunków azjatyckich, z czego 6 to endemity z Chin. Nazwa rodzaju honoruje botanika Richarda Maacka. Rośliny na ogół nie są mrozoodporne.

Maackia amurensis Rupr. 1856 – Makia amurska

Występuje w północno-wschodnich Chinach, Rosji i na Półwyspie Koreańskim w lasach i na zboczach gór na wysokości od 300 do 900 m n.p.m. Są to drzewa dorastające do 15 m wysokości i podobnej szerokości o kulistym lub parasolowatym pokroju. Pachnące kwiaty, zielonkawobiałe lub kremowożółte, dzwonekowane, nektarodajne, wielkości grochu zebrane są we wzniesione, duże, groniaste kwiatostany. Kwitnie od czerwca do września. Owocami są płaskie strąki do 6 cm długości. Efektowne są natomiast, rozwijające się na wiosnę, srebrzyste pąki podobne do zamrożonych kwiatów. Szarozielone lub ciemnooliwkowe liście złożone są z 7 do 11 jajowatych listków i nie przebarwiają się jesienią. Miedziano-brązowa kora ładnie łuszczy się na starszych drzewach. Jest rośliną bardzo mrozoodporną i toleruje temperatury do minus 29°C (USDA 5a), ale bywa niekiedy uszkodzana przez wiosenne przymrozki. W Wojsławicach rośnie od 2006 roku. Roślina rośnie tylko na stanowiskach słonecznych i najlepiej na glebach dobrze przepuszczalnych, średnio wilgotnych i o dużej zawartości próchnicy. Nie lubi suszy. Jest odporna na choroby i szkodniki.

Tab. 205. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Maackia* Makia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
013724	<i>Maackia</i>	<i>amurensis</i> Rupr. et Maxim.	"	06	Göteborg
013725	<i>Maackia</i>	<i>chinensis</i> Takeda	"	09	Wageningen (1)

Tab. 206. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Maackia*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Maackia</i> Rupr. 1856	<i>Buergeria</i> Miq. 1867
<i>Maackia amurensis</i> '20-30'	
<i>Maackia amurensis</i> '20-40'	
<i>Maackia amurensis</i> 'JFS-Schichtel1'	
<i>Maackia amurensis</i> 'Macho'	
<i>Maackia amurensis</i> Rupr. 1856	<i>Cladrastis amurensis</i> (Rupr.) Benth. ex Maxim. 1873
<i>Maackia amurensis</i> 'Smmertime'	
<i>Maackia amurensis</i> 'Starburst'	
<i>Maackia amurensis</i> var. <i>amurensis</i>	<i>Amorpha fruticosa</i> Thunb. 1784 <i>Cladrastis amurensis</i> var. <i>buergeri</i> Maxim. 1873 <i>Cladrastis amurensis</i> var. <i>vidalii</i> Franch. & Sav. 1878 <i>Cladrastis buergeri</i> (Maxim.) Kom. 1904 <i>Maackia amurensis</i> var. <i>buergeri</i> (Maxim.) C.K.Schneid. 1907 <i>Maackia amurensis</i> subsp. <i>buergeri</i> (Maxim.) Kitam. 1972 <i>Maackia buergeri</i> (Maxim.) Tated. 1939
<i>Maackia australis</i> (Dunn) Takeda 1913	<i>Cladrastis australis</i> Dunn 1912 <i>Maackia ellipticarpa</i> Merr. 1945
<i>Maackia chekiangensis</i> S.S.Chien 1932	

<i>Maackia floribunda</i> (Miq.) Takeda 1913	<i>Buergeria floribunda</i> Miq. 1867 <i>Cladrastis fauriei</i> H.Lév. 1909 <i>Maackia fauriei</i> (H.Lév.) Takeda 1913
<i>Maackia hupehensis</i> Takeda 1914	<i>Maackia chinensis</i> Takeda 1913
<i>Maackia hwashanensis</i> W.T.Wang ex C.W.Chang 1981	
<i>Maackia taiwanensis</i> Hoshi & H.Ohashi 1987	
<i>Maackia tashiroi</i> Makino 1902	<i>Cladrastis tashiroi</i> Yatabe 1892
<i>Maackia tenuifolia</i> (Hemsl.) Hand.-Mazz. 1933	<i>Euchresta tenuifolia</i> Hemsl. 1887 <i>Maackia honanensis</i> L.H.Bailey 1920

Bibliografia

- Dirr M., (1983). Manual of Woody Landscape Plants, Ed. 3, 1983, p. 405
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Lyonia* [W]: Krüssmann G., 1976 (1984 tt.). Manual of cultivated broad-leaved trees & shrubs. Portland, Oregon: Timber
- Lyonia*. [W]: Kubitzki K. (edd.), 1990, 1993. The families and genera of vascular plants. Berlin, Heidelberg: Springer – Verlag, Vol. 1: Kramer K. U., Green P.S., Pteridophytes and gymnosperms. – 404 s.; Vol. 2: Kubitzki K., Rowher J.G., Bittrich V. Flowering plants: dicotyledons, magnolid, hamamelid and caryophyllid families. – 653 s.
- Lyonia*. [W]: ROYAL BOTANIC GARDENS KEW, 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Lyonia*. [W]: Sokółow S. J.(red.), 1949–1962. Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T.1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.
- Lyonia*. [W]: The Royal Horticultural Society (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London: A Dorling Kindersley Book, – 914 s. The Royal Horticultural Society (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London, A Dorling Kindersley Book, – 914s.
- Lyonia*. [W]: Tutin T. G., Burges N. A., Chater A. O., Edmondson J. R., Heywood V. H., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Weeb D. A., 1993. Flora Europaea. Cambridge: Cambridge University Press, wyd. 2, Vol. 1. (Psilotaceae to Plantanaceae): – 581 s.
- Lyonia*. [W]: Webb D.A., Yeo P.F., Alexander J.C.M., 1986, 1984, 1989, 1995, 1997. The european garden flora. Cambridge University Press., Vol. I. Pteridophyta, Gymnospermae, Angiospermae-Monocotyledons (Part I) –430 s.; Vol. II Monocotyledons (Part II), –318 s.; Vol. III Dicotyledons (Part I), – 474 s.; Vol. IV Dicotyledons (Part II), – 602 s.; Vol. V Dicotyledons (Part III), – 645 s.
- Lyonia*. [W]: Dirr Michael A.,(2009). Manual of Woody Landscape Plants. <https://dc.cod.edu>
- Lyonia*. [W]: GRIN-Global Web v.1.10.3.6. U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal/taxonomydetail.aspx?id=21238>
- Lyonia*. [W]: Index Kewensis on compact disc. V. 2.0, RBG KEW, Oxford University Press 1997
- Lyonia*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Lyonia*. [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Lyonia*. [W]: PF: Plant Finder [on–line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Lyonia*. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Lyonia*. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Lyonia*. [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>, Royal Botanic Gardens KEW, 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Zander R. (Encke F.,Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Maackia*

Bull. Cl. Phys.-Math. Acad. Imp. Sci. Saint-Pétersbourg 15:

128 (1856)

Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 8: 102 (1913)

Kew Bull., Addit. Ser. 10: 86 (1912)

J. Arnold Arbor. 26: 163 (1945)

Contr. Biol. Lab. Sci. Soc. China, Bot. Ser. 8: 132 (1932)

Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 8: 101 (1913)

Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 7: 230 (1909)

Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 8: 101 (1913)

C.S.Sargent, Pl. Wilson. 2: 98 (1914)

Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 8: 103 (1913)

Fl. Tsinlingensis 1(3): 444 (1981)

J. Jap. Bot. 62: 98 (1987)

Bot. Mag. (Tokyo) 6: 345 (1892)

Symb. Sin. 7: 544 (1933)

J. Linn. Soc., Bot. 23: 200 (1887)

Fl. Jap.: 278 (1784)

Enum. Pl. Jap. 2: 327 (1878)

Trudy Imp. S.-Peterburgsk. Bot. Sada 22: 571 (1904)

Acta Phytotax. Geobot. 25: 44 (1972)

Gentes Herbarum 1: 32 (1920)

Ill. Handb. Laubholz. 2: 16 (1907)

Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Pétersbourg, sér. 3, 18: 400 (1873)

Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi 3: 53 (1867)

Trans. Sapporo Nat. Hist. Soc. 16: 4 (1939)

Bot. Mag. (Tokyo) 16: 34 (1902)

Maclura Nutt. 1818 – Żółtnica, rodzina Moraceae – Morwowate

Do rodzaju należy 12 (10) gatunków występujących w Azji południowo-wschodniej od Chin i Japonii na południu do Australii, poza tym na wyspach Oceanu Spokojnego, w Ameryce Północnej i Południowej oraz w Afryce.

Maclura pomifera (Raf.) C.K.Schneid. 1906 – Żółtnica pomarańczowa

Jest to spokrewniony z morwą, rozdzielнопłciowy, dwupienny krzew lub małe drzewo naturalnie występujące w środkowych i południowo-wschodnich Stanach Zjednoczonych. Dorasta do 15 m wysokości. W uprawie jest wielokrotnie niższe. Pędy są z licznymi cierniami do 2 cm długości. Liście ma sezonowe, późno rozwijające się, od 5 do 12 cm długości, jajowate, całobrzegie, zaostrome i nagie. Kwitnie pod koniec maja i na początku czerwca. Kwiaty są zespolone w kulistawie kwiatostany. Owoce to drobne pestkowce osadzone na zgrubiałej osi kwiatostanu. Tworzą jesienią owocostany, bardzo atrakcyjne i budzące duże zainteresowanie, pomarszczone, gruzełkowate, lekko pachnące pomarańczą, niejadalne, zielone, czasem jasnopomarańczowo-zielone kule o średnicy do 15 cm, wiszące na drzewie nawet po opadnięciu liści. W naszych warunkach klimatycznych „owocostany” nie dojrzewają i nie stają się czysto pomarańczowe. Wszystkie części rośliny zawierają biały sok mleczny z różnymi flawonoidami: osajiną i pomiferyną oraz flawonolami: moriną. Wykazują one działanie pająko- i owadobójcze (głównie przeciw komarom). Drewno jest ciężkie, twarde, sprężyste (doskonałe na łożyska i izolatory prądowe), żółte i stąd polska nazwa rodzajowa żółtnica. W młodości często przemarza i przyjmuje formę krzaczastą, w starszym wieku dostatecznie mrozoodporna do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku. Może być uprawiana w najcieplejszych regionach kraju. Jest doskonałą rośliną na nieformowane żywopłoty i szpalery obronne.

Tab. 207. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Maclura* – Żółtnica uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
003888	<i>Maclura</i>	<i>pomifera</i> (Raf.) Schneid.	"	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
032803	<i>Maclura</i>	<i>pomifera</i>	'Cannonball'	16	Plantmar

Tab. 208. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Maclura*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Maclura africana</i> (Bureau) Corner 1962	<i>Cardiogyne africana</i> Bureau <i>Milicia spinosa</i> Sim
<i>Maclura amboinensis</i> Blume 1856	<i>Cudrania jingdongensis</i> S.S. Chang
<i>Maclura andamanica</i> (King ex Hook.f.) C.C.Berg 1986	<i>Plecosperrum andamanicum</i> King ex Hook.f.
<i>Maclura brasiliensis</i> (Mart.) Endl. 1848	<i>Broussonetia brasiliensis</i> Mart. <i>Chlorophora scandens</i> Standl. & L.O.Williams <i>Ioxylon pomiferum</i> var. <i>glaberrimum</i> Kuntze
<i>Maclura cochinchinensis</i> (Lour.) Corner 1962	<i>Cudrania amboinensis</i> (Blume) Miq. <i>Cudrania cochinchinensis</i> (Lour.) Yakuro Kudo & Masam. <i>Cudrania fruticosa</i> (Roxb.) Wight ex Kurz <i>Cudrania grandifolia</i> Merr. <i>Cudrania javanensis</i> Trécul <i>Cudrania javanensis</i> var. <i>bancroftii</i> F.M.Bailey <i>Cudrania jinghongensis</i> S.S.Chang <i>Cudrania obovata</i> Trécul <i>Cudrania pubescens</i> Trécul <i>Cudrania rectispina</i> Hance <i>Cudrania rumphii</i> Thwaites <i>Cudrania thorelii</i> Gagnep. <i>Maclura amboinensis</i> Blume <i>Maclura cochinchinensis</i> var. <i>bancroftii</i> (F.M.Bailey) Corner <i>Maclura gerontogea</i> Siebold & Zucc. <i>Maclura pubescens</i> (Trécul) Z.K.Zhou & M.G.Gilbert <i>Maclura thorelii</i> (Gagnep.) Corner <i>Maclura timorensis</i> Blume <i>Trophis fruticosa</i> Hook. & Arn. <i>Vanieria alternifolia</i> Stokes <i>Vanieria cochinchinensis</i> Lour. <i>Vanieria fruticosa</i> (Roxb.) Chun <i>Vanieria pubescens</i> (Trécul) Chun <i>Boehmeria cochinchinensis</i> Pers. <i>Procris cochinchinensis</i> Spreng.
<i>Maclura fruticosa</i> (Roxb.) Corner 1962	
<i>Maclura humbertii</i> (Leandri) Corner 1962	<i>Chlorophora humbertii</i> Leandri

Maclura Nutt. 1818	<i>Cardiogyne</i> Bureau <i>Chlorophora</i> Gaudich. <i>Cudrania</i> Trécul <i>Cudranus</i> Miq. <i>Ioxylon</i> Raf. × <i>Macludrania</i> André <i>Toxylon</i> Raf. <i>Vanieria</i> Lour. <i>Fusticus</i> Raf.
Maclura pomifera (Raf.)C.K.Schneid. 1906	<i>Maclura aurantiaca</i> Nutt. <i>Cudrania aurantiaca</i> <i>Cudrania pomifera</i> <i>Myroxyton abruptifolium</i> Stokes <i>Ioxylon pomiferum</i> Raf. <i>Maclura aurantiaca</i> var. <i>inermis</i> André <i>Maclura pomifera</i> var. <i>inermis</i> (André) C.K.Schneid. <i>Toxylon aurantiacum</i> (Nutt.) Raf. <i>Toxylon maclura</i> Raf. <i>Toxylon pomiferum</i> (Raf.) Sarg.
Maclura pomifera 'Beta'	
Maclura pomifera 'Campbell'	
Maclura pomifera 'Cannonball'	
Maclura pomifera 'Delta'	
Maclura pomifera 'Denmark'	
Maclura pomifera 'Dickerson'	
Maclura pomifera 'Double 0'	
Maclura pomifera 'Fan d'Arc'	
Maclura pomifera 'Graham'	
Maclura pomifera 'Inermis'	
Maclura pomifera 'K-2'	
Maclura pomifera 'Park'	
Maclura pomifera 'Pawhuska'	
Maclura pomifera 'Pretty Woman'	
Maclura pomifera 'Pulverulenta'	
Maclura pomifera 'Quaker'	
Maclura pomifera 'Smolan'	
Maclura pomifera 'Triple 0'	
Maclura pomifera 'Whiteshield' {Dr. Nina Bassuk ?, Whiteshield Creek}	<i>Maclura pomifera</i> 'White Shield'
Maclura pomifera 'Wichita' {John Pair}	
Maclura pubescens (Trécul) Z.K. Zhou & M.G. Gilbert 2003	<i>Cudrania pubescens</i> Trécul <i>Maclura cochinchinensis</i> var. <i>pubescens</i> (Trécul) Corner <i>Vanieria pubescens</i> (Trécul) Chun
Maclura spinosa (Willd.) C.C.Berg 1986	<i>Cudrania spinosa</i> Hochr. <i>Plecosperrum spinosum</i> Trécul <i>Trophis spinosa</i> Willd.

Podlaski Ogród Botaniczny, Korycynciny

<p><i>Maclura tinctoria</i> (L.) D.Don ex Steud. 1841</p>	<p><i>Broussonetia plumeri</i> Spreng. <i>Broussonetia tinctoria</i> (L.) Dum.Cours. <i>Broussonetia zanthoxylon</i> (L.) Mart. <i>Chlorophora mollis</i> Fernald <i>Chlorophora mora</i> (Griseb.) Lillo <i>Chlorophora reticulata</i> (Chodat & Hassl.) Herzog <i>Chlorophora tinctoria</i> (L.) Gaudich. ex Benth. & Hook.f. <i>Chlorophora tinctoria</i> var. <i>affinis</i> (Miq.) Hassl. <i>Chlorophora tinctoria</i> f. <i>glabrescens</i> Huber <i>Chlorophora tinctoria</i> subsp. <i>mora</i> (Griseb.) Hassl. <i>Chlorophora tinctoria</i> var. <i>mora</i> (Griseb.) Lillo <i>Chlorophora tinctoria</i> var. <i>ovata</i> (Bureau) Chodat <i>Chlorophora tinctoria</i> subsp. <i>zanthoxylon</i> (L.) Hassl. <i>Ioxylon mora</i> Kuntze <i>Maclura affinis</i> Miq. <i>Maclura chlorocarpa</i> Liebm. <i>Maclura mora</i> Griseb. <i>Maclura plumiera</i> G.Don <i>Maclura polyneura</i> Miq. <i>Maclura sempervirens</i> Ten. <i>Maclura sieberi</i> Blume <i>Maclura subintegerrima</i> Miq. <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>affinis</i> (Miq.) Bureau <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>chlorocarpa</i> (Liebm.) Bureau <i>Maclura tinctoria</i> subvar. <i>lobata</i> Bureau <i>Maclura tinctoria</i> subsp. <i>mora</i> (Griseb.) Vázq.Avila <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>ovata</i> Bureau <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>polyneura</i> (Miq.) Bureau <i>Maclura tinctoria</i> subvar. <i>sinuata</i> Bureau <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>subcuneata</i> Bureau <i>Maclura tinctoria</i> var. <i>subintegerrima</i> (Miq.) Bureau <i>Maclura trilobata</i> Rojas <i>Maclura velutina</i> Blume <i>Morus dioica</i> Crantz <i>Morus spinosa</i> Gaudich. <i>Morus tataiba</i> Vell. <i>Morus tatayiba</i> D.Parodi <i>Morus tinctoria</i> L. <i>Morus zanthoxylon</i> L. <i>Fusticus vera</i> Raf. <i>Fusticus zanthoxylon</i> (L.) Raf.</p>
<p><i>Maclura tricuspida</i> Carrière 1864</p>	<p><i>Cudrania tricuspida</i> (Carrière) Bureau ex Lavallée <i>Cudrania triloba</i> Hance <i>Morus integrifolia</i> H.Lév. & Vaniot <i>Vanieria tricuspida</i> (Carrière) Hu <i>Vanieria triloba</i> (Hance) Satake</p>

Bibliografia

- Dirr M., (1983). Manual of Woody Landscape Plants, Ed. 3, 1983, p. 405
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., (2016). List of Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Maclura.** [W]: Krüssmann G., 1976 (1984 tt.). Manual of cultivated broad-leaved trees & shrubs. Portland, Oregon: Timber
- Maclura.** [W]: Kubitzki K. (edd.), 1990, 1993. The families and genera of vascular plants. Berlin, Heidelberg: Springer – Verlag, Vol. 1: Kramer K. U., Green P.S., Pteridophytes and gymnosperms. – 404 s.; Vol. 2: Kubitzki K., Rowher J.G., Bittrich V. Flowering plants: dicotyledons, magnolid, hamamelid and caryophyllid families. – 653 s.
- Maclura.** [W]: ROYAL BOTANIC GARDENS KEW, 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Maclura.** [W]: Sokolow S. J.(red.), 1949–1962. Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T.1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.
- Maclura.** [W]: The Royal Horticultural Society (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London: A Dorling Kindersley Book, – 914 s. The Royal Horticultural Society (compiled), 1998. The RHS Plant Finder 1998–1999. London, A Dorling Kindersley Book, – 914s.
- Maclura.** [W]: Tutin T. G., Burges N. A., Chater A. O., Edmondson J. R., Heywood V. H., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Weeb D. A., 1993. Flora Europaea. Cambridge: Cambridge University Press, wyd. 2, Vol. 1. (Psilotaceae to Plantanaceae): – 581 s.
- Maclura.** [W]: Webb D.A., Yeo P.F., Alexander J.C.M., 1986, 1984, 1989, 1995, 1997. The european garden flora. Cambridge University Press., Vol. I. Pteridophyta, Gymnospermae, Angiospermae-Monocotyledons (Part I) –430 s.; Vol. II Monocotyledons (Part II), –318 s.; Vol. III Dicotyledons (Part I), – 474 s.; Vol. IV Dicotyledons (Part II), – 602 s.; Vol. V Dicotyledons (Part III), – 645 s.
- Maclura.** [W]: Dirr Michael A.,(2009). Manual of Woody Landscape Plants. <https://dc.cod.edu>

- Maclura.** [W]: GRIN-Global Web v.1.10.3.6. U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal/taxonomydetail.aspx?id=21238>
- Maclura.** [W]: Index Kewensis on compact disc. V. 2.0, RBG KEW, Oxford University Press 1997
- Maclura.** [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Maclura.** [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Maclura.** [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Maclura.** W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Maclura.** [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Maclura.** [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>,
- Marc A. Johnson,** 1966. Woody Ornamental Evaluations. KSU Kansas State University, SRP 770:1-23 <https://www.ksre.k-state.edu/historicpublications/pubs/SRP770.pdf> [Dostęp: 2018.11.26]
- Pair John C.,** 1992. Magnificent *Maclura* – Past and Present. New cultivars of the Osage orange have stimulated interest in this distinctive native tree. <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/pdf/articles/1992-52-3-magnificent-maclura-past-and-present.pdf>
- Royal Botanic Gardens KEW,** 1997. Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM.
- Zander R.** (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Maclura*

<i>Fl. China</i> 5: 36 (2003).	<i>Mus. Bot.</i> 2: 84 (1856).
<i>Gard. Bull. Singapore</i> 19: 237 (1962)	<i>Nomencl. Bot.</i> , ed. 2, 2: 87 (1841)
<i>Gen. N. Amer. Pl.</i> 2: 233 (1818)	<i>Proc. Kon. Ned. Akad. Wetensch. C</i> 89: 245 (1866)
<i>Gen. Pl., Suppl.</i> 4(2): 34 (1848)	<i>Rev. Hort. (Paris)</i> 1864: 390 (1864)
<i>Ill. Handb. Laubholz.</i> 1: 806 (1906)	

Mahonia – Mahonia, rodzina Berberidaceae – Berberysonate

Do rodzaju należy około 45 gatunków występujących głównie w Azji, od Himalajów po Sumatrę oraz w Ameryce Północnej i Środkowej. Klasyfikacja roślin z rodzaju *Mahonia* i *Berberis* jest dyskusyjna. W Polsce uprawianych jest 5 gatunków, 2 mieszańce międzygatunkowe i kilkanaście odmian uprawnych. Są to zawsze zielone krzewy o liściach wielosezonowych, skrętoległych, złożonych pierzasto, rzadziej 3 listkowych. Kwiaty owadopylne i miododajne zebrane są w grona, wiechy lub wiązki. Owocem jest kilkunasienna jagoda, zwykle ciemnoniebieska z sinym, woskowym nalotem. Nazwę rodzajową nadano dla upamiętnienia irlandzko-amerykańskiego ogrodnika z Filadelfii, Bernarda McMahona (1775-1816), amerykańskiego ogrodnika, autora fundamentalnego dzieła ogrodniczego „Kalendarz amerykańskiego ogrodnika dostosowany do klimatów i pór roku w Stanach Zjednoczonych” (1806).

Rośliny z rodzaju *Mahonia* są wykorzystywane w lecznictwie. Głównym związkiem aktywnym jest alkaloid izochinolinowy – berberyna i jej pochodne. Działają przeciwbakteryjnie, przeciwpierwotniakowo, przeciwbiegunkowo, przeciwcukrzycowo i przeciwnadciśnieniowo. Obniżają

poziom cholesterolu we krwi. Alkaloid ten ogranicza tycie oraz stymuluje termogenezę w wyniku aktywności brunatnej tkanki tłuszczowej. Berberyna może powodować śmierć komórek nowotworowych wątroby HepG2 i MHCC97-L. Może być podawana w określonych przez lekarza dawkach.

Mahonia aquifolium (Pursh) Nutt. – Mahonia pospolita

Występuje w zachodnich rejonach Ameryki Północnej. Jest to zawsze zielony krzew około 1 m średnicy, z dość sztywnymi, wyprostowanymi, prawie nie rozgałęzionymi pędami. Liście ma wielosezonowe, 6–8 cm długości, pierzaste, złożone z 5–9 sztywnych, błyszczących listków z kolczastymi ząbkami na brzegach. Jesienią przebarwiają się częściowo na purpurowo. Kwitnie w czerwcu i maju. Kwiaty są żółte, miododajne i zebrane w gęstych, wyprostowanych gronach na zeszlęcnych pędach. Pachną bardzo specyficznie i charakterystycznie, podobnie do berberysu i kasztana jadalnego. Owoce dojrzewają we wrześniu, mają 1 cm średnicy, są granatowoczarne i zawierają jadalny, czerwony sok o dużej zawartości witaminy C. Mrozooodporna do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie d 1993 roku. W czasie surowych zim przemarza, ale szybko regeneruje, dzięki zdolności wydawania odrośli. Lubi gleby lekkie, próchnicze i dostatecznie wilgotne, szczególnie pod koniec zimy i wczesną wiosną. Podobnie jak u innych roślin zawsze zielonych, wskazane jest przed nastaniem zimy obfite ich podlewanie (!). Znosi silne ocienienie i konkurencję wysokich drzew. Wymaga osłonięcia przed zimnymi i suchymi wiatrami. Najlepiej rośnie w zachodniej Polsce. Jest to dekoracyjny i ładnie kwitnący krzew, dobry na niskie żywopłoty, w miejscach cienistych i pod koronami drzew. Gałązki są powszechnie używane do wyrobu wieńców i wiązanek pogrzebowych. Nie powinna być, przy obecnej kulturze społeczeństwa, sadzona w miastach, gdyż często jest niszczone. Niekiedy owoce używane są do produkcji wina. Korzenie zawierają silnie barwiący żółty sok. Obok bluszczu i bukszpanu jest to najczęściej u nas spotykany krzew zielony także w zimie, których nie mamy wiele w naszej dendroflorze.

Mahonia japonica (Thunb.) DC. – Mahonia japońska

Pochodzi z Chin i jest masowo uprawiana w Japonii. Jest to gęsty, dość rozłożysty, o nieregularnym pokroju, ładny krzew o egzotycznym wyglądzie osiągający 3 m wysokości. Liście ma wielosezonowe, pierzaste, duże, złożone przeważnie z 10 par listków, skórzaste, ciemnozielone, gładkie i błyszczące ale cierniste (każdy liść ma 7-19 wąskich, sztywnych, kolczastych zębów). Jesienią przebarwiają się na czerwono-purpurowo. Kwitnie pod koniec lutego, w marcu i kwietniu, czasem już w zimie. Kwiaty charakterystycznie pachnące, żółte, zebrane na szczytach pędów w gęste grona. Owoce to sino-woskowe jagody, atrakcyjne dla ptaków, pojawiają się pod koniec maja i dojrzewają do barwy niebiesko-fioletowo-czarnej do wczesnego lata. Dość mrozoodporna, do minus 23°C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2000 roku.

***Mahonia nervosa* (Pursh) Nutt. – Mahonia żyłasta**

Występuje w zachodniej Ameryce Północnej, od Kolumbii Brytyjskiej po Kalifornię. Jest to zawsze zielony krzew 25–40 cm wysokości (!), niekiedy tworzący rozłogi. Liście ma wielosezonowe, do 40 cm długości, złożone z 11–23 jajowatych listków 4–8 cm długości, z 10–18 ciernistymi ząbkami po każdej stronie blaszki i 3–5 nerwami. Z wierzchu są lekko błyszczące, szarozielone, spodem żółtozielone. Ogonek liściowy ma 5–12 cm długości Kwitnie w czerwcu i maju. Kwiaty ma żółte, w wyprostowanych gronach 17–25 cm długości, po 4 razem. Owoce są niebieskoczarne z szarym nalotem, jajowate, około 1 cm średnicy. Nie mrozoodporny, poniżej minus 18 °C (USDA 7a).

Tab. 209. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Mahonia* - *Mahonia* uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana uprawna'	ROK	źródło mat.rośl.
003647	<i>Mahonia (Berberis)</i>	<i>aquifolium</i> (Pursh) Nutt.	"	88	Wrocław (O.B.U.Wr.)
003647	<i>Mahonia (Berberis)</i>	<i>aquifolium</i> (Pursh) Nutt.	"	93	Sęktas, St.
006828	<i>Mahonia</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) DC.	"	00	Przelewice
032417	<i>Mahonia</i>	<i>x wagneri</i>	'Sunset'	15	Plantmar

Tab. 210. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Mahonia*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Mahonia</i> Nutt. 1818	<i>Berberis</i> L.
<i>Mahonia</i> x <i>convoluta</i> Ahrendt 1961	
<i>Mahonia</i> x <i>decumbens</i> Stace 1991 = <i>Berberis</i> x <i>decumbens</i> (Stace) Verloove & Lambinon 2011	
<i>Mahonia</i> x <i>emeiensis</i> J.M.H. Shaw 2011	
<i>Mahonia</i> x <i>hederophylla</i> (Zabel) C.K.Schneid. [<i>M. aquifolium</i> x <i>M. fortunei</i>]	
<i>Mahonia</i> x <i>herveyi</i> (Morel) Ahrendt 1961	
<i>Mahonia</i> x <i>lindsayae</i> 'Cantab'	
<i>Mahonia</i> x <i>lindsayae</i> Yeo 1971 [<i>M. japonica</i> x <i>M. siamensis</i>]	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Artur Menzies'	<i>Mahonia media</i> 'Arthur Menzies'
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Buckland'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> C.D.Brickell 1979 = <i>Berberis</i> x <i>hortensis</i> Mabb. 2008 [<i>M. japonica</i> x <i>M. lomariifolia</i>]	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Charity'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Charity's Sister'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Faith'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Hope'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Lionel Fortescue'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Rebecca'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Roundwood'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Sarah'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Underway'	
<i>Mahonia</i> x <i>media</i> 'Winter Sun'	
<i>Mahonia</i> x <i>savilliana</i> J.M.H. Shaw 2011	
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> (Jouin) Rehder [<i>M. aquifolium</i> x <i>M. pinnata</i>]	<i>Mahonia pinnata</i> var. <i>wagneri</i> Jouin
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Aldenhamensis'	<i>Mahonia aquifolium</i> 'Aldenhamensis'
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Dart's Flashlight'	
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Fireflame'	<i>Mahonia aquifolium</i> 'Fireflame'
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Hastings Elegant'	
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'King's Ransom'	
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Moseri'	<i>Mahonia aquifolium moseri</i> <i>Mahonia</i> x <i>moseri</i>
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Pinnacle'	<i>Mahonia fascicularis</i> hort. <i>Mahonia pinnata</i> hort. <i>Mahonia</i> 'Pinnata' <i>Mahonia</i> x <i>wagneri pinnata</i>
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Sunset'	
<i>Mahonia</i> x <i>wagneri</i> 'Vicaryi'	<i>Mahonia vicaryi</i> <i>Berberis aquifolium vicaryi</i>
<i>Mahonia angustifolia</i> Fedde 1901	<i>Odostemon angustifolius</i> (Fedde) Standl. 1922
<i>Mahonia annamica</i> Gagnep. 1908	
<i>Berberis annamica</i> (Gagnep.) Laferr. 1997	
<i>Mahonia aquifolium</i> (Pursh) Nutt. 1818 = <i>Berberis aquifolium</i> Pursh 1813	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Apollo'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Atropurpurea'	

<i>Mahonia aquifolium</i> 'Brilliant'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Compacta'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Cosmo Crawl'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Darhil'	<i>Mahonia aquifolium</i> 'Hillary'
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Distinction'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Drummer'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Mahogany'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Melody'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Quickstep'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Dart's Winter Jewel'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Donewell'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Eureka'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Euro'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Forescate'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Forest Gem'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Golden Abundance'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Golden Pride'	<i>Mahonia aquifolium</i> ' Dart's Golden Pride'
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Green Ripple'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Hastings Elegant'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Jupiter'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Magu'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Majken'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Marijke'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Mayhan'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Metro'	<i>Mahonia aquifolium</i> 'Hans-Karl Möhring'
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Mirena'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Moseri'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Orangee Flame'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Pamina'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Scallywag'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Smaragd'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Undulata'	<i>Mahonia x wagneri</i> 'Undulata'
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Versicolor'	
<i>Mahonia aquifolium</i> 'Winterglow'	
<i>Mahonia arguta</i> Hutch.	
<i>Mahonia</i> 'Arthur Menzies'	
<i>Mahonia bealei</i> (Fortune) Pynaert 1875	<i>Berberis bealei</i> Fortune 1850 <i>Berberis bealei</i> var. <i>planifolia</i> Hook.f. 1855 <i>Berberis japonica</i> Lindl. 1850 <i>Mahonia bealei</i> (Fortune) Carrière 1854 <i>Mahonia bealei</i> var. <i>planifolia</i> (Hook.f.) Ahrendt 1961 <i>Mahonia japonica</i> var. <i>bealei</i> (Fortune) Fedde 1901 <i>Mahonia japonica</i> var. <i>planifolia</i> (Hook.f.) H.Lév. 1877 <i>Mahonia japonica</i> 'Bealei'
<i>Mahonia bealei</i> 'Hivernant'	
<i>Mahonia bealei</i> 'Trifurca'	<i>Mahonia</i> 'Trifurca'
<i>Mahonia bijuga</i> Hand.-Mazz. 1931	
<i>Mahonia bodinieri</i> Gagnep. 1908	<i>Berberis bodinieri</i> (Gagnep.) Laferr. 1997 <i>Berberis japonica</i> var. <i>trifurca</i> (Lindl. & J. Paxton) Rehder 2018 <i>Berberis trifurca</i> Lindl. & J. Paxton 1852 <i>Mahonia elegans</i> Rehder 1936 <i>Mahonia japonica</i> var. <i>trifurca</i> (Lindl. & J. Paxton) Ahrendt 1961 <i>Mahonia leveilleana</i> C.K. Schneid. 1913
<i>Mahonia</i> 'Bokrafoot' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Blackfoot'
<i>Mahonia</i> 'Bokragon' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Oregon'
<i>Mahonia</i> 'Bokrahawk' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Mohawk'
<i>Mahonia</i> 'Bokrarond' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Rotonde' <i>Mahonia repens</i> 'Rotonde'
<i>Mahonia</i> 'Bokrasio' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Sioux'
<i>Mahonia</i> 'Bokrastrip' (Gr. Repens)	<i>Mahonia</i> 'Green Strip'
<i>Mahonia borealis</i> Takeda 1917	
<i>Mahonia bracteolata</i> Takeda 1917	<i>Mahonia bracteolata</i> var. <i>zhongdianensis</i> S.Y. Bao 1987 <i>Mahonia caesia</i> C.K. Schneid. 1917
<i>Mahonia breviracema</i> Y.S. Wang & P.G. Xiao 1985	<i>Mahonia monodens</i> J.Y. Wu, H.N. Qin & S.Z. He 2009
<i>Mahonia</i> 'Cantab'	

<i>Mahonia cardiophylla</i> T.S. Ying & Boufford 2001	
<i>Mahonia chiapensis</i> Lundell 1940	
<i>Mahonia conferta</i> Takeda 1915	
<i>Mahonia decipiens</i> C.K. Schneid. 1913	
<i>Mahonia duclouxiana</i> Gagnep. 1908	<i>Mahonia borealis</i> var. <i>perryi</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia dolichostylis</i> Takeda 1917 <i>Mahonia duclouxiana</i> var. <i>hilaica</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia flavida</i> C.K. Schneid. 1913 <i>Mahonia flavida</i> f. <i>integrifolia</i> Hand.-Mazz. 1931 <i>Mahonia mairei</i> Takeda 1917 <i>Mahonia siamensis</i> Takeda 1915
<i>Mahonia ehrenbergii</i> (Kunze) Fedde 1901	
<i>Mahonia eurybracteata</i> Fedde 1900	<i>Mahonia berberidifolia</i> P.G. Xiao & Y.S. Wang 1985 <i>Mahonia confusa</i> Sprague 1912 <i>Mahonia eurybracteata</i> subsp. <i>eurybracteata</i> <i>Mahonia ganpinensis</i> var. <i>confusa</i> (Sprague) C.K. Schneid. <i>Mahonia zemanii</i> C.K. Schneid. 1913
<i>Mahonia eutriphylla</i> Fedde 1901	
<i>Mahonia fordii</i> C.K. Schneid. 1913	
<i>Mahonia fortunei</i> (Lindl.) Fedde 1901	<i>Berberis fortunei</i> Lindl. 1846 <i>Berberis fortunei</i> var. <i>szechuanica</i> (Ahrendt) Laferr. 1997 <i>Mahonia fortunei</i> var. <i>szechuanica</i> Ahrendt 1961
<i>Mahonia fortunei</i> 'Winter Prince'	
<i>Mahonia fremontii</i> (Torr.) Fedde 1901	
<i>Mahonia gracilipes</i> (Oliv.) Fedde 1902	<i>Berberis gracilipes</i> Oliv. 1888 <i>Berberis subtripplinervis</i> Franch. 1895 <i>Mahonia subtripplinervis</i> (Franch.) Fedde 1901
<i>Mahonia</i> 'Gulf Tide'	
<i>Mahonia hancockiana</i> Takeda 1917	
<i>Mahonia</i> 'Heterophylla'	<i>Mahonia toluacensis</i> Bean
<i>Mahonia higginsiae</i> (Munz) Ahrendt 1961	<i>Berberis higginsiae</i> Munz 1958
<i>Mahonia imbricata</i> T.S. Ying & Boufford	
<i>Mahonia japonica</i> (Thunb.) DC. 1821	<i>Ilex japonica</i> Thunb. 1784 <i>Mahonia japonica</i> var. <i>gracillima</i> Fedde 1901 <i>Mahonia tikushiensis</i> Hayata 1915 <i>Berberis japonica</i> (Thunb.) Spreng. 1825
<i>Mahonia japonica</i> 'Boskoop Clone'	<i>Mahonia bealei</i> 'Golddust'
<i>Mahonia japonica</i> 'Hivernant'	<i>Mahonia japonica</i> 'Hiemalis'
<i>Mahonia jingxiensis</i> J.Y.Wu, Ogisu, H.N.Qin & S.N.Lu 2009	
<i>Mahonia</i> 'Ken Howard'	<i>Mahonia pallida</i> 'Ken Howard'
<i>Mahonia leptodonta</i> Gagnep. 1938	
<i>Mahonia longibracteata</i> Takeda 1917	
<i>Mahonia longipes</i> (Standl.) Standl. 1929	
<i>Mahonia lushuiensis</i> T.S.Ying & H.Li 2009	
<i>Mahonia microphylla</i> T.S. Ying & G.R. Long	
<i>Mahonia monyulensis</i> Ahrendt 1961	
<i>Mahonia muelleri</i> I.M. Johnst. 1950	
<i>Mahonia napaulensis</i> DC. 1821	<i>Berberis napaulensis</i> (DC.) Spreng. 1825 <i>Mahonia griffithii</i> Takeda 1917 <i>Mahonia longlinensis</i> Y.S. Wang & P.G. Xiao 1985 <i>Mahonia manipurensis</i> Takeda 1917 <i>Mahonia napaulensis</i> var. <i>leschenaultii</i> (Wall. ex Wight & Arn.) Fedde 1901 <i>Mahonia pomensis</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia salweenensis</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia sikkimensis</i> Takeda 1917
<i>Mahonia napaulensis</i> 'Maharajah'	<i>Mahonia</i> × <i>media</i> 'Maharaja'
<i>Mahonia nitens</i> C.K. Schneid. 1913	<i>Berberis nitens</i> (C.K. Schneid.) Laferr. 1997 <i>Mahonia schochii</i> C.K. Schneid. ex Hand.-Mazz. 1931
<i>Mahonia oiwakensis</i> Hayata 1916	<i>Mahonia alexandri</i> C.K. Schneid. 1917 <i>Mahonia caelicolor</i> S.Y. Bao 1987 <i>Mahonia discolorifolia</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia hainanensis</i> C.M. Hu, Z.X. Li & F.W. Xing 1994 <i>Mahonia lomariifolia</i> Takeda 1917 <i>Mahonia lomariifolia</i> var. <i>estylis</i> C.Y. Wu 1987 <i>Mahonia morrisonensis</i> Takeda 1917

<i>Mahonia paucijuga</i> C.Y. Wu ex S.Y. Bao 1987	
<i>Mahonia pinifolia</i> Lundell 1937	<i>Mahonia pinifolia</i> var. <i>coahuilensis</i> (C.H. Mull.) Ahrendt 1961
<i>Mahonia pinifolia</i> var. <i>coahuilensis</i> (C.H. Mull.) Ahrendt 1961	<i>Berberis pinifolia</i> var. <i>coahuilensis</i> F.M.Mull. 1942
<i>Mahonia 'Pixie'</i> (Gr. Repens)	
<i>Mahonia polyodonta</i> Fedde 1900	<i>Berberis veitchiorum</i> Hemsl. & E.H.Wilson 1906 <i>Mahonia pachakshirensis</i> Ahrendt 1961 <i>Mahonia veitchiorum</i> (Hemsl. & E.H. Wilson) C.K. Schneid. 1913
<i>Mahonia pycnophylla</i> (Fedde) Takeda 1917	<i>Mahonia nepalensis</i> var. <i>pycnophylla</i> Fedde 1901
<i>Mahonia retinervis</i> P.G. Xiao & Y.S. Wang 1985	<i>Berberis retinervis</i> (P.G. Xiao & Y.S. Wang) Laferr. <i>Mahonia reticulineria</i> C.Y. Wu ex S.Y. Bao 1987
<i>Mahonia roxburghii</i> (DC.) Takeda 1917	<i>Mahonia napaulensis</i> var. <i>roxburghii</i> DC. 1824
<i>Mahonia russellii</i> N.P. Taylor 1989	
<i>Mahonia setosa</i> Gagnep. 1908	
<i>Mahonia shenii</i> Chun 1928	
<i>Mahonia sheridaniana</i> C.K. Schneid. 1913	<i>Mahonia fargesii</i> Takeda 1917 <i>Mahonia huiliensis</i> Hand.-Mazz. 1931
<i>Mahonia subimbricata</i> Chun & F. Chun 1948	
<i>Mahonia 'T&K 553'</i>	<i>Mahonia pallida</i> 'T&K 553'
<i>Mahonia taronensis</i> Hand.-Mazz. 1924	
<i>Mahonia trifoliolata</i> (Moric.) Fedde 1901	

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Kim SH, Lee SJ, Lee JH, Sun WS, Kim JH. (2002). Antimicrobial activity of 9-O-acyl and 9-O-alkylberberubine derivatives. *Planta Med* 68: 277–281.
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Lamer-Zarawska E., Oszmianski J. (1998). *Rola niektórych substancji roślinnych w profilaktyce przeciwnowotworowej*. *Wiad. Ziel.*, 1(5) 1-4.
- Maclura**. [W]: **GRIN-Global Web** v.1.10.3.6. U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal/taxonomydetail.aspx?id=21238>
- Maclura**. [W]: **Index Kewensis** on compact disc. V. 2.0, RBG KEW, Oxford University Press 1997
- Maclura**. [W]: **IPNI** The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Maclura**. [W]: **OROC Hatch** Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Maclura**. [W]: **PF: Plant Finder** [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Maclura**. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Maclura**. [W]: **PW** Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Maclura**. [W]: **WPD: Woody Plants Database** – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>.
- Rackova L., Oblozinsky M., Kostalova D., Kettmann V., Bezakova L. (2007). Free radical scavenging activity and lipoxygenase inhibition of *Mahonia aquifolium* extract and isoquinoline alkaloids. *J. Inflamm.*, 4, 15.
- Róžański 2007. <http://www.luskiewnik.pl/monografie/berberis.html>
- Sokół-Łętowska A. (2013). *Związki fenolowe w nalewkach wybranych owoców*. Wyd. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.
- Seneta W., Dolatowski J., (2000). *Dendrologia*. Warszawa: PWN, wyd. 3, – 559 s.
- Wang N., Feng Y., Zhu M., Tsang C.M., Man K., Tong Y., Tsao S.W. (2010). Berberine induces autophagic cell death and mitochondrial apoptosis in liver cancer cells: the cellular mechanism. *J Cell Biochem* 111: 1426-1436
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybalds), (1984). *Handwörterbuch der Pflanzennamen*. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.
- Zeng X., Dong Y., Sheng G., Dong X., Sun X., Fu J., (2006). Isolation and structure determination of anti-influenza component from *Mahonia bealei*. *J. Ethnopharmacol.*, 108, 317–319

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Mahonia*

- Acta Phytotax. Sin.* 23(4): 308, pl. 1, f. 1 1985; 25(2): 150–151, pl. 1 1987.
- Aliso* 4: 9 1958.
- Amer. Midl. Naturalist* 27: 485 1942.
- Ann. Bot. Fenn.* 46: 472 (2009)
- Anz. Akad. Wiss. Wien, Math.-Naturwiss. Kl.* 1923(40): 181 1924.
- Bot. Gaz.* 63(6): 519–520 1917.
- Bot. Jahrb. Syst.* 31: 106 1901; 128–129, f. 5 1902.
- Bot. Mag.* 81: t. 4846 1855.
- Bot. Stud. (Taipei)* 50: 487 (2009)
- Bot. Zhurn. (Moscow & Leningrad)* 82(9): 97 1997.
- Bull. Misc. Inform. Kew* 1906: 152 1906; 1912(7): 339–340 1912; 422 1915.
- Bull. Mus. Hist. Nat. (Paris)* 1: 63 1895.
- Bull. Soc. Bot. France* 55: 87 1908; 85: 166 1938.
- Contr. U.S. Natl. Herb.* 23: 272 (1922)
- D.J.Mabberley, Plant-book*, ed. 3: 1021 (2008)
- Engler's Bot. Jahrb.* 31: 124, f. 4A 1901.
- Énum. Arbres* 15 1877.
- Fl. Amer. Sept.* 1: 219 1813.
- Fl. Jap.* 77 1784.
- Fl. Reipubl. Popularis Sin.* 29: 309 2001.
- Fl. Serres Jard. Eur.* 10: 166 1854-1855.
- Gard. Chron.* 1850: 212 1850.
- Gen. N. Amer. Pl.* 1: 212 1818.
- Guihaia* 14(1): 18–19, pl. 1, f. 1, pl. 2, f. 2–6 1994.
- Hooker's Icon. Pl.* 18: t. 1754 1888.
- Icon. Pl. Formosan.* 5: 5–6 1915; 6: 1–2 1916.

J. Arnold Arbor. 9(2–3): 127–128 1928; 17(4): 322–323 1936; 29(4): 420–421 1948; 31: 189–190 1950.
J. Hort. Soc. London 1: 231 1846.
J. Linn. Soc., Bot. 57(369): 303 1961
J. Roy. Hort. Soc. 97: 38 (1972)
Kew Mag. 6(2): 58 1989.
Lloydia 3(3): 209 1940.
New J. Bot. 1: 38 (2011)
Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 6(29–30): 217, pl. 3 1917.
Paxton's Fl. Gard. 1: 11 1850; 3: 57 1852-53.

Pl. Wilson. 1(3): 378–379 1913.
Plantsman 1: 16 (1979)
Plantsman, n.s., 10: 46 (2011)
Prodr. 1: 109 1824.
Publ. Carnegie Inst. Wash. 478: 209 1937.
Publ. Field Mus. Nat. Hist., Bot. Ser. 4(8): 205 1929.
Symb. Sin. 7(2): 329 1931.
Syst. Nat. 2: 21 1821.
Syst. Veg. 2: 119 (1825)
Watsonia 18: 320 (1991)

Menispermum Tourn. ex L. 1838 – Miesięcznik, rodzina Menispermaceae – Miesięcznikowate
 Pnącza mało odporne na niskie temperatury. Po przemarzeniu dobrze regenerują.

Menispermum dauricum DC. 1817 – Miesięcznik dahurski

Występuje na Półwyspie Koreańskim, w Rosji – we wschodniej Syberii, na Dalekim Wschodzie (w obwodzie Amurskim, Kraju Chabarowskim i Nadmorskim). Pnącze dorastające do 5 m wysokości. Pędy ma prawoskrętne, zielone, żółtozielone i czerwonawe, nagie, intensywnie oplatające podpory. Liście sezonowe, mniej lub bardziej 3-5 kłapowe, tarczowate, okrągłotrójkatne, o podstawie sercowatej lub szeroko wyciętej, z wierzchu nagie, zielone i połyskujące, od spodu jaśniejsze, sine z wypukłymi nerwami. Jesienią przebarwiają się na cytrynowożółto. Kwitnie w lipcu. Kwiaty drobne, mało atrakcyjne. Bardzo mrozoodporny, do minus 29°C, ale w powyżej minus 23°C części nadziemne przemarzają. W Arboretum Wojsławice w uprawie od ponad 70 lat. Przemarzał i dobrze regenerował. Roślina ma zastosowanie lecznicze. Zawiera pochodne aporfiny (alkaloidy izochinolinowe), związki o aktywności blokerów kanałów wapniowych. Nalewka alkoholowa z rozłogów działa także tonizująco.

Tab. 211. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Menispermum* – Miesięcznik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany	'Odmiana Uprawna'	ROK	źródło mat.rośl.
006402	<i>Menispermum</i>	<i>dauricum</i> DC.	"	96	Matsudo
006402	<i>Menispermum</i>	<i>dauricum</i> DC.	"	91	Władystok
006402	<i>Menispermum</i>	<i>dauricum</i> DC.	"	1920	Oheimb

Tab. 212. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Menispermum*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Menispermum</i> Tourn. ex L. 1838	<i>Otamplis</i> Raf. 1838 <i>Trilophus</i> Fisch. 1
<i>Menispermum canadense</i> L. 1753	<i>Cissampelos smilacina</i> L. 1753 <i>Menispermum angulatum</i> Moench 1794 <i>Menispermum canadense</i> var. <i>lobatum</i> Pursh 1813 <i>Menispermum dauricum</i> var. <i>mexicanum</i> (Rose) Kundu & S.Guha 1980 <i>Menispermum mexicanum</i> Rose 1911 <i>Menispermum smilacinum</i> DC. 1817 <i>Otamplis vitifolia</i> Raf. 1838
<i>Menispermum dauricum</i> DC. 1817	<i>Menispermum miersii</i> Kundu & S.Guha 1980
<i>Menispermum dioicum</i> Griff. 1854 (za Plants of the World online)	

Bibliografia

- Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., 2016. OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2019.01.23]
- Hoffman M.H.A., 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrüssmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Menispermum*. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2019.01.23]
- Menispermum*. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2019.01.23]
- Menispermum*. W: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants. [Dostęp: 2019.01.23]
- Menispermum*. W: Dirr Michael A., 2009. Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses. Stipes Publ. L.L.C., s. 715-746.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Menispermum*

- Adansonia*, n.s., 20: 212, 225 (1980)
- Asiat. Res.* 11: 171 (1810)
- Bot. Mat. Med.* 3: 49 (1812); 4: 700 (1812)
- Cat. Jard. Gorenki*, ed. 2: 56 (1812)
- Consp. Regn. Veg.*: 42 (1835)
- Contr. U.S. Natl. Herb.* 13: 302 (1911)
- Encycl.* 4: 100 (1797)
- Fl. Amer. Sept.* 2: 371 (1813)
- Fl. Indica*: 316 (1768), 1832, 3: 807 (1832)
- Fruct. Sem. Pl.* 1: 219 (1788)
- Herb. Amb.*: 18 (1754) J.A. Murray (ed.), *Syst. Veg.* ed. 14: 892 (1784)
- J.B.A.M.de Lamarck, *Encycl., Suppl.* 3: 657 (1814)
- Methodus*: 277 (1794)
- New Fl.* 4: 8 (1838)
- Not. Pl. Asiat.* 4: 315 (1854)
- Prodr. Fl. Ind. Orient.*: 446 (1834)
- Prodr. Pl. Cap.*: 85 (1800)
- Sp. Pl.*: 340 (1753); 4: 826 (1806)
- Symb. Bot.* 1: 80 (1791)
- Syn. Pl.* 2: 628 (1807)
- Syst. Nat.* 1: 541 (1817); 2: 155 (1825); 4(2): 143 (1827)

Menziesia – *Menziesia*, rodzina Ericaceae – wrzosowate

Przynależność systematyczna roślin z tego rodzaju jest dyskutowana i wymaga jednoznacznego określenia, czy jest to odrębny rodzaj (według The Plant List z 2 gatunkami i 1 podgatunkiem), czy też rośliny z tego rodzaju są klasyfikowane w bardzo licznym rodzaju *Rhododendron*.

Menziesia pilosa Michx. ex Lam. - *Menziesia* orzęsiona

Pochodzi ze wschodniej części Stanów Zjednoczonych gdzie występuje na wysokości od 200 do 2100 m n.p.m.. Jest endemitem południowych i środkowych Appalachów, występującym od południowej Pensylwanii, przez Tennessee, Zachodnią Wirginię do północnej Gruzji. Krzew wyprostowany, rozgałęziony, w uprawie do 1 m wysokości. Pędy owłosione. Liście sezonowe o owłosionej blaszce i ogonku przebarwiają się jesienią na czerwono. Kwitnie od maja do lipca. Kwiaty ma niepozorne, dzwinkowate kwiaty i pięknie przebarwiają się jesienią liście. Owocuje od sierpnia do października. Dość mrozoodporna, do minus 23°C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1992 roku. Badania molekularne sugerują, że ten gatunek jest blisko spokrewnionym z *Rhododendron vaseyi*. W 2011 roku *Menziesia pilosa* został przeklasyfikowany do rodzaju *Rhododendron* jako *Rhododendron pilosum*. Pełna akceptacja wymaga dalszego śledzenia tej zmienionej klasyfikacji.

Tab. 213. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Menziesia* – *Menziesia* uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojswlawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
006902	<i>Menziesia</i>	<i>pilosa</i> (Michx.) Juss.	"	92	Tharandt

Tab. 214. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Menziesia*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Menziesia</i> Sm. 1791	
<i>Menziesia ferruginea</i> Sm. 1791	<i>Menziesia ferruginea</i> var. <i>ferruginea</i>
<i>Menziesia ferruginea</i> subsp. <i>glabella</i> (A. Gray) Calder & Roy L. Taylor 1878	<i>Menziesia glabella</i> A. Gray
<i>Menziesia pilosa</i> (Michx.) Juss. 1802	

Bibliografia

- Cox**, Kenneth, (2016). Rhododendrons formerly known as Menziesia. The Plantsman (new series). 15 (1): 52–57.
- Craven**, L.A. (2011). *Diplarche* and *Menziesia* transferred to *Rhododendron* (Ericaceae). Blumea 56 (1), April 2011, pp. 33–35(3)
- Fabijan** Dorothy M. (2018). *Menziesia pilosa*. <http://plants.istor.org/compilation/menziesia.pilosa> dostęp 2018.03.14
- Goetsch**, Loretta A.; Eckert, Andrew J.; Hall, Benjamin D., (2005). The molecular sequences. Systematic Botany. 30 (3): 616–626
- Griffiths** M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch** Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman** M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.

Menziesia. W: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.

Menziesia. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]

Menziesia. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]

NCNPS, Plant Details *Menziesia pilosa*, 2017. http://www.ncwildflower.org/plant_galleries/details/menziesia-pilosa

Wikipedia, <https://en.wikipedia.org/wiki/Menziesia> [Dostęp: 2018.03.14]

Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Menziesia*

Acta Phytotax. Geobot. 25: 38 (1972)

Ann. Mus. Natl. Hist. Nat. 1: 56 (1802)

Bot. Mag. (Tokyo) 37: 37 1923; 99: 29 1986.

Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg 11: 431 1867.

Canad. J. Bot. 43: 1398 (1965)

Class-book Bot., ed. 10: 373 (1849)

Enum. Stirp. Transsilv. 1: 333 (1816)

Fl. Bor.-Amer. 1: 235 1803; 2(7): 40, pl. 132 1834.

Fl. Franç. ed. 3, 3: 674 1805.

Fl. Jap. 3a: 13 1993.

J. Jap. Bot. 1: 10 (1916); 37: 355 1962; 3a: 13 (1993)

J. Jap. Bot.

J. Phytogeogr. Taxon. 29: 108 (1981)

J.B.A.M.de Lamarck & A.P.de Candolle, Fl. Franç., ed. 3, 3: 674 (1805)

Manual, ed. 2: 256 (1856)

Mém. Acad. Imp. Sci. Saint Pétersbourg, Sér. 7 16(9): 10 1871.

Parad. Lond. t. 44 1806.

Pl. Icon. Ined.: t. 56 (1791)

Syn. Fl. N. Amer. 2(1): 39 1878.

Syst. Veg. 2: 202 (1825)

T.Nakai & G.Koidzumi, Trees Shrubs Japan: 36 (1922)

Trans. Linn. Soc. London 10: 377 (1811)

Trees Shrubs Japan 36 1922.

Verz. Pfl.-Kult.: 79 (1824)

Metasequoia Hu & W.C.Cheng – Metasekwoja, rodzina cyprysowatych – *Cupressaceae*

Do rodzaju należy tylko jeden reliktowy i endemiczny gatunek. Rodzaj ten został po raz pierwszy opisany 1941 roku, na podstawie skamieniałości trzyczłonowych i obejmował tylko rośliny kopalne, wymarłe. Co ciekawe przed 60 milionami lat metasekwoje rosły również w Polsce.

Metasequoia glybtrostroboides Hu & W.C.Cheng – Metasekwoja chińska

Metasequoia glybtrostroboides jesienią (z prawej)

i zimą

kwiatostany męskie

liście

szyszka

Wycieki żywiczne

Wielką sensacją przyrodniczą było odkrycie żywych okazów tego gatunku w 1944 roku w Chinach. Pierwszą żywą rośliną znalazł chiński leśnik Zhan Wang w dolinie Shui-hsa-pa, w prowincji Sichuan w Chinach Centralnych. Był to zatem jeden z tych nielicznych przypadków, w których żyjące osobniki danego gatunku odkryto później niż ich kopalne szczątki. Drzewo zostało szczegółowo opisane w 1948 roku, a już rok później jego nasiona trafiły do Ogrodu Botanicznego w Krakowie, Warszawie i Kórniku. Rośliny z nich otrzymane rosną do dzisiaj. Podobną rewelacją przyrodniczą było opublikowanie w 1994 roku (!) informacji o odkryciu w Australii kilkudziesięciu drzew, podobnych do araukarii, znanych tylko z jury i kredy, nazwanych *Wollemia nobilis*. W ojczyźnie swej, w Chinach, we wschodnim Syczuanie i zachodnim Hubei, metasekwoja nazywana jest wodną jodłą lub wodnym modrzewiem, gdyż występuje na glebach wilgotnych, a nawet na mokradłach. Rośnie bardzo szybko osiągając do 35 m wysokości. Jest drzewem rozdzielnopłciowym, jednopiennym, o koronie luźnej, wąskostożkowatej i strzale silnie zbieżystej. Pędy ma naprzeciwległe, dwojakie, tak jak u cypryśnika – *Taxodium*; trwałe – drewniejące, z pączkami oraz sezonowe – boczne, bez pączków, odpadające w jesieni wraz z igłami. Igły są więc sezonowe (!) do pięciu cm długości, miękkie, jasnozielone, później ciemnobrązowe, jesienią żółte lub czerwonobrązowe; ułożone naprzeciwległe i grzebieniasto. Szyszki są kuliste, dwa i pół cm średnicy, zielone, później brązowe, zwisają na długich szypułkach. Dojrzewają w pierwszym roku, wysypują nasiona i opadają w całości wraz z „szypułkami”. W starszym wieku jest bardzo odporna na mróz nawet powyżej minus 29 stopni (USDA 4b), w młodości pędy nieznacznie przemarzają. Wymagania glebowe ma przeciętne, ale preferuje gleby żyzne, świeże i dobrze zaopatrzone w wodę. Jest to gatunek światłolubny, odporny na warunki miejskie i skażenia przemysłowe. Jest to drzewo o atrakcyjnym pokroju i kolorystyce – wiosną jasnozielone, jesienią żółte lub brązowe. Doskonale prezentuje się pojedynczo lub w grupach oraz w formowanych szpalerach. Jest godna szerszego stosowania w różnych rodzajach terenów zieleni, tym bardziej, że jest jednym z najszybciej rosnących drzew iglastych. Bardzo mrozoodporna, do powyżej minus 29°C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1967 roku.

***Metasequoia glyptostroboides* 'Miss Grace'** – Metasekwoja chińska 'Miss Grace'

Odmianę wprowadziła do handlu Flora Wonder - szkółki Buchholz. Miniaturowe i bardzo wolno rosnące, jak dla tego gatunku, drzewo do 3 m wysokości i 1 m szerokości ze zwisającymi, płaczącymi gałęziami. Liście sezonowe, nie kłujące, szaro-niebiesko-zielone latem, jesienią pomarańczowe i pomarańczowo-brązowe. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26°C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1967 roku.

***Metasequoia glyptrostroboides* 'Spring Cream'** – Metasekwoja chińska 'Spring Cream'

Odmianę wprowadził do handlu Wiel Linssen przed 2004 w Holandii. Pochodzenie tej odmiany nie jest jasne. Według niektórych pochodzi z Japonii ('Golden Ogi') skąd została przywieziona do Europy przez Pietera Zwijnenburga Jr. Jest to silnie rosnące drzewo, tak jak gatunek i do niego podobne, ale wszystkie młode, wiosenne igły są kremowe i z upływem czasu zielenieją. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26°C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2005 roku.

***Metasequoia glyptrostroboides* 'White Spot'** – Metasekwoja chińska 'White Spot'

Odmianę wprowadził do handlu Bill Barger i opisał Walter Erhardt w 2005 roku. Drzewo o podobnym tempie wzrostu jak gatunek (po 10 latach uprawy 3-4 m wysokości) i do niego podobne, ale niektóre igły pstrokaty przebarwione, początkowo białe lub kremowe, latem różowe, jesienią żółte. Dość mrozoodporna, do minus 23°C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2008 roku.

Tab. 215. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Metasequoia* – Metasekwoja uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
004315	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i> Hu & W.C.Cheng	"	67	Kórnik k/Poznania
004315	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i> Hu & W.C.Cheng	"	17	Kraków - OB UJ
004315	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i> Hu & W.C.Cheng	"	95	Boskoop - giełda
022694	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i>	'Adler'	07	Tomszak, S.
028031	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i>	'Emerald Feathers'	12	Szmit, Ciechanów
019308	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i>	'Gold Rush'	01	Studnicki
028918	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i>	'Hamlet's Broom'	13	Szmit, Ciechanów
033749	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostrobooides</i>	'Jack Frost'	16	Szmit, Ciechanów

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
026596	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Little Creamy'	10	Szewczykowie, M. J.
029078	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Marta'	13	Kujawa, A.
025505	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Matthaei Broom'	13	Szmit, Ciechanów
027071	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'McCracken's White'	11	Szewczykowie, M. J.
025273	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Miss Grace'	09	Szewczykowie, M. J.
025273	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Miss Grace'	15	Sęktas, St.
025506	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Sheridan Spire'	10	Szmit, Ciechanów
021999	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'Spring Cream'	05	Szmit, Ciechanów
023678	<i>Metasequoia</i>	<i>glyptostroboides</i>	'White Spot'	08	Szmit, Ciechanów

Tab. 214. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Metasequoia*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Metasequoia</i> Hu et Cheng 1948	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> Hu et W. C. Cheng 1948	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> subsp. <i>caespitosa</i> (Y.H.Long & Y.Wu) Silba 2010 <i>Metasequoia glyptostroboides</i> subsp. <i>neopangaea</i> (Silba) Silba <i>Metasequoia glyptostroboides</i> var. <i>caespitosa</i> Y. H. Long et Y. Wu. 1984 <i>Metasequoia honshuenensis</i> Silba & Callahan 2000 <i>Metasequoia neopangaea</i> Silba 2010 <i>Sequoia glyptostroboides</i> (Hu & W. C. Cheng)Weide 1962 <i>Sequoia glyptostroboides</i> (Hu & W.C.Cheng) Weide
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Adler'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Bailey'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Blue-Ish'	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Blue Dawn'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Clark'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'CP14C0792' CHINA GROVE	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Emerald Feathers'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Gold Rush'	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Goldrush' <i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Ogon'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Golden Dawn'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Golden Guusjo' {Nelis Kools, Holandia}	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Kools Gold'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Green Mantle'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Hamlet Broom'	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Hamlet's Broom' <i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Hamlet'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Jack Frost'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'JFS-PN3Legacy' JADE PRINCE	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Little Creamy''	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Marta'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Mathaei Broom'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'McCracken's White'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Moerheim'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Miss Grace'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'National'	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Fastigiata'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Nitschke Cream'	<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Niescke'
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Prospect' {RutgersUniv.}	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Raven' SHAW'S LEGACY {MissouriBG}	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Rogów' {Eder H. 1968, RogówArb./RogówArb. 2005}	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Rowena'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Sheridan Spire'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Sihouette'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Snow Flurry'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Spring Cream'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Vada'	

<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'Waasland'	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> 'White Spot'	

Bibliografia

- Aidén B., Ryman S., & Hjertson M., (2012). Svensk Kulturväxtdatabas, SKUD (Swedish Cultivated and Utility Plants Database; online resource on www.skud.info). 2012 (Kulturväxtdatabas)
- Auders Aris G., Spicer Derek P. Encyklopedia od Conifers. A Comprehensive Guide to Cultivars and Species. RHS London, ISBN 978190757151; <http://www.coniferworld.com/listing.php?x=l&a=Larix&b=laricina>
- Dirr Michael A., (2009). Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses. Stipes Publ. L.L.C., s. 748-750.
- Farjon A., (2010). A handbook of the world's Conifers 1: 1-526. BRILL, Leiden, Boston.
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Horáče Petr i inni. Dendrologie online. <http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=1> [Dostęp: 2018.03.17]
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of Die Nadelgehölze, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Maclura. [W]: GRIN-Global Web v.1.10.3.6. U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal/taxonomydetail.aspx?id=21238>
- Metasequoia*. [W]: Index Kewensis on compact disc. V. 2.0, RBG KEW, Oxford University Press 1997
- Metasequoia*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Metasequoia*. [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Metasequoia*. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Metasequoia*. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Metasequoia*. [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>,
- Tomżyński G., [W]: e-Katalog. http://www.e-katalogroslin.pl/plants/4057.metasekwoja-chinska-white-spot_metasequoia-glyptostroboides-white-spot
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Metasequoia*

- Arnoldia* 47 (1)14-19 (1987)
- Bull. Bot. Res., Harbin* 4(1): 149 (1984)
- Bull. Fan Mem. Inst. Biol., n.s.*, 1: 154 (1948)
- Feddes Repert. Spec. Nov. Regni Veg.* 66: 185 (1962)
- First published in *J. Int. Conifer Preserv. Soc.* 17: 25 (2010)
- J. Int. Conifer Preserv. Soc.* 7: 2 (2000); *Soc.* 17: 25 (2010)

Brachiosaurus altithorax, Krasiejów

Microbiota Kom. 1923 – Mikrobiota, rodzina Cupressaceae – Cyprysowate
 Jest to rodzaj monotypowy, tylko z 1 gatunkiem.

Microbiota decussata Kom. 1923 – Mikrobiota syberyjska

Microbiota decussata w zimie

Microbiota decussata latem

Są to zawsze zielone krzewy występujące na południowo-wschodniej Syberii, powyżej granicy lasu w górach Sichote Aliń i dorastające do 0,5–0,8 m wysokości i około 2 m średnicy, rozdzielнопłciowe, dwupienne, z rozłożystymi, łukowato wygiętymi gałęziami. Po 10 latach uprawy osiągają 0,3 m

wysokości i 1,5 m średnicy. Rozgałęzienia są dość płaskie i dwustronne. Liście ma wielosezonowe, łuskowate, drobne, wydłużone i długo zaostrome; zielone lub szarawe, nieco jaśniejsze od spodu, jesienią i zimą charakterystycznie rude. Na pędach przewodnich występują krótkie, około 4 mm długości, odstające igielki. W głębi starszych krzewów są także młodociane gałązki z igielkami. Szyszki są drobne, 6 mm długości z 2–4 łuskami i z 1 bezskrzydłym nasieniem. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29 °C (USDA 4-3). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1988 roku, w Polsce od 1963 roku. Jest tolerancyjna w stosunku do gleby, wrażliwa na suszę i przesychnanie gleby. Preferuje stanowiska słoneczne, ale rośnie dość dobrze także w półcieniu. Są to krzewy o pięknym i oryginalnej zimowej barwie. Doskonałe na wysokie okrywy i do ogrodów skalnych. pokroju

Tab. 217. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Microbiota* – Mikrobiota uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojswlawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunku i (lub) NAZWA HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
004316	<i>Microbiota</i>	<i>decussata</i> Kom.	"	10	Litomyśl - szkółka
004316	<i>Microbiota</i>	<i>decussata</i> Kom.	"	88	Pudełek, E.
034601	<i>Microbiota</i>	<i>decussata</i>	'Gold Spot'	17	Kujawa, A.
016667	<i>Microbiota</i>	<i>decussata</i>	'Jakobsen'	10	brak danych
019759	<i>Microbiota</i>	<i>decussata</i>	'Sylwek'	02	Tomszak, S.

Tab. 218. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Microbiota*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Microbiota</i> Kom. 1923	<i>Mikrobiota</i>
<i>Microbiota decussata</i> Kom. 1923	<i>Platycladus decussata</i> (Kom.) Jagel & Dörken 2015
<i>Microbiota decussata</i> 'Jakobsen'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Gold Spot'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Jakobsen'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Trompenberg'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Celtic Pride'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Drew's Blue'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Fuzzball'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Carnival'	<i>Microbiota decussata</i> 'Boyko's Variegated'
<i>Microbiota decussata</i> 'Clouded Carpet'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Filip's Pretty Pride'	
<i>Microbiota decussata</i> 'Sylwek' {TomszakS. 1977/1990} PL	

Bibliografia

- Auders Aris G., Spicer Derek P. Encyklopedia od Conifers. A Comprehensive Guide to Cultivars and Species. RHS London, ISBN 978190757151; <http://www.coniferworld.com/listing.php?x=l&a=Larix&b=laricina> dostęp: 2018.03.17
- Farjon A., (2010). A handbook of the world's Conifers 1: 1-526. BRILL, Leiden, Boston.
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Microbiota*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Microbiota*. [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Microbiota*. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouriherbarium.org/PlantFinder
- Microbiota*. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Microbiota*. [W]: Sokołow S. J.(red.), (1949–1962). Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T.1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Microbiota*

Bot. Mater. Gerb. Glavn. Bot. Sada R.S.F.S.R. 4: 180 (1923)

Bull. Cupressus Conservation Project 4: 59 (2015)

Morus L. – Morwa, rodzina Moraceae – morwowate

Do rodzaju należy 27 gatunków i 10 odmian botanicznych występujących w umiarkowanej i subtropikalnej strefie półkuli północnej. Gatunkiem typowym jest *Morus nigra*. Są to drzewa lub krzewy jedno lub dwupienne, o liściach sezonowych, pojedynczych, często klapowanych i ustawionych skrętolegle. Kwiaty niepozorne zebrane są w niepozorne kłosa. Owoce podobne do owoców jeżyny, drobne niełupki otoczone mięsniastymi okrywkami kwiatu - białe, czerwone, purpurowe do prawie czarnego. Drewno i korzenie żółte. Owoce morwy zawierają 28 różnych polifenoli w ilości od 0,67 do 7,70 mg kwasu galusowego w 1g świeżej masy. Wiele z nich (heksozyd kwasu wanilinowego, kwas 5-p-O-kumaroilochinowy, kwas 4,5-di-O-kawoilochinowy, heptozo luteoliny, rutynozynę luteoliny i diheksozyd ra- pinzylo-kwercetyny) zostało zidentyfikowanych w tych owocach po raz pierwszy. Wyciągi z korzenia wykorzystywane są w chińskiej medycynie do leczenia cukrzycy, utrzymania odpowiedniego poziomu trójglicerydów, cholesterolu we krwi. Są bardzo słodkie i smaczne, a suszone zastępują w Kaszmirze i Afganistanie rodzynki. Ekstrakt z liści morwy osłabia tworzenie się neurotoksycznych związków (białek b-amyloidu), które odgrywają znaczącą rolę w powstawaniu choroby Alzheimera. Liście morwy (szczególnie białej) są ważne ekonomicznie, gdyż stanowią jedyny pokarm jedwabników morwowych. Gotowane młode liście i pędy były jądane jako pożywienie głodowe. Owoce są także smacznym pożytkiem ekologicznym dla ptaków i drobnych ssaków, ale bardzo plamią chodniki i ubrania (!).

Morus alba 'Pendula' – Morwa biała 'Pendula'

Morus alba 'Pendula', Tabor CZ

Morus alba 'Pendula' WojArb.

Owoce

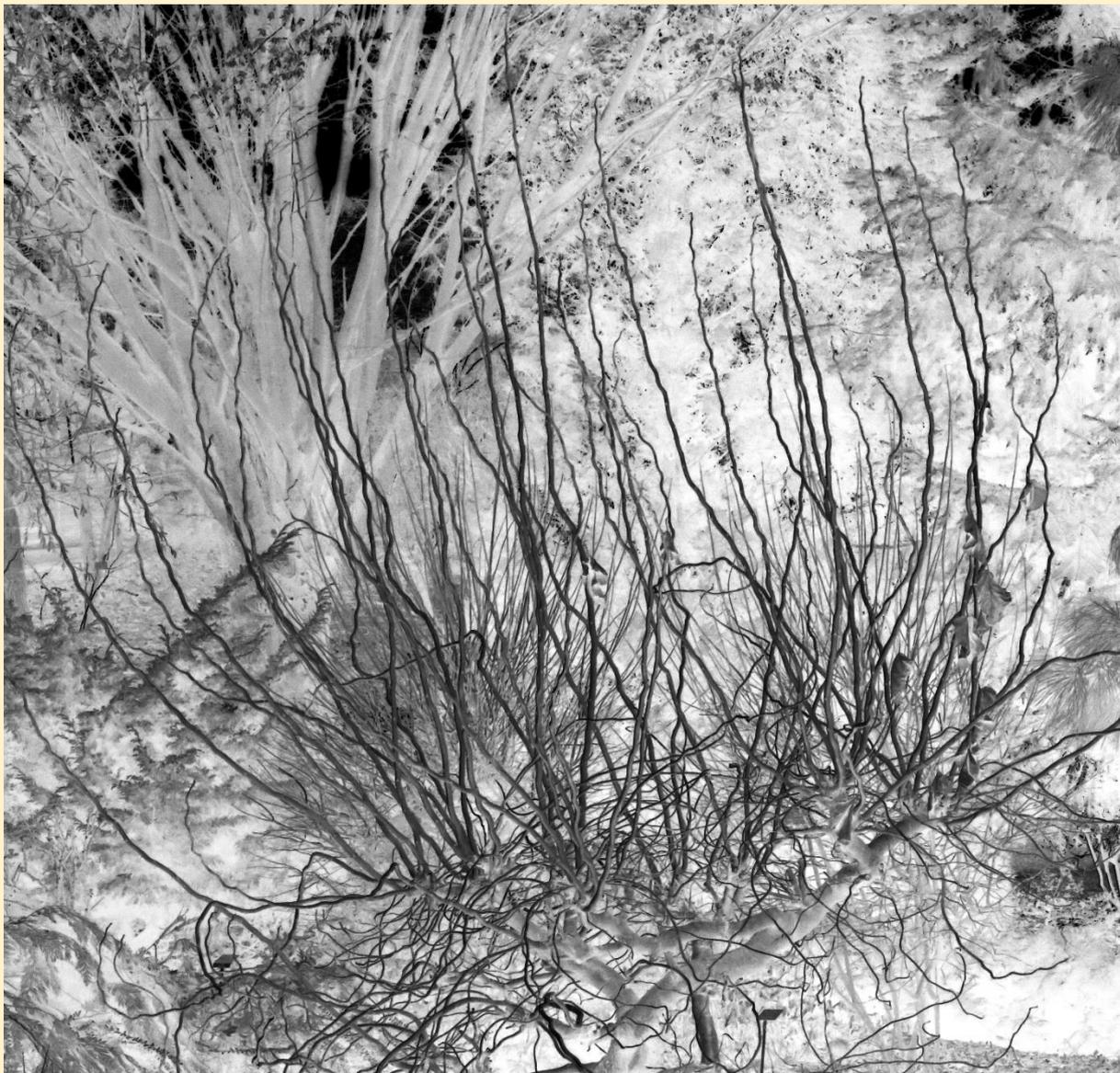
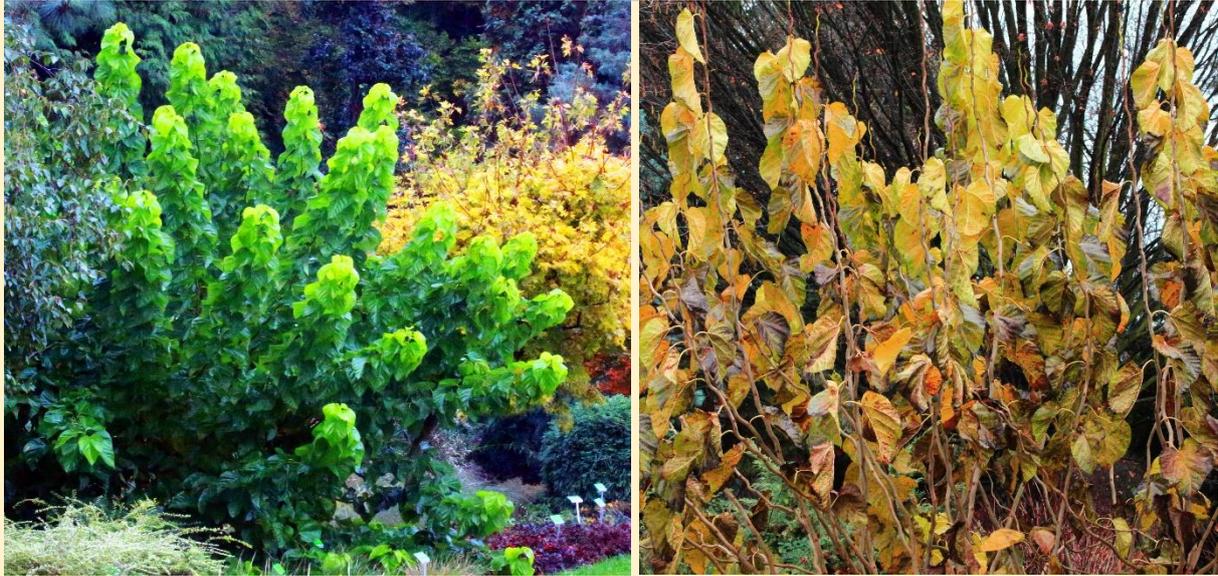

Zofiówka, Arboretum Umań

Korona jest nieregularna, parasolowata z silnie gałęzie zwisającymi gałęziami, nieco sękatymi. Owoce są liczne, dojrzałe czarne są smaczne i jadalne. Wymaga szczepienia na wysokim pniu (150–220 cm). Nie wytwarza przewodnika. By podnieść jej wysokość należy jeden z pędów podwiązać do palika i podwyższyć koronę. Nie szczepiona na pniu jest atrakcyjną rośliną okrywową na skarpy i pochyłości. Pozostałe właściwości i cechy jak u gatunku. Odmiana była często sadzona pojedynczo przed rezydencjami magnackimi. Bardzo mrozooporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum

Wojślawice w uprawie od 2003 roku. Odmiana 'Pendula' jest jednopienna, zaś odmiana 'Chaparral' jest klonem męskim

***Morus alba* 'Spirata'** – Morwa szerokolistna 'Spirata'

Odmiana powstała w Japonii na wyspie Kiusiu przed rokiem 1978. Do Boskoop w Holandii przywieziona została w 1979 roku przez Holendra H.J. van de Laara. Jest to duże drzewo dorastające do

5-9 m wysokości o koronie owalnej i nieco spłaszczonej. Pędy ma atrakcyjne, sztywne, bardzo charakterystycznie, zygzakowato pogięte, szczególnie dobrze widoczne w stanie bezlistnym. Liście są sezonowe, jasnozielone, błyszczące, szerokojajowate, u podstawy sercowate, na wierzchołku krótko zaokrąglone, bez kłap, długości 18-22 cm i 12-18 cm szerokości. Brzeg grubo, ale nieregularnie ząbkowany. Nie zawiązuje owoców. (!) Mrozoodporny, do minus 29°C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2005 roku. Doskonała odmiana do ogrodów atrakcyjnych w zimie.

Tab. 219. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Morus* – Morwa uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
030638	<i>Morus</i>	<i>nigra</i>	'Typ Kiefer'	14	Konieczko, P.
028809	<i>Morus</i>		'Illinois Everbearing'	13	Carya
028808	<i>Morus</i>	<i>alba</i>	'Milanówek'	13	Carya
028807	<i>Morus</i>	<i>alba</i>	'Gerardi Dwarf'	13	Carya
028934	<i>Morus</i>	<i>australis</i>	'Shin-tso'	13	Szmit, Ciechanów
016947	<i>Morus</i>	<i>alba</i>	'Nana'	07	Szmit, Ciechanów
015081	<i>Morus</i>	<i>alba</i>	'Spirata'	05	Widaj, J.
009375	<i>Morus</i>	<i>alba</i>	'Pendula'	03	Kulas, K.

Tab. 220. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Morus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana i oczekująca na akceptację	Nazwa historyczna
<i>Morus</i> L. 1753	
<i>Morus alba</i> L. 1753	<i>Morus alba</i> var. <i>emarginata</i> Y.B.Wu 1994 <i>Morus alba pendula</i> (Risso) Sudw. 1897 <i>Morus alba</i> f. <i>skeletoniana</i> (C.K.Schneid.) Rehder 1949 <i>Morus alba</i> var. <i>skeletoniana</i> C.K.Schneid. 1949 <i>Morus atropurpurea</i> Roxb. 1832 <i>Morus constantinopolitana</i> Poir. 1797 <i>Morus cucullata</i> Bonaf. 1831 <i>Morus dulcis</i> Royle 1839 <i>Morus guzziola</i> Steud. 1841 <i>Morus heterophylla</i> Loudon 1838 <i>Morus intermedia</i> Perr. 1833 <i>Morus kaki</i> Lavallée 1877 <i>Morus levasseurei</i> Lavallée 1877 <i>Morus latifolia</i> Poir. 1797 <i>Morus levasseurei</i> Lavallée 1877 <i>Morus Ihou</i> (Ser.) Koidz. 1930 <i>Morus lucida</i> Loudon 1838 <i>Morus mariettii</i> Steud. 1841 <i>Morus multicaulis</i> (Perr.) Perr. 1825 <i>Morus nana</i> Audib. ex Loisel. 1824 <i>Morus nigriformis</i> (Bureau) Koidz. 1917 <i>Morus patavia</i> Audib. ex Dippel 1892 <i>Morus patavina</i> Spach 1841 <i>Morus pumila</i> Balb. 1813 <i>Morus romana</i> Lodd. ex Spach 1841 <i>Morus tokwa</i> (Bureau) K.Koch 1872 <i>Morus venosa</i> (Delile) Spach 1841
<i>Morus alba</i> '4 Seasons' {Taiwan ?}	
<i>Morus alba</i> 'Aurea'	
<i>Morus alba</i> 'Barnes'	
<i>Morus alba</i> 'Bellaire'	
<i>Morus alba</i> 'Black Tabor'	
<i>Morus alba</i> 'Cattaneo'	

<i>Morus alba</i> 'Chaparral'	
<i>Morus alba</i> 'Constantinopolitana'	
<i>Morus alba</i> 'Contorta' {Gossler 1991}	<i>Morus alba</i> 'Contorted'
<i>Morus alba</i> 'Cutlef'	
<i>Morus alba</i> 'Dakmoerbei'	
<i>Morus alba</i> 'Damas'	
<i>Morus alba</i> 'Dawning'	
<i>Morus alba</i> 'Dwarf Everbearing'	
<i>Morus alba</i> 'Eldorado'	
<i>Morus alba</i> 'Fan-San'	
<i>Morus alba</i> 'Fastigiata'	
<i>Morus alba</i> 'Fegyvernekiana'	
<i>Morus alba</i> 'Filippina'	
<i>Morus alba</i> 'Flora Giant'	
<i>Morus alba</i> 'Florio'	
<i>Morus alba</i> 'Fruitless'	
<i>Morus alba</i> 'Gerardi Dwarf'	<i>Morus alba</i> 'Gerardi's Dwarf'
<i>Morus alba</i> 'Green Wave'	<i>Morus alba</i> 'Greenwave'
<i>Morus alba</i> 'Hampton'	
<i>Morus alba</i> 'Ho-O'	<i>Morus alba</i> 'Ho O'
<i>Morus alba</i> 'Ichinose'	
<i>Morus alba</i> 'Itoguwa'	
<i>Morus alba</i> 'Johnson'	
<i>Morus alba</i> 'Juumonnji'	
<i>Morus alba</i> 'Kayrio'	
<i>Morus alba</i> 'Kingan'	<i>Morus alba</i> 'Lingan'
<i>Morus alba</i> 'Korinne'	
<i>Morus alba</i> 'Laciniata'	<i>Morus alba</i> 'Skeletoniana'
<i>Morus alba</i> 'Lyszenzi'	
<i>Morus alba</i> 'Macrophylla'	<i>Morus alba</i> 'Platanifolia' <i>Morus platanifolia</i>
<i>Morus alba</i> 'Mapleleaf'	
<i>Morus alba</i> 'Miaoli No. 1' {Chiny}	
<i>Morus alba</i> 'Middleton'	
<i>Morus alba</i> 'Milanówek' {Polska, Szkołka Caria, Milanówek} PL	
<i>Morus alba</i> 'Miorettiana'	
<i>Morus alba</i> 'Miura' {Brazylia}	
<i>Morus alba</i> 'Mizumihateku'	<i>Morus latifolia</i> 'Mizumihateku'
<i>Morus alba</i> 'Multicaulis'	<i>Morus alba</i> var. <i>latifolia</i> Burret <i>Morus alba</i> var. <i>multicaulis</i> (Perrott)Loud.
<i>Morus alba</i> 'Nana'	<i>Morus alba</i> 'Globosa'
<i>Morus alba</i> 'Nana Issai'	
<i>Morus alba</i> 'Nigrobacca'	
<i>Morus alba</i> 'Nuclear Blast'	<i>Morus alba</i> 'Ito' <i>Morus alba</i> 'Itoguwa'
<i>Morus alba</i> 'Pakistan'	
<i>Morus alba</i> 'Paper Dolls'	
<i>Morus alba</i> 'Pendula'	
<i>Morus alba</i> 'Pyramidalis'	
<i>Morus alba</i> 'Ramsey's White'	
<i>Morus alba</i> 'Restelli'	
<i>Morus alba</i> 'Riviera'	
<i>Morus alba</i> 'Rupp's Romanian'	
<i>Morus alba</i> 'Shin-tso'	
<i>Morus alba</i> 'Spirata'	<i>Morus latifolia</i> 'Spirata' <i>Morus latifolia</i> 'Spiralis' <i>Morus alba</i> 'Spiralis'
<i>Morus alba</i> 'Stribling' {przed 1950}	
<i>Morus alba</i> 'Sweet Lavender'	
{Rosja}	
<i>Morus alba</i> 'Trader'	
<i>Morus alba</i> 'Urbana'	
<i>Morus alba</i> var. <i>tatarica</i> (L.) Loudon 1838	<i>Morus tatarica</i> L. 1753 <i>Morus alba</i> 'Tatarica'
<i>Morus alba</i> 'Venosa'	

<i>Morus alba</i> 'Vratza 24'	
<i>Morus alba</i> 'Weeping'	
<i>Morus alba</i> 'White Betty'	
<i>Morus alba</i> 'Widman Mitchell'	
<i>Morus alba</i> 'World's Best'	
<i>Morus alba</i> 'Żółwińska' Łochyńska A., Oleszak G. 2011 {Polska, Inst. Nat. Fibres & Med. Plants 2006} PL	
<i>Morus atropurpurea</i> 'Dashi'	
<i>Morus atropurpurea</i> 'Guang 7200'	
<i>Morus atropurpurea</i> 'Jushensang'	
<i>Morus atropurpurea</i> 'Zhongsang 5801'	
<i>Morus australis</i> 'Issai'	<i>Morus bombycis</i> 'Issai'
<i>Morus australis</i> 'Shin-to'	<i>Morus bombycis</i> 'Shin-to'
<i>Morus</i> 'Average' {Brazylia}	
<i>Morus</i> 'Bayers 210'	
<i>Morus</i> 'Beautiful Day'	
<i>Morus</i> 'Calabresa' {Brazylia}	
<i>Morus</i> 'Capsrum'	
<i>Morus</i> 'Carmen'	<i>Morus</i> 'Carman'
<i>Morus</i> 'Casprun'	
<i>Morus</i> 'Catânia Paulista' {Brazylia}	
<i>Morus cathayana</i> Hemsl. 1894	<i>Morus chinlingensis</i> C.L.Min 1986 <i>Morus tiliifolia</i> Makino 1909
<i>Morus cathayana</i> var. <i>gongshanensis</i> (Z.Y.Cao) Z.Y.Cao 1995	
<i>Morus celtidifolia</i> Kunth 1817	<i>Morus albida</i> Greene 1910 <i>Morus arbuscula</i> Greene 1910 <i>Morus betulifolia</i> Greene 1910 <i>Morus canina</i> Greene 1910 <i>Morus corylifolia</i> Kunth 1817 <i>Morus crataegifolia</i> Greene 1910 <i>Morus goldmanii</i> Greene 1910 <i>Morus mexicana</i> Benth. 1840 <i>Morus microphilyra</i> Greene 1910 <i>Morus mollis</i> Rusby 1911 <i>Morus pandurata</i> Greene 1910 <i>Morus vernonii</i> Greene 1910
<i>Morus</i> 'Chak Majra'	
<i>Morus</i> 'China White'	
<i>Morus</i> 'Collier'	
<i>Morus</i> 'Contadini' {Brazylia}	
<i>Morus cordatifolia</i> Hotta 1938	
<i>Morus</i> 'DD' {Indie} [selekt z natury]	
<i>Morus</i> 'Early Bird'	
<i>Morus</i> 'Fernão Dias' {Brazylia}	
<i>Morus</i> 'FM 66'	
<i>Morus</i> 'FM SM'	
<i>Morus</i> 'Formosa' {Brazylia}	
<i>Morus</i> 'Gerald Dwarf'	
<i>Morus</i> 'Goshoerami' {Japonia} [selekt]	
<i>Morus</i> 'Hicks'	
<i>Morus humilis</i> Koidz. 1917	
<i>Morus</i> 'Husang No. 9' {Chiny}	
<i>Morus</i> 'Illinois Everbearing' [<i>M. rubra</i> x mieszaniec <i>M. alba</i>]	<i>Morus alba</i> 'Illinois Everbearing' <i>Morus rubra</i> 'Illinois Everbearing'
<i>Morus indica</i> 'BC-259' [(<i>M.</i> 'Matigore Local' x <i>M.</i> 'Kosen') x 'Kosen' ?]	
<i>Morus indica</i> 'Berc 776' {Indie} [selekt]	
<i>Morus indica</i> 'Kanva-2'	
<i>Morus indica</i> 'Matigore Local'	
<i>Morus indica</i> 'S-1' {Indie} [selekt]	
<i>Morus indica</i> 'S-10' {Indie} [selekt]	
<i>Morus indica</i> 'S-13' {Indie} [siewka z 'Kanva 2']	
<i>Morus indica</i> 'S-1634' {Indie} [selekt]	
<i>Morus indica</i> 'S-30' {Indie} [selekt]	
<i>Morus indica</i> 'S-34' {Indie} [<i>M.</i> 'S 30' x <i>M.</i> 'Berc 778']	
<i>Morus indica</i> 'S-36' {Indie} [selekt]	

Morus indica 'S-54' {Indie} [selekt]	
Morus indica 'Kosen'	
Morus indica L. 1753	<i>Morus acidosa</i> Griff. 1854 <i>Morus amamiana</i> Nakai 1950 <i>Morus arabica</i> (Bureau) Koidz. 1917 <i>Morus australis</i> Poir. 1797 <i>Morus australis</i> var. <i>hachijoensis</i> (Hotta) Kitam. 1977 <i>Morus australis</i> var. <i>hastifolia</i> (F.T.Wang & T.Tang ex Z.Y.Cao) Z.Y.Cao 1995 <i>Morus australis</i> var. <i>incisa</i> C.Y.Wu 1989 <i>Morus australis</i> var. <i>inusitata</i> (H.Lév.) C.Y.Wu 1989 <i>Morus australis</i> var. <i>linearipartita</i> Z.Y.Cao 1995 <i>Morus australis</i> var. <i>oblongifolia</i> Z.Y.Cao 1995 <i>Morus bombycis</i> Koidz. 1915 <i>Morus bombycis</i> var. <i>flexuosa</i> Hotta 1972 <i>Morus bombycis</i> var. <i>ikuchuensis</i> Hotta 1972 <i>Morus bombycis</i> var. <i>mikamiana</i> Hotta 1972 <i>Morus bombycis</i> var. <i>saishuensis</i> Hotta 1972 <i>Morus cashmeriana</i> Royle 1839 <i>Morus caudatifolia</i> Koidz. 1916 <i>Morus cavaleriei</i> H.Lév. 1911 <i>Morus expansa</i> Raf. 1839 <i>Morus formosensis</i> Hotta 1937 <i>Morus hachijoensis</i> (Hotta) Hotta 1943 <i>Morus hastifolia</i> F.T.Wang & T.Tang ex Z.Y.Cao 1991 <i>Morus inusitata</i> H.Lév. 1914 <i>Morus kagayamae</i> Koidz. 1915 <i>Morus latifolia</i> Poir. 1797 <i>Morus longistylus</i> Diels 1912 <i>Morus mizuho</i> Hotta 1937 <i>Morus stylosa</i> Ser. 1855
Morus indica 'S-7999' {Indie} [selekt]	
Morus indica 'Victoria 1' [M. 'S30' x M. 'Berc 776']	
Morus insignis Bureau 1873	<i>Morus marmolii</i> Legname 1973 <i>Morus peruviana</i> Planch. ex Koidz. 1930 <i>Morus trianae</i> J.-F.Leroy 1950
Morus 'Italien'	
Morus 'Ivory'	
Morus 'IZ 10/1' {Brazylia} [M. 'Lopes Lins' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ 10/4' {Brazylia} [M. 'Lopes Lins' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ 10/8' {Brazylia} [M. 'Lopes Lins' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ 11/9' {Brazylia} [M. 'Formosa' x M. 'Kokuso 27']	
Morus 'IZ 13/6' {Brazylia} [M. 'Fernão Dias' x M. 'Kokuso 27']	
Morus 'IZ 3/2' {Brazylia} [M. 'Contadini' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ 56/4' {Brazylia} [M. 'Formosa' x M. 'Kokuso 27']	
Morus 'IZ 6/7/2' {Brazylia} [M. 'Lopes Lins' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ1/16' {Brazylia} [M. 'Fernão Dias' x M. 'Catânia Paulista']	
Morus 'IZ 57/2' {Brazylia} [M. 'Formosa' x M. 'Kokuso 27']	
Morus kagayame 'Kinriu'	
<i>Morus kagayame</i> Koidz. 1915	
Morus 'Kokusò' {Korea}	<i>Morus nigra</i> 'Kokusò' <i>Morus alba</i> 'Kokusò'
Morus 'Kokusò 21'	<i>Morus latifolia</i> 'Kokusò 21' <i>Morus alba</i> 'Kokusò 21'
Morus 'Kokusò 27'	<i>Morus latifolia</i> 'Kokusò 27' <i>Morus alba</i> 'Kokusò 27' <i>Morus kagayame</i> 'Kokusò 27'
Morus 'Kokusò Rosso'	
Morus koordersiana J.-F.Leroy 1950	
Morus 'Korin' {Brazylia} [mutacja z M. 'Miura']	
Morus liboensis S.S.Chang 1984	
Morus 'Lopes Lins' {Brazylia}	
Morus macroura Miq. 1851	<i>Morus laevigata</i> (Bureau) Wall. ex Brandis 1874 <i>Morus wallichiana</i> Koidz. 1930
Morus macroura var. <i>laxiflora</i> G.K.Upadhyay & A.A.Ansari 2010	
Morus macroura var. <i>mawu</i> (Koidz.) C.Y.Wu & Z.Y.Cao 1995	
Morus macroura var. <i>viridis</i> (Bureau) K.K.Khanna 2001	

<i>Morus mallotifolia</i> Koidz. 1930	
<i>Morus mesozygia</i> Stapf 1909	<i>Celtis lactea</i> Sim 1909 <i>Morus lactea</i> (Sim) Mildbr. 1922
<i>Morus microphylla</i> Buckley 1867	<i>Morus confinis</i> Greene 1910 <i>Morus grisea</i> Greene 1911 <i>Morus radulina</i> Greene 1910
<i>Morus miyabeana</i> Hotta 1951	
<i>Morus mongolica</i> (Bureau) C.K.Schneid. 191	<i>Morus mongolica</i> var. <i>hopeiensis</i> S.S.Chang
<i>Morus mongolica</i> var. <i>barkamensis</i> (S.S.Chang) C.Y.Wu & Z.Y.Cao 1995	<i>Morus barkamensis</i> S.S.Chang 1984 <i>Morus deqinensis</i> S.S.Chang 1984
<i>Morus mongolica</i> var. <i>longicaudata</i> Z.Y.Cao 1991	
<i>Morus mongolica</i> var. <i>pubescens</i> S.C.Li & X.M.Liu 1995	
<i>Morus mongolica</i> var. <i>rotundifolia</i> Y.B.Wu 1994	
<i>Morus mongolica</i> var. <i>yunnanensis</i> (Koidz.) C.Y.Wu & Z.Y.Cao 1995	<i>Morus yunnanensis</i> Koidz. 1930
<i>Morus multicaulis</i> 'Hongyayizhilaisheng'	
<i>Morus multicaulis</i> Raf. 1838 non (Perr)Perr. 1825	
<i>Morus murrayana</i> Saar & Galla 2009	<i>Morus rubra</i> var. <i>murrayana</i> (Saar & Galla) Saar 2012
<i>Morus</i> 'New American' {ok. 1854}	
<i>Morus nigra</i> 'AGM'	
<i>Morus nigra</i> 'Black Beauty'	
<i>Morus nigra</i> 'Black Persian'	
<i>Morus nigra</i> 'Chelsea'	<i>Morus nigra</i> 'King James' <i>Morus nigra</i> 'Chelsea-King James' <i>Morus nigra</i> 'King James I'
<i>Morus nigra</i> 'Ferusalem'	
<i>Morus nigra</i> 'Jumbo'	
<i>Morus nigra</i> 'Kaester'	
<i>Morus nigra</i> L. 1753	<i>Morus cretica</i> Raf. 1838 <i>Morus laciniata</i> Mill. 1768 <i>Morus petiolaris</i> Raf. 1839 <i>Morus siciliana</i> Mill. 1768
<i>Morus nigra</i> 'Mavromaournia'	
<i>Morus nigra</i> 'Muddy River'	
<i>Morus nigra</i> 'Noir of Spain'	
<i>Morus nigra</i> 'Persian'	
<i>Morus nigra</i> 'Shangri-La'	
<i>Morus nigra</i> 'Typ Keifer'	
<i>Morus</i> 'Nonsang No. 8' {Chiny}	
<i>Morus</i> 'Northrop'	
<i>Morus notabilis</i> C.K.Schneid. 1916	
<i>Morus</i> 'Nuclear Blast'	<i>Morus alba</i> 'Nuclear Blast'
<i>Morus</i> 'Oscar' {Oscar Clark}	
<i>Morus</i> 'Paper Dolls'	
<i>Morus pyramidalis</i> Raf. 1839	
<i>Morus ribesoides</i> Griff. 1848	
<i>Morus rotundiloba</i> Koidz. 1917	
<i>Morus rubra</i> 'Hick's Everberning'	
<i>Morus rubra</i> 'Johnson'	
<i>Morus rubra</i> L. 1753	<i>Morus argutidens</i> Koidz. 1917 <i>Morus canadensis</i> Poir. 1797 <i>Morus caroliniana</i> Moretti 1841 <i>Morus parvifolia</i> Raf. 1838 <i>Morus reticulata</i> Raf. 1839 <i>Morus riparia</i> Raf. 1838 <i>Morus rubra</i> var. <i>incisa</i> Bureau 1873 <i>Morus rubra</i> f. <i>incurva</i> F.Seym. 1952 <i>Morus rubra</i> f. <i>laevis</i> F.Seym. 1952 <i>Morus rubra</i> var. <i>tomentosa</i> (Raf.) Bureau 1873 <i>Morus scabra</i> Willd. 1809 <i>Morus tomentosa</i> Raf. 1817
<i>Morus rubra</i> 'Nana'	
<i>Morus rubra</i> 'Platanifolia'	
<i>Morus rubra</i> 'Stubbs' {USA Georgia, 1870}	
<i>Morus rubra</i> 'Travis'	

<i>Morus serrata</i> Roxb. 1832	<i>Morus gyirongensis</i> X.S.Zhang 1982 <i>Morus pabularia</i> Decne. 1844 <i>Morus vicorum</i> Jacquem. ex Decne. 1844
<i>Morus</i> 'Shangri-La'	
<i>Morus</i> 'Silk Hope' {Silk Hope, N. Carolina} [prawdopodobnie mieszaniec <i>M. alba</i> x <i>M. rubra</i>]	<i>Morus alba</i> 'Silk Hope'
<i>Morus sinensis</i> 'MR 2'	
<i>Morus</i> 'Suvarna-2'	
<i>Morus</i> 'Tehema' [<i>M. alba</i> x <i>M. rubra</i>]	<i>Morus alba</i> 'Tehama'
<i>Morus</i> 'Thornburn'	
<i>Morus</i> 'Tice' [<i>M. alba</i> x <i>M. rubra</i>]	
<i>Morus</i> 'Tongxiangqing' {Chiny}	
<i>Morus trilobata</i> (S.S.Chang) Z.Y.Cao 1991	
<i>Morus</i> 'Trowbridge'	
<i>Morus</i> 'Tuantou Heyebai' {Chiny}	
<i>Morus</i> 'Unryuu'	<i>Morus australis</i> 'Unryuu' <i>Morus latifolia</i> 'Unryuu'
<i>Morus vitifolia</i> Raf. 1840	
<i>Morus</i> 'Vratza 18'	
<i>Morus</i> 'Vratza 21'	
<i>Morus</i> 'Wacissa'	
<i>Morus</i> 'Wellington'	<i>Morus nigra</i> 'Wellington' <i>Morus purpurea</i> 'Wellington'
<i>Morus</i> 'Wellington'	
<i>Morus</i> 'Westbrook'	
<i>Morus</i> 'Wite English'	
<i>Morus wittiorum</i> Hand.-Mazz. 1921	<i>Morus jinpingensis</i> S.S.Chang 1984
<i>Morus yoshimurae</i> Hotta 1936	

Bibliografia

- Cappelozza** Luciano. Mulberry germplasm resources in Italy. <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e07.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- Datta** R. K. Mulberry cultivation and utilization in India. <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e04.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- de Almeida** J. E., Fonseca T.C., The forage potential for some mulberry clones in Brazil. <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e0e.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- de Almeida** J. E., Fonseca T.C., The high-trunk mulberry system in tropical climates. <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e06.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- de Almeida** José Eduardo, Fonseca Tamara. Canto Mulberry germplasm and cultivation in Brazil <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e0b.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- Dirr** Michael A., (2009). Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental
- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hoffman** M.H.A., (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Horáček** Petr i inni. Dendrologie online. <http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=1> [dostęp: 2018.03.17]
- <http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>
- Krüssmann** Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannG)
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Machii** Hiroaki, Koyama Akio, Yamnanoucci Hiroaki. Mulberry breeding, cultivation and utilization in Japan. <http://www.fao.org/docrep/005/X9895E/x9895e05.htm#TopOfPage> [Dostęp: 2018.01.24]
- Martin** G., Teyes F., Hernandez I., Milera M. Agronomic studies with mulberry in Cuba. <https://www.google.com/search?client=firefox-b-ab&q=Agronomic+studies+with+mulberry+in+Cuba> [Dostęp: 2018.01.24]
- Microbiota**. [W]: **IPNI** The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Microbiota**. [W]: **OROC Hatch** Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental
- Microbiota**. [W]: **PF: Plant Finder** [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Microbiota**. [W]: **PW** Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Qing Jin** i wsp., (2017). Identification of polyphenols in mulberry (genus *Morus*) cultivars by liquid chromatography with time-of-flight mass spectrometer. Journal of Food Composition and Analysis, 63:55-64
- Travis** Mark, Growing Mulberry. <https://www.growingmulberry.org/contact> [Dostęp: 2018.01.24]
- Zander** R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Morus*

A.P.de Candolle, Prodr. 17: 246 (1873) *Acta Bot. Boreal.-Occid. Sin.* 6: 277 (1986)
Acta Bot. Yunnan. 11: 26 (1989); 16: 120 (1994); 17: 154 (1995)
Acta Phytotax. Geobot. 6: 142 (1937); 7: 22 (1938); 13: 144 (1943); 25: 55 (1972); 28: 19 (1977);

Acta Phytotax. Sin. 20: 95 (1982); 22: 66 (1984); 22: 67 (1984); 29: 265 (1991)
Amer. Man. Mulberry Trees: 23 (1839)
Amer. Midl. Naturalist 48: 250 (1952)
Anz. Akad. Wiss. Wien, Math.-Naturwiss. Kl. 58: 88 (1921)
Arbor. Frutic. Brit. 3: 1350 (1838)

- Arch. Bot. (Paris) 1: 234 (1833)
 Autik. Bot.: 150 (1840)
 Bibl. Cult. Trees: 147 (1949)
 Bot. Mag. (Tokyo) 23: 88 (1909); 31: 35 (1917); 64: 225 (1951)
 Bull. Div. Forest. U.S.D.A. 14: 189 (1897)
 Bull. Mus. Natl. Hist. Nat., sér. 2, 21: 729 (1950)
 Bull. Torrey Bot. Club 38: 145 (1911)
 C.S.Sargent, Pl. Wilson. 3: 293 (1916)
 Cat. Pl., ed. 1813: 52 (1813)
 Dendrologie 2(1): 447 (1872)
 Descr. Mûriers: 225 (1855)
 Enum. Pl.: 967 (1809); 240 (1877)
 F.W.H.von Humboldt, A.J.A.Bonpland & C.S.Kunth, Nov. Gen. Sp. 2: 33 (1817)
 First published in Acta Phytotax. Sin. 22: 66 (1984)
 Fl. Bihar, Analysis: 482 (2001)
 Fl. Ind. ed. 1832, 3: 595 (1832)
 Fl. Ludov.: 113 (1817)
 Fl. Symb. Orient.-Asiat.: 54 (1930)
 Forest Fl. N.W. India: 409 (1874); 97 (1909)
 G.-F.Cuvier, Dict. Sci. Nat., ed. 2, 33: 345 (1824)
 Gard. Dict. ed. 8: n.º 2 (1768)
 Giorn. Imp. Reale Ist. Lombardo Sci. & Bibliot. Ital. 1: 181 (1841)
 Handb. Laubholz. 2: 10 (1892)
 Hist. Nat. Vég. 11: 43 (1841)
 Icon. Pl. Koisikav. 3: 11 (1915)
 Ill. Bot. Himal. Mts.: 337 (1839)
 Itin. Pl. Khasyah Mts.: 157 (1848)
 J. Bot. (Morot) 22: 99 (1909)
 J. Jap. Bot. 25: 131 (1950)
 J. Linn. Soc., Bot. 26: 456 (1894)
 J.B.A.M.de Lamarck, Encycl. 4: 380 (1797)
 Leaf. Bot. Observ. Crit. 2: 118 (1910)
 Lilloa 33: 334 (1973)
 Mém. Soc. Linn. Paris 3: 129 (1825)
 New Fl. 3: 47 (1838)
 Nomencl. Bot., ed. 2, 2: 162 (1841)
 Not. Pl. Asiat. 4: 388 (1854)
 Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 5: 293 (1912)
 Notizbl. Bot. Gart. Berlin-Dahlem 8: 243 (1922)
 Phytologia 91: 106 (2009); 94: 246 (2012)
 Pl. Hartw.: 71 (1840)
 Pl. Jungh.: 42 (1851)
 Pl. Koisikav. 3: 79 (1916)
 Proc. Acad. Nat. Sci. Philadelphia 1862: 8 (1863)
 Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 10: 146 (1911); 13: 265 (1914)
 Rheedeia 20: 44 (2010)
 S.C.Li & al. (eds.), Dendrol. Zhongtiaoshan.: 366 (1995)
 Sp. Pl.: 986 (1753)
 Sul. Gels. Philipp.: 7 (1831)
 Trans. Sapporo Nat. Hist. Soc. 14: 195 (1936)
 V.Jacquemont, Voy. Inde 4: 149 (1844)
 Ann. Mag. Nat. Hist., ser. 2, 14: 131 (1854)
 Ann. Missouri Bot. Gard. 19: 218 (1932)
 Biol. Cent.-Amer., Bot. 2: 426 (1882)
 Bol. Acad. Nac. Ci. Republ. Argent. 57: 313 (1986)
 Bol. Soc. Bot. México 33: 3 (1975); 43: 5 (1982)
 Bot. Jahrb. Syst. 37: 169 (1905); 48: 224 (1912)
 Bot. Mater. Gerb. Bot. Inst. Komarova Akad. Nauk S.S.S.R. 13: 255 (1950)
 Bot. Voy. Sulphur: 40 (1844)
 C.F.P.von Martius & auct. suc. (eds.), Fl. Bras. 10: 154 (1846)
 C.Gay, Fl. Chil. 5: 93 (1849)
 Cat. Afr. Pl. 1: 752 (1898)
 Chlor. Andina 2: 108 (1859)
 Collect. Bot. (Barcelona) 7: 373 (1968)
 Commentat. Soc. Regiae Sci. Gott. 2: 9 (1779 publ. 1780)
 Contr. Dudley Herb. 1: 198 (1934); 3: 73 (1940)
 Contr. Inst. Bot. Natl. Acad. Peiping 2: 103 (1934)
 Elench. Pl. Nov.: 66 (1838)
 Enum. Pl.: 245 (1809)
 Fl. Atacam.: 43 (1860)
 Fl. Calif. 3: 461 (1943)
 Fl. Carol.: 84 (1788)
 Fl. Cordob.: 439 (1930)
 Fl. Iranica 100: 34 (1972)
 Fl. Reipubl. Popularis Sin. 67(1): 158 (1978)
 Gard. Dict. ed. 8: n.º 5 (1768)
 Guihaia 31: 427 (2011); 32: 8 (2012)
 Hooker's J. Bot. Kew Gard. Misc. 4: 179 (1852)
 J. Arnold Arbor. 21: 72 (1940) J. Bot. 46: 71 (1908)
 Lilloa 26: 203 (1953)
 Linnaea 7: 70 (1832); 33: 206 (1864)
 Madroño 26: 180 (1979)
 Mag. Nat. Hist., ser. 2, 14: 137 (1854) Malpighia 4: 522 (1891)
 Mercurio Chileno 15: 693 (1829)
 Not. Pl. Asiat. 4: 95 (1854)
 Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 35: 313 (1977)
 Observ. Bot. 1: 448 (1834)
 Oesterr. Bot. Z. 56: 257 (1906)
 Phytotaxa 173: 299 (2014)
 Pittonia 1: 222 (1888)
 Proc. Amer. Acad. Arts 6: 47 (1862); 7: 388 (1868); 20: 305 (1885); 22: 311 (1887); 30: 120 (1895); 35: 566 (1900)
 Prodr. Pl. Cap.: 37 (1794)
 Revista Fac. Agron. Univ. Nac. La Plata 3: 553 (1897)
 S. African J. Bot. 55: 516 (1989); 65: 428 (1999); 69: 161 (2003); 73: 214 (2007)
 S.Watson & al., Bot. California 1: 542 (1876)
 Select. Stirp. Amer. Hist.: 50 (1763)
 Sp. Pl.: 191 (1753)
 Suppl. Pl.: 150 (1782)
 Syn. Fl. N. Amer., ed. 2, 2(1): 437 (1886)
 Taxon 60: 689 (2011)
 Trans. Philos. Soc. Victoria 1: 20 (1855)
 Univ. Calif. Publ. Bot. 6: 359 (1916)
 Verh. Bot. Vereins Prov. Brandenburg 21: 184 (1890)
 Vierteljahrsschr. Naturf. Ges. Zürich 56: 263 (1911)
 W.H.Harvey & auct. suc. (eds.), Fl. Cap. 4(2): 113 (1904)
 Wrightia 3: 139 (1965)

Polonosuchus silesiacus, Krasiejów

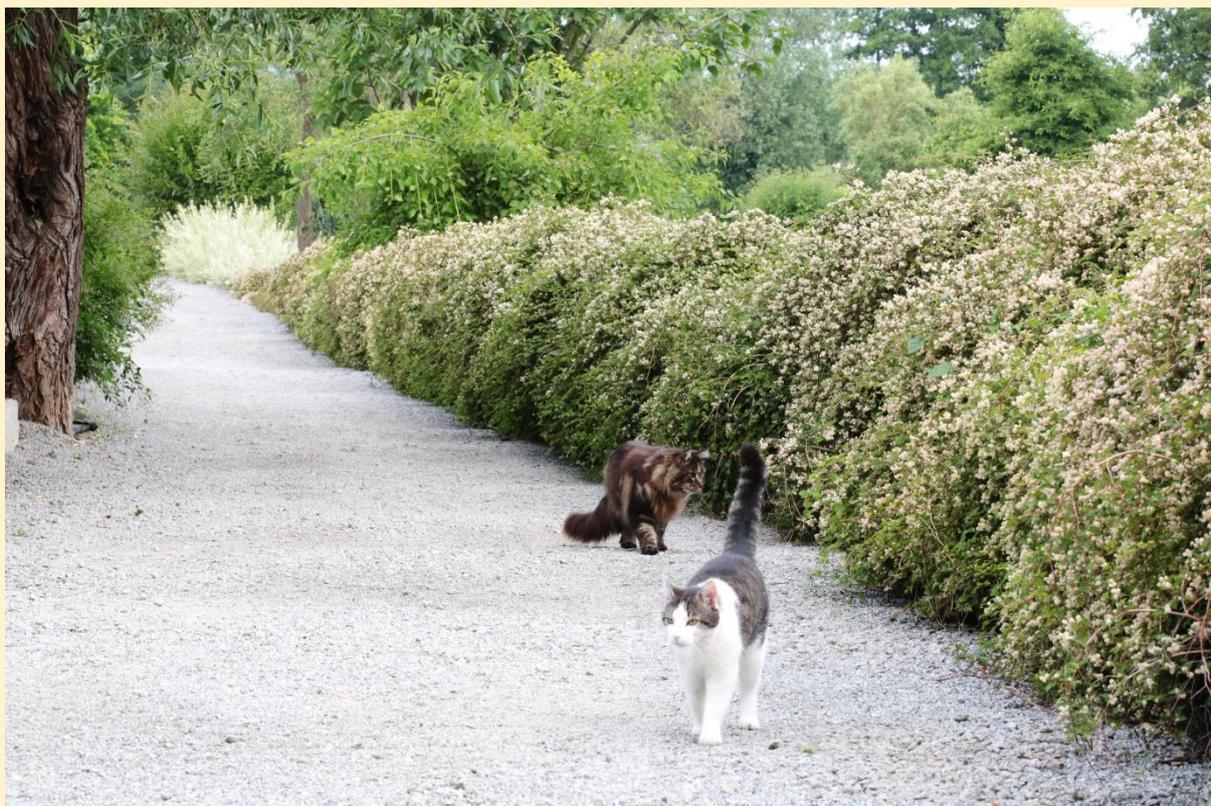
Neillia D.Don 1825 – Neillia, rodzina Nelielliae (Rosaceae) – Neilliwate (Różowate)

Do rodzaju, po włączeniu roślin z rodzaju *Stephanandra*, należy 10 gatunków i 5 odmian botanicznych, występujących w Chinach, Korei, Himalajach i na Jawie.

Neillia thibetica Bureau & Franch 1891 – Neillia tybetańska

Występuje w naturze w zachodnich Chinach. Jest to krzew do 2 m średnicy, o pędach pokrytych włoskami, łukowato przewieszających się i łuszczącej się korze. Daje niekiedy odrosty korzeniowe. Liście mają 8–10 cm długości, są jajowate, długo zaostrome i u podstawy sercowate, 3-klapowe, podwójnie ząbkowane; z wierzchu nagie, jasnozielone, od spodu na wszystkich nerwach pokryte włoskami. Przylistki są jajowate. Ogonek liściowy ma od 8 do 15 cm długości. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty są do 8 mm długie, drobne, w pąku różowe, później jaśnieją, rurkowate, zebrane w łukowate, bardzo gęste grona od 8 do 18 cm długości. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1996 roku. Czasami marzną końce pędów, ale łatwo odnawiają się. Sadzić należy w żyznej, przepuszczalnej glebie na stanowiskach słonecznych lub półcienistych. Można przycinać po kwitnieniu, by krzewy zagęściły się. Gatunek jest godny polecenia do parków, zieleni miejskiej i dużych ogrodów.

Neillia incisa 'Crispa' – Tawulec pogięty 'Crispa'

Krzew 0,5 m wys. i 1,5 m szer. z rozpostartymi, łukowato wygiętymi i ścielącymi się po ziemi pędami. Liście jasnozielone, klapowane, piłkowane, na szczycie zaostrome jesienią przebarwiają się na żółto lub pomarańczowo. Kwiaty zielono-białe, w gronach, delikatnie pachnące, VI-VII. Stanowisko słoneczne do cieniściego. Preferuje wilgotne, ale przepuszczalne i zasobne gleby. Wytarzymała na wysokie i niskie temperatury. Cenna roślina okrywowa, szybko pokrywająca teren. Na skarpach stabilizuje podłoże.

Tab. 221. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Neillia* - *Neillia* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
011506	<i>Neillia</i>	<i>thibetica</i> Franch.	"	96	Rogów
017561	<i>Neillia</i>	<i>affinis</i> Hemsl.	"	13	Szmit, Ciechanów
007189	<i>Neillia</i>	<i>incisa</i>	'Crispa'	90	Grąbczewski, J.
011506	<i>Neillia</i>	<i>thibetica</i> Franch.	"	12	Wrocław (O.B.U.Wr)
011506	<i>Neillia</i>	<i>thibetica</i> Franch.	"	03	Berkeley, Kalifornia

Tab. 222. Różnorodność biologiczna w rodzaju

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Neillia</i> D.Don 1825	<i>Adenilema</i> Blume 1826 <i>Epicostorus</i> Raf. 1832 <i>Stephanandra</i> Siebold & Zucc. 1843
<i>Neillia affinis</i> Hemsl. 1892	
<i>Neillia affinis</i> var. <i>longisepala</i> Cullen	
<i>Neillia affinis</i> var. <i>pauciflora</i> (Rehder) J.E.Vidal 1963	<i>Neillia pauciflora</i> Rehder 1913
<i>Neillia densiflora</i> T.T.Yu & T.C.Ku 1980	
<i>Neillia gracilis</i> Franch 1890	
<i>Neillia grandiflora</i> T.T.Yu & T.C.Ku 1980	
<i>Neillia hanceana</i> (Kuntze) S.H.Oh 2006	<i>Opulaster hanceanus</i> (Kunth) Kuntze 1891 <i>Physocarpus hanceanus</i> Kuntze 1891 <i>Stephanandra chinensis</i> Hance 1882

Neillia incisa (Thunb.) S.H.Oh 2006	Opulaster flexuosus (Siebold & Zucc.) Kuntze 1891 Physocarpus flexuosus (Siebold & Zucc.) Kuntze 1891 Spiraea incisa Thunb. 1784 Stephanandra flexuosa Siebold & Zucc. 1843 Stephanandra incisa (Thunb.) Zabel 1885 Stephanandra quadrifissa Nakai 1926
Neillia incisa 'Dart's Horizon' INTERZON	
Neillia incisa 'Crispa'	Stephanandra incisa 'Crispa' Stephanandra incisa 'Prostrata'
Neillia incisa 'Bokrabruijn' ORO VERDE	
Neillia incisa var. macrophylla (Hid.Takah.) Yonek. 2011	Stephanandra incisa var. macrophylla Hid.Takah. 1991
Neillia jianggangshanensis Z.X.Yu 1983	
Neillia rubiflora D.Don 1825	
Neillia serratisepala H.L.Li 1944	
Neillia sinensis Oliv. 1886	Neillia breviracemosa T.C.Ku 1990 Neillia fugongensis T.C.Ku 1990 Neillia glandulocalyx H.Lév. 1915 Neillia ribesioides Rehder 1913 Neillia sinensis f. glanduligera Hemsl. ex Rehder 1932 Neillia sinensis var. ribesioides (Rehder) J.E.Vidal 1963 Opulaster sinensis (Oliv.) Kuntze 1891 Physocarpus sinensis (Oliv.) Kuntze 1891
Neillia sinensis var. villosa (W.W.Sm) Cullen 1971	Neillia villosa W.W.Sm. 1917
Neillia sparsiflora Rehder 1920	
Neillia tanakae (Franch. & Sav.) Franch. & Sav. ex S.H.Oh 2006	Neillia nakatsu-riparia (Hid.Takah.) S.H.Oh 2006 Opulaster gracilis (Franch. & Sav.) Kuntze 1891 Opulaster tanakae (Franch. & Sav.) Kuntze 1891 Physocarpus gracilis (Franch. & Sav.) Kuntze 1891 Physocarpus tanakae (Franch. & Sav.) Kuntze 1891 Stephanandra gracilis Franch. & Sav. 1878 Stephanandra tanakae Franch. & Sav. 1878
Neillia thibetica Bureau & Franch 1891	Neillia longiracemosa Hemsl. 1892
Neillia thibetica 'Gént des Batailles'	
Neillia thibetica var. lobata (Rehder)T.T.Yu 1974	
Neillia thyrsoflora D.Don 1825	Adenilema fallax Blume 1826 Neillia fallax (Blume) Blume 1855 Neillia thyrsoflora var. fallax (Blume) Kalkman 1993 Neillia tunkinensis J.E.Vidal 1848 Opulaster thyrsoflorus (D.Don) Kuntze 1891 Physocarpus thyrsoflorus (D.Don) Kuntze 1869 Spiraea thyrsoflora (D.Don) K.Koch
Neillia uekii Nakai 1912	Neillia millsii Dunn 1912

Bibliografia

- Dirr Michael A., 2009. Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses. Stipes Publ. L.L.C., wyd. 6, s. 763; 1085-1086
- Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., 2016. OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A, 2016. List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.

Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
Neillia. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2019.01.15]
Neillia. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 201.01.12]
 Sang-Hun Oh, 2016. Taxonomy of tribe *Neillieae* (Rosaceae): *Neillia*. Korean J, taxon. 46(1):13-32.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne pierwszych opisów roślin z rodzaju *Neillia*

Abh. Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss. 3(3): 739 (1843)
Atlantic J. 1: 144 (1832)
Acta Phytotax. Sin. 18: 492 (1980)
Bijdr. Fl. Ned. Ind.: 1120 (1826)
Blumea 37: 377 (1993)
Bot. Mag. (Tokyo) 26: 3 (1912); 40: 170 (1926)
Bull. Bot. Res., Harbin 3(1): 150 (1983); 10(1): 13 (1990)
Bull. Kanagawa Pref. Mus., Nat. Sci. 20: 13 (1991)
Bull. Misc. Inform. Kew 1912: 108 (1912)
C.S.Sargent, Pl. Wilson. 1: 435 (1913)
Enum. Pl. Jap. 2: 333 (1878)
Fl. Kouy-Tchéou: 348 (1915)
Fl. Reipubl. Popularis Sin. 36: 94 (1974)
Gart.-Zeitung (Berlin) 4: 510 (1885) *Hooker's Icon. Pl.* 16(2): t. 1540 (1886)

J. Arnold Arbor. 1: 254 (1920); 13: 299 (1932); 25: 300 (1944)
J. Jap. Bot. 86: 234 (2011)
J. Linn. Soc., Bot. 29: 304 (1892)
J.A.Murray, Syst. Veg. ed. 14: 472 (1784)
Korean J. Pl. Taxon 2016; 46(1): 13-32.
Mélanges Bot.: 6 (1855)
Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 10: 53 (1917)
Notul. Syst. (Paris) 13: 292 (1948)
Novon 16: 92 (2006)
Pl. Delavay.: 202 (1890)
Plantae wilsonianae; 1911 437 1913.
Prodr. Fl. Nepal.: 228 (1825)
Prodr. Fl. Nepal.: 228 (1825)
Prodr. Fl. Nepal.: 229 (1825)
Revis. Gen. Pl. 1: 218 (1891)

Nothofagus Blume – *Nothofagus*, rodzina *Notophagaceae* (d. *Fagaceae*) – notofagowate
 Do rodzaju należy 38 - 42 gatunki występujące w Ameryce Południowej (Chile, Argentyna), we wschodniej i południowo-wschodniej Australii, Nowej Zelandii, Nowej Gwinei i Nowej Kaledonii. Liczne gatunki wymarłe znane są także ze skamieniałości. Liście mają sezonowe lub zielone także w zimie.

Nothofagus antarctica (G. Forst.) Oerst. – *Nothofagus* antarktyczny (Buk antarktyczny)

Pochodzi z Ziemi Ognistej, od Argentyny do Chile gdzie rośnie w pełnym słońcu, na równinach lub na słonecznych stokach, ale zawsze w wilgotnych miejscach ze stałymi opadami i tylko krótkimi okresami suszy. Są to wielopniowe drzewa lub krzewy o dziwacznym wzroście. Dorastają czasem do 10 m wysokości. Pnie są rzadko proste, zwykle są kilkakrotnie mocno zgięte. Boczne odgałęzienia układają się poziomo i czasami w dół, podczas gdy górne gałęzie rosną w górę. Liście są małe, mają tylko od 1,5 do 3 cm długości, są jajowate i brzegiem nieregularnie karbowane. Późną jesienią przebarwiają się późno na złocistożółte. Kwitnie w maju. Są jasnozielone, aromatyczne i mało

atrakcyjne. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2011 roku.

Tab. 223. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Nothofagus* – Notofagus uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
013728	<i>Nothofagus</i>	<i>antarctica</i> (G. Forst.) Oerst.	"	11	Szewczykowie, M. J.
013728	<i>Nothofagus</i>	<i>antarctica</i> (G. Forst.) Oerst.	"	16	Szmit, Ciechanów

Tab. 224. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Nothofagus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Nothofagus</i> Blume 1851	<i>Calucechinus</i> Hombr. & Jacquinot ex Decne. 1853 <i>Calusparassus</i> Hombr. & Jacquinot ex Decne. 1853 <i>Cliffortioides</i> Dryand. ex Hook. 1844 <i>Fagaster</i> Spach 1842 <i>Fuscospora</i> (R.S.Hill & J.Read) Heenan & Smissen 2013 <i>Lophozonia</i> Turcz. 1858 <i>Myrtilloides</i> Banks & Sol. ex Hook. 1844 <i>Trisyngyne</i> Baill. 1874
<i>Nothofagus</i> x <i>apiculata</i> (Colenso) Cockayn 1911 [<i>N. solanderi</i> x <i>N. truncata</i>]	<i>Fagus</i> x <i>apiculata</i> Colenso 1884 <i>Fuscospora</i> x <i>apiculata</i> (Colenso) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus</i> x <i>dodecaphleps</i> Mike L.Grant & E.J.Clement 2004	<i>Lophozonia</i> x <i>dodecaphleps</i> (Mike L.Grant & E.J.Clement) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus</i> x <i>eugenanus</i> Gilland. 2008	
<i>Nothofagus</i> x <i>solfusca</i> Allan 1928	<i>Fagus fusca</i> var. <i>dubia</i> Kirk 1889 <i>Fuscospora</i> x <i>dubia</i> (Kirk) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus</i> x <i>blairii</i> (Kirk)Cockayne 1911 [<i>N. fusca</i> x <i>N. solanderi</i> var. <i>cliffortioides</i>]	<i>Fagus</i> x <i>blairii</i> Kirk 1885 <i>Fuscospora</i> x <i>blairii</i> (Kirk) Heenan & Smissen 2013 <i>Nothofagus</i> x <i>apiculata</i> nothovar. <i>blairii</i> (Kirk) Govaerts 1998 <i>Nothofagus</i> x <i>cliffusca</i> Cockayne & Allan 1926
<i>Nothofagus</i> x <i>leonii</i> Espinosa 1926 [<i>N. glauca</i> x <i>N. obliqua</i> var. <i>macrocarpa</i>]	
<i>Nothofagus</i> <i>aequilateralis</i> (Baum.-Bod.) Steenis 1954	<i>Trisyngyne</i> <i>aequilateralis</i> Baum.-Bod. 1953
<i>Nothofagus</i> <i>alessandrii</i> Espinosa 1926	<i>Fuscospora</i> <i>alessandrii</i> (Espinosa) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus</i> <i>alpina</i> (Poepp. & Endl.) Oerst.1871	<i>Nothofagus</i> x <i>alpina</i> (Poepp. ex Endl.)Krasser [<i>N. procera</i> x <i>N. pumilio</i>] <i>Fagus</i> <i>alpina</i> Poepp. & Endl. 1838 <i>Fagus</i> <i>nervosa</i> Phil. 1858 <i>Fagus</i> <i>procera</i> Poepp. & Endl. <i>Nothofagus</i> <i>nervosa</i> (Philippi)Dimitri&Milano <i>Nothofagus</i> <i>procera</i> (Poepp. et Endl.)Oerst. <i>Lophozonia</i> <i>alpina</i> (Poepp. & Endl.) Heenan & Smissen 2013 <i>Nothofagus</i> <i>nervosa</i> (Phil.) Krasser 1896 <i>Nothofagus</i> <i>procera</i> Oerst. 1871
<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> (G.Forst.) Oerst. 1871	<i>Fagus</i> <i>alpina</i> Poepp. ex A.DC. 1864 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> G.Forst. 1789 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> f. <i>latifolia</i> Kurtz ex Albov 1896 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> var. <i>microphylla</i> Phil. 1895 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> var. <i>palustris</i> Albov 1896 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> var. <i>subalpina</i> Albov 1896 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> var. <i>sublobata</i> A.DC. 1864 <i>Fagus</i> <i>antarctica</i> var. <i>uliginosa</i> A.DC. 1864 <i>Fagus</i> <i>montagnei</i> Hombr. & Jacquinot 1853 <i>Fagus</i> <i>uliginosa</i> Phil. ex A.DC. 1864 <i>Nothofagus</i> <i>montagnei</i> (Hombr. & Jacquinot) Krasser 1896 <i>Nothofagus</i> <i>uliginosa</i> (A.DC.) Krasser 1896
<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> 'Benmore'	<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> 'Prostrata'
<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> 'Chillan' {-/BuchholzNur.}	
<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> 'Variegat'	
<i>Nothofagus</i> <i>antarctica</i> 'Nana'	

<i>Nothofagus balansae</i> (Baill.) Steenis 1954	<i>Trisyngyne balansae</i> Baill. 1874
<i>Nothofagus baumanniae</i> (Baum.-Bod.) Steenis 1954	<i>Trisyngyne baumanniae</i> Baum.-Bod. 1953
<i>Nothofagus betuloides</i> (Mirb.) Oerst. 1871	<i>Nothofagus betuloides</i> (Mirb.) Bl. <i>Betula antarctica</i> G.Forst. ex Willd. 1805 <i>Calusparassus betuloides</i> (Mirb.) Hombr. & Jacquinot ex Decne. 1853 <i>Fagus betuloides</i> Mirb. 1827 <i>Fagus dubia</i> Mirb. 1827 <i>Fagus forsteri</i> Hook. 1840 <i>Nothofagus forsteri</i> (Hook.) Krasser 1896 <i>Nothofagus patagonica</i> Gand. 1913
<i>Nothofagus brassii</i> Steenis 1952 Z	<i>Nothofagus recurva</i> Steenis 1952 <i>Trisyngyne brassii</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne recurva</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus carrii</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne carrii</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus cliffortioides</i> (Hook.f.) Oerst. 1971	<i>Fagus cliffortioides</i> Hook.f. 1844 <i>Fuscospora cliffortioides</i> (Hook.f.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus codonandra</i> (Baill.) Steenis 1954	<i>Trisyngyne codonandra</i> Baill. 1874
<i>Nothofagus crenata</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne crenata</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus crenata</i> var. <i>sapeii</i> Steenis 1975	
<i>Nothofagus cunninghamii</i> (Hook.) Oerst. 1871	<i>Fagus cunninghamii</i> Hook. 1840 <i>Lophozonia cunninghamii</i> (Hook.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus discoidea</i> (Baum.-Bod.) Steenis 1954	<i>Trisyngyne discoidea</i> Baum.-Bod. 1953
<i>Nothofagus dombeyi</i> (Mirb.) Oerst. 1871	<i>Fagus dombeyi</i> Mirb. 1827 <i>Fagus dombeyi</i> var. <i>microphylla</i> Phil. 1895
<i>Nothofagus flaviramea</i> Steenis 1955	<i>Trisyngyne flaviramea</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus fusca</i> (Hook.f.) Oerst. 1871	<i>Fagus fusca</i> Hook.f. 1844 <i>Fuscospora fusca</i> (Hook.f.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus fusca</i> var. <i>colensoi</i> (Hook.f.) Cheeseman 1906	<i>Fagus fusca</i> var. <i>colensoi</i> Hook.f. 1853 <i>Nothofagus fusca</i> var. <i>colensoi</i> (Hook.f.) Oerst. 1906
<i>Nothofagus glauca</i> (Phil.) Krasser 1896	<i>Fagus glauca</i> Phil. 1858 <i>Lophozonia glauca</i> (Phil.) Heenan & Smissen 2013 <i>Nothofagus megalocarpa</i> Reiche 1909
<i>Nothofagus grandis</i> Steenis 1955	<i>Trisyngyne grandis</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus gunnii</i> (Hook.f.) Oerst. 1871	<i>Fagus gunnii</i> Hook.f. 1851 <i>Fuscospora gunnii</i> (Hook.f.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus macrocarpa</i> (A.DC.) F.M.Vázquez & R.A.Rodr. 1999	<i>Fagus obliqua</i> var. <i>macrocarpa</i> A.DC. 1864 <i>Lophozonia macrocarpa</i> (A.DC.) Heenan & Smissen 2013 <i>Nothofagus obliqua</i> var. <i>macrocarpa</i> (A.DC.) Reiche 1897
<i>Nothofagus menziesii</i> (Hook.f.) Oerst. 1871	<i>Fagus menziesii</i> Hook.f. 1844 <i>Lophozonia menziesii</i> (Hook.f.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus moorei</i> (F.Muell.) Krasser 1896	<i>Fagus carronii</i> C.Moore 1893 <i>Fagus moorei</i> F.Muell. 1866 <i>Lophozonia moorei</i> (F.Muell.) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus nitida</i> (Phil.) Krasser 1896	<i>Fagus nitida</i> Phil. 1858
<i>Nothofagus nuda</i> Steenis 1972	<i>Trisyngyne nuda</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus obliqua</i> (Mirb.) Oerst. 1871	<i>Fagus obliqua</i> Mirb. 1827 <i>Fagus obliqua</i> var. <i>dentatosquamata</i> Kuntze 1898 <i>Fagus obliqua</i> var. <i>integrisquamata</i> Kuntze 1898 <i>Fagus obliqua</i> var. <i>macranthera</i> A.DC. 1864 <i>Fagus obliqua</i> var. <i>valdiviana</i> A.DC. 1864 <i>Fagus procera</i> Phil. ex A.DC. 1864 <i>Fagus valdiviana</i> Phil. 1864 <i>Lophozonia heterocarpa</i> Turcz. 1858 <i>Lophozonia obliqua</i> (Mirb.) Heenan & Smissen 2013 <i>Lophozonia obliqua</i> subsp. <i>andina</i> (F.M.Vázquez & R.A.Rodr.) Heenan & Smissen 2013 <i>Lophozonia obliqua</i> subsp. <i>valdiviana</i> (Phil.) Heenan & Smissen <i>Nothofagus obliqua</i> subsp. <i>andina</i> F.M.Vázquez & R.A.Rodr. <i>Nothofagus obliqua</i> subsp. <i>valdiviana</i> (Phil.) F.M.Vázquez & R.A.Rodr. <i>Nothofagus valdiviana</i> (Phil.) Krasser
<i>Nothofagus perryi</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne perryi</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus pseudo-resinosa</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne pseudo-resinosa</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013

<i>Nothofagus pullei</i> Steenis 1952	<i>Nothofagus cornuta</i> Steenis 1952 <i>Trisyngyne cornuta</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne pullei</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus pumilio</i> (Poepp. & Endl.) Krasser 1896	<i>Fagus antarctica</i> var. <i>bicrenata</i> A.DC. 1864 <i>Fagus antarctica</i> var. <i>pumilio</i> (Poepp. & Endl.) Kuntze 1898 <i>Fagus pumilio</i> Poepp. & Endl. 1838
<i>Nothofagus resinosa</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne resinosa</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus rubra</i> Steenis 1952	<i>Nothofagus bernhardii</i> Steenis 1952 <i>Nothofagus decipiens</i> Steenis 1952 <i>Nothofagus dura</i> Steenis 1952 <i>Nothofagus eymae</i> Steenis 1952 <i>Trisyngyne bernhardii</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne decipiens</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne dura</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne eymae</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013 <i>Trisyngyne rubra</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus rutila</i> Ravenna 2000	
<i>Nothofagus solanderi</i> var. <i>cliffortioides</i> (Hook.f.) Poole	<i>Nothofagus solandri</i> var. <i>cliffortioides</i> <i>Nothofagus cliffortioides</i> (Hook.f.) Oerst.
<i>Nothofagus solandri</i> (Hook.f.) Oerst. 1871	<i>Nothofagus solandri</i> hort. <i>Fagus solandri</i> Hook.f. 1844 <i>Myrtilloides cinerascens</i> Banks & Sol. ex Hook. 1844 <i>Fuscospora solandri</i> (Hook.f.) Heenan & Smissen 2013 <i>Nothofagus x soltruncata</i> Cockayne 1928
<i>Nothofagus starkerborghiorum</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne starkerborghiorum</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus stylosa</i> Steenis 1952	<i>Trisyngyne stylosa</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus truncate</i> (Colenso) Cockayne 1926	<i>Fagus truncata</i> Colenso 1899 <i>Fuscospora truncata</i> (Colenso) Heenan & Smissen 2013
<i>Nothofagus womersleyi</i> Steenis 1972	<i>Trisyngyne womersleyi</i> (Steenis) Heenan & Smissen 2013

Bibliografia

- Christenhusz** M. J. M.; Byng, J. W. (2016). The number of known plants species in the world and its annual increase. *Phytotaxa*. Magnolia Press. 261 (3): 201–217. Dostęp: 10.11646/phytotaxa.261.3.1.
- Farjon** A., (1990). Pinaceae: Drawings and descriptions of the genera *Abies*, *Cedrus*, *Pseudolarix*, *Keteleeria*, *Nothotsuga*, *Tsuga*, *Cathaya*, *Pseudotsuga*, *Larix* and *Picea*. *Regnum Veg.* 121. 1990 (Pinaceae)
- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Harris** W. F., (1956). Pollens od *Nothofagus*; variations in size and number of apertures from flower to flower on the same tree. *New Zeal. Jour. Sci. and Technol. (B, Gewneral res. Sect.)* 37:635-638.
- Harris** W. F., (1956). Pollen characters in *Nothofagus*. *New Zeal. Jour. Sci. and Technol. (B, Gewneral res. Sect.)* 37:731-688.
- Hatch** Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Heenan** P.B., Smissen R.D., (2013). Revised circumscription of *Nothofagus* and recognition of the segregate genera *Fuscospora*, *Lophozonia*, and *Trisyngyne* (Nothofagaceae). *Phytotaxa*. 146 (1): 1–31. Dostęp: 10.11646/phytotaxa.146.1.1.
- Hill** RS; Jordan, GJ; Macphail, MK (2015). "Why we should retain *Nothofagus* sensu lato". *Australian Systematic Botany*. 28 (3): 190–193. [Dostęp: 2018.03.18]
- Hoffman** M.H.A., (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann** Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Nothofagus**. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Nothofagus**. [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental
- Nothofagus**. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Nothofagus**. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Nothofagus**. [W]: **Sokolow** S. J. (red.), (1949–1962). Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T. 1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.
- Monroe** M.H. Australia: The Land Where Time Began. <http://austhrutime.com/nothofagus.htm> [Dostęp: 2018.03.18]
- Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/>
- Zander** R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne pierwszych opisów roślin z rodzaju *Nothofagus*

A.P.de Candolle, Prodr. 16(2): 120 (1864)
Adansonia 11: 136 (1874)
Anales Univ. Chile 91: 515 (1895)
Anales Univ. Chile 91: 516 (1895)
Ann. K. K. Naturhist. Hofmus. 11: 161 (1896)
Bidr. Egefam.: 24 (1871)

Blumea 7: 146 (1952); 22: 170 (1975)
Bol. Mus. Nac. Hist. Nat., Santiago de Chile 1: 67 (1909)
Bot. J. Linn. Soc. 129: 81 (1999)
Bot. J. Linn. Soc. 146: 448 (2004)
Bull. Mus. Natl. Hist. Nat., sér. 2, 25: 420 (1953)
Bull. New Zealand State For. Serv. 4(1): 21 (1926)

- Bull. Soc. Bot. France* 60: 27 (1913)
Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou 31(1): 396 (1858)
Commentat. Soc. Regiae Sci. Gott. 9: 24 (1789)
Fl. Males. 7(2): 285 (1972)
Forest Fl. New Zealand: 182 (1889)
Fragm. 5: 109 (1866)
Genetica 11: 501 (1929)
Hooker's Icon. Pl. 7: t. 630 (1844) t. 639 (1844) t. 673, t. 816 (1844)
J. Arnold Arbor. 35: 266 (1954)
J. Bot. 2: 152 (1840)
J.S.C.Dumont d'Urville, Voy. Pôle Sud 2: 19 (1853)
L.Cockayne & E.P.Turner, Trees New Zealand: 144 (1928)
Linnaea 29: 43 (1858); 33: 236 (1864)
Mém. Mus. Hist. Nat. 14: 469 (1827)
Mus. Bot. 1: 307 (1851)
Nat. Vég. 11: 142 (1842)
- Nature* 118: 624 (1926)
Nov. Gen. Sp. Pl. 2: 68 (1838)
Nova Guinea, n.s., 6: 281 (1955)
Onira 5: 1 (2000)
Phytotaxa 146: 12 (2013)
Plantsman, n.s., 7: 56 (2008)
R.Govaerts & D.G.Frodin, World Checkl. & Bibliogr. Fagales: 193 (1998)
Revis. Gen. Pl. 3(2): 296 (1898)
Revista Chilena Hist. Nat. 30: 268 (1926)
Revista Mus. La Plata, Secc. Paleontol. 7: 387 (1896)
Sp. Pl. 4: 466 (1805)
Trans. & Proc. New Zealand Inst. 31: 280 (1899) 43: 172 (1910 publ. 1911)
Verh. Deutsch. Wiss. Verein Santiago de Chile 3: 405 (1897)
Voy. Pôle Sud: t. 8, f. 11 (1853)

Nyssa Gronov. ex L. 1753 – Błotnia (Klęza), rodzina Nyssaceae - Nyssaceae (d. Cornaceae - dereniowate)

Do rodzaju należy 9 gatunków występujących w Ameryce Północnej w Azji. Są to drzewa dwupienne o liściach sezonowych, skrętoległych, całobrzegich lub odlegle ząbkowanych. Kwiaty mają drobne, zielonkawobiałe, żeńskie siedzące. Owocem jest pestkowiec.

Nyssa sylvatica Marshall – Błotnia leśna

jesienią, zimą i latem

młode liście

jesienne przebarwienie

Występuje na wschodnich terenach Ameryki Północnej. W Europie w urowaniu od 1750 r. Jest to drzewo powoli rosnące, w uprawie do 10 m wysokości, w ojczyźnie do 20(30) m. o stożkowatej, gęstej koronie, poziomych i na końcach przewisających konarach, często z licznymi odrostami korzeniowymi. Po 20 latach uprawy osiąga 4 m wysokości i 3 m średnicy. Pędy ma jasnobrązowe. Kora jest szara. Liście ma sezonowe, skrętoległe, zmienne, jajowate do eliptycznych lub odwrotnie jajowatych, od 5 do 12 cm długie i do 7 szerokie., całobrzegie, silnie błyszczące; jesienią wspaniale żółte, czerwone i szkarłatne (!). Kwitnie w kwietniu i maju razem z listnieniem. Kwiaty męskie i żeńskie są bardzo drobne, zielonkawe, 5-płatkowe, zebrane w główki w kątach liści, trudno zauważalne i mało atrakcyjne. Owoce pojawiają się we wrześniu, są ciemnogrnatowe, do 0,8–1,5 cm długości i zebrane zwykle po 2–3 na długich, zwisających szypułkach. Nie są jadalne. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1999 roku. Wymaga miejsc słonecznych lub półcienistych, gleb żyznych, kwaśnych o pH 5,5–6,5, wilgotnych, nawet podmokłych, ale toleruje także suche. Ze względu na głęboki, palowy system korzeniowy drzewo trudne jest do przesadzania i rozsadzania. Wytwarza liczne odrosty korzeniowe. Jest to gatunek wyjątkowo cenny i atrakcyjny do jesiennych zestawień kolorystycznych; wyróżniający się w grupie innych drzew i krzewów kolorowych jesienią. Zalecany do parków, szczególnie nad ciekami wodnymi, stawami i na tereny podmokłe. W Niemczech, ze względu na wąską koronę, sadzona jest także przy ulicach, ale wtedy pojawiające się odrosty korzeniowe należy wycinać.

Tab. 225. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Nyssa* – *Nyssa* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
015556	<i>Nyssa</i>	<i>aquatica</i> L.	"	16	Plantmar
032806	<i>Nyssa</i>	<i>sinensis</i>	'Inferno'	16	Plantmar
003920	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i> Marshall	"	99	Wrocław (O.B.U.Wr.)
027989	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Autumn Cascades'	12	Plantmar
032807	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Lakeside Weeper'	16	Plantmar
032413	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Miss Scarlet'	15	Plantmar
029966	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Pendula'	14	Plantmar
032412	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Penwood Weeper'	15	Plantmar
027990	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Red Red Wine'	12	Plantmar

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
029967	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Sheffield Park'	14	Plantmar
030122	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Sheri's Cloud'	14	Maj, A.
029968	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i>	'Windsor'	14	Plantmar
032805	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i> AFTERBURNER™	'David Odom'	16	Plantmar
032411	<i>Nyssa</i>	<i>sylvatica</i> RED RAGE™	'Haymanred'	15	Plantmar

Tab. 226. Różnorodność botanicznej w rodzaju *Nyssa*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana i oczekująca na akceptację	Nazwa historyczna
<i>Nyssa</i> Gronov. ex L. 1753	<i>Agathisanthes</i> Blume 1826 <i>Ceratostachys</i> Blume 1923 <i>Daphniphylopsis</i> Kurz 1875 <i>Streblina</i> Raf. 1940 <i>Tupelo</i> Adans. 1763
<i>Nyssa aquatica</i> L. 1753	<i>Nyssa angulisans</i> Michx. 1803 <i>Nyssa angulosa</i> Poir. 1798 <i>Nyssa dentata</i> Michx. 1792 <i>Nyssa denticulata</i> Aiton 1789 <i>Nyssa grandidentata</i> F. Michx. 1811 <i>Nyssa palustris</i> Salisb. 1796 <i>Nyssa tomentosa</i> Michx. 1803 <i>Nyssa uniflora</i> Wangenh. 1787 <i>Streblina denticulata</i> (Raf.) Raf. 1840 <i>Bumelia denticulata</i> Raf. 1838
<i>Nyssa bifida</i> Craib 1913	<i>Nyssa yunnanensis</i> W.Q.Yin ex H.N.Qin & Phengklai 2007
<i>Nyssa biflora</i> Walter 1788	<i>Nyssa servatilis</i> E.H.L.Krause 1914 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>biflora</i> (Walter) Sarg. 1893 <i>Nyssa sylvatica</i> subsp. <i>biflora</i> (Walter) A.E.Murray 1983
<i>Nyssa glauca</i> Schult. 1819	
<i>Nyssa javanica</i> (Blume) Wangerin 1910	<i>Agathisanthes javanica</i> Blume 1826 <i>Ceratostachys arborea</i> Blume 1826 <i>Daphniphylopsis capitata</i> Kurz 1875 <i>Nyssa arborea</i> (Blume) Koord. 1912 <i>Nyssa leptophylla</i> W.P.Fang & T.P.Chen 1975 <i>Nyssa sessiliflora</i> Hook.f. & Thomson 1865 <i>Nyssa wenshanensis</i> var. <i>longipedunculata</i> W.P.Fang & Soong 1975
<i>Nyssa ogeche</i> W.Bartram ex Marshall 1785	<i>Nyssa acuminata</i> Small 1903 <i>Nyssa candicans</i> Michx. 1803 <i>Nyssa capitata</i> Walter 1788 <i>Nyssa coccinea</i> W.Bartram 1794 <i>Nyssa montana</i> C.F.Gaertn. 1807 <i>Nyssa ogeche</i> var. <i>acuminata</i> (Small) Eyles 1941 <i>Nyssa oye-chee</i> Steud. 1821 <i>Nyssa tomentosa</i> Poir. 1798
<i>Nyssa sinensis</i> Oliv. 1891	<i>Alangium shweliense</i> W.W.Sm. 1921 <i>Nyssa megacarpa</i> R.Parker 1929 <i>Nyssa shangszeensis</i> W.P.Fang & Soong 1975 <i>Nyssa shweliensis</i> (W.W.Sm.) Airy Shaw 1969 <i>Nyssa sinensis</i> var. <i>oblongifolia</i> W.P.Fang & Soong 1975 <i>Nyssa wenshanensis</i> W.P.Fang & Soong 1975
<i>Nyssa sinensis</i> 'Heddon Flame'	
<i>Nyssa sinensis</i> 'Inferno'	
<i>Nyssa sinensis</i> 'Inferno'	
<i>Nyssa sinensis</i> 'Jim Russell'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'After Burner'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Ashmount Gold'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Autumn Cascade' {Australia, Arnold Teese, Yamina Rare Plants}	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Biflora'	<i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>biflora</i>
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Cherry Pie' WHITE CHAPEL {John Barbour, Inventor in Hillsboro County & Franklin County/SpringNur.}	<i>Nyssa sylvatica</i> 'Cherry Pio'
<i>Nyssa sinensis</i> 'Savill Sparker'	

<i>Nyssa sylvatica</i> Marshall 1785	<i>Nyssa villosa</i> Michx. <i>Nyssa multiflora</i> Wangerh <i>Nyssa canadensis</i> Poir. 1798 <i>Nyssa caroliniana</i> Poir. 1798 <i>Nyssa ciliata</i> Raf. 1833 <i>Nyssa integrifolia</i> Aiton 1789 <i>Nyssa multiflora</i> Wangerh. 1824 <i>Nyssa multiflora</i> Elliott 1824 <i>Nyssa multiflora</i> var. <i>sylvatica</i> (Marshall) S.Watson 1878 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>aquatica</i> Sarg. 1889 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>caroliniana</i> (Poir.) Fernald 1935 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>dilatata</i> Fernald 1935 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>typica</i> Fernald 1935 <i>Nyssa villosa</i> Michx. 1803
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Big Momma'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'David Odom' AFTERBURNER	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Dirr'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Firestarter' {J. F. Schmidt}	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Gechrist' SNOW FLURRIES	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Green Gable'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Gum Drop'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Hayman Red' RED RAGE™	<i>Nyssa sylvatica</i> 'Hayman's Red' <i>Nyssa sylvatica</i> 'Haymanred'
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Heddon Flame'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'High Beeches'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Izabel Grace'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Jermyns Flame' {John Hillier 1985}	<i>Nyssa sylvatica</i> 'Jermyn's Flame'
<i>Nyssa sylvatica</i> 'JFS-PNLegacy1'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'JFS-Red' FIRE STARTER	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Jolly' {BucholzNur.+}	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Lakeside Weeper'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Miss Scarlet'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Northern Splendor'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Nsuhh' GREEN GABLE {Clayton Wilcher(Long Island), Alex Neubauer (Belvidere) 2002/patent USA 2012} [wolne zapylenie]	<i>Nyssa sylvatica</i> 'NSUHH'
<i>Nyssa sylvatica</i> 'NXSXF' FORUM	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Pendula'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Penwood Weeper'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'PRP1' FIRE MASTER	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Red Fury'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Red Red Wine'	<i>Nyssa sylvatica</i> 'Red Wine'
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Sheffield Park' {Artur Soames , Sheffield Park NT}	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Sheri's Cloud'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Valley Scorcher'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Variegata'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'WFH' TUPELO TOWER	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'WFH1' TUPELO WEEPER	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Wild Fire'	<i>Nyssa sylvatica</i> 'Wildfire'
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Windsor'	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Wisley Bonfire' {RHS Gardens, Whisley}	
<i>Nyssa sylvatica</i> 'Zydeco Twist'	
<i>Nyssa talamancana</i> Hammel & N.Zamora 1990	
<i>Nyssa ursina</i> Small 1927	<i>Nyssa biflora</i> var. <i>ursina</i> (Small) D.B.Ward 2001 <i>Nyssa sylvatica</i> var. <i>ursina</i> (Small) J.Wen & Stuessy 1993

Bibliografia

Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.

- Hatch Laurence C., 2016. OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Keeler Harriet L. 1900. Our Native Trees and How to Identify Them. New York: Charles Scriber's Sons. s. 186–189.
- Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrüssmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Nyssa sylvatica. W: Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Nyssa_sylvatica [Dostęp: 2018.27.01]
- Nyssa. W: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Nyssa. W: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants. [Dostęp: 2019.01.27]
- Nyssa. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Nyssa. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Nyssa. W: U.S. National Plant Germplasm System. <https://npgsweb.ars-grin.gov/gringlobal> [Dostęp: 2019. 01.27]
- Nyssa. W: Woody Plants Database, Nyssa sylvatica. <http://woodyplants.cals.cornell.edu/plant/158> [Dostęp: 2019. 01.27]
- Werthner, William B. (1935). Some American Trees: An intimate study of native Ohio trees. New York: The Macmillan Company. XVII, -398 s.
- Wikipedia. Błotni leśna. https://pl.wikipedia.org/wiki/Błotni_leśna dostęp: 2018.03.19
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.W

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Nyssa*

<i>Acta Phytotax. Sin.</i> 13(2): 83 (1975)	<i>Hort. Kew.</i> 3: 446 (1789)
<i>Arbust. Amer.</i> : 97 (1785)	<i>J. Asiat. Soc. Bengal, Pt. 2, Nat. Hist.</i> 44: 201 (1875)
<i>Atlantic J.</i> 1: 176 (1833)	<i>J. Forest.</i> 55: 644 (1929)
<i>Autik. Bot.</i> : 74 (1840)	<i>J. Hist. Nat.</i> 1: 413 (1792)
<i>Beih. Bot. Centralbl.</i> 32(2): 333 (1914)	<i>J.B.A.M.de Lamarck, Encycl.</i> 4: 507 (1798)
<i>Beytr. Teut. Forstwiss.</i> : 83 (1787)	<i>Kalmia</i> 13: 10 (1983)
<i>Bibl. Index N. Amer. Bot.</i> : 442 (1878)	<i>Kew Bull.</i> 23: 311 (1969)
<i>Bijdr. Fl. Ned. Ind.</i> : 644 (1826)	<i>New Fl.</i> 3: 29 (1838)
<i>Brittonia</i> 42: 165 (1990)	<i>Nomencl. Bot.</i> : 558 (1821)
<i>Bull. Misc. Inform. Kew</i> 1913: 69 (1913)	<i>Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh</i> 13: 152 (1921)
<i>Castanea</i> 6: 35 (1941)	<i>Novon</i> 11: 362 (2001)
<i>Exkurs.-Fl. Java</i> 2: 731 (1912)	<i>Prodr. Stirp. Chap. Allerton</i> : 175 (1796)
<i>Fam. Pl.</i> 2: 80 (1763)	<i>Rhodora</i> 37: 436 (1935)
<i>Fl. Bor.-Amer.</i> 2: 258 (1803)	<i>Silva</i> 5: 76 (1893)
<i>Fl. Carol.</i> : 253 (1788)	<i>Sketch Bot. S. Carolina</i> 2: 684 (1824)
<i>Fl. China</i> 13: 303 (2007)	<i>Sp. Pl.</i> : 1058 (1753)
<i>Fl. S.E. U.S.</i> : 852 (1903)	<i>Suppl. Carp.</i> 3: 201 (1807)
<i>G.Bentham & J.D.Hooker, Gen. Pl.</i> 1: 952 (1865)	<i>Syst. Bot.</i> 18: 79 (1993)
<i>Gard. & Forest</i> 2: 435 (1889)	<i>Syst. Veg.</i> 5: 575 (1819)
<i>H.G.A.Engler (ed.), Pflanzenr., IV, 220a</i> : 15 (1910)	<i>Torreya</i> 27: 12 (1927)
<i>Hist. Arbr. Forest.</i> 2: 252 (1811)	<i>Travels Carolina, ed. 2</i> : 17 (1794)
<i>Hooker's Icon. Pl.</i> 20: t. 1964 (1891)	

Orixa THUNB. 1783 – Oriksa, rodzina Rutaceae – Rutowate
Rodzaj monotypowy.

Orixa japonica Thunb.1783 – Oriksa japońska

Występuje w lasach, zaroślach i na klify, do wysokości od 500 do 1300 m n.p.m. w Chinach, Japonii i Korei Południowej. Krzew rozdzielnopłciowy, dwupienny, dorastający do 3 m wysokości. Liście są

sezonowe, eliptyczne, odwrotnie jajowate, 5-12 cm długości, od zewnątrz ciemno zielone, spodem nieco jaśniejsze, jesienią żółte. Ogonek liściowy 0,5-1 cm. Roztarte intensywnie pachną. Kwitnie w kwietniu i maju. Kwiaty są drobne, czterokrotne i zielonkawe (męskie i żeńskie). Owoce są najpierw zielone, dojrzewając brązowieją. Zawierają czarne, sferyczne, około 4 mm długości nasiona. Zadawalająco mrozoodporna, do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2000 roku. Gotowane młode liście mają korzenny zapach i są jadalne.

Tab. 227. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Orixa* – *Orixa* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
003921	<i>Orixa</i>	<i>japonica</i> Thunb.	"	2000	Arb. Rogów

Tab. 228. Różnorodność botanicznej w rodzaju *Orixa*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Orixa</i> Thunb. 1783	
<i>Orixa japonica</i> Thunb 1783	<i>Ilex orixa</i> (Lam.) Spreng. 1824 <i>Othera orixa</i> Lam. 1792 <i>Celastrus dilatatus</i> Thunb. 1794 <i>Celastrus japonicus</i> (Thunb.) K.Koch 1869 <i>Celastrus orixa</i> (Lam.) Siebold & Zucc. 1845 <i>Euodia ramiflora</i> A.Gray 1859 <i>Orixa racemosa</i> Z.M.Tan 1989 <i>Orixa subcoriacea</i> Z.M.Tan 1989 <i>Sabia cavaleriei</i> H.Lév. 1911 <i>Sabia feddei</i> H.Lév. 1911
<i>Orixa japonica</i> 'Aurea'	
<i>Orixa japonica</i> 'Ken Donson'	
<i>Orixa japonica</i> 'Mrs Yuki'	
<i>Orixa japonica</i> 'Niobe'	
<i>Orixa japonica</i> 'Niobe'	
<i>Orixa japonica</i> 'Pearl Frost' {Robert de Belder, Kalhout}	<i>Orixa japonica</i> 'Variegata'
<i>Orixa japonica</i> 'Rhapsody'	
<i>Orixa japonica</i> 'Romantika'	

Bibliografia

- Encke F., Buchheim Seybold G. & S., (14. Auflage 1994). Zander – Handwörterbuch der Pflanzennamen. Ulmer Verlag Stuttgart: -810 s.
- Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A., 2016. List of Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrüssmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Ohwi J., 1965. Flora of Japan. Smithsonian Institution Washington D.C., 1965, -1067s.
- Orixa*. W: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Orixa*. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Orixa*. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Stace H. M., Armstrong J. A., James S. H., 1993. Cytoevolutionary patterns in Rutaceae, Plant Systematics and Evolution 187, 1993.: s. 1-28.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, -770 s.
- Zobel A. M., Brown S. A., 1990. Dermatitis-inducing Furanocoumarins on leaf surfaces of eight species of Rutaceous and Umbelliferous plants. Journal of Chemical Ecology, 1990, 16(3): s. 693-700.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Orixa*

Abh. Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss. 4(2): 150 (1845)
Bull. Bot. Res., Harbin 9(2): 44 (1989)
Dendrologie 1: 625 (1869)
Mem. Amer. Acad. Arts, n.s., 6: 383 (1859)

Nov. Gen. Pl.: 56 (1783)
Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 9: 456 (1911)
Syst. Veg. 1: 496 (1824)
Tabl. Encycl. 1: 310 (1792)
Trans. Linn. Soc. London 2: 332 (1794)

Osmanthus Lour. 1790 – *Osmantus („wończa”)*, rodzina Oleaceae – Oliwkowate

Rodzaj obejmuje 30 gatunków, 2 podgatunki, 6 odmian botanicznych i 2 mieszańce międzygatunkowe występujących: w Azji Wschodniej, na Wyspach Pacyfiku oraz 2 na południu Stanów Zjednoczonych oraz ponad 180 odmian uprawnych. Są to wrażliwe na niskie temperatury, zawsze zielone, pachnące krzewy i drzewa od 2 do 10 m wysokości. Liście są wielosezonowe, naprzeciwległe, pojedyncze i grubo ząbkowane. Kwiaty są rurkowate, 4 płatkowe, białe i u większości gatunków intensywnie pachnące. Zebrane są w małe wiechy. W Polsce w uprawie gruntowej jest tylko 1 gatunek. Nazwa rodzaju pochodzi od dwóch greckich słów *osme* co oznacza zapach i *anthos* - kwiat.

Osmanthus decorus 1970 – *Osmantus dekoracyjny*

Występuje na Kaukazie w Gruzji i północno-wschodniej Turcji. Jest to zawsze zielony krzew do 5 m wysokości, zwarty, szerokokulisty i gęsty. Pędy ma nagie i sztywne. Liście są wielosezonowe, od 8 do 12 cm długie i do 4 cm szerokie, skórzaste, lancetowate do podługowatych, całobrzegie lub rzadko piłkowane, na wierzchołku zastrzone, nagie, z wierzchu ciemnozielone i lśniące, spodem żółtozielone. Ogonek liściowy ma od 1 do 1,5 cm długości. Kwitnie w maju. Kwiaty intensywnie pachną i mają 6 mm średnicy, są białe, rurkowate, 4-krotne i z płatkami 8 mm długości. Zebrane są w boczne, gęste i liczne grona. Owoce ma niebieskoczarne, jajowate, do 1,5 cm długości i tylko z 1 nasieniem. Niedostatecznie mrozoodporny, do minus 18 °C (USDA 7a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od roku. Wskazane jest stanowisko półcieniste i osłonięte. Wymagania uprawowe ma podobne do bukszpanu i laurowiśni, z którymi występuje razem w naturze w zaroślach typu makia. Gatunki i liczne odmiany *Osmanthus heterophyllus* uprawiane są dość powszechnie w zachodniej Europie jako rośliny ozdobne z barwnych liści i pachnących kwiatów. Te podobne do ostrokrzewów rośliny zaleca się uprawiać w Polsce raczej w pojemnikach.

Osmanthus x burkwoodii (Burkwood et Skipwith) P.S. Green 1972 - *Osmantus Burkwooda*

Mieszaniec *Osmanthus decorus* z *Osmanthus delavayi*. Krzew zielony także w zimie o pokroju kulistym, zwartym, osiągający ok. 2,5 m wysokości. Liście są wielosezonowe, owalne na brzegu są odlegle ostro piłkowane, , skórzaste, błyszczące, ciemnozielone, do 5 cm długości, wierzchołek spiczasty, długi i lekko zgięty. Kwitnie w maju. Kwiaty są silnie pachnące, rurkowate, białe, zebrane w gronka. Niedostatecznie mrozoodporny, do minus 18 °C (USDA 7a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2015 roku. Dobrze rośnie na glebach żyznych, przepuszczalnych, stanowiskach słonecznych, osłoniętych, ciepłych.

Osmanthus heterophyllus (G.Don)P.S.Green 1958 - *Osmantus różnolistny*

Krzew zielony w zimie, gęsty, wzniesiony, i zaokrąglony, dorastający do 2,5-4 m wysokości lub małe drzewko do 7 m. Pędy nagie, gładkie jasnoszare lub szarobrązowe czasem z korkowymi listewkami. Pąki drobne, brązowopurpurowe są zróżnicowane na wegetatywne i kwiatowe. Liście są wielosezonowe, pojedyncze, wąsko eliptyczne lub jajowate o długości 2,54 – 7 cm i szerokości 2,5-3 cm., o wierzchołku zastrzonym i szerokolinowatej nasadzie. Liście młodociane mają na brzegu 2-4 kolczaste, mocną, zębatą wyrostki. Liście dorosłe są bez kolców, skórzate, na wierzchu byszczące i ciemnozielone, od spodu żółtozielone. Kwitnie bardzo licznie w od sierpnia do października I intensywnie, przyjemnie pachnie. Kwiaty rurkowate, poligamiczne, z rurką rozdzieloną na 4 łatki, białe lub kremowe. Owoce właściwe, nibypestki, niemal czarne, dojrzewają w następnym roku. Niedostatecznie mrozoodporny, do minus 18 °C (USDA 7a).

Osmanthus heterophyllus 'Goshiki'

Jest jak gatunek, ale liście mają najpierw plamy i cętki żółtozielone, później złociste, na liściach dojrzałych są kremowe. Młode przyrosty pędów z liśćmi mają odcień purpurowobrązowy, później zielenieją. Na stanowisku słonecznym wybarwienie jest bardziej intensywne. Niedostatecznie mrozoodporny, do minus 18 °C (USDA 7a).

Tab. 229. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Osmanthus* – *Osmanthus* uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojślawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog.OBU Wr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
031431	<i>Osmanthus</i>	x <i>burkwoodii</i> (Burkwood et Skipwith) P.S. Green	"	15	Grzeszczak, H.

Tab. 230. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Osmanthus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Osmanthus</i> Lour. 1790	<i>Pausia</i> Raf. 1838 <i>Siphonosmanthus</i> Stapf 1929
<i>Osmanthus</i> x <i>burkwoodii</i> (Burkwood & Skipw.)P.S.Green 1972 [O. decorus x O. delavayi]	<i>Osmanthus burkwoodii</i> <i>Osmarea burkwoodii</i> <i>Olea x japonica</i> Hassk. 1844
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> Carrière 1864 [O. fragrans x O. heterophyllus]	<i>Osmanthus fortunei</i>
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Equinox'	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Fruitlandii'	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Ninth & Polk' {CistusNur.}	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Ninth & Polk'
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Pattys Secret'	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'San Jose'	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Variegata'	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'Yokoi' {EsveldNur.}	
<i>Osmanthus</i> x <i>fortunei</i> 'UNC'	
<i>Osmanthus armatus</i> Diels 1900	<i>Osmanthus armatus</i> var. <i>microcarpus</i> J.L.Liu 2001 <i>Osmanthus obtusifolius</i> H.T.Chang 1982
<i>Osmanthus armatus</i> 'Herkenrode'	
<i>Osmanthus armatus</i> 'Jim Porter'	
<i>Osmanthus armatus</i> 'Longwood'	
<i>Osmanthus attenuatus</i> P.S.Green 1958	<i>Osmanthus lipingensis</i> D.J.Liu 1988
<i>Osmanthus austrocaledonicus</i> (Vieill.) Knobl. 1936	<i>Notelaea austrocaledonica</i> Vieill. 1865
<i>Osmanthus austrocaledonicus</i> subsp. <i>austrocaledonicus</i>	<i>Gymnelaea eucleoides</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1957 <i>Gymnelaea vaccinioides</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1957 <i>Nestegis eucleoides</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1958 <i>Nestegis vaccinioides</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1958 <i>Notelaea eucleoides</i> Schltr. 1906 <i>Notelaea vaccinioides</i> Schltr. 1906 <i>Osmanthus eucleoides</i> (Schltr.) Knobl. 1910 <i>Osmanthus vaccinioides</i> (Schltr.) Hochr.

<i>Osmanthus austrocaledonicus</i> subsp. <i>badula</i> (Vieill. ex Pancher & Sebert) P.S.Green 1998	<i>Gymnelaea badula</i> (Vieill. ex Pancher & Sebert) L.A.S.Johnson 1857 <i>Nestegis badula</i> (Vieill. ex Pancher & Sebert) L.A.S.Johnson 1958 <i>Notelaea badula</i> Vieill. ex Pancher & Sebert 1873 <i>Osmanthus badula</i> (Vieill. ex Pancher & Sebert) Hutch. ex S.Moore 1921
<i>Osmanthus austrocaledonicus</i> subsp. <i>collinus</i> (Schltr.) P.S.Green 1998	<i>Gymnelaea collina</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1957 <i>Nestegis collina</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1958 <i>Notelaea collina</i> Schltr. 1906 <i>Osmanthus collinus</i> (Schltr.) Knobl. 1936
<i>Osmanthus austrocaledonicus</i> var. <i>crassifolius</i> (Guillaumin) P.S.Green 1998	<i>Osmanthus crassifolius</i> Guillaumin 1953
<i>Osmanthus cooperi</i> Hemsl. 1896	
<i>Osmanthus cymosus</i> (Guillaumin) P.S.Green 1963	<i>Notelaea cymosa</i> Guillaumin 1943
<i>Osmanthus decorus</i> (Boiss. & Balansa) Kasapligil 1970	<i>Phillyrea decora</i> Boiss. et Balansa 1867 <i>Phillyrea laurifolia</i> hort., <i>Phillyrea medwedewii</i> Sred. <i>Phillyrea vilmoriniana</i> Boiss. et Balansa ex Boiss. 1875
<i>Osmanthus decorus</i> 'Angustifolius'	
<i>Osmanthus decorus</i> 'Baki Kasapligil'	
<i>Osmanthus delavayi</i> Franch. 1886	<i>SiphonOsmanthus delavayi</i> <i>Ligustrum phillyrea</i> H.Lév. 1915 <i>Siphonosmanthus delavayi</i> (Franch.) Stapf 1929
<i>Osmanthus delavayi</i> 'Heaven Sent'	
<i>Osmanthus delavayi</i> 'Latifolius'	
<i>Osmanthus delavayi</i> 'Pearly Gates'	
<i>Osmanthus didymopetalus</i> P.S.Green 1958	
<i>Osmanthus enervius</i> Masam. & T.Mori 1839	
<i>Osmanthus fordii</i> Hemsl. 1889	
<i>Osmanthus fragrans</i> Lour. 1790 non (Thunb.) Siebold 1830	<i>Osmanthus fragrans</i> (Thunb.) Lour <i>Notelaea posua</i> D. Don 1825 <i>Olea acuminata</i> Wall. ex G. Don 1837 <i>Olea acuminata</i> var. <i>longifolia</i> DC. 1844 <i>Olea buchananii</i> Lamb. ex D. Don 1825 <i>Olea fragrans</i> var. <i>acuminata</i> (Wall. ex G. Don) Blume 1850 <i>Olea fragrans</i> var. <i>alba</i> N.N. Dai 1895 <i>Olea fragrans</i> var. <i>longifolia</i> (DC.) Blume 1850 <i>Olea fragrans</i> var. <i>lutea</i> N.N. Dai 1895 <i>Olea ovalis</i> Miq. 1961 <i>Olea posua</i> Buch.-Ham. ex D. Don 1825 <i>Osmanthus acuminatus</i> (Wall. ex G. Don) Nakai 1930 <i>Osmanthus asiaticus</i> Nakai 1922 <i>Osmanthus asiaticus</i> var. <i>latifolius</i> Makino 1902 <i>Osmanthus aurantiacus</i> var. <i>cremeus</i> Nakai 1949 <i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>fragrans</i> <i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>latifolius</i> (Makino) Makino 1909 <i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>latifolius</i> Makino 1902 <i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>longifolius</i> (DC.) H. Hara 1966 <i>Osmanthus intermedius</i> Nakai 1949 <i>Osmanthus latifolius</i> (Makino) Koidz. 1926 <i>Osmanthus longibracteatus</i> H. T. Chang 1982 <i>Osmanthus macrocarpus</i> P. Y. Pai 1979
<i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>aurantiacus</i> Makino 1902	<i>Olea fragrans</i> Thunb. 1783 <i>Osmanthus aurantiacus</i> (Makino) Nakai 1922 <i>Osmanthus aurantiacus</i> var. <i>thunbergii</i> (Makino) Honda 1939 <i>Osmanthus fragrans</i> (Thunb.) Siebold 1830 <i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>aurantiacus</i> (Makino) P.S.Green 1958 <i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>leucanthus</i> T. Yamaz. 1991 <i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>thunbergii</i> (Makino) T. Yamaz. 1991 <i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>thunbergii</i> Makino 1927

<i>Osmanthus fragrans</i> var. <i>fragrans</i>	<i>Notelaea posua</i> D. Don 1825 <i>Olea acuminata</i> Wall. ex G. Don 1837 <i>Olea buchananii</i> Lamb. ex D. Don 1925 <i>Olea ovalis</i> Miq. 1861 <i>Olea posua</i> Buch.-Ham. ex D. Don 1825 <i>Osmanthus asiaticus</i> Nakai 1922 <i>Osmanthus intermedius</i> Nakai 1949 <i>Osmanthus latifolius</i> (Makino) Koidz. <i>Osmanthus macrocarpus</i> P.Y. Pai 1979
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Apricot Echo'	<i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>aurantiacus</i> 'Apricot Echo'
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Apricot Gold'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Asiatic'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Aurantiacus'	<i>Osmanthus fragrans</i> f. <i>aurantiacus</i> (Makino) P. S. Green <i>Osmanthus aurantiacus</i> (Makino) Nakai
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Baije' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Baozhu' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Beni Kin Mokusei'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Boye Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Boye Yingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Butter Yellow'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Cai Ye Gui' {Chiny}	<i>Osmanthus fragrans</i> 'Variegatus'
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Cason's Orange'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Changgengbai' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Changyebizhu' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Changyebizhu' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Chenghong Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Chenguan Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Chuanyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Chuizhihuang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Conger Yellow'	<i>Osmanthus fragrans</i> 'Conger's Yellow'
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Congzhongxiao' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Dahua Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Dahua Zacyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Danhongcuihou' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Daye Sijigui' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Daye Yingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Daye Zijingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Dayehuang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Dongxianghong' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Douban Ziyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Duoya Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Ehuang' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Fudingzhu' NANJING'S BEAUTY	<i>Osmanthus fragrans</i> 'Fodingzhu'
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Gecheng Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Heishan Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Hiacye Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Honghai' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Hongyanningxiang' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Hongzhou Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Hongzhouang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Huaan Tianxiang' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Huangchuan Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Huangjin' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Hunter's Creek'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jiangnanliren' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jiaorong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jingiugui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jinshingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jinyetiangaige' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Jiulonggui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Juanban Ziyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Kuoye Zacyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Lianye Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Liuwegui' (Gr. Albus)	

<i>Osmanthus fragrans</i> 'Liuyesugui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Live Oak Gold'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Mantianxing' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Mantiaohong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Meiyuan Bai' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Mihua Ziyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Minrix'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Moye Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Orange Supreme'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Pucheng Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Qiannan Guifei' {Chiny, Yong Feng Nurs. 2016}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Qiannan Guifei' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Rixianggui' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Semperflorens'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Shanghai Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Sijigui' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Susheng Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Suzhouhong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Tacyehuang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Tacyie Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Thunbergii'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Tiannvanhua' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'T-Tower'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Wandianjin' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Wanjingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Wanxin' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Wanyigui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiacyan' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiacye Yingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiangyun' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaojiabiyu' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaojiabiyu' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaonghuanggui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaoronghuang' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaoyefodingzhu' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xiaye Wanyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xizi Yingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Xue'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yangmeiye Yingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yieyuegui' (Gr. Asiaticous)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yin Bian Cai Ye Gui'	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yinbi Shuanghui' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yingye Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yinxing' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yuanban Jingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yuhuahong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yuhuahuang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yuianyinsi' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yulinglong' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Yunnan Dangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zachong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zachuang' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zacyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zaczihuang' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zaojingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zhuangyuanhong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zhuguan Zijingui' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zhusha Dangui' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zhuye Yin' {Chiny}	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zidangui' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zie' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zigeng Ziyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Ziuyun' (Gr. Luteus)	

<i>Osmanthus fragrans</i> 'Ziyingui' (Gr. Albus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Ziyun' (Gr. Luteus)	
<i>Osmanthus fragrans</i> 'Zuijihong' (Gr. Aurantiacus)	
<i>Osmanthus gracilinervis</i> L.C.Chia ex R.L.Lu 1989	
<i>Osmanthus hainanensis</i> P.S.Green 1928	
<i>Osmanthus henryi</i> P.S.Green 1958	<i>Osmanthus caudatifolius</i> P.Y.Pai & J.H.Pang 1983
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Akebono'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Aureomarginatus'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Aureovariegatus' <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Aureus' Rehder
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Aureus'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Aureus' <i>Osmanthus heterophyllus</i> all gold <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Allgold' <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Ogon'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Burncose Purple'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Dodd and Zinger's Variegated'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Equinox'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Fastigiata'	
<i>Osmanthus</i> 'Hess'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> (G.Don)P.S.Green 1958	<i>Ilex heterophyllus</i> <i>Osmanthus aquifolium</i> (Siebold et Zucc.)Benth et Hook.f. <i>Osmanthus illicifolius</i> (Hassk.)hort ex Carrière <i>Olea aquifolium</i> Siebold & Zucc. 1846 <i>Olea ilicifolia</i> Hassk. 1844 <i>Osmanthus acutus</i> Masam. & T.Mori 1939 <i>Osmanthus aquifolium</i> (Thunb.) Siebold 1920 <i>Osmanthus bibracteatus</i> Hayata 1920 <i>Osmanthus heterophyllus</i> var. <i>acutus</i> (Masam. & T.Mori) T.S.Liu & J.C.Liao 1978 <i>Osmanthus heterophyllus</i> f. <i>subangustatus</i> (Makino) Murata 1972 <i>Osmanthus integrifolius</i> Hayata 1911
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Goshiki'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> <i>tricolor</i> Szewf <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Tricolor'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Greenleaf' PARTY LIGHTS	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Gulftide'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Hari Yama'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Hariyama'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Head-Lee Fastigiata'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Illicifolius'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Kembu'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Konbu' <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Kinbu'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Latifolius'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Latifolius Variegatus'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Maculifolius'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Myrtifolius'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Purple Shaft'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Purpureus'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Purpurascens'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Rotundifolius'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Sasaba'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Willowleaf'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Tricolor'	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Variegatus'	<i>Osmanthus heterophyllus</i> <i>argenteomarginatus</i> <i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Argenteovariegatus'
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Variegatus Latifolius'	
<i>Osmanthus insularis</i> Koidz. 1914	<i>Osmanthus hachijoensis</i> Nakai 1927 <i>Osmanthus insularis</i> var. <i>okinawensis</i> T.Yamaz. 1994 <i>Osmanthus zentaroanus</i> Makino 1926
<i>Osmanthus iriomotensis</i> T.Yamaz. 1884	
<i>Osmanthus kaoi</i> (T.S.Liu & J.C.Liao) S.Y.Lu 1985	<i>Osmanthus lanceolatus</i> var. <i>kaoi</i> T.S.Liu & J.C.Liao 1978
<i>Osmanthus lanceolatus</i> Hayata 1911	<i>Osmanthus daibuensis</i> Hayata 1920 <i>Osmanthus gamostromus</i> Hayata 1920
<i>Osmanthus marginatus</i> (Champ. ex Benth.) Hemsl. 1889	<i>Cartrema marginata</i> (Champ. ex Benth.) de Juana 2015 <i>Olea marginata</i> Champ. ex Benth.b 1852
<i>Osmanthus marginatus</i> var. <i>longissimus</i> (H.T.Chang) R.L.Lu 1989	<i>Cartrema marginata</i> var. <i>longissima</i> (H.T.Chang) de Juana 2015 <i>Osmanthus longissimus</i> H.T.Chang 1982

<i>Osmanthus marginatus</i> var. <i>marginatus</i>	<i>Gonocaryum sinense</i> Hand.-Mazz. 1933 <i>Osmanthus angustifolius</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus apiculatus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus bracteatus</i> Matsum. 1898 <i>Osmanthus caudatus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus corymbosus</i> H.W.Li ex P.Y.Pai <i>Osmanthus cylindricus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus longicarpus</i> H.T.Chang 1092 <i>Osmanthus longispermus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus matsudae</i> Hayata 1920 <i>Osmanthus nanchuanensis</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus nudirhachis</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus omeiensis</i> W.P.Fang ex H.T.Chang 1092 <i>Osmanthus sinensis</i> (Hand.-Mazz.) Hand.-Mazz. 1936 <i>Osmanthus triandrus</i> H.T.Chang 1982
<i>Osmanthus marginatus</i> var. <i>pachyphyllus</i> H.T.Chang ex B.Q.Xu, Y.F.Deng & G.Hao 2005	<i>Cartrema marginata</i> var. <i>pachyphylla</i> (H.T.Chang ex B.Q.Xu, Y.F.Deng & G.Hao) de Juana 2015 <i>Osmanthus marginatus</i> var. <i>pachyphyllus</i> (H.T.Chang) R.L.Lu 1989 <i>Osmanthus pachyphyllus</i> H.T.Chang 1982
<i>Osmanthus monticola</i> (Schltr.) Knobl. 1936	<i>Gymnelaea monticola</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1857 <i>Nestegis monticola</i> (Schltr.) L.A.S.Johnson 1958 <i>Notelaea monticola</i> Schltr. 1906
<i>Osmanthus pubipedicellatus</i> L.C.Chia ex H.T.Chang 1982	
<i>Osmanthus racemosus</i> X.H.Song 1984	
<i>Osmanthus reticulatus</i> P.S.Green 1958	
<i>Osmanthus rigidus</i> Nakai 1918	
<i>Osmanthus serrulatus</i> Rehder 1916	
<i>Osmanthus suavis</i> King ex .C.B.Clarke 1882	<i>Siphonosmanthus suavis</i> (King ex C.B.Clarke) Stapf 1929
<i>Osmanthus urceolatus</i> P.S.Green 1958	<i>Osmanthus hupehensis</i> H.T.Chang 1982
<i>Osmanthus venosus</i> Pamp. 1911	<i>Siphonosmanthus venosus</i> (Pamp.) Knobl. 1911
<i>Osmanthus yunnanensis</i> (Franch.)P.S.Green 1958	<i>Osmanthus rehderianus</i> Hand.-Mazz. <i>Osmanthus forrestii</i> Rehder <i>Osmanthus bambusifolius</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus brevipetiolatus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus forrestii</i> Rehder 1923 <i>Osmanthus liangshanensis</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus polyneurus</i> H.T.Chang 1982 <i>Osmanthus rehderianus</i> Hand.-Mazz. 1936

Bibliografia

- Aldén B., Ryman S., & Hjertson M., (2012). Svensk Kulturväxtdatabas, SKUD (Swedish Cultivated and Utility Plants Database; online resource on www.skud.info). 2012 (Kulturväxtdatabas)
- Auders Aris G., Spicer Derek P. Encyklopedia od Conifers. A Comprehensive Guide to Cultivars and Species. RHS London, ISBN 978190757151; <http://www.coniferworld.com/listing.php?x=l&a=Larix&b=laricina> dostęp: 2018.03.17
- Czekalski Mieczysław, (2014). Osmanthus różnolistny. http://www.ogrodinfo.pl/szkolkarstwo/osmantus-roznolistny_Szkolkarstwo 13.01.2014
- Dirr Michael A., (2009). Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses. Stipes Publ. L.L.C., wyd. 6, s. 771-779.
- Farjon A., 2010. A handbook of the world's Conifers 1: 1-526. BRILL, Leiden, Boston.
- Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., 2016. OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., 2016. List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
<http://www.ejbiotechnology.info> DOI:10.2226/vol.14-issue 1 -fulltext-9
- Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Osmanthus*. W: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Osmanthus*. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Osmanthus*. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Osmanthus*. W: *International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants*.
- Tingting Tong, Lili Shao, Zhonghua Peng, [Youping Sun](http://www.youping.sun.com), 2018. *Osmanthus fragrans* 'Cai Ye Gui', a Variegated Cultivar. HortScience, 53/3:729-731.
- Wang Jun Yuan, Yuan Ji Han, Mei Fang Dong, Fu De Shang, 2011. Assessment of genetic diversity and relationships among *Osmanthus fragrans* cultivars using AFLP markers. Electronic Journal of Biotechnology,
- Xiang Q., L. Liu, X. Wu, 2008. Studies on the cultivar classification of *Osmanthus*. ISHS Acta Hort., V International Symposium on the Taxonomy of Cultivated Plants. DOI: 10.17660/ActaHortic.2008.799.6
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.; [Dostęp:2018.03.23]

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Osmanthus*

- Abh. Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss. 4(3): 166 (1846)
 Acta Bot. Yunnan. 1: 153 (1979); 5: 181 (1983); 10: 121 (1988)
 Acta Phytotax. Geobot. 25: 35 (1972)
 Acta Phytotax. Sin. 27: 71 (1989)
 Acta Sci. Nat. Univ. Sunyatseni 1982(2): 12 (1982)
 Bot. Jahrb. Syst. 29: 532 (1900); 39: 229 (1906)
 Bot. Mag. (Tokyo) 12: 14 (1898); 16: 32 (1902); 23: 15 (1909); 28: 150 (1914); 32: 37 (1918); 40: 337 (1926); 44: 14 (1930)
 Bot. Mag. 153: t. 8176 (1929)
 Bouteloua 22: 30 (2015)
 Bull. Acad. Int. Géogr. Bot. 25: 41 (1915)
 Bull. Bot. Res., Harbin 21: 337 (2001)
 Bull. Mens. Soc. Linn. Paris 1: 613 (1886)
 Bull. Misc. Inform. Kew 1896: 18 (1896)
 Bull. Natl. Sci. Mus. Tokyo 27: 34 (1949)
 Bull. New York Bot. Gard. 6: 284 (1910)
 Bull. Soc. Bot. France 89: 232 (1943)
 Bull. Soc. Linn. Normandie 9: 345 (1865)
 C.S.Sargent, Pl. Wilson. 2: 610 (1916)
 Cat. Hort. Bot. Bogor. Alt.: 118 (1844)
 Contr. New South Wales Natl. Herb. 2: 413 (1957)
 Fl. Cochinch.: 28 (1790)
 Fl. E. Himal. 253 (1966)
 Fl. Nouv.-Calédonie & Dépend. 22: 37 (1998)
 Gen. Hist. 4: 49 (1837)
 Gen. Hist. 4: 49 1837.
 Hooker's J. Bot. Kew Gard. Misc. 4: 330 (1852)
 Icon. Pl. Formosan. 9: 71 (1920)
 J. Arnold Arbor. 44: 282 (1963)
 J. Bot. Néerl. 1: 111 (1861)
 J. Coll. Sci. Imp. Univ. Tokyo 30(1); 191 (1911)
 J. Jap. Bot. 15: 546 (1939)
 J. Jap. Bot. 3: 8 (1926); 4: 4 (1927); 66: 248 (1991); 69: 224 (1994)
 J. Jap. Bot. 66: 248 (1991).
 J. Linn. Soc., Bot. 26: 88 (1889); 45: 356 (1921)
 J. Nanjing Inst. Forest. 1984(4): 51 (1984)
 J.A.Murray (ed.), Syst. Veg. ed. 14: 57 (1784)
 J.D.Hooker, Fl. Brit. India 3: 607 (1882)
 Kew Bull. 26: 489 (1972)
 Mém. Mus. Natl. Hist. Nat., B, Bot. 4: 48 (1953)
 Mus. Bot. 1: 316 (1850).
 Not. Bois Nouv. Caléd.: 184 (1873)
 Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 14: 20 (1923); 22: 495 (1958)
 Nova Acta Regiae Soc. Sci. Upsal. 4: 39 (1783).
 Nuovo Giorn. Bot. Ital., n.s., 18: 174 (1911)
 O.Degener, Fl. Hawaiiensis 300: s.p. (1958)
 P.E.Boissier, Fl. Orient. 4: 37 (1875)
 Phytologia 20: 446 (1970)
 Pl. Formosan. 9: 72 (1920)
 Prodr. Fl. Nepal.: 107 (1825)
 Quart. J. Chin. Forest. 18(3): 82 (1985)
 Quart. J. Taiwan Mus. 31: 293 (1978)
 Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 41: 152 (1936)
 Rev. Hort. (Paris) 1864: 69 (1864)
 Sinensia 3: 189 (1933)
 Sylva Tellur.: 9 (1838)
 Symb. Sin. 7: 1006 (1936)
 Syn. Pl. Oecon. Jap. 36 (1830).
 T.Nakai & G.Koidzumi, Trees Shrubs Japan: 264 (1922); ed. 2: 350 (1927)
 Trees Shrubs Japan 264 (1922).
 Useful Pl. Jap. 2: t. 393 (1895).
 Vilm. Fl. Pl. Terre, Suppl. (1867)

***Oxydendrum* DC. – kwaśnodrzew, rodzina Ericaceae – Wrzosowate**

Rodzaj monotypowy. Nazwa rodzajowa pochodzi od greckiego słowa oxys oznaczającego kwas i dendron oznaczającego drzewo.

***Oxydendrum arboretum* (L.) DC. – Kwaśnodrzew konwaliowy**

Pochodzi ze wschodniej Ameryki Północnej, od południowej Pensylwanii na południu do północno-zachodniej Florydy i od zachodu na południu Illinois. Najczęściej występuje na stokach Rocky Wooded w Appalach. W naturze jest to małe drzewo dorastające do 10 (20) m wysokości lub duży krzew. W uprawie u nas osiąga od 3 do 5 m wysokości. Młode pędy są jasnożółte, później stają się czerwonawo-brązowe. Kora jest szara z czerwonawym odcieniem, głęboko bruzdowana i łuszcząca się. Liście są wielosezonowe, rozmieszczone naprzemiennie, o długości 8-20 cm i szerokości 4-9 cm

z brzegiem drobno ząbkowanym; latem są ciemnozielone, ale jesienią stają się jaskrawo czerwone. Kwitnie

w sierpniu. Kwiaty są 5- krotne, pręcików 10, biało kremowe, dzwonkowate, długości 6-9 mm zebrane w wiechach o długości 15-25 cm, nektarodajne. Liście można żuć (są gorzkie i kwaśne) aby złagodzić uczucie suchości w ustach. Nie należy ich połykać gdyż działają przeczyszczająco. Indianie robili z nich napar stosowany na różne dolegliwości. Drewno jest czerwono-brązowe, z jaśniejszym białym. Jest ciężkie, twarde i doskonale do polerowania. Dłatego zapewne pędy były wykorzystywane przez Cherokee i Catawba do tworzenia strzał. Zadawałajaco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1987 roku.

Tab. 231. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Oxydendrum* – Kwaśno drzew uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojślawice.pl)

Katalog roślin					
nr katalog.	Nazwa Rodzaj	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
006401	<i>Oxydendrum</i>	<i>arboreum</i> (L.) DC.	"	15	Sęktas, St.
006401	<i>Oxydendrum</i>	<i>arboreum</i> (L.) DC.	"	00	Rogów
006401	<i>Oxydendrum</i>	<i>arboreum</i> (L.) DC.	"	87	Northampton, Massach

Tab. 232. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Oxydendrum*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Oxydendrum</i> (L.)DC. 1839	<i>Oxydendron</i> D.Dietr. 1840
<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Chaemeleon' {Polly HillArb.}	<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Chameleon'
<i>Oxydendrum arboreum</i> DC. 1839	<i>Andromeda arborea</i> J.Clayton 1739, <i>Andromeda arborea</i> L. 1753 <i>Lyonia arborea</i> (L.)D.Don 1834
<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Mt. Charm' {USA/West Virginia Assoc. Of Nursery} [selekt]	<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Mountain Charm'
<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Albomarginatum'	
<i>Oxydendrum arboreum</i> 'Oconee Ripple'	

Bibliografia

Coder Kim D., (2016). Sourwood *Oxydendrum arboreum*. Warnell Outreach School of Forest & natural resources, University of Georgia, 1:1-15.

Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s. *Oxydendrum*. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]

Oxydendrum. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]

Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Oxydendrum*

Edinburgh New Philos. J. 17: 159 (1834)

Sp. Pl.: 394 (1753)

Prodr. 7: 601 (1839)

Syn. Pl. 2: 1370 (1840)

Parthenocissus Planch. 1884 – Winobluszcz, rodzina Vitaceae – Winoroślowate

Do rodzaju należy 10 gatunków pnączy, z przylgami na końcach wąsów czepnych, występujących w Ameryce Północnej i wschodniej Azji. W Polsce uprawiane są 4 gatunki i 3 odmiany botaniczne. W warunkach klimatycznych Polski wszystkie winobluszcze mają liście sezonowe, długoogonkowe, dłoniasto złożone lub pojedyncze zwykle klapowane. Kwiaty są miododajne, obupłciowe, czasem poligamiczne, 5-krotne, płatki wolne, słupek otoczony dyskiem miodnikowym, ale u podobnego i spokrewnionego *Ampelopsis* dysku brak. Owocem są ciemnoniebieskie lub granatowoczarne jagody z 1–4 nasionami, chętnie zjadane przez ptaki. Są odporne na niskie temperatury, suszę, zanieczyszczenia powietrza pyłami i dymami oraz dość silne ocienienie. Pnącza te uprawiane bez podpór są atrakcyjnymi roślinami okrywowymi.

Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch. 1887 – Winobluszcz pięciolistkowy

Arboretum Wojsławice, Uniwersytet Wrocławski

Beszeniowa

Instytut Biologii Roślin UW.

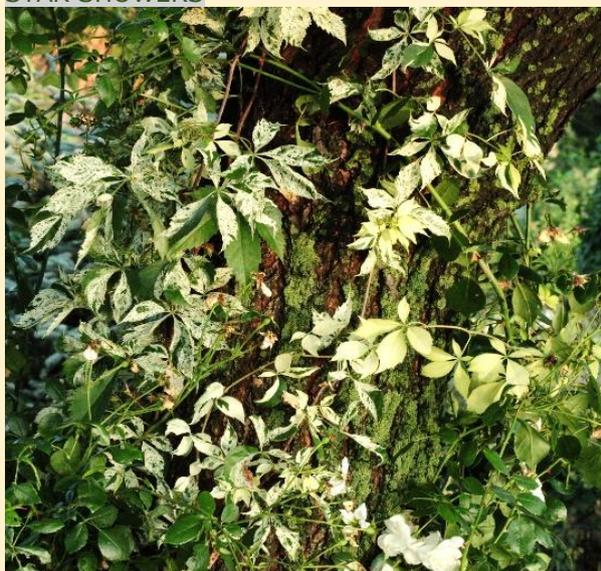
Występuje w naturze na obrzeżach lasów we wschodniej Ameryce Północnej. Jest to szybko rosnące pnącze wspinające się nawet do 20 m wysokości (!). Roczny przyrost waha się od 1 do 2 m. Młode pędy są czerwone, z 5–12 dwustronnie rozpostartymi, sprężynkowatymi wąsami czepnymi zakończonymi słabo zaznaczonymi przylgami. Na starszych pędach są korzenie przybyszowe. Liście ma sezonowe, 5 (3) listkowe, listki do 10 cm długości, eliptyczne lub odwrotniejącowate, na szczycie zaostrome, brzegiem piłkowane, z wierzchu matowe, ciemnozielone, spodem sinozielone. Wczesną jesienią atrakcyjnie czerwone, szkarłatne i czerwonopomarańczowe. Kwitnie w lipcu. Kwiaty są białe i niepozorne. Owoce w lipcu i sierpniu są granatowoczarne i mają około 7 mm średnicy. Chętnie są zjadane przez ptaki (!). Bardzo mrozoodporny powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1993 roku. Rośnie na każdej glebie (!), zarówno na suchej, zasolonych piaskach, jak i mokrych glinach. Odporny na suszę, wiatry, bardzo odporny na warunki miejskie i przemysłowe. Lubi stanowiska ciepłe, ale rośnie nawet w głębokim cieniu. Jest to najważniejsze u nas pnącze – szybko rosnące, samoczepne, wspaniale wybarwiający się jesienią, tym intensywniej, im bardziej ma słoneczną wystawę, ale nie w pełni słoneczną. Doskonały do obsadzania podcieni, pergoli, kolumn, płotów, werand, balkonów i fasad budynków (!). Jest doskonałym termoizolatorem gdyż warstwa liści tworzy „poduszkę ciepłą” i zabezpiecza (!) ściany przed wilgocią. Deszcz spływa po dachówkowato ułożonych liściach i nie dociera do ścian. Gatunek ten, ze względu na niekiedy słabo wykształcone przyłgi lub ich brak, wymaga na początku podwiązania i starannego prowadzenia. Odmiana murowa *Parthenocissus quinquefolia* var. *murorum* (według niektórych synonim *Parthenocissus quinquefolia*) ma dobrze wykształcone przyłgi (!) i jest dużo cenniejsza od gatunku. Bardzo podobny do tego gatunku jest winobluszcz zaroślowy *Parthenocissus vitacea*, ale ma wąsy bez przyłg (!) lub słabo wykształcone, dlatego nigdy nie czepia się nagich ścian, murów i kamieni, tylko owija się wokół podpór.

Parthenocissus quinquefolia* var. *engelmannii (Koehne et Graebn.)Rehder – Winobluszcz pięciolistkowy odmiana Engelmanna

Występuje na wschodnich terenach Stanów Zjednoczonych. Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale liście ma mniejsze, z wierzchu ciemnozielone, spodem wyraźnie niebieskawe, jesienią ciemnoczerwone, listki węższe i dłuższe do 12 cm długości i do 3 cm szerokości, ostro i regularnie piłkowane, ogonki liściowe dłuższe niż u gatunku, do 15 cm, czerwonawe i nagie, podobnie jak młode pędy. Czepia się 4–6 bardzo mocnymi (!) przylgami. Owocostany są do 4 cm długie. Mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1999 roku. Odmiana jest częściej spotykana w uprawie niż gatunek.

***Parthenocissus quinquefolia* 'Monham' STAR SHOWERS** - Winobluszcz pięciolistkowy 'Monham' STAR SHOWERS

Odmianę wprowadzono do sprzedaży w szkółce Monrovia w USA. Jest to pnącze o średnio umiarkowanym wzroście, samo wspinające się, nawet po gładkich powierzchniach, za pomocą przylg umieszczonych na końcach wąsów (zakończenie cienkich pędów). Dorasta do około 5 m wysokości (czasem wyższe) przy średnim rocznym przyroście około 1 m. Liście ma mniejsze jak u gatunku, sezonowe, pięciopalczaste, białozielone, pstrokate, jesienią różowo-czerwone i bardzo dekoracyjne. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty są białe, drobne, niepozorne, miododajne i bez większego znaczenia dekoracyjnego. Owoce ma fioletowoczarne, granatowe i pokryte woskowym nalotem. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). Lubi miejsca dobrze oświetlone, ale osłonięte od wiatru i mocnego, południowego słońca. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2004 roku.

Parthenocissus tricuspidata (Siebold & Zucc.) Planch. 1887 – Winobluszcz trójklapowy

Arboretum Wojsławice, Uniwersytet Wrocławski

Wrocław

Ystad

Mikulov

Wrocław

Myślicinek

Cecilien Hof

Pieskowa Skala

Mikulov

Występuje w środkowych Chinach po Półwysep Koreański i Japonię. Jest to pnącze samoczepne. Wspina się na wysokości 12–15 m czepiając się gładkich powierzchni silnie rozwiniętymi przylgami na końcach wąsów. Liście ma sezonowe, ułożone dachówkowato, sztywne, błyszczące, przeważnie 3-listkowe. Blaszki liściowe na krótkopędach są grube i duże do 20 cm długości, na długopędach im bliżej wierzchołka, tym coraz mniejsze, cieńsze i bez kłap. Jesienią są cudownie intensywnie jaskrawoczerwone i czerwono-brązowe (!). Kwiaty w lipcu. Kwiaty są mało widoczne i nie atrakcyjne, miododajne i dość duże. Owoce są granatowe, z sinym nalotem, do 6–8 mm średnicy. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1990 roku. Wymarza w północno-wschodniej Polsce. Dobrze rośnie na pełnym słońcu, na ścianach o wystawie południowej, wschodniej i zachodniej, w miejscach osłoniętych i ciepłych. Jest to jedno z najpiękniejszych pnączy, szczelnie zakrywające powierzchnię. Pięknie przebarwione jesienią liście, w charakterystyczny sposób opadają jesienią. Najpierw odpadają same blaszki, a ogonki liściowe sterczą jeszcze przez pewien czas, dopóki same nie opadną.

***Parthenocissus tricuspidata* 'Green Spring'** – Winobluszcz trójklapowy 'Green Spring'

Odmianę otrzymano w Holandii w 1903 roku. Opisał W. van Lint w 1965 r. Jest to pnącze do 15 metrów wysokości, przyrastające rocznie od pół do półtora metra, z krótkimi, mocno rozgałęzionymi wąsami czepnymi z przylgami. Liście ma sezonowe, pojedyncze, bardzo duże do 20 centymetrów długości, niepodzielone, z 3 kłapami, jasnozielone, z połyskiem, młode czerwono-brązowe. Mrozoodporność jest niedostatecznie u nas poznana, prawdopodobnie zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1996 roku. Dotychczas tylko w uprawie w kilku kolekcjach.

***Parthenocissus tricuspidata* 'Lowii'** – Winobluszcz trójklapowy 'Lowii'

Odmianę otrzymała i wprowadziła do handlu szkółka „Low & Co.” w 1907 roku. Jest to pnącze przyczepiające się mocno przylgami do gładkich powierzchni. Liście ma sezonowe, drobne 2–3 cm długości, pojedyncze lub 3–7-klapowe, brzegiem grubo ząbkowane, jasnozielone, młode purpurowe, jesienią szkarłatnoczerwone. Prawdopodobnie zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1998 roku. Wymagania uprawowe ma jak inne winobluszcze. Jest to wyjątkowo cenna odmiana do okrywania murów i ścian niedużych budynków.

***Parthenocissus tricuspidata* 'Minutifolia'** – Winobluszcz trójklapowy 'Minutifolia'

Odmianę otrzymał we Francji Eugène Turbat w 1918 roku. Jest to pnącze samoczepne przy pomocy przyłg, rosnące znacznie wolniej od gatunku. Po 10 latach uprawy osiąga 4-5 m wysokości. Liście ma sezonowe, dwupostaciowe (na pędach młodych, szczytowych nie podzielone, na starszych trójklapowe), niewielkie, 5-8 cm długości, w pączku purpurowe i lśniące, później jasnozielone z różowym podbarwieniem i ząbkowanymi brzegami, jesienią przebarwiają się na intensywnie na brązowe, czerwone, purpurowe, karminowe, szkarłatne, pomarańczowe i różowo-fioletowe. Kwiaty niepozorne, drobne, zielonkavo-białe, miododajne i zebrane w wierzchołkowe kwiatostany. Jagody są niebiesko-czarne i chętnie zjadane przez ptaki. Nieostatecznie mrozoodporna, do minus 18 °C (USDA 7a). W młodości wskazane jest okrywanie na zimę. Rośliny starsze są bardziej mrozoodporne. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2000 roku.

Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii' – Winobluszcz trójklapowy 'Veitchii'

Odmiana powstała w Japonii przed 1861 rokiem. Jest to pnącze samoczepne, wspinające się do 10-15 m wysokości i przyrastające rocznie od pół do 1 m, a w sprzyjających warunkach nawet do 2 m. Jest podobne do gatunku, ale liście ma mniejsze, jajowate, nie klapowane lub 3-dzielne i brzegiem grubo ząbkowane. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1990 roku. Jest to jedno z pięknie przebarwiających się jesienią pnączy. Od dawna uprawiane w Chinach, Japonii i Korei. Introdukowane było z Japonii do Anglii około 1861 roku.

Tab. 233. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Parthenocissus* – Winobluszcz utrzymywanych dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
Nr kat. OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
011308	<i>Parthenocissus</i>	<i>henryana</i> (Hemsl.) Graebn. ex Diels et Gilg	"	16	Marczyński, S.
008942	<i>Parthenocissus</i>	<i>himalayana</i> (Royle) Planch. var. <i>rubrifolia</i> (Lev. et Vaniot) Gagnep.	"	09	Marczyński, S.
008942	<i>Parthenocissus</i>	<i>himalayana</i> (Royle) Planch. var. <i>rubrifolia</i> (Lev. et Vaniot) Gagnep.	"	09	Esveld
003924	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i> (L.) Planch.	"	93	Wrocław (O.B.U.Wr.)
003924	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i> (L.) Planch.	"	97	Kulas, K.
025249	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i>	'Troki'	09	Marczyński, S.
025249	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i>	'Troki'	17	Zięba, M. i M.
030277	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i>	'Yellow Wall'	16	Marczyński, S.
016951	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i> var. <i>engelmannii</i> Rehder	"	99	Kulas, K.
007102	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i> (L.) Planch. var. <i>murorum</i> (Focke) Rehder	"	03	Marczyński, S.
020153	<i>Parthenocissus</i>	<i>quinquefolia</i> STAR SHOWERS®	'Monham'	04	Marczyński, S.
007101	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i> (Siebold & Zucc.) Planch.	"	90	Kanagawa-ken
007101	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i> (Siebold & Zucc.) Planch.	"	14	Konieczko, P.
033036	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Diamond Mountains'	17	Zięba, M. i M.
033036	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Diamond Mountains'	16	Marczyński, S.
028757	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Fenway Park'	13	Szmit, Ciecchanów
008924	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Green Spring'	09	Marczyński, S.
008924	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Green Spring'	96	Esveld
008923	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Lowii'	98	Esveld
008925	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Minutifolia'	00	Esveld
008925	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Minutifolia'	00	Konieczko, P.
003925	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Veitchii'	92	Kulas, K.
003925	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Veitchii'	01	Bonn
003925	<i>Parthenocissus</i>	<i>tricuspidata</i>	'Veitchii'	90	Kurowski, L.

Tab. 234. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Parthenocissus*

Oznaczenia: autor opisu, {hodowca, selekcjoner, rok}; (grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Parthenocissus chinensis</i> C.L. Li 1996	
<i>Parthenocissus dalzielii</i> Gagnep. 1911	<i>Landukia landuk</i> Planch. 1887
<i>Parthenocissus feddei</i> (H. Lévl.) C.L. Li 1996	<i>Vitis feddei</i> H. Lévl. 1909
<i>Parthenocissus henryana</i> (Hemsl.) Graebn. ex Diels & Gilg 1900	<i>Ampelopsis henryana</i> (Hemsl.) Grignani 1916 <i>Parthenocissus henryana</i> var. <i>henryana</i> <i>Parthenocissus multiflora</i> Pamp. 1910 <i>Vitis henryana</i> Hemsl. 1886 <i>Psedera henryana</i> (Hemsl.) C.K. Schneid.
<i>Parthenocissus inserta</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1939	<i>Parthenocissus laciniata</i> (Planch.) Small 1903 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>laciniata</i> Planch. 1887 <i>Parthenocissus vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1905 <i>Psedera laciniata</i> (Planch.) Greene 1906 <i>Psedera vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1905 <i>Vitis vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Bean 1914
<i>Parthenocissus heptaphylla</i> (Buckl.) Britt. et Small. 1903	<i>Parthenocissus texana</i> (Buckley ex Durand) Rehder 1905 <i>Psedera heptaphylla</i> (Planch.) Rehder 1908 <i>Psedera texana</i> (Buckley ex Durand) Greene 1906 <i>Vitis hederacea</i> var. <i>texana</i> Buckley ex Durand 1862

<p><i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.)Planch. 1887</p>	<p><i>Ampelocissus cirrhata</i> Voss <i>Ampelocissus major</i> Voss <i>Ampelopsis engelmannii</i> (Koehne & Graebn.) Rehder 1916 <i>Ampelopsis graebneri</i> Bolle 1899 <i>Ampelopsis hederacea</i> (Ehrh.)DC. 1824 <i>Ampelopsis hederacea</i> DC. 1824 <i>Ampelopsis hederacea</i> var. <i>dumetorum</i> Focke 1875 <i>Ampelopsis hederacea</i> var. <i>minor</i> Schelle 1903 <i>Ampelopsis hederacea</i> var. <i>murorum</i> Focke 1875 <i>Ampelopsis heptaphylla</i> Buckley <i>Ampelopsis himalayana</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis hirsuta</i> (Pursh) Donn ex Schult. <i>Ampelopsis latifolia</i> Tausch 1838 <i>Ampelopsis macrophylla</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis muralis</i> (Graebn.) Lengerken ? <i>Ampelopsis pubescens</i> Schldl. 1836 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> (L.)Michx.1803 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>angustifolia</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>dumetorum</i> Rehder 1895 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>graebneri</i> Rehder 1900 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>heptaphylla</i> A.Gray 1903 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Torr. & A.Gray 1838 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>laciniata</i> A.Gray <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>latifolia</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>murorum</i> Rehder 1895 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>pubescens</i> L.H.Bailey 1895 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>radicantissima</i> Rehder 1900 <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>spaethii</i> (Koehne & Graebn.) Schelle 1903 <i>Ampelopsis radicantissima</i> (Koehne & Graebn.) Beissn., Schelle & Zabel 1903 <i>Ampelopsis radicantissima</i> f. <i>minor</i> (Graebn.) Schelle 190-3 <i>Ampelopsis radicantissima</i> var. <i>engelmannii</i> (S.Watson) Schelle 1903 <i>Ampelopsis radicantissima</i> var. <i>graebneri</i> (Bolle) Schelle 1903 <i>Ampelopsis radicantissima</i> var. <i>saint-paulii</i> (Koehne & Graebn.) Schelle 1903 <i>Ampelopsis roylei</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis saint-paulii</i> (Koehne & Graebn.) Rehder 1900 <i>Ampelopsis saint-paulii</i> (Rehder) Rehder 1903 <i>Ampelopsis virginiana</i> Dippel 1892 <i>Ampelopsis virginiana</i> hort. 1892 <i>Cissus hederacea</i> Pers. <i>Cissus hederacea</i> var. <i>hirsuta</i> Pursh 1813 <i>Cissus hirsuta</i> Steud., <i>Cissus mexicana</i> DC. <i>Cissus quinquefolia</i> (L.) Borkh. <i>Cissus quinquefolia</i> (Michx.) Desf. 1892 <i>Cissus quinquefolia</i> Desf. <i>Hedera carnosa</i> W.Bartram, <i>Hedera quinquefolia</i> L. <i>Parthenocissus dumetorum</i> (Focke) Rehder 1903 <i>Parthenocissus engelmannii</i> Koehne & Graebn. 1900 <i>Parthenocissus graebneri</i> (Bolle) Graebn. 1900 <i>Parthenocissus heptaphylla</i> (Buckley) Britton ex Small <i>Parthenocissus hirsuta</i> (Pursh) Graebn. 1900 <i>Parthenocissus muralis</i> Graebn. 1908 <i>Parthenocissus pubescens</i> (Schldl.) Graebn. 1908 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> f. <i>engelmannii</i> (Koehne & Graebn.) Rehder, <i>Parthenocissus quinquefolia</i> f. <i>quinquefolia</i> <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Planch. 1887 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>minor</i> (Graebn.) Rehder 1905 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>murorum</i> (Focke) Rehder 1905 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>saint-paulii</i> (Koehne & Graebn.) Rehder 1905 <i>Parthenocissus radicantissima</i> Koehne & Graebn. 1900 <i>Parthenocissus radicantissima</i> var. <i>minor</i> Graebn. 1900 <i>Parthenocissus saint-paulii</i> Koehne & Graebn. 1900 <i>Parthenocissus spaethii</i> Koehne & Graebn. 1900</p>
--	--

	<p><i>Psedera heptaphylla</i> (Buckley) Rehder <i>Psedera hirsuta</i> (Pursh) Greene 1906 <i>Psedera quinquefolia</i> (L.) Greenen 1906 <i>Psedera quinquefolia</i> var. <i>murorum</i> (Focke) Rehder <i>Quinaria hederacea</i> Raf., <i>Quinaria quinquefolia</i> (L.) Koehne 1892 <i>Vitis hederacea</i> (Ehrh.) DC. <i>Vitis hederacea</i> Ehrh. 1791 <i>Vitis inserta</i> A.Kern. 1887 <i>Vitis pubescens</i> (Schltdl.) Miq. 1863 <i>Vitis quinquefolia</i> (L.) Lam. 1797 <i>Vitis quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Bean 1914</p>
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Beverley Brook'	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Dark Green Ice'	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Engelmanni'	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> f. <i>hirsuta</i> (Pursh) Fernald 1939	<p><i>Parthenocissus hirsuta</i> (Pursh) Graebn. <i>Parthenocissus hirsuta</i> Small 1903 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Planch. <i>Psedera hirsuta</i> (Pursh) Greene <i>Psedera quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Rehder <i>Vitis quinquefolia</i> var. <i>hirsuta</i> (Pursh) Bean</p>
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Golden Autumn'	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Minor'	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Monham' STAR SHOWERS	<p><i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Monham' <i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Star Showers'</p>
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Troki' REDWALL {Marczyński Sz., Troki (Litwa)/ClematisŻDP 2004} FL	
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>engelmannii</i> (Koehne et Graebn.)Rehder	<p><i>Ampelopsis engelmannii</i> hort. ex Rehder <i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>engelmannii</i> Rehder <i>Parthenocissus engelmannii</i> Koehne et Graebn. ex Graebn. <i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Engelmannii' <i>Vitis engelmannii</i> Dieck</p>
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>murorum</i> (Focke)Rehder 1905	<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Murorum'
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>saint-paulii</i> (Koehne et Graebn.)Rehder 1905	<i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>saint-paulii</i> Koehne et Graebn.
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> 'Yellow Wall' {MarczyńskiSz./ClematisŻDP 2011}	
<i>Parthenocissus semicordata</i> (Wallich) Planch. 1887	<p><i>Ampelopsis heterophylla</i> Blume 1825 <i>Ampelopsis himalayana</i> Royle 1835 <i>Ampelopsis neilgherrensis</i> Wight 1846 <i>Cissus himalayana</i> Walp. 1842 <i>Cissus neilgherrensis</i> Wight 1846 <i>Cissus roylei</i> Planch. 1887 <i>Cissus semicardata</i> Wall. 1824 <i>Landukia heterophylla</i> (Blume) Bold. 1916 <i>Parthenocissus amamianus</i> Hatus. 1952 <i>Parthenocissus anamalayana</i> (Bedd.) Planch. 1887 <i>Parthenocissus cuspidifera</i> var. <i>pubifolia</i> C.L. Li 1996 <i>Parthenocissus heterophylla</i> (Blume) Merr. 1930 <i>Parthenocissus himalayana</i> (Royle) Planch. 1887 <i>Parthenocissus himalayana</i> var. <i>rubrifolia</i> (H. Lév. & Vaniot) Gagnep. 1996 <i>Parthenocissus himalayana</i> var. <i>vestita</i> (Royle) Hand.-Mazz. <i>Parthenocissus semicordata</i> var. <i>rubrifolia</i> (H.Lév. & Vaniot) C.L.Li 1960 <i>Parthenocissus semicordata</i> var. <i>semicordata</i> <i>Psedera himalayana</i> (Royle) C.K. Schneid. 1909 <i>Vitis anamalayana</i> Bedd. 1865 <i>Vitis cuspidifera</i> Miq. 1853 <i>Vitis himalayana</i> (Royle) Brandis 1874 <i>Vitis himalayana</i> var. <i>semicordata</i> (Wall.) M.A. Lawson <i>Vitis himalayana</i> var. <i>semicordata</i> (Wall.) Wall. <i>Vitis macrophylla</i> Royle 1935 <i>Vitis neilgherrensis</i> Wight <i>Vitis rubrifolia</i> H. Lév. & Vaniot 1905 <i>Vitis semicordata</i> var. <i>himalayana</i> (Royle) Kurz ex Hance <i>Vitis semicordata</i> Wall. 1824</p>
<i>Parthenocissus semicordata</i> var. <i>roylei</i> (King ex R. Parker) Nazim. & Qaiser 1982	<i>Vitis semicordata</i> var. <i>roylei</i> King ex R. Parker

<i>Parthenocissus suberosa</i> Hand.-Mazz. 1933	<i>Parthenocissus tricuspidata</i> var. <i>ferruginea</i> W.T. Wang 1981
<i>Parthenocissus</i> 'Sugar Drops'	
<i>Parthenocissus</i> 'Sugar Vine'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> (Siebold et Zucc.) Planch. 1887	<i>Acer nikoense</i> (Miq.) Maxim. 1867 <i>Ampelopsis hoggii</i> G. Nicholson <i>Ampelopsis tricuspidata</i> Siebold et. Zucc. 1845 <i>Ampelopsis veitchii</i> hort. <i>Ampelopsis veitchii</i> var. <i>robusta</i> hort. <i>Cissus thunbergii</i> Siebold & Zucc. 1845 <i>Cissus veitchii</i> (Laurentius) Carrière 1877 <i>Cissus veitchii</i> Carrière 1877 <i>Crula nikoense</i> (Maxim.) Nieuwl. 1911 <i>Crula nikoensis</i> Nieuwl. 1911 <i>Negundo nikoense</i> (Maxim.) Nichols. <i>Negundo nikoense</i> Miq. 1865 <i>Parthenocissus thunbergii</i> (Nakai) Nakai 1921 <i>Parthenocissus thunbergii</i> (Siebold & Zucc.) Nakai 1952 <i>Parthenocissus tricuspidata</i> f. <i>veitchii</i> (Carrière) Rehder 1877 <i>Parthenocissus veitchii</i> (Laurentius) Graebn. 1928 <i>Psedera thunbergii</i> (Siebold & Zucc.) Nakai 1921 <i>Psedera thunbergii</i> Nakai 1921 <i>Psedera tricuspidata</i> (Siebold & Zucc.) Rehder 1908 <i>Quinaria tricuspidata</i> (Siebold & Zucc.) Koehne 1892 <i>Quinaria veitchii</i> (Laurentius) Koehne 1892 <i>Vitis inconstans</i> Miq. 1863 <i>Vitis taquetii</i> H. Lév. 1910 <i>Vitis tricuspidata</i> (Siebold & Zucc.) T. Moore & Mast. 1871
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Atropurpurea'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Aurata'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'B&SWJ 1162'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Beverley Brook'	<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Beverley Park' <i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Beverley Park Form'
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Crug Compact'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Diamont Mountains'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Fenway Park' {Arnold Arb., Peter Tredici 1988/1992}	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Gigantea'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Ginza Light' POWDERED SUGAR {-/HinesNur. 1999}	<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Ginza Light(s)'
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Gloire de Boskoop'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Golden Wall' {Paryż 2002}	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Green Shower'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Green Spring' W. van Lint 1965 {1903}	<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Printemps Vert' <i>Ampelopsis veitchii</i> hort.
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Lowii'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Lowii' {Low & Co. 1907}	<i>Ampelopsis Lowii</i> Cook
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Minutifolia' {Eugène Turbat w 1918 }	<i>Ampelopsis tricuspidata</i> <i>Psedera tricuspidata</i> 'Minutifolia'
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Robusta'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Thompsonii'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitch Boskoop'	<i>Ampelopsis Veitchii</i> hort. NL <i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii' hort. NL
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitch Masquerade'	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii' {Japonia <1861}	<i>Ampelopsis veitchii</i> hort. <i>Ampelopsis Veitchii</i> hort. NL (błędnie = <i>P.t.</i> 'Veitch Boskoop') <i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii' hort. (błędnie = <i>P.t.</i> 'Veitch Boskoop') <i>Parthenocissus veitchii</i> (Carrière) Graebn. <i>Parthenocissus veitchii</i> Graebn. <i>Vitis veitchii</i> hort. <i>Vitis veitchii</i> Lynch <i>Vitis veitchii</i> (Carrière) hort. ex C.K. Schneid.
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii Robusta'	<i>Ampelopsis veitchii robusta</i> hort. NL <i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Gloire de Boskoop'
<i>Parthenocissus vicaryana</i> (Kurz) H.B. Naithani 1990	<i>Vitis vicaryana</i> Kurz 1875

<i>Parthenocissus vitacea</i> (Knerr) Hitchc.	<i>Ampelopsis quinquefolia</i> var. <i>vitacea</i> Knerr 1893 <i>Parthenocissus inserta</i> f. <i>dubia</i> (Rehder) Rehder 1939 <i>Parthenocissus inserta</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1939 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>laciniata</i> Planch. 1939 <i>Parthenocissus quinquefolia</i> var. <i>vitacea</i> (Knerr) L.H. Bailey 1923 <i>Parthenocissus vitacea</i> var. <i>dubia</i> Rehder 1905 <i>Parthenocissus vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1805 <i>Psedera vitacea</i> (Knerr) Greene 1906 <i>Psedera vitacea</i> var. <i>dubia</i> (Rehder) Rehder 1908 <i>Psedera vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Rehder 1908 <i>Vitis quinquefolia</i> var. <i>macrophylla</i> Lauche 1880 <i>Vitis vitacea</i> (Knerr) Bean 1914 <i>Vitis vitacea</i> var. <i>laciniata</i> (Planch.) Bean 1914
--	--

Bibliografia

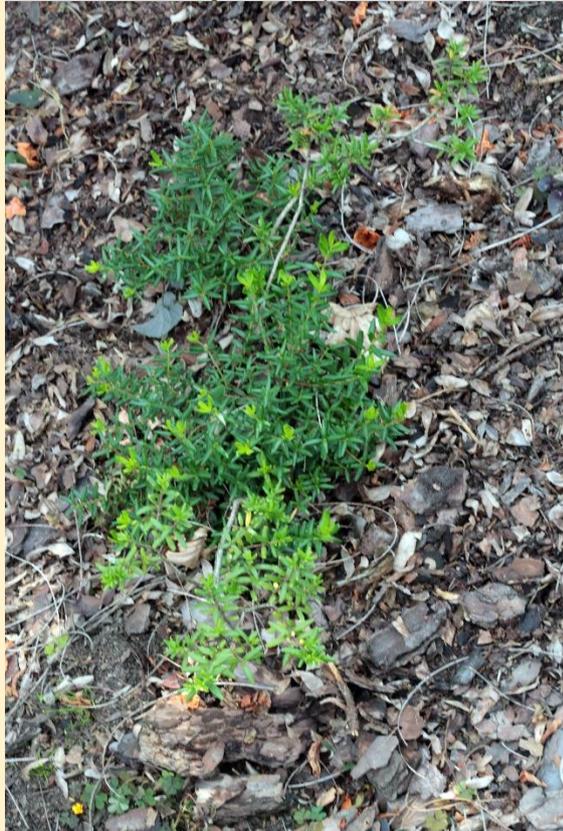
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (Krusmann C)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Parthenocissus***. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Parthenocissus***. [W]: OROC Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental
- Parthenocissus***. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Parthenocissus***. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Parthenocissus***. [W]: Sokolow S. J. (red.), (1949–1962). Dierewia i kustarniki SSSR. Moskwa–Leningrad: Izd. Akademii Nauk SSSR, Botaniceskij Instytut im. Komarova, T. 1: – 462 s., T. 2: – 610 s., T. 3: – 865 s., T. 4: – 973 s., T. 5: – 543 s., T. 6: – 378 s.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Parthenocissus*

- A. Gray, Syn. Fl. N. Amer.* 1(1): 132 (1895)
- A.L.P.P. de Candolle & A.C.P. de Candolle, Monogr. Phan.* 5: 449 (1887)
- Abh. Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss.* 4(2): 196 (1845)
- Abh. Naturwiss. Vereins Bremen* 4: 560 (1875)
- Amer. Midl. Naturalist* 2: 114 (1911)
- Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi* 2: 90 (1865)
- Beitr. Naturk.* 6: 85 (1791)
- Bijdr. Fl. Ned. Ind.*: 194 (1825)
- Bot. Gaz.* 18: 71 (1893)
- Bot. Mag. (Tokyo)* 35: 2 (1921)
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg, sér. 3,* 12: 227 (1867)
- Bull. Acad. Int. Géogr. Bot.* 20: 11 (1910)
- Bull. Natl. Sci. Mus. Tokyo* 31: 75 (1952)
- Bull. Soc. Agric. Sarthe, sér. 2,* 40: 44 (1905)
- Bull. Soc. Natl. Acclim. France* 9: 486 (1862)
- C.S. Sargent, Trees & Shrubs* 1: 184 (1905)
- Chin. J. Appl. Environ. Biol.* 2(1): 44 (1996)
- Excursionsfl. Oesterreich, ed. 3:* 789 (1922)
- Fl. Amer. Sept.* 1: 170 (1813)
- Fl. Bor.-Amer.* 1: 159 (1803); 1(1): 432 (1897)
- Fl. Pakistan* 147: 10 (1982)
- Fl. S.E. U.S.* 758 1903.
- Flora* 21(2): 738 (1838)
- Flow. Pl. India, Nepal & Bhutan:* 98 (1990)
- Forest Fl. N.W. India:* 100 (1874)
- Gard. Chron.* 35: 1128 (1871)
- Gartenflora* 41: 403 (1892); 48: 257 (1899); 49: 285 (1900)
- Gentes Herbarum* 1: 135 (1923)
- Handb. Laubholzben.:* 332 (1903); 2: 570 (1892)
- Ill. Bot. Himal. Mts.:* 145 (1835)
- Ill. Handb. Laubholzkn.* 2: 314 (1909)
- J. Arnold Arbor.* 20: 419 (1939)
- J. Asiat. Soc. Bengal, Pt. 2, Nat. Hist.* 44: 204 (1875)
- J. Bot.* 27: 209 (1952)
- J.K. Small, Fl. S.E. U.S.:* 759 (1903)
- L. Beissner, E. Schelle & H. Zabel, Handb. Laubholzben.:* 332 (1903)
- L.H. Bailey, Cycl. Amer. Hort.* 1: 59 (1900)
- L.H. Bailey, Stand. Cycl. Hort.:* 2478 (1916)
- Leaf. Bot. Observ. Crit.* 1: 220 (1906)
- Lingnan Univ. Sci. Bull.* 2: 69 (1930)
- Linn. Soc., Bot.* 23: 132 (1886)
- Linnaea* 10: 251 (1836)
- Med. Fl.* 2: 122 (1830)
- Mitt. Deutsch. Dendrol. Ges.* 1905: 136 1905; 21: 190 (1912 publ. 1913); 37: 3 (1928); 1880: 470 (1880)
- Möller's Deutsche Gärtn.-Zeitung* 10: 440 (1895)
- Monogr. Phan.* 5(2): 449–450 1887. *Notul. Syst. (Paris)* 2: 11 (1911)
- Nuovo Giorn. Bot. Ital., n.s.,* 17: 427 (1910)
- Pflanzenleben* 1: 658 (1887)
- Prodr.* 1: 633 (1824)
- Repert. Bot. Syst.* 1: 441 (1842)
- Repert. Spec. Nov. Regni Veg.* 7: 231 (1909)
- Rev. Hort. (Paris)* 49: 176 (1877)
- Rhodora* 10: 28 (1908)
- Spicil. Neilgherr.* 1: 32 (1846)
- Spring Fl. Manhattan* 26 1894.
- Symb. Sin.* 7: 681 (1933)
- Tabl. École Bot., ed. 3:* 238 (1829)
- Tabl. Encycl.* 2: 135 (1797)
- Trans. Linn. Soc. London* 25: 213 (1865)
- Trees & Shrubs Brit. Isles* 2: 675 (1914)
- W. Roxburgh, Fl. Ind.* 2: 481 (1824)
- Zakfl. Java:* 181 (1916)

Paxistima Raf. 1838 – Paksistima, rodzina Celastraceae – Dławiszowate
Do rodzaju należą 2 gatunki, występujące w Ameryce Północnej.

Paxistima canbyi A. Gray 1873– Paksistima Canby'ego

Występuje w górach w stanie Virginia, Ohio i Kentucky w USA. Jest to zawsze zielona, dywanowa krzewinka do 25–40 cm wysokości, o miękkich, 4-kanciastych, pokładających i zakorzeniających się pędach. Wytwarza odrosty korzeniowe. Liście ma wielosezonowe, naprzeciwległe, od 1 do 2,5 cm długie 0,5 cm szerokie, skórzaste, ciemnozielone, wąskojajowate, w górnej części ząbkowane, brzegiem lekko podwinięte. Ogonek liściowy ma 2,5 mm długości. Kwitnie w maju. Kwiaty są niepozorne, brązowoczerwone, gwiazdkowate, 3 mm szerokie, zebrane po 1–3 w wiązki długie około 1 cm. Owocem jest torebka 4 mm długa. Dostatecznie mrozoodporna do minus 23 °C (USDA 5a). Godna polecenia do ogrodów skalnych, do sadzenia w grupach i jako roślina okrywowa. Należy ją chronić przed zimowym i wczesnowiosennym słońcem, a w surowe zimy, szczególnie przy braku pokrywy śnieżnej, należy okrywać. Preferuje gleby wilgotne, luźne i przepuszczalne, obojętne do zasadowych, toleruje nawet wysokie pH. Wskazane jest nawożenie organiczne.

Tab. 235. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Paxistima* – Paksistima uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
009376	<i>Paxistima</i>	<i>canbyi</i> A. Gray	"	17	Kujawa, A.
009376	<i>Paxistima</i>	<i>canbyi</i> A. Gray	"	14	Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 236. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Paxistima*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Paxistima</i> Raf. 1838	<i>Oreophila</i> Nutt. 1838 <i>Pachistima</i> Raf. 1818
<i>Paxistima canbyi</i> A.Gray 1873	

<i>Paxistima myrsinites</i> (Pursh) Raf. 1838	<i>Ilex myrsinites</i> Pursh 1813 <i>Myginda myrtifolia</i> Nutt. 1818 <i>Myginda myrtifolia</i> var. <i>major</i> Hook. 1831 <i>Myginda myrtifolia</i> var. <i>minor</i> Hook. 1831 <i>Oreophila myrtifolia</i> Nutt. 1838 <i>Paxistima myrtifolia</i> (Nutt.) L.C.Wheeler 1943
<i>Paxistima canbyi</i> 'Cliff Green'	

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M.H.A., (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Paxistima*. W: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.21]
- Paxistima*. W: The International Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.11.21]
- Zander R. (Encke F.,Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Paxistima*

- Amer. Midl. Naturalist* 29: 793 1943.
- Amer. Monthly Mag. & Crit. Rev.* 2: 176 (1818)
- Fl. Amer. Sept.* 1: 119 (1813)
- Fl. Bor.-Amer.* 1: 120 (1831)
- Gen. N. Amer. Pl.* 1: 100 (1818)
- J.Torrey & A.Gray, Fl. N. Amer.* 1: 258 (1838)
- J.Torrey & A.Gray, Fl. N. Amer.* 1: 259 (1838)
- Proc. Amer. Acad. Arts* 8: 623 (1873)
- Sylva Tellur.*: 42 (183)

***Periploca* Tourn. ex L. 1753– Obwojnik, rodzina Apocynaceae (d. *Asclepiadaceae*) –
Toinowate**

Do rodzaju należy 19 (28) gatunków, 1 podgatunek i odmiana botaniczna występujących w południowej Europie, Azji Wschodniej i Afryce Północnej. W Polsce uprawiane są 2 gatunki. Są to krzewy, często o pnących się pędach lub wijące się pnącza. Liście mają sezonowe, jajowate do lancetowatych. Kwiaty są drobne i gwiazdkowate. Owocem jest mieszek. W kwiatach, pędach, liściach i korzeniach (np. *Periploca laevigata* subsp. *angustifolia*) znajdują się liczne olejki eteryczne zawierające 57 różnych związków chemicznych (głównie heneikosan, dokozan i tricosan). Zawarty tam 2-hydroksy-4-metoksybenzaldehyd jest silnym inhibitorem tyrozynazy i jest składnikiem kosmetyków i produktów leczniczych

***Periploca graeca* L. 1753 – Obwojnik grecki**

Występuje w południowej Europie i na Kaukazie. Jest to pnące wijące się. W uprawie dorasta do 6–8 m wysokości, w ojczyźnie do 10–15 m. Pędy ma gładkie, z trującym sokiem mlecznym, szarzielone, młode oliwkowozielone. Liście są sezonowe, mają 6–10 cm długości i 5 cm szerokości, naprzeciwległe, jajowate lub eliptyczne, na końcach pędów lancetowate, całobrzegie, krótkoogonkowe, z wierzchu ciemnozielone i połyskujące, spodem jasnozielone, nagie.

Jesienią są zielone, rzadko żółte. Kwitnie pod koniec lipca, w sierpniu i wrześniu. Kwiaty mają 2,5 cm średnicy, są pachnące, purpurowobrązowe, na zewnątrz zielonkawe, 5-krotne, zebrane w dwuramiennie, luźne wierzchotki 8–12 cm długie. Owocem jest rozłupka do 12–15 cm długości, walcowata, przypominająca łuszczynę. Mrozoodporna do minus 26°C (USDA 5b). W Poznaniu i Krakowie rośnie dobrze. Lubi stanowiska słoneczne, gleby żyzne i wilgotne. Jest to wartościowe, szybko rosnące pnącze o ciemnozielonych liściach.

Tab. 237. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Periploca* - Obwojnik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'		Rok introdukcji	Pochodzenie
003927	<i>Periploca</i>	<i>graeca</i> L.	"	09	Berlin - Dahlem
003927	<i>Periploca</i>	<i>graeca</i> L.	"	89	Lucca
012162	<i>Periploca</i>	<i>sepium</i> Bunge	"	09	Göttingen - BG
012162	<i>Periploca</i>	<i>sepium</i> Bunge	"	09	Wilno (1)

Tab. 238. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Periploca*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana i oczekująca na akceptację	Nazwa historyczna
<i>Periploca</i> Tourn. ex L. 1753	<i>Aploca</i> Neck. 1790 <i>Campelepis</i> Falc. 1845 <i>Cyprinia</i> Browicz 1966 <i>Ehretiana</i> Collinson 1821 <i>Socotora</i> Balf.f. 1833
<i>Periploca albicans</i> Poir. 1804	<i>treptocaulon albicans</i> (Poir.) G.Don 1837
<i>Periploca americana</i> Raf. 1840	
<i>Periploca angustifolia</i> Labill. 1791	<i>Periploca audicea</i> Raeusch. 1797 <i>Periploca fasciculata</i> Viv. ex Coss. 1865 <i>Periploca laevigata</i> subsp. <i>angustifolia</i> (Labill.) Markgr. 1971 <i>Periploca rigida</i> Viv. 1824
<i>Periploca aphylla</i> Decne. 1843	<i>Campelepis viminea</i> Falc. 1845 <i>Periploca aphylla</i> subsp. <i>aphylla</i>
<i>Periploca aphylla</i> subsp. <i>laxiflora</i> (Bornm. ex Drar) Browicz 1966	
<i>Periploca calophylla</i> (Wight) Falc.	<i>Streptocaulon calophyllum</i> Wight 1834 <i>Periploca calophylla</i> var. <i>calophylla</i>
<i>Periploca calophylla</i> var. <i>mucronata</i> P.T.Li 1985	
<i>Periploca chevalieri</i> Browicz 1966	
<i>Periploca chrysantha</i> D.S.Yao, X.C.Chen & J.W.Ren 2002	
<i>Periploca ciliata</i> Lesch. ex Kostel. 1834	
<i>Periploca floribunda</i> Tsiang 1934	
<i>Periploca forrestii</i> Schltr. 1913	
<i>Periploca gracilis</i> Boiss. 1875	<i>Cyprinia gracilis</i> (Boiss.) Browicz 1966
<i>Periploca graeca</i> L. 1753	<i>Asclepias dioscoridis</i> Fraas 1845 <i>Periploca laeta</i> Salisb. 1796 <i>Periploca maculata</i> Moench 1794
<i>Periploca hydaspidis</i> Falc. 1841	
<i>Periploca laevigata</i> Aiton 1789	<i>Periploca laevigata</i> f. <i>anomalis</i> G.Kunkel 1972 <i>Periploca laevigata</i> f. <i>obovata</i> G.Kunkel 1977 <i>Periploca laevigata</i> f. <i>undulata</i> G.Kunkel 1977 <i>Periploca oleifolia</i> Salisb. 1796 <i>Periploca puniceifolia</i> Cav. 1795
<i>Periploca linearifolia</i> Quart.-Dill. & A.Rich. 1840	<i>Periploca linearis</i> Hochst. 1841 <i>Periploca refractifolia</i> Gilli 1973 <i>Streptocaulon abyssinicum</i> Hochst. ex Steud. 1841
<i>Periploca mexicoensis</i> P.T.Li 1994	
<i>Periploca multiflora</i> Burm.f. 1769	
<i>Periploca oblongata</i> Humb. & Bonpl. ex Schult. 1820	
<i>Periploca ovata</i> Sessé & Moc. 1894	
<i>Periploca parviflora</i> Poir. 1804	<i>Streptocaulon parviflorum</i> (Poir.) G.Don 1837
<i>Periploca purpurea</i> Kerr 1938	
<i>Periploca repens</i> Sessé & Moc. 1888	
<i>Periploca scandens</i> Rojas Acosta 1897 non Aubl. 1775	
<i>Periploca sepium</i> Bunge 1833	
<i>Periploca somaliensis</i> Browicz 1966	<i>Periploca brevicoronata</i> Goyder & Boulos 1991
<i>Periploca tsiangii</i> D.Fang & H.Z.Ling 1994	

<i>Periploca visciformis</i> (Vatke) K.Schum. 1895	<i>Leptadenia ephedriformis</i> Deflers 1889 <i>Leptadenia visciformis</i> Vatke 1876 <i>Periploca ephedriformis</i> (Deflers) Schweinf. ex Deflers 1896 <i>Socotora aphylla</i> Balf.f. 1883 <i>Socotora visciformis</i> (Vatke) Bullock 1955
<i>Periploca vomitoria</i> Lesch. ex Kostel. 1835	

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Periploca*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Periploca*. [W]: ORO Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental
- Periploca*. [W]: PF: Plant Finder [on–line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Periploca*. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Zander R. (Encke F.,Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.
- Zito P , Sajeva M., Bruno M , Rosselli S , Maggio A , Senatore F , (2013). Essential oils composition of *Periploca laevigata* Aiton subsp. *angustifolia* (Labill.) Markgraf (Apocynaceae-Periplocoideae). 27/3:255-265.
<https://doi.org/10.1080/14786419.2012.671319>

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Periploca*

- Acta Phytotax. Sin.* 23: 467 (1985)
- Allg. Med.-Pharm. Fl.* 3: 1082 (1834))
- Ann. Naturhist. Mus. Wien* 77: 17 (1973)
- Ann. Sci. Nat., Bot., sér. 2, 14:* 263 (1840)
- Arbor. Kórnickie* 9: 38 (1966)
- Autik. Bot.:* 183 (1840)
- Bot. J. Linn. Soc.* 64: 375 (1971)
- Bull. Bot. Res., Harbin* 22: 259 (2002)
- Bull. Misc. Inform. Kew* 1938: 448 (1938)
- Bull. Soc. Bot. France* 12: 278 (1865)
- Cat. Hist. Nat. Corrientes:* 72 (1897)
- Contr. Bot. India:* 65 (1834)
- Cuad. Bot. Canaria* 16: 44 (1972); 28: 61 (1976 publ. 1977)
- Elem. Bot.* 1: 255 (1790)
- Enum. Pl. China Bor.:* 43 (1833)
- Feddes Repert.* 72: 127 (1966)
- Fl. Indica, Prodr. Fl. Cap.:* 7 (1768)
- Fl. Libyc. Spec.:* 14 (1824)
- Fl. Mexic., ed. 2:* 71 (1894)
- Fl. Orient.* 4: 50 (1875)
- Flora* 24(1 *Intell.*): 25 (1841)
- Gen. Hist.* 4: 162 (1837)
- Guihaia* 14: 122 (1994)
- H.G.A.Engler & K.A.E.Prantl, Nat. Pflanzenfam.* 4(2): 216 (1895)
- Hist. Pl. Guiane* 2(Tabl. *Nom. Lat.*): 23 (1775)
- Hort. Kew.* 1: 301 (1789)
- Icon.* 3: 9 (1795)
- Icon. Pl. Syr.* 2: 13 (1791)
- J. S. China Agric. Univ.* 14(1): 54 (1993)
- J.B.A.M.de Lamarck, Encycl.* 5: 192 (1804)
- J.J.Roemer & J.A.Schultes, Syst. Veg., ed. 15 bis* 6: 129 (1820)
- Kew Bull.* 10: 266 (1955); 46: 133 (1991)
- Linn. Corresp.* 1: 32 (1821)
- Mém. Inst. Égypt.* 3: 256 (1896)
- Nomencl. Bot., ed. 3:* 72 (1797); *ed. 2, 2:* 646 (1841)
- Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh* 8: 15 (1913)
- Oesterr. Bot. Z.* 26: 146 (1876)
- Pl. Nov. Hisp.:* 42 (1888)
- Proc. Linn. Soc. London* 1: 115 (1841)
- Proc. Roy. Soc. Edinburgh* 12: 77 (1883)
- Prodr. Stirp. Chap. Allerton:* 148 (1796)
- Sp. Pl.:* 211 (1753)
- Sunyatsenia* 2: 180 (1934)
- Syn. Pl. Fl. Class.:* 159 (1845)
- Trans. Linn. Soc. London* 19: 101 (1845)
- V.Jacquemont, Voy. Inde* 4: 109 (1843)
- Voy. Yemen:* 166 (1889)

Camposaurus arizonensis, Krasiejów

Phellodendron Rupr. 1857 – Korkowiec, rodzina Rutaceae – Rutowate

Do rodzaju należy 5 gatunków i jedna odmiana botaniczna, występujących we wschodniej Azji. W Polsce uprawianych jest 5 gatunków i 1 forma botaniczna. Nazwa rodzaju pochodzi od dwóch greckich słów *phellos* co oznacza korek i *dendron* czyli drzewo. Drzewa dwupienne. Liści sezonowe, pierzastołożone. Kwiaty drobne, nektarodajne i zielone. Owoce to czarne pestkowce.

Phellodendron amurense Rupr. 1857 – Korkowiec amurski (**sachaliński**)

Występuje między innymi na Sachalinie, w Korei i północnej Japonii. Jest to drzewo do 7–15 m wysokości w ojczyźnie, o krótkim pniu i szeroko rozłożonej koronie. Korowina jest cienka i twarda, stara gruba i korkowata. Liście ma sezonowe, parzystopierzaste, złożone z 3–6 par jajowatych, nie orzęsionych (!) listków. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty ma miłododajne, dwupienne, drobne, zielonkawożółte i zebrane w 10–12 cm długości wiechy. Tak jak liście pachną terpentyną. Owoce ma we wrześniu i październiku. Są to czarne, kuliste pestkowce do 1 cm średnicy. Zebrane są w geometryczne owocostany, pachnące terpentyną. Zjadane są zimą przez kosy. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od ponad 100 lat. Odporny na warunki miejskie i choroby. Lubi gleby głębokie, żyzne i świeże, miejsca ciepłe i słoneczne lub półcieniste, toleruje gleby od kwaśnych po alkaliczne. Jest to ładne drzewo o gęstej koronie, malownicze, jeśli sadzone pojedynczo. Cenny, egzotyczny gatunek dla północno-wschodniej Polski. Ma wielorakie zastosowanie. Głównie wykorzystywany jest w tradycyjnej medycynie chińskiej i rosyjskiej. Z łyka otrzymuje się żółty barwnik. Kora służy do wyrobu boi, pływaków i kapoków. Ciężkie, twarde, nie gnijące i mocne drewno służy do wyrobu mebli i naczyń. Olej uzyskany z nasion ma właściwości owadobójcze. Liczne wyciągi z tej rośliny (*Phellodendron Amurense* Bark Extract, *Phellodendron Amurense* (Amur Cork Tree) Extract, Amur Cork Tree Extract, Amur Cork Tree Bark Extract, *Phellodendron* Extract, *Phellodendron* Bark Extract, Oubaku Ekisu) znajdują zastosowanie w kosmetyce i perfumerii. Liczne farmaceutyki są używane: przy egzemach, łuszczycy, trądziku, przebarwieniach. Działają przeciw zapalnie, bólowo, grzybiczo (np. Aram natura - tłuszcz rekina z korkowcem amurskim); w leczeniu żółtaczk, wrzodów, czyraków wątroby, nadciśnieniu, nerek, dysfunkcji seksualnych, prostaty (np. Qian lie tong pian) oraz wchodzi w skład niektórych preparatów przeciwpasożytniczych (np. Sanacor czy Sanaris).

Tab. 239. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Phellodendron* – Korkowiec uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojswlawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2016/2017					
nr katalog.OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
007886	<i>Phellodendron</i>	<i>amurense</i> Rupr. (<i>sachalinense</i> Sarg.)	"	ok. 1920	Oheimb

Tab. 240. Różnorodność botanicznej w rodzaju *Phellodendron*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Phellodendron</i> Rupr. 1857	
<i>Phellodendron amurense</i> Rupr. 1857	<i>Phellodendron amurense</i> var. <i>lavalleyi</i> (Dode) Sprague <i>Phellodendron amurense</i> var. <i>molle</i> (Nakai) S.H.Li & S.Z.Liou 1988 <i>Phellodendron burkillii</i> Steenis <i>Phellodendron insulare</i> Nakai 1918 <i>Phellodendron kodamanum</i> Makino 1929 <i>Phellodendron lavalleyi</i> Dode 1909 <i>Phellodendron molle</i> Nakai 1919 <i>Phellodendron nikkomontanum</i> Makino 1931
<i>Phellodendron amurense</i> 'His Majesty' {Milliken Arb./Harold Pellett, Minnesota Univ.} [<i>Ph. amurense</i> x <i>Ph. sachalinense</i> (<i>amurense</i>)]	
<i>Phellodendron amurense</i> 'Longenecker' EYE STOPPER {Wisconsin Univ., Longenecker Gardens}	
<i>Phellodendron amurense</i> 'Macho' male	
<i>Phellodendron amurense</i> 'RNI 4551' SHADEMASTER {-/Princeton, 1991} male	
<i>Phellodendron amurense</i> 'Supzam' SUPERFECTION {-/Lake County Nur.} male	
<i>Phellodendron chinense</i> C.K.Schneid. 1907	<i>Phellodendron chinense</i> var. <i>chinense</i> <i>Phellodendron fargesii</i> Dode 1909 <i>Phellodendron macrophyllum</i> Dode 1909
<i>Phellodendron chinense</i> var. <i>glabriusculum</i> C.K.Schneid 1907	<i>Phellodendron amurense</i> var. <i>wilsonii</i> (Hayata & Kaneh.) C.E.Chang 1974 <i>Phellodendron chinense</i> var. <i>falcatum</i> C.C.Huang 1958 <i>Phellodendron chinense</i> var. <i>omeiense</i> C.C.Huang 1958 <i>Phellodendron chinense</i> var. <i>yunnanense</i> C.C.Huang 1958 <i>Phellodendron sinense</i> Dode 1909 <i>Phellodendron wilsonii</i> Hayata & Kaneh. 1920
<i>Phellodendron japonicum</i> Maxim. 1871	<i>Phellodendron amurense</i> var. <i>japonicum</i> (Maxim.) Ohwi
<i>Phellodendron sachalinense</i> (FR.Schmidt) Sarg. 1905	<i>Phellodendron amurense</i> var. <i>sachalinense</i> F.Schmidt 1868
<i>Phellodendron sinii</i> Y.C. Wu 1940	

Bibliografia

- Dirr Michael A., (2009). Manual of Woody Landscape Plants. Their identification, Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses. Stipes Publ. L.L.C., wyd. 6, s. 798-799
- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (Krusmann C)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Morisawa Tunya Lee, Tillery Kaylee et al. (2014). *Phellodendron amurense*.
https://wiki.bugwood.org/Phellodendron_amurense
- Nowak T. J. (red.) i wsp., 1999. Index Plantarum polskich kolekcji dendrologicznych. Prace Ogrodu Botanicznego UW., 5 (1): 17–306
- Phellodendron*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Phellodendron*. [W]: OROCO Hatch Laurence C., (2016). Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental
- Phellodendron*. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Phellodendron*. [W]: PW Plants of the World [online] <http://www.plantsoftheworldonline.org/>
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Phellodendron*

- Acta Phytotax. Sin.* 7: 336 1958.
- Bot. Jahrb. Syst.* 71(2): 185–188 1940.
- Bot. Mag. (Tokyo)* 32: 107 (1918); 33: 58 (1919)
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 16: 212 1871.
- Bull. Cl. Phys.-Math. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 15: 353 (1857)
- Bull. Soc. Bot. France* 55: 648 (1909)
- Fl. Liaoningica* 1: 1051 (1988)
- Icon. Pl. Formosan.* 9: 8 1920.
- Ill. Handb. Laubholz.* 2: 126 (1907)
- J. Jap. Bot.* 7: 18 (1931)
- Mém. Acad. Imp. Sci. Saint Pétersbourg, Sér.* 7 12: 120 1868.
- Pl. Formosan.* 9: 8 (1920)
- Quart. J. Chin. Forest.* 7(4): 58 1974.
- Trees & Shrubs* 1: 199 (1905)

Philadelphus L. 1783 – Jaśminowiec, rodzina Hydrangeaceae (d. Philadelphaceae) – Hortensjowate

Do rodzaju można zaliczyć 52 gatunki. 4 podgatunki i 16 odmian botanicznych rosnących w strefie umiarkowanej półkuli północnej. Klasyfikacja roślin z tego rodzaju jest dyskusyjna. W Polsce uprawianych jest około 30 gatunków, kilkanaście odmian botanicznych i mieszańców międzygatunkowych oraz ponad 50 odmian uprawnych. Są to krzewy od 1 do 5 metrów wysokości. Pędy młode są z białym rdzeniem, starsze z ciemniejszym. Liście mają przeważnie sezonowe i wielosezonowe u gatunków z Ameryki Środkowej, nakrzyżległe, jajowate lub eliptyczne, krótkoogonkowe, brzegiem zwykle ząbkowane lub piłkowane. Kwiaty są 4-krotne, często pachnące, płatki korony białe lub kremowobiałe, działki kielicha dołem zrosnięte w czarkę kielicha jak u *Deutzia*, pręcików jest 12–19. Zebrane są w grona, wierzchołki, wiechy lub osadzone pojedynczo na 2–3 letnich pędach. Owocem jest 3–5 komorowa torebka pozostająca zimą na krzewach. Wykazują wysoką wytrzymałość na niskie temperatury, suszę i warunki miejskie oraz na skażenia przemysłowe. Mają małe wymagania glebowe. Najlepiej rosną na glebach dość żyznych, przepuszczalnych, wapiennych, na stanowiskach słonecznych lub półcienistych. Są podstawowymi taksonami w doborze pięknie kwitnących krzewów oraz niezastąpione w ogrodach zapachowych. Niestety, często są porażane przez mszyce. Bardzo dobrze znoszą przycinanie. Krzewy można co kilka lat silnie odmłodzić. Warto wiedzieć o odmianach polskich, wyhodowanych przed II wojną przez Antoniego Wróblewskiego, nazwanych przez Władysława Bugałę w 1970 roku i wprowadzonych do handlu przez „Szkółki Kórnickie” w 1982 roku: *Philadelphus* 'Alabaster', 'Apollo', 'Biały Sopol', 'Justynka', 'Kalinka', 'Karolinka', 'Kasia', 'Rusałka' i 'Świtezianka'.

***Philadelphus caucasicus* 'Aureus'** - Jaśminowiec kaukaski 'Aureus'

„Jeden z najcenniejszych krzewów o jasnożółtych liściach. Szywno wyprostowany krzew. U starszych roślin zewnętrzne gałęzie rozłożyste i obwisające. Osiąga 1,5-2 m wys. i 1-1,5 m szer. Kora kasztanowobrazowa, lekko lśniąca, nie łuszcząca się. Liście wiosną jaskrawożółte, latem zielonożółte, jajowate, ostro zakończone, drobno ząbkowane, 4,5-9 cm dł. Kwiaty kremowobiałe, pojedyncze, 2 cm śr., złożone z czterech płatków korony i kilkunastu złotych pręcików w centrum, silnie pachnące, skupione po 5-9 szt., V-VI. Owoce nieokazałe. Stanowisko słoneczne. Najlepiej rośnie na glebach gliniastych, przepuszczalnych, wapiennych lub obojętnych. Roślina wytrzymała na suszę, warunki miejskie i zanieczyszczenia przemysłowe. Dobrze znosi przesadzanie, odrasta dobrze po silnym cięciu.” (M.Tomżyńska) Dość mrozoodporny, do minus 26 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2001 roku.

***Philadelphus coronarius* L. – Jaśminowiec wonny**

Występuje w południowej Europie po Kaukaz i tam od wieków jest uprawiany. Jest to krzew do 2–3 metrów szerokości i podobnej wysokości, o pędach wzniesionych, tylko starsze lekko przewisają. Kora jest kasztanowobrazowa. Liście ma sezonowe, matowe ciemnozielone, lekko szorstkie, jajowate od 5 do 9 centymetrów długości, zaostrome, u podstawy zaokrąglone, odlegle drobno ząbkowane, nagie, spodem w kątach i na nerwach pokryte włoskami. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty do 3 cm średnicy są białe i skupione po 5–9 w silnie pachnących gronach. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4a). W Arboretum Wojśławice w uprawie ponad 30 lat. Rosną na każdej uprawnej glebie. Dobrze znoszą przesadzanie nawet w starszym wieku. Czysty gatunek jest uprawiany tylko w kolekcjach. Szerokie zastosowanie znajdują jego odmiany uprawne. Warto zapamiętać, że różne części rośliny zawierają czynne substancje trujące (saponiny) powodujące rozszerzenie źrenic i zaburzenie akomodacji oka. Przypadki zatrucia są sporadyczne. Herbatka z liści jest pomocna przy ochronie roślin przed ślimakami z rodzaju *Deroceras* – Pomrowik.

***Philadelphus coronarius* 'Kostelec' – Jaśminowiec wonny 'Kostelec'**

"Karłowy jaśminowiec o złotych listkach przez cały sezon. Roślina ta została znaleziona jako czarcia miotła na jaśminowcu kaukaskim odmiany Aureus (złotolistnej), a od nazwy miejscowości, gdzie miało miejsce to odkrycie – Kostelec – wzięła się nazwa tej odmiany. Jaśminowiec ten rośnie wolno, jego przyrosty roczne są bardzo krótkie i gęste, dzięki czemu roślina samoczynnie formuje postać idealnej kuli. Po wielu latach może osiągać maksymalnie około 50 cm średnicy, raczej nie przekracza tej wartości. Najlepiej rośnie na glebach żyznych i dostatecznie wilgotnych ale zadomowione rośliny zniosą bez uszczerbku nawet dłuższe okresy suszy. W miarę możliwości dobrze jest aby gleba miała lekko zasadowy odczyn, jaśminowce to lubią. W ogrodzie odmianę tę można sadzić przede wszystkim jako element rabat, jest to roślina karłowa i nie ekspansywna, nie zajmuje wiele miejsca i doskonale współgra wizualnie z tawułami, krzewuszkami czy różnymi krzewinkami. Złotożółte liście tego jaśminowca utrzymują atrakcyjny kolor przez cały sezon, co bardzo ważne nie mają tendencji do przypalania przez mocne słońce. Można więc sadzić go w pełnym nasłonecznieniu, wybarwi się wtedy na pewno mocniej niż gdy posadzimy go w cieniu – będzie wtedy miał kolor raczej jasno zielonkawy. W trakcie sezonu jest praktycznie rośliną bezobsługową, więc jeśli mamy mało czasu na zajmowanie się ogrodem – jaśminowiec ten to idealne rozwiązanie." (P. Konieczko) Mrozoodporny do minus 29 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2011 rok

Philadelphus coronarius 'Variegatus' - Jaśminowiec wonny 'Variegatus'

Odmianę otrzymano w Wielkiej Brytanii przed 1770 r. Gęsto ugałęziony, zwarty, sztywno wyprostowany krzew. U starszych roślin zewnętrzne gałęzie rozłożyste i obwisające. Osiąga 1,5 m wys. Liście jajowate, ostro zakończone, drobno ząbkowane, ciemnozielone z białokremowym, nieregularnym marginesem. Na pędach nie kwitnących liście mogą mieć ok. 9 cm dł., na pędach kwiatowych są drobniejsze, nie dłuższe jak 5 cm. Zdarzają się liście całkowicie białe. Kwiaty kremowobiałe, pojedyncze, 3,5 cm śr., złożone z czterech płatków korony i kilkunastu złotych pręcików w centrum, przyjemnie pachnące, skupione po 5-9 szt., V-VI. Owoce nieokazale. Stanowisko słoneczne lub półcieniste. Najlepiej rośnie na glebach gliniastych, przepuszczalnych, wapiennych lub obojętnych. Roślina wytrzymała na suszę, warunki miejskie i zanieczyszczenia przemysłowe. Dobrze znosi przesadzanie, odrasta dobrze po silnym cięciu.”(M. Tomżyńska) Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2008 roku.

***Philadelphus delavayi* L.Henry – Jaśminowiec Delavaya**

Występuje w południowo-zachodnich Chinach, południowo-wschodnim Tybecie i północnej Birmie. Jest to krzew o d 2 do 4 m wysokości, wyprostowany, gęsty, o łukowatych gałęziach. Młode pędy ma nagie, z nalotem (!), w drugim roku szarobrazowe. Liście są sezonowe, ciemnozielone, na długopędach od 5 do 14 cm długości i od 2 do 7 cm szerokości, na pędach kwiatowych od 2 do 8 cm długości i od 2 do 5 cm szerokości, szeroko lancetowate, zastrzone, czasem piłkowane, u podstawy zaokrąglone, z wierzchu pokryte szczeciniastymi włoskami, spodem filcowatymi. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty mają około 3 cm długości, są białe, kielich jest nagie, na zewnątrz czerwobrazowy (!), pręcików jest około 35. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1999 roku.

***Philadelphus inodorus* var. *grandiflorus* (Willd.) Gray – Jaśminowiec bezwonny odmiana wielkokwiatowa**

Występuje w południowo-wschodniej Ameryce Północnej w wilgotnych górskich zboczach i lasach. Jest to krzew do 3 m wysokości i podobnej szerokości, luźny, szeroki, o łukowato wygiętych gałęziach. Liście ma sezonowe, jasnozielone, duże, 5–11 cm długie, z wierzchu z połyskiem, spodem rzadko pokryte szczeciniastymi włoskami w kątach nerwów. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty są bezwonne, stojące pojedynczo lub po 3 razem, czysto białe, 5–6 cm średnicy i w zarysie prawie czworokątne. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1998 roku. Niekiedy w surowe zimy marznie. Pozostałe wymagania uprawowe ma jak inne jaśminowce. Jest to cenny krzew o odrębnym pokroju, dużych kwiatach i liściach. Stare, pojedyncze okazy są bardzo malownicze.

***Philadelphus pubescens* Lois. – Jaśminowiec omszony**

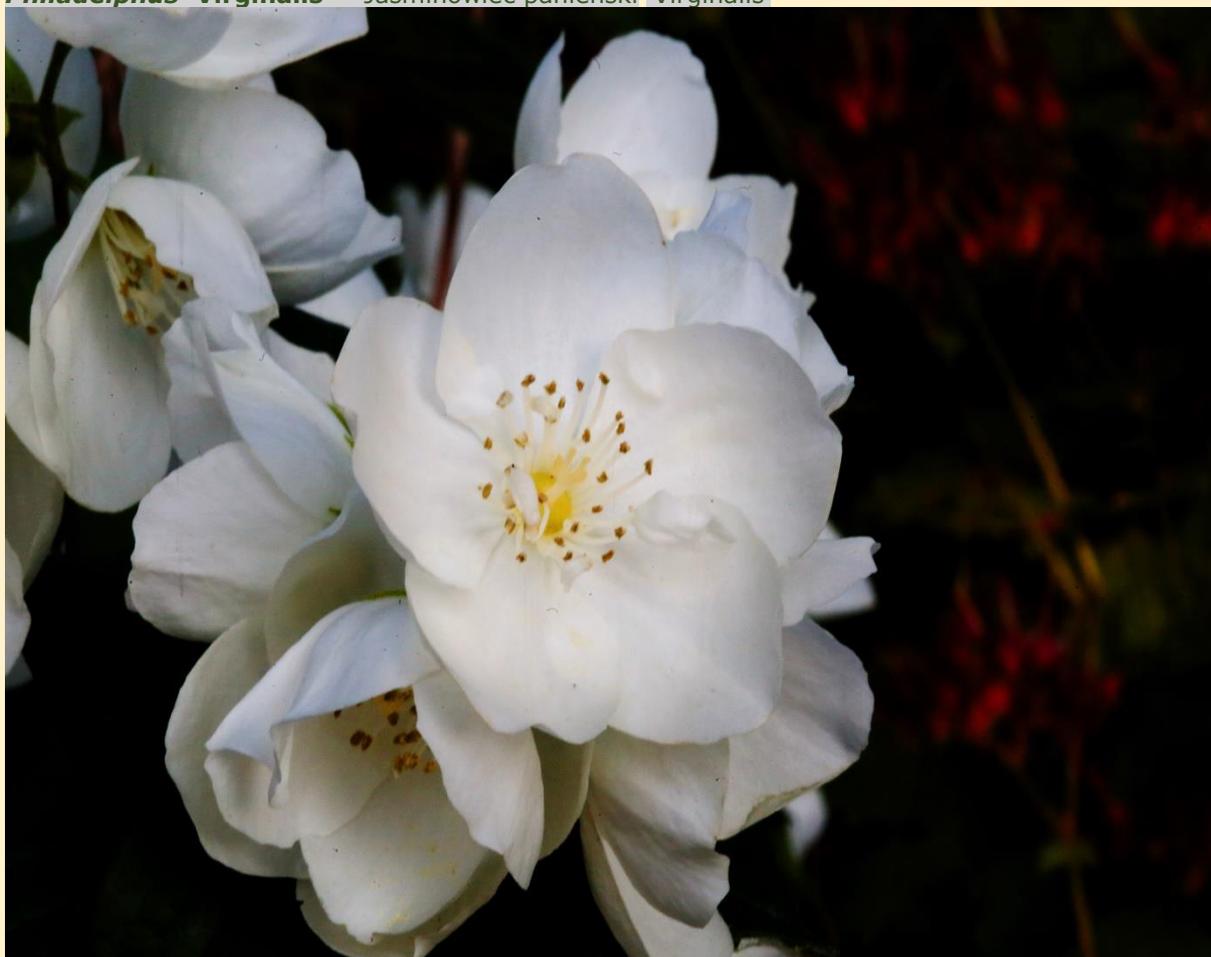
Występuje w Ameryce Północnej. Jest to krzew szybko rosnący od 3 do 5 m wysokości, o regularnym pokroju i wyprostowanych gałęziach. Liście ma sezonowe, 5–10 centymetrów długie, odlegle ząbkowane, na wierzchołku zastrzone, u nasady zaokrąglone, ciemnozielone, spodem gęsto, pokryte szarymi włoskami. Kwitnie pod koniec czerwca i w sierpniu. Kwiaty są czysto białe, bezwonne, mają 3–4 cm średnicy i zebrane są po 7–9 w grona. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5). Dość wytrzymały na suszę. Dobrze rośnie w półcieniu, np. pod koronami drzew. Jest to jeden z najpiękniejszych gatunków jaśminowców o ładnym pokroju, późnym i obfitym kwitnieniu oraz ciemnozielonym ulistnieniu. Nadaje się do parków, zieleni miejskiej, na nieformowane żywopłoty i do nasadzeń pojedynczych.

***Philadelphus purpurascens* (Koehne) Rehder – Jaśminowiec czerwony**

Występuje w zachodnich Chinach w prowincjach Yunnan i Zhejiang. Jest to krzew o d 2 do 4 m wysokości, wyprostowany i gęsty. Młode pędy są nagie, w drugim roku brązowe lub szare. Liście ma sezonowe, jajowatolancetowate, ciemnozielone, na długopędach 3,5–8 cm długości i 1,5–4 cm szerokości, na pędach kwiatowych odpowiednio 1,5–6 i 0,5–3 cm, piłkowane, z wierzchu pokryte włoskami, często tylko od połowy, spodem tylko na nerwach. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty są silnie pachnące, mają 3–4 cm średnicy, są dzwonkowate (!), białe, kielich nagi, ciemnopurpurowy (!) i z niebieskim nalotem, pręcików 25–30. Zebrane są przeważnie po 5–9. Od dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C do zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C. (USDA 6a-5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1994 roku.

***Philadelphus subcanus* var. *magdaleneae* Shiu-Ying Hu – Jaśminowiec Magdaleny**

Występuje w zachodnich Chinach. Jest to krzew do 4 metrów wysokości o kulistym pokroju. Liście ma sezonowe, sztywne, jajowate lub podłużnie jajowate, 3–7 cm długie, u nasady szerokoklinowate lub zaokrąglone, spodem pokryte szarymi włoskami. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty są bardzo liczne, bez zapachu, 2,5 cm średnicy. Zebrane są po 7–12 w gronach. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku.

***Philadelphus 'Virginalis'* – Jaśminowiec paniński 'Virginalis'**

Odmianę otrzymał Lemoine w 1909 roku ze skrzyżowania prawdopodobnie mieszańca *Philadelphus* × *lemoinei* i *Philadelphus nivalis* 'Plenus'. Opisał ją po raz pierwszy Rehder w 1920 roku. Jest to krzew silnie rosnący do 3 m średnicy, początkowo o sztywnych i wyprostowanych gałęziach, potem starsze przewieszają się. Liście ma sezonowe, do 5–8 cm długości, wybruszone, pomarszczone pomiędzy nerwami, jajowate, ciemnozielone, ząbkowane, od spodu pokryte gęsto włoskami. Kwitnie w czerwcu i lipcu. Kwiaty intensywnie pachną, mają 5–6 cm średnicy, są półpełne, mniej więcej 5 działek i 5 płatków, czysto białe, kubkowate, płatki zawinięte są do środka, po 5–7 w półkulistych gronach; 25–35 pręciczek. Mrozoodporny do minus 29 stopni Celsjusza (USDA 5a). Obficie kwitną także w półcieniu. Jest to nadzwyczaj obficie kwitnący krzew. Doskonały na obrzeża kęp drzew, pod korony i na żywopłoty nieformowane. W Arboretum Wojsławice w uprawie od około 100 lat.

Philadelphus 'Belle Etoile' – Jaśminowiec 'Belle Etoile'

Odmianę prawdopodobnie otrzymano i wprowadzono do handlu w szkółkach Lemoine 1930 roku w Nances we Francji. „Krzew o zwartym pokroju i dość sztywnych, wyprostowanych pędach. Rośnie do 1,5 m wys. Kora na starych pędach łuszczy się. Liście zielone. Kwiaty pojedyncze, szerokodzwonkowate, białe z purpurową plamą wewnątrz, złożone z 4 karbowanych płatków i złotych pręcików w centrum, 4-5 cm śr., osadzone pojedynczo lub po 3 razem, delikatnie pachnące truskawkami. Kwitnie późną wiosną, VI-VII. Niewymagający, łatwy w uprawie krzew. Najlepiej rośnie na glebach żyznych, gliniastych, umiarkowanie wilgotnych, dobrze zdrenowanych, wapiennych lub obojętnych, na stanowiskach słonecznych lub półcienistych. Dobrze znosi niskie temperatury, suszę, warunki miejskie i zanieczyszczenia przemysłowe. Co kilka lat warto dokonać radykalnego cięcia krzewu. Korekty kształtu można dokonać po przekwitnięciu - w lipcu.” (M. Tomżyńska) Dość mrozoodporny, do 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2005 roku.

Philadelphus 'Biały Karzeł' – Jaśminowiec 'Biały Karzeł'

Odmianę otrzymał Antoni Wróblewski przed 1939 rokiem, opisał ją Władysław Bugała w 1970, a wprowadziły do handlu w 1982 roku „Szkółki Kórnickie”. Jest to krzew powoli rosnący do 1,2 metra wysokości, bardzo gęsty, o silnie skróconych gałązkach, pędach bocznych i międzywęźlach. Liście ma sezonowe, 4-5 cm długie, jajowato eliptyczne, nagie, ciemnozielone, blaszka liściowa jest faliście powyginana. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty ma do 5 cm średnicy, pojedyncze, czysto białe i słabo pachnące. Kwiatostany są główkowate, liczne, gęste, najczęściej 7-kwiatowe. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1999 roku.

Philadelphus 'Innocence' – Jaśminowiec 'Innocence'

Odmianę prawdopodobnie otrzymano i wprowadzono do handlu w szkółkach Lemoine w 1930 roku w Nances we Francji. " Gęsto ugałęziony, zwarty, sztywno wyprostowany krzew. Osiąga 1,5 m wys. Liście jajowate, ostro zakończone, wyraźnie ząbkowane, ciemnozielone z żółtawymi i kremowymi cętkami i smugami wzdłuż blaszki liściowej. Kwiaty białe, pojedyncze lub półpełne, przyjemnie pachnące, skupione po 5-7 szt., VI-VII. Stanowisko słoneczne lub półcieniste. Najlepiej rośnie na glebach gliniastych, przepuszczalnych, wapiennych lub obojętnych. Roślina wytrzymała na suszę, warunki miejskie i zanieczyszczenia przemysłowe. Dobrze znosi przesadzanie, odrasta dobrze po silnym cięciu. Co kilka lat, po kwitnieniu warto dokonać radykalnego cięcia krzewu w celu odmłodzenia. Odmiana warta wykorzystania w ogrodach zarówno ze względu na atrakcyjne liście, jak i obfite, intensywnie pachnące kwiaty." (Magdalena Tomżyńska) Dość mrozoodporny, do 23 °C (USDA

6a).

W Arboretum Wojślawice w uprawie od 2000 roku.

Tab. 241. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Philadelphus* – Jaśminowiec uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojślawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunku lub i HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok inrodukcji	Pochodzenie
008444	<i>Philadelphus</i>		'Alabaster'	10	Szmit, Ciechanów
014272	<i>Philadelphus</i>		'Albâtre'	13	Milczyński, M.
014272	<i>Philadelphus</i>		'Albâtre'	08	Szmit, Ciechanów
017288	<i>Philadelphus</i>		'Belle Etoile'	05	Kurowski, L.
017289	<i>Philadelphus</i>		'Biały Karzeł'	99	Marczyński, S.
017290	<i>Philadelphus</i>		'Dame Blanche'	13	Milczyński, M.
016089	<i>Philadelphus</i>		'Erectus'	10	Szmit, Ciechanów
017291	<i>Philadelphus</i>		'Girandole'	05	Grzeszczak, H.
016954	<i>Philadelphus</i>		'Innocence'	00	Szmit, Ciechanów
013803	<i>Philadelphus</i>		'Kalina'	10	Szmit, Ciechanów
013805	<i>Philadelphus</i>		'Karolinka'	10	Szmit, Ciechanów
023334	<i>Philadelphus</i>		'Manteau d'Hermine'	07	Szmit, Ciechanów
015563	<i>Philadelphus</i>		'Minnesota Snowflake'	07	Tomszak, S.
015562	<i>Philadelphus</i>		'Mont Blanc'	07	Szmit, Ciechanów
017293	<i>Philadelphus</i>		'Rusałka'	13	Szmit, Ciechanów
023336	<i>Philadelphus</i>		'Schneesturm'	07	Szmit, Ciechanów
028163	<i>Philadelphus</i>		'Silberregen'	12	Hajdrowski, B.
021375	<i>Philadelphus</i>		'Snowbelle'	05	Kurowski, L.

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunku lub i HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok inrodukcji	Pochodzenie
021375	<i>Philadelphus</i>		'Snowbelle'	13	Szmit, Ciechanów
032872	<i>Philadelphus</i>		'Starbright'	16	Szmit, Ciechanów
032873	<i>Philadelphus</i>		'Virginal'	16	Szmit, Ciechanów
013861	<i>Philadelphus</i>		'Wozdusznyj Desant'	16	Grzeszczak, H.
023337	<i>Philadelphus</i>		'Yellow Cab'	08	Szmit, Ciechanów
032871	<i>Philadelphus</i>	LITTLE WHITE LOVE®	'Snowdwarf'	16	Szmit, Ciechanów
012980	<i>Philadelphus</i>	<i>brachybotrys</i> (Koehne) Koehne	"	99	Dublin
012156	<i>Philadelphus</i>	<i>caucasicus</i>	'Aureus'	15	OBUWr
012156	<i>Philadelphus</i>	<i>caucasicus</i>	'Aureus'	01	Widaj, J.
027914	<i>Philadelphus</i>	<i>chinensis</i> hort. ex K. Koch	"	13	OBUWr
003931	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i> L.	"	17	Milczyński, M.
003931	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i> L.	"	01	Kórnik k/Poznania
024854	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>	'Aureus'	10	Szmit, Ciechanów
027125	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>	'Kostelec'	11	Synowiec, M.
027125	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>	'Kostelec'	15	OBUWr
016952	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>	'Variegatus'	10	Tomszak, S.
016952	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>	'Variegatus'	08	Szmit, Ciechanów
027826	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i> L. var. <i>floribundus</i> (Schrad. ex DC.) Maxim.	"	15	OBUWr
008113	<i>Philadelphus</i>	<i>delavayi</i> L. Henry	"	99	Uppsala
008445	<i>Philadelphus</i>	x <i>falconeri</i> Sarg.	"	01	Kórnik k/Poznania
013506	<i>Philadelphus</i>	<i>inodorus</i> var. <i>grandiflorus</i> (Willd.) Gray	"	98	Kórnik k/Poznania
012131	<i>Philadelphus</i>	<i>lewisii</i> Pursh	"	05	Berkeley, Kalifornia
018732	<i>Philadelphus</i>	<i>lewisii</i>	"	10	OBUWr
018732	<i>Philadelphus</i>	<i>lewisii</i>	'Waterton'	05	Kurowski, L.
027915	<i>Philadelphus</i>	<i>mexicanus</i> Schtdl.	"	15	OBUWr
008114	<i>Philadelphus</i>	<i>purpurascens</i> (Koehne) Rehder	"	01	Uppsala
008114	<i>Philadelphus</i>	<i>purpurascens</i> (Koehne) Rehder	"	94	Pruhonice
006954	<i>Philadelphus</i>	<i>satsumi</i> Siebold ex Lindl. et Paxton	"	09	OBUWr
013203	<i>Philadelphus</i>	<i>schrenkii</i> Rupr.	"	03	Helsinki
013384	<i>Philadelphus</i>	<i>sericanthus</i> Koehne	"	02	OBUWr
012170	<i>Philadelphus</i>	<i>subcanus</i> Koehne	"	15	OBUWr
012171	<i>Philadelphus</i>	<i>subcanus</i> var. <i>magdalenae</i> Shiu-Ying Hu	"	93	Tver
012171	<i>Philadelphus</i>	<i>subcanus</i> var. <i>magdalenae</i> Shiu-Ying Hu	"	15	OBUWr
012169	<i>Philadelphus</i>	<i>tenuifolius</i> Rupr. et Maxim.	"	95	Moskwa, OB Ak. Roln.
027824	<i>Philadelphus</i>	<i>tomentosus</i> Wall. ex G. Don fo. <i>nepalensis</i> Wall. ex G. Don	"	15	OBUWr
013802	<i>Philadelphus</i>	x <i>virginalis</i> Rehder	'Virginal'		Oheimb
013804	<i>Philadelphus</i>	x <i>virginalis</i> Rehder	'Virginal'	05	Kurowski, L.

Tab. 242. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Philadelphus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂];

Dla odmian uprawnych wyodrębniono grupy: Burfordensis, Virginalis, Pupprureo-maculatus, Lemoinei

Nazwa akceptowana i oczekująca na akceptację	Nazwa historyczna
<i>Philadelphus</i> L. 1753	<i>Syringa</i> Tourn. ex Adans. 1763
<i>Philadelphus</i> x <i>burkwoodii</i> Burkw. & Skipw. [<i>P. mexicanus</i> x ?]	

<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> Rehder 1927	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> Rehder 1927
<i>Philadelphus</i> × <i>lemoinei</i> Lemoine [<i>P. coronarius</i> × <i>P. microphyllus</i>]	
<i>Philadelphus</i> × <i>monstrosus</i> Rehder 1927	<i>Philadelphus</i> × <i>monstrosus</i> (Späth)Schelle
Philadelphus × nivalis Jacques 1840 [prawd. <i>P. coronarius</i> × <i>P. pubescens</i>]	
Philadelphus × nivalis 'Plenus'	
<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> Rehder 1927 [<i>P. insignis</i> × <i>P. xlemoinei</i>]	
Philadelphus × splendens Rehder 1923 [prawd. <i>P. indorus</i> var. <i>grandiflorus</i> × <i>P. lewisii</i> var. <i>gordonianus</i>]	
<i>Philadelphus</i> <i>affinis</i> Schldl. 1839	
Philadelphus 'Alabaster' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PL	
Philadelphus 'Albâtre' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> 'Albatre' <i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Albâtre'
Philadelphus 'Albo-Marginatus'	
Philadelphus 'Amalthée'	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Amalthée' <i>Philadelphus</i> 'Amalthee'
Philadelphus 'Apollo' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PL	
Philadelphus <i>argenteus</i> Rydb. 1905	
Philadelphus 'Argentine' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Argentine'
Philadelphus <i>argyrocalyx</i> Wooton 1898	
Philadelphus <i>asperifolius</i> Körn. 1867	
Philadelphus 'Atlas' (Gr. Burfordensis)	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Atlas'
Philadelphus 'Audrey' {-/MordenNur.} (Gr. Virginalis)	
Philadelphus <i>austromexicanus</i> S.Y. Hu 1954	
Philadelphus 'Avalanche' (Gr. Lemoine)	<i>Philadelphus</i> × <i>lemoinei</i> 'Avalanche'
Philadelphus 'Balladyna'	
Philadelphus 'Banniere' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Bannière' <i>Philadelphus</i> 'Bannière'
Philadelphus 'Beauclerk' (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Sybille' <i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Beauclerk'
Philadelphus 'Belle Etoile' (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Belle Etoile'
Philadelphus 'Biały Karzeł' Bugała 1970 {A.Wróblewski/Szkółki Kórnickie <1970/1982} PL	<i>Philadelphus</i> 'Biały Karzeł'
Philadelphus 'Biały Soper' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr.Puprpureo-maculatus) PL	<i>Philadelphus</i> 'Biały Soper'
Philadelphus 'Bicolore' (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Bicolore'
Philadelphus 'Birchlands'	
Philadelphus <i>bifidus</i> (C.L.Hitchc.)S.Y.Hu 1956	
Philadelphus 'Boule d'Argent' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Boule d'Argent'
Philadelphus 'Boule de Neige' ?	
Philadelphus 'Bouquet Blanc' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Bouquet Blanc'
Philadelphus 'BPh 4' ORION [<i>Ph. lewisii</i> × <i>Ph.</i> 'Silver Shower']	
Philadelphus <i>brachybotrys</i> (Koehne)Koehne 1911	<i>Philadelphus</i> <i>pekinensis</i> var. <i>brachybotrys</i> Koehne 1904
Philadelphus 'Bridesmaid'	
Philadelphus 'Buckley's Quill' {CameronD.F., OttawaRes.Sta. 1961} (Gr. Virginalis) [Frosty Morn x Bouquet Blanc]	
Philadelphus 'Bull's Eye'	
Philadelphus 'Burfordensis' {OxfordBG} (Gr. Burfordensis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Burfordensis' <i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Burford'
Philadelphus 'Burkwoodii' (Gr. Puprpureo-maculatum)	
Philadelphus <i>callicolus</i> S.Y.Hu 1954	
Philadelphus <i>californicus</i> Benth. 1849	
Philadelphus <i>calvescens</i> (Rehder)S.M.Hwang 1991	
Philadelphus 'Camilo Schneider'	
Philadelphus 'Candelabre'	
Philadelphus 'Aureus'	<i>Philadelphus</i> <i>caucasicus</i> 'Aureus'
Philadelphus 'Cole's Glorious'	
<i>Philadelphus</i> <i>confusus</i> Piper 1902	

<i>Philadelphus 'Conquête'</i> (Gr. Cymosus)	<i>Philadelphus 'Conquete'</i> <i>Philadelphus × cymosus 'Conquette'</i>
<i>Philadelphus cordifolius</i> Lange 1878	
<i>Philadelphus coronarius</i> L. 1753	<i>Philadelphus caucasicus</i> Koehne 1896 <i>Philadelphus deyrolleanus</i> (błędnie) <i>Philadelphus kochianus</i> Koehne 1893 <i>Philadelphus nepalensis</i> hort.Brit. <i>Philadelphus pallidus</i> Hayek ex C.K.Schneid. 1905 <i>Philadelphus salicifolius</i> K.Koch 1869 <i>Philadelphus umbellatus</i> Koehne 1893 <i>Philadelphus zeyheri</i> Schrad. 1828 <i>Syringa alba</i> Gausault 1764 (błędnie) <i>Syringa suaveolens</i> Moench 1794
<i>Philadelphus coronarius 'Aureus'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Folisaureis'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'Cochleatus'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Deutziflorus'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Multiflorus Plenus'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'Dianthiflorus'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Duplex'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Pumilus'</i> <i>Philadelphus coronarius 'Nanus'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'E.A. Bowles'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Finn'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Gold Mound'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Gracieux'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Kostelc'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Maculiformis'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Muller-Platz'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Nanus'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Pumilus'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'Phico'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Primuliflorus'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Primuliflorus'</i> <i>Philadelphus coronarius 'Rosiflorus Plenus'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'Romanizam'</i> ROMANTIC KNIGHT {ZampiniJ.W. 1997/pat. U.S. 2015}	
<i>Philadelphus coronarius 'Salicifolius'</i>	<i>Philadelphus salicifolius</i> hort.
<i>Philadelphus coronarius 'Speciosissimus'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Threave Form'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Variegatus'</i>	<i>Philadelphus coronarius 'Bowles Variety'</i>
<i>Philadelphus coronarius 'Watereri'</i>	
<i>Philadelphus coronarius 'Zeyheri'</i>	<i>Philadelphus × zeyheri'</i> <i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>zeyheri'</i>
<i>Philadelphus 'Cotswold'</i>	
<i>Philadelphus coulteri</i> S.Watson 1887	
<i>Philadelphus 'Coupe d'Argent'</i>	
<i>Philadelphus crinitus</i> (C.L.Hitchc.)S.Y.Hu 1956	
<i>Philadelphus 'Dainty Lady'</i>	
<i>Philadelphus 'Dame Blanche'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus 'Debureaux'</i>	
<i>Philadelphus dasycalyx</i> (Rehder)S.Y.Hu 1955	
<i>Philadelphus delavayi</i> L.Henry 1903	
<i>Philadelphus delavayi</i> var. <i>melanocalyx</i> Lemoine ex L. Henry 1903	<i>Philadelphus delavayi</i> f. <i>cruciflorus</i> S.Y. Hu 1955 <i>Philadelphus delavayi</i> f. <i>melanocalyx</i> (Lemoine ex L. Henry) Rehder
<i>Philadelphus 'Dr. Lambert'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus 'Dresden'</i>	<i>Philadelphus × cymosus 'Dresden'</i>
<i>Philadelphus 'Dwarf Snowflake'</i>	
<i>Philadelphus 'Enchantment'</i> (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus 'Enchantment'</i>
<i>Philadelphus 'Erectus'</i> (Gr. Lemoine)	<i>Philadelphus × lemoinei 'Erectus'</i>
<i>Philadelphus ernestii</i> S.Y.Hu	
<i>Philadelphus 'Etoile Rose'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus × purpureomaculatus 'Etoile Rose'</i>
<i>Philadelphus 'Falconeri'</i> (Gr. Burfordensis)	
<i>Philadelphus falconeri</i> G. Nichols.1894	<i>Philadelphus × falconeri</i> Nichols.
<i>Philadelphus 'Fantasie'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus × purpureomaculatus 'Fantasie'</i>
<i>Philadelphus 'Favourite'</i>	<i>Philadelphus × polyanthus 'Favourite'</i>
<i>Philadelphus 'Fimbriatus'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus 'Fleur de Neige'</i> (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus × virginalis 'Fleur de Neige'</i>
<i>Philadelphus floridus</i> Beadle 1902	

<i>Philadelphus floridus</i> 'Faxonii'	
<i>Philadelphus</i> 'Fraicheur' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Fraicheur'
<i>Philadelphus</i> 'Frosty Morn' {BushG.D., Minneapolis 1953} (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus</i> 'Galahad' (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus</i> 'Galathée' (Gr. Purpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Galathée'
<i>Philadelphus gattingeri</i> S.Y. Hu 1955	
<i>Philadelphus</i> 'Gerbe de Neige'	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Gerbe de Neige' <i>Philadelphus</i> 'Gerbe de Nieges'
<i>Philadelphus</i> 'Girandole' (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus glabripetalus</i> S.Y. Hu 1954	
<i>Philadelphus</i> 'Glacier' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Glacier'
<i>Philadelphus gloriosus</i> Beadle 1902	
<i>Philadelphus gordonianus</i> Lindl. 1838	
<i>Philadelphus gordonianus</i> var. <i>columbianus</i> (Koehne) Rehder 1920	
<i>Philadelphus grandiflorus</i> Willd. 1809	<i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>grandiflorus</i> (Willd.) A.Gray 1856
<i>Philadelphus henryi</i> Koehne 1911	<i>Philadelphus mollis</i> var. <i>erythrocalyx</i> Lév. ex Rehder 1931
<i>Philadelphus</i> 'Hidden Blush' (Gr. Burfordensis)	
<i>Philadelphus hitchcockianus</i> S.Y.Hu 1956	
<i>Philadelphus hirsutus</i> 'Gracilis'	
<i>Philadelphus hirsutus</i> Nutt. 1818	<i>Philadelphus floridus</i> Beadle 1902 <i>Philadelphus floridus</i> var. <i>faxonii</i> Rehder 1920 <i>Philadelphus floridus</i> var. <i>rehderianus</i> S.Y.Hu 1955 <i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>strigosus</i> Beadle 1920 <i>Philadelphus laxus</i> var. <i>strigosus</i> (Beadle) Rehder 1920 <i>Philadelphus strigosus</i> (Beadle) Rydb. 1905 <i>Syringa inodora</i> (L.) Moench 1794
<i>Philadelphus incanus</i> Koehne 1896	
<i>Philadelphus incanus</i> var. <i>mitsai</i> (S.Y.Hu) S. M. Hwang 1991	<i>Philadelphus mitsai</i> S.Y. Hu 1955
<i>Philadelphus</i> 'Innocence' (Gr. Burfordensis)	<i>Philadelphus</i> 'Innocence Variegatus'
<i>Philadelphus inodorus</i> L.1753	<i>Philadelphus floridus</i> Beadle 1902 <i>Philadelphus floridus</i> var. <i>faxonii</i> Rehder 1920 <i>Philadelphus floridus</i> var. <i>rehderianus</i> S.Y.Hu 1955 <i>Philadelphus gloriosus</i> Beadle 1902 <i>Philadelphus grandiflorus</i> Willd. 1809 <i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>grandiflorus</i> (Willd.) A.Gray 1856 <i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>strigosus</i> Beadle 1902 <i>Philadelphus laxus</i> var. <i>strigosus</i> (Beadle) Rehder 1920 <i>Philadelphus strigosus</i> (Beadle) Rydb. 1905 <i>Syringa inodora</i> (L.) Moench 1794 <i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>inodorus</i>
<i>Philadelphus inodorus</i> var. <i>laxus</i> (Schrad. ex DC.)S.Y.Hu 1955	<i>Philadelphus laxus</i> Schrad. ex DC.1823
<i>Philadelphus insignis</i> Carrière 1870	<i>Philadelphus billiardii</i> Koehne <i>Philadelphus</i> × <i>insignis</i> Carrière
<i>Philadelphus intectus</i> Beadle 1902	<i>Philadelphus pubescens</i> var. <i>intectus</i> (Beadle)A.H.Moore
<i>Philadelphus</i> 'Janet Reidy'	
<i>Philadelphus</i> 'Jewel's Dwarf Snowflake'	
<i>Philadelphus</i> 'Justynka' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PI	<i>Philadelphus</i> 'Justynka'
<i>Philadelphus</i> 'Kalinka' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PI	
<i>Philadelphus</i> 'Karolinka' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PI	
<i>Philadelphus</i> 'Kasia' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PI	
<i>Philadelphus kansuensis</i> (Rehder) S.Y. Hu 1955	
<i>Philadelphus karwinskyanus</i> Koehne 1896	
<i>Philadelphus</i> 'Kelmarsh'	
<i>Philadelphus kunmingensis</i> S.M. Hwang 1991	
<i>Philadelphus laxiflorus</i> Rehder 1924	

<i>Philadelphus</i> 'Le Roi'	
<i>Philadelphus</i> 'Lemoinei' (Gr. Lemoinei)	<i>Philadelphus</i> × <i>lemoinei</i> 'Lemoinei'
<i>Philadelphus</i> 'Lemon Hill'	
<i>Philadelphus lewisii</i> 'Chayenne'	
<i>Philadelphus lewisii</i> 'Fullbrok'	
<i>Philadelphus lewisii</i> 'Goose Creek'	
<i>Philadelphus lewisii</i> Pursh 1813	<i>Deutzia californica</i> Carrière 1866 <i>Philadelphus angustifolius</i> Rydb. 1905 <i>Philadelphus californicus</i> Benth. 1849 <i>Philadelphus columbianus</i> Koehne 1896 <i>Philadelphus confusus</i> Piper 1902 <i>Philadelphus cordifolius</i> Lange 1878 <i>Philadelphus gordonianus</i> Lindl. 1838 <i>Philadelphus gordonianus</i> var. <i>columbianus</i> (Koehne) Rehder 1920 <i>Philadelphus helleri</i> Rydb. 1905 <i>Philadelphus insignis</i> Carrière 1905 <i>Philadelphus intermedius</i> A.Nelson 1906 <i>Philadelphus lewisii</i> subsp. <i>californicus</i> (Benth.) Munz 1958 <i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>californicus</i> (Benth.) A.Gray 1958 <i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>gordonianus</i> (Lindl.) Jeps. 1925 <i>Philadelphus lewisii</i> subsp. <i>gordonianus</i> (Lindl.) Munz 1958 <i>Philadelphus platyphyllus</i> Rydb. 1906 <i>Philadelphus trichothecus</i> S.Y.Hu 1955 <i>Philadelphus zelleri</i> S.Y.Hu 1955
<i>Philadelphus lewisii</i> subsp. <i>californicus</i> (Benth.) Munz 1958	<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>californicus</i> (Benth.) A. Gray 1876
<i>Philadelphus lewisii</i> subsp. <i>gordonianus</i> (Lindl.)Munz 1958	<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>gordonianus</i> (Lindl.) Jeps. 1925
<i>Philadelphus lewisii</i> 'Tähtisilmä'	
<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>angustifolius</i> (Rydb.) S.Y. Hu 1955	<i>Philadelphus angustifolius</i> Rydb. 1905
<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>helleri</i> (Rydb.) S.Y. Hu 1955	<i>Philadelphus helleri</i> Rydb. 1905
<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>intermedius</i> (A. Nelson) S.Y. Hu 1955	<i>Philadelphus intermedius</i> A. Nelson 1906
<i>Philadelphus lewisii</i> var. <i>platyphyllus</i> (Rydb.) A.H. Moore 1914	<i>Philadelphus platyphyllus</i> Rydb. 1905
<i>Philadelphus lewisii</i> 'Waterton'	
<i>Philadelphus lushuiensis</i> T.C.Ku & S.M.Hwang 1991	
<i>Philadelphus</i> 'Limestone' (Gr. Burfordensis)	
<i>Philadelphus maculatus</i> (C.L.Hitchc.) S.Y.Hu 1956	<i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>maculatus</i> C.L.Hitchc. 1943
<i>Philadelphus maculatus</i> 'Mexican Jewel'	
<i>Philadelphus maculatus</i> 'Scented Storm'	
<i>Philadelphus</i> 'Maculiflorus'	
<i>Philadelphus</i> 'Madame Lemoine'	
<i>Philadelphus madrensis</i> 'CD&R 1226'	
<i>Philadelphus madrensis</i> Hemsl. 1908	
<i>Philadelphus</i> 'Magdalenae'	
<i>Philadelphus magdalenae</i> 'Koehne'	
<i>Philadelphus</i> 'Major' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Major'
<i>Philadelphus</i> 'Manteau d'Hermine' (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus</i> 'Marjorie' (Gr. Burfordensis)	
<i>Philadelphus matudae</i> Lundell 1940	
<i>Philadelphus mearnsii</i> W.H.Evans ex Rydb 1905	<i>Philadelphus bifidus</i> (C.L.Hitchc.) S.Y.Hu 1956 <i>Philadelphus hitchcockianus</i> S.Y.Hu 1956 <i>Philadelphus mearnsii</i> subsp. <i>bifidus</i> C.L.Hitchc. 1943
<i>Philadelphus</i> 'Mer de Glace'	
<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Flore Plena'	<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Plena'
<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Rose Coulteri'	
<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Rose Syringa'	
<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Rosemary Brown'	
<i>Philadelphus mexicanus</i> Schldl. 1839	
<i>Philadelphus mexicanus</i> 'Silver Storm'	

<i>Philadelphus microphyllus</i> A.Gray 1849	<i>Philadelphus argenteus</i> Rydb. 1905 <i>Philadelphus argyrocalyx</i> var. <i>argenteus</i> (Rydb.) Engl. 1930 <i>Philadelphus crinitus</i> (C.L.Hitchc.) S.Y.Hu 1956 <i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>argenteus</i> (Rydb.) Kearney & Peebles 1939 <i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>argenteus</i> (Rydb.) C.L.Hitchc. 1943 <i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>ovatus</i> S.Y.Hu 1956 <i>Philadelphus minutus</i> Rydb. 1905 <i>Philadelphus nitidus</i> A.Nelson 1906 <i>Philadelphus occidentalis</i> A.Nelson 1898
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'Charles Price'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'Desert Snow'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'June Bride'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'Phillus'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>argenteus</i> (Rydb.) C.L. Hitchc. 1943	<i>Philadelphus argyrocalyx</i> var. <i>argenteus</i> (Rydb.) Engl. 1930 <i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>argenteus</i> (Rydb.) Kearney & Peebles 1939
<i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>pumilus</i> (Rydb.) C.L. Hitchc. 1943	<i>Philadelphus pumilus</i> Rydb. 1904
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'Superbus'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> 'Sweet Clare'	
<i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>argyrocalyx</i> (Wooton) Henrickson 2007	<i>Philadelphus argyrocalyx</i> Wootonb 1898 <i>Philadelphus ellipticus</i> Rydb. 1905 <i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>argyrocalyx</i> (Wooton) C.L.Hitchc. 1943 <i>Philadelphus wootonii</i> S.Y.Hu 1956
<i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>crinitus</i> (C.L. Hitchc.) B.L. Turner 2006	<i>Philadelphus microphyllus</i> subsp. <i>crinitus</i> C.L. Hitchc. 1943
<i>Philadelphus microphyllus</i> var. <i>madrensis</i> (Hemsl.) Henrickson 2007	
<i>Philadelphus</i> 'Miniature Snowflake' {-/ BaileyNur.} (Gr. Virginalis) [sport z 'Minnesota Snowflake']	
<i>Philadelphus</i> 'Minnesota Snowflake'	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Minnesota Snowflake' <i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Dwarf Minnesota Snowflake' <i>Philadelphus</i> 'Snowflake' <i>Philadelphus coronarius</i> 'Minnesota Snowflake'
<i>Philadelphus</i> 'Monster' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Monster' <i>Philadelphus</i> × <i>monstrosus</i> 'Monster' <i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Monster'
<i>Philadelphus</i> 'Mont Blanc' (Gr. Lemoinei)	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Mont Blanc'
<i>Philadelphus</i> 'Morden'	
<i>Philadelphus</i> 'Mrs E.L. Robinson'	
<i>Philadelphus</i> 'Mrs Reid'	
<i>Philadelphus</i> 'Mrs. Thompson'	
<i>Philadelphus myrtoides</i> Bertol. 1840	<i>Philadelphus trichopetalus</i> Körn. 1867
<i>Philadelphus</i> 'Natchez' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Natchez'
<i>Philadelphus</i> 'Norma' (Gr. Burfordensis/Cymosus)	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Norma'
<i>Philadelphus</i> 'Nuage Rose' (Gr. Puprpureo-maculatus)	
<i>Philadelphus</i> 'Nuée Blanche'	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Nuée Blanche'
<i>Philadelphus oblongifolius</i> S.Y. Hu 1898	<i>Philadelphus occidentalis</i> var. <i>minutus</i> (Rydb.) S.Y. Hu 1956
<i>Philadelphus occidentalis</i> A. Nelson	
<i>Philadelphus</i> 'Oeil de Pourpre' (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Oeil de Pourpre'
<i>Philadelphus</i> 'Ophelie' (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Ophelie'
<i>Philadelphus osmanthus</i> S.Y. Hu 1954	
<i>Philadelphus palmeri</i> Rydb. 1905	
<i>Philadelphus</i> 'Parfum Fraise'	
<i>Philadelphus</i> 'Patricia'	
<i>Philadelphus</i> 'Pavillan Blanc'	<i>Philadelphus</i> × <i>polyanthus</i> 'Pavillon Blanc'
<i>Philadelphus pekinensis</i> Rupr. 1897	<i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>pekinensis</i> Maxim. 1867 <i>Philadelphus pekinensis</i> f. <i>lanceolatus</i> S.Y. Hu 1955 <i>Philadelphus pekinensis</i> var. <i>pekinensis</i> <i>Philadelphus rubricaulis</i> Carrière 1871
<i>Philadelphus</i> 'Pekphil' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> 'White Rock'
<i>Philadelphus</i> 'Pentagon'	

<i>Philadelphus</i> 'Perle Blanche' (Gr. Cymosus)	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Perle Blanche'
<i>Philadelphus</i> 'Perryhill'	
<i>Philadelphus</i> 'Polar Star' {Illinois, USA} (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus</i> 'Primrose'	
<i>Philadelphus pringlei</i> S.Y.Hu 1954	
<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 1820	<i>Philadelphus discolor</i> Raf. 1940 <i>Philadelphus gattingeri</i> S.Y.Hu 1955 <i>Philadelphus grandiflorus</i> hort. non Willd., <i>Philadelphus grandiflorus</i> sensu Ker Gawl. non Willd. <i>Philadelphus grandiflorus</i> var. <i>floribundus</i> Gray <i>Philadelphus latifolius</i> Schrad. 1928 <i>Philadelphus latifolius</i> Schräd. ex DC. <i>Philadelphus pubescens</i> var. <i>intectus</i> (Beadle) A.H.Moore 1915 <i>Philadelphus rhombifolius</i> Rehder 1920 <i>Philadelphus verrucosus</i> Schrad. 1928 <i>Philadelphus pubescens</i> var. <i>verrucosus</i> (Schrad. ex DC.)S.Y.Hu 1955
<i>Philadelphus pubescens</i> 'Phigoliath'	
<i>Philadelphus pueblanus</i> S.Y. Hu 1955	
<i>Philadelphus</i> 'Purity' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Purity'
<i>Philadelphus purpurascens</i> (Koehne) Rehder 1915	<i>Philadelphus brachybotrys</i> var. <i>purpurascens</i> Koehne <i>Philadelphus delavayi</i> f. <i>malanocalyx</i> <i>Philadelphus delavayi</i> sensu Hutchins non L. Henry <i>Philadelphus delavayi</i> var. <i>calvescens</i> Rehder 1991 <i>Philadelphus purpurascens</i> (Koehne) Rehder
<i>Philadelphus purpurascens</i> var. <i>szechuanensis</i> (W.P. Fang) S.M. Hwang 1991	
<i>Philadelphus purpurascens</i> var. <i>venustus</i> (Koehne) S.Y. Hu 1955	
<i>Philadelphus</i> 'Purpureo-Maculatus' (Gr. Purpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Purpureo-Maculatus' <i>Philadelphus</i> 'Purpureomaculatus' <i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> Lemoine
<i>Philadelphus purpusii</i> Brandegeee 1912	
<i>Philadelphus</i> 'Pyramidal' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Pyramidal'
<i>Philadelphus revesianus</i> S.Y. Hu 1955	
<i>Philadelphus</i> 'Romeo' (Gr. Purpureo-maculatus)	<i>Philadelphus</i> × <i>purpureomaculatus</i> 'Romeo'
<i>Philadelphus</i> 'Rosace' (Gr. Burfordensis)	<i>Philadelphus</i> × <i>cymosus</i> 'Rosace'
<i>Philadelphus</i> 'Rosak'	
<i>Philadelphus</i> 'Roy's Selection' (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus</i> 'Rusaika' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Virginalis) PL	
<i>Philadelphus</i> 'Switezianka' Bugała W. 1970 {Wróblewski A. 1936-1939/Szkółki Kórnickie 1982} (Gr. Burfordensis) PL	
<i>Philadelphus</i> s 'Snow Velvet' (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus</i> × <i>virginalis</i> 'Snow Velvet'
<i>Philadelphus salicifolius</i> K.Koch 1869	
<i>Philadelphus sargentianus</i> S.Y.Hu 1954	
<i>Philadelphus satsumanus</i> Siebold ex Miq.non K.Koch 1867	
<i>Philadelphus satsumi</i> Siebold ex Lindl. & Paxton 1851	<i>Philadelphus acuminatus</i> Lange 1871 <i>Philadelphus chinensis</i> K.Koch 1869 <i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>acuminatus</i> (Lange) A.H.Moore 1915 <i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>kiotensis</i> (Murata) Kitam. & Murata 1974 <i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>lancifolius</i> (Uyeki) Kitam. & Murata 1974 <i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>parviflorus</i> (Dippel) Kitam. & Murata 1974 <i>Philadelphus ledebourii</i> K.Koch 1869 <i>Philadelphus matsumuranus</i> Koehne 1896 <i>Philadelphus roylei</i> K.Koch 1860 <i>Philadelphus satsumanus</i> K.Koch non Siebold ex Miq. <i>Philadelphus satsumi</i> (Siebold)S.Y.Hu <i>Philadelphus satsumi</i> f. <i>shikokianus</i> (Nakai) H.Ohba & S.Akiyama 2001 <i>Philadelphus satsumi</i> var. <i>nikoensis</i> (Rehder) Rehder 1927 <i>Philadelphus shikokianus</i> Nakai 1915 <i>Philadelphus yokohamae</i> Dippel 1783

<i>Philadelphus 'Savilos'</i> (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus x virginalis 'Savilos'</i>
<i>Philadelphus 'Schneesturm'</i> (Gr. Virginalis)	<i>Philadelphus x virginalis 'Schneesturm'</i> <i>Philadelphus 'Snowstorm'</i>
<i>Philadelphus schrenkii</i> Rupr. 1857	<i>Philadelphus lasiogynus</i> Nakai 1915 <i>Philadelphus mandshuricus</i> (Maxim.) Nakai 1915 <i>Philadelphus schrenkii</i> var. <i>lasiogynus</i> (Nakai) W.Lee 1996 <i>Philadelphus seoulensis</i> Y.H.Chung & H.Shin 1991
<i>Philadelphus sericanthus</i> Koehne 1896	<i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>chinensis</i> H. Lév. <i>Philadelphus hupehensis</i> (Koehne) S.Y. Hu 1955 <i>Philadelphus incanus</i> f. <i>hupehensis</i> Koehne 1911 <i>Philadelphus sericanthus</i> var. <i>bockii</i> Koehne 1900 <i>Philadelphus sericanthus</i> var. <i>rosthornii</i> Koehne 1900 <i>Philadelphus sericanthus</i> var. <i>sericanthus</i>
<i>Philadelphus sericanthus</i> var. <i>kulingensis</i> 1931	<i>Philadelphus incanus</i> f. <i>kulingensis</i> Koehne 1911
<i>Philadelphus serpyllifolius</i> A.Gray 1852	
<i>Philadelphus 'Silberregen'</i> (Gr. Lemoinei)	<i>Philadelphus 'Silver Showers'</i>
<i>Philadelphus 'Silver Slipper'</i>	
<i>Philadelphus 'Sirene'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus x purpureomaculatus 'Sirene'</i>
<i>Philadelphus 'Slavinii'</i> (Gr. Burfordensis)	
<i>Philadelphus 'Snowbelle'</i> (Ottawa,)(Gr. Virginalis) [<i>Ph. 'Manteau d'Hermine'</i> x <i>Ph. 'Virginal'</i>]	
<i>Philadelphus 'Snowdwarf'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus 'Snowgoose'</i> (Gr. Lemoinei) ['Frosty Morn' x 'Bouquet Blanc']	
<i>Philadelphus 'Starbright'</i> (Gr. Lemoinei) [<i>P. delavayi</i> subsp. <i>melanocalyx</i> x <i>P. lewisii</i>] [NichollsW. 1990]	
<i>Philadelphus 'Stenopetalus'</i>	
<i>Philadelphus subcanus</i> Koehne 1904	<i>Philadelphus paniculatus</i> Rehder 1930 <i>Philadelphus sericanthus</i> var. <i>rehderianus</i> Koehne 1911 <i>Philadelphus subcanus</i> var. <i>subcanus</i> <i>Philadelphus subcanus</i> var. <i>wilsonii</i> (Koehne) Rehder 1920 <i>Philadelphus wilsonii</i> Koehne 1911
<i>Philadelphus subcanus</i> var. <i>magdalенаe</i> (Koehne) S.Y.Hu 1955	<i>Philadelphus magdalенаe</i> Koehne 1904
<i>Philadelphus 'Suprise'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus x purpureomaculatus 'Suprise'</i>
<i>Philadelphus 'Sybille'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus x purpureomaculatus 'Sybille'</i>
<i>Philadelphus 'Sylvia'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus 'Sylviane'</i> (Gr. Puprpureo-maculatus)	<i>Philadelphus x purpureomaculatus 'Sylvanie'</i>
<i>Philadelphus tenuifolius</i> Rupr. et Maxim. 1856	<i>Philadelphus viksnai</i> Zam. <i>Philadelphus koreanus</i> Nakai 1943 <i>Philadelphus koreanus</i> var. <i>robustus</i> (Nakai) W.Lee 1996 <i>Philadelphus robustus</i> Nakai 1943 <i>Philadelphus tenuifolius</i> var. <i>tenuifolius</i>
<i>Philadelphus tetragonus</i> S. M. Hwang 1956	
<i>Philadelphus texensis</i> S.Y.Hu 1956	
<i>Philadelphus texensis</i> var. <i>ernestii</i> (S.Y.Hu) Henrickson 2016	<i>Philadelphus ernestii</i> S.Y.Hu 1956
<i>Philadelphus 'Thelma'</i> (Gr. Lemoinei)	
<i>Philadelphus tomentosus</i> Wall. 1832	<i>Philadelphus coronarius</i> var. <i>tomentosus</i> (Royle)Hook. & Thomson 1857
<i>Philadelphus triflorus</i> Wall. Ex S. Y. Hu 1955	<i>Philadelphus triflorus</i> Wall. 1831
<i>Philadelphus tsianschanensis</i> Wang et Li 1955	
<i>Philadelphus tsianschanensis</i> Wang et Li 1955	
<i>Philadelphus 'Tuomas'</i>	
<i>Philadelphus 'Unique'</i>	
<i>Philadelphus 'Velléda'</i> (Gr. Lemoinei)	<i>Philadelphus 'Velleda'</i> <i>Philadelphus x cymosus 'Velleda'</i>
<i>Philadelphus 'Yelow Cab'</i> (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus 'Wozdusznyj Diesant'</i>	
<i>Philadelphus 'Yellow Hill'</i> (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus 'Yelow Cab'</i> (Gr. Virginalis)	
<i>Philadelphus zhejiangensis</i> S.M.Hwang 1991	
<i>Philadelphus 'Zhemczug'</i> (Gr. Virginalis)	

<i>Philadelphus 'Virginalis'</i> {Lemoine 1909} (Gr. <i>Virginalis</i>) [prawd. <i>P. x lemoinei</i> x <i>P. nivalis</i> 'Plenus']	<i>Philadelphus x virginalis</i> Rehder 1927 <i>Philadelphus x virginalis</i> 'Virginal' <i>Philadelphus lemoinei virginal</i> <i>Philadelphus</i> 'Virginal' <i>Philadelphus virginalis</i> Rehder <i>Jaśminowiec Virginal</i> 'Schneesturm' (panieński) (błędnie) <i>Philadelphus virginal</i> 'Schneesturm' (błędnie)
---	---

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M. H., (1996). Cultivar classification of *Philadelphus* L. (Hydrangeaceae). Acta Botanica Neerlandica, 45: 199-209. doi:[10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x](https://doi.org/10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x)
- Hoffman M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrüssmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Philadelphus***. [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Philadelphus***. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Philadelphus***. [W]: Konieczko Piotr: <http://www.drzewa.com.pl>
- Philadelphus***. [W]: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Philadelphus***. [W]: The Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Philadelphus***. [W]: Tomżyńska Magdalena: <http://www.e-katalogroslin.pl>
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Philadelphus*

- A.P.de Candolle, Prodr.* 3: 205 (1828)
- Acta Bot. Austro Sin.* 7(1): 11 1991.
- Acta Phytotax. Geobot.* 26: 7 (1974)
- Aliso* 4: 92 (1958)
- Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi* 3: 99 1867.
- Autik. Bot.:* 149 (1840)
- Biltmore Bot. Stud.* 1(2): 159–160 1902.
- Bot. Gaz.* 42: 54 (1906)
- Bot. Jahrb. Syst.* 29(3–4): 371 1900.
- Bot. Mag. (Tokyo)* 29: 66 (1915)
- Bot. Tidsskr. III*, 2: 132 1878.
- Bull. Cl. Phys.-Math. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 15: 365 (1857)
- Bull. Torrey Bot. Club* 25(8): 452 1898.
- Bull. Torrey Bot. Club* 29: 225 (1902)
- Contr. Univ. Michigan Herb.* 4: 6 1940.
- Dendrologie* 1: 337 (1869); 181 (1893)
- Edwards's Bot. Reg.* 24(Misc.): 21 (1838)
- Enum. Pl.:* 511 (1809)
- Fam. Pl.* 2: 244 (1763)
- Fl. Guatimal.:* 21 (1840)
- Fl. Japan* 2b: 77 (2001)
- Fl. Sylv. Kor.* 15: 50 (1926)
- Fortegn. Veter.-Landboh. Frilandstr.:* 65 (1871)
- Gartenflora* 16: 73 (1867); 45: 486 (1896)
- Gen. N. Amer. Pl.* 1: 301 (1818)
- Handb. Laubholz.* 3: 343 (1893)
- Hand-List Trees Shrubs 1[Polypet.]:* 225 1894.
- Herb. Gén. Amateur* 4: t. 268 1820.
- Hort. Universel* 2: 19 (1840)
- Horticulture (Boston)* n.s., 1: 340 1923.
- Ill. Fl. Lign. Pl. N.-E. China* 561, pl. 95, f. 175 1955.
- Ill. Handb. Laubholz.* 1: 373 (1905)
- J. Arnold Arbor.* 1: 195 (1920); 5(3): 152–153 1924; 12: 275 1931; 35(4): 324 1954; . 36(1): 61 1955; 37: 28 (1956)
- J. Bot. Res. Inst. Texas* 1: 901 (2007)
- J. Jap. Bot.* 19: 372 (1943)
- J. Wash. Acad. Sci.* 29(11): 480 1939.
- J. Washington Acad. Sci.* 29: 480 (1939)
- Korean J. Pl. Taxon.* 21: 212 (1991)
- Lin. Fl. Koreae:* 453 (1996)
- Linnaea* 13: 418 (1839)
- Lundellia* 9: 35–36 2006.
- Madroño* 7: 44 (1943)
- Man. Cult. Trees:* 275 (1927)
- Man. Fl. Pl. Calif.:* 466 (1925)
- Manual*, ed. 2: 146 (1856)
- Mem. Amer. Acad. Arts, n.s.*, 4: 54 (1849)
- Methodus:* 678 (1794)
- Mitt. Deutsch. Dendrol. Ges.* 13: 83 1904..
- N. Amer. Fl.* 22(2): 171–172 1905.
- N.L.Britton & al. (eds.), N. Amer. Fl.* 22: 166 (1905)
- Nat. Pflanzenfam. ed. 2*, 18a: 193 (1930)
- Numer. List* 3653 1831.
- Paxton's Fl. Gard.* 2: 102 (1851)
- Phytoneuron* 2016-8: 5 (2016)
- Pl. Hartw.* 309–310 1849.
- Pl. Wilson.* 1(1): 4–5 1911.
- Proc. Amer. Acad. Arts* 22: 472 (1887)
- Prodr.* 3: 206 1828.
- Repert. Spec. Nov. Regni Veg.* 10(237–242): 126–127 1911.
- Rev. Hort. (Paris)* 38: 339 (1866); 75: 12 (1903)
- Rev. Hort.* 1870(42–43): 460 1871; *Hort.* 1903: 14 1903.
- Rhodora* 17: 122 (1915)
- Smithsonian Contr. Knowl.* 3(5): 77 (1852)
- Sp. Pl.:* 470 (1753)
- Univ. Calif. Publ. Bot.* 4: 270 1912.
- Wiener Ill. Gart.-Zeitung* 1888: 124 1888.

Pieris D. Don 1834 – *Pieris*, rodzina *Ericaceae* – wrzosowate

Nazwa rodzaju *Pieris* – zarówno polska, jak i łacińska – wywodzi się z greckiej mitologii. Prawdopodobnie była to jedna z dziewięciu córek trackiego króla Pierosa – najpiękniejsza z nich, Pieris, użyła imienia tym pełnym wdzięku krzewom. Według innych, to święta góra Pieros, znajdująca się obecnie w Macedonii, siedziba boginek pieśni i poezji, zainspirowała botaników do nadania takiej nazwy. Rodzaj obejmuje zaledwie 7 gatunków powoli rosnących krzewów o drobnych, dzwonkowatych, białych kwiatach, niekiedy małych drzew, ale także pnączy, np. *Pieris swinhoii*. Mają one liście wielosezonowe, skrętoległe, czasem naprzeciwległe, całobrzegie lub karbowanopilkowane, młode często czerwone lub brązowe. Kwiaty są białe do różowych, 5-krotne, dzbanuszkowate,

zebrane w szczytowe wiechy 5–15 cm długie Owocem jest 5-kłapowa torebka 5–6 mm średnicy Wymagania uprawowe mają równie wysokie jak różaneczniki. W naszym klimacie udają się w uprawie gruntowej niestety tylko te gatunki, które pochodzą z chłodniejszych, górskich lasów Azji Wschodniej, jak *Pieris japonica* – *Pieris* japoński czy *Pieris nana* – *Pieris* niski oraz ze wschodniej części Ameryki Północnej *Pieris floribunda* – *Pieris* kwiecisty. Ten niedoceniany rodzaj został na nowo „odkryty” w Europie około 20 lat temu, kiedy to rozpoczęto intensywną hodowlę pierisa japońskiego. Skupiono się na selekcji odmian bardziej odpornych na mróz, o słabym wzroście i dekoracyjnym ulistnieniu. W tym samym okresie do Europy dotarły pierwsze krzewy o różowych i czerwonych kwiatach uzyskane w USA w latach 60. oraz najodporniejsze odmiany japońskie. „Obecnie liczne odmiany pierisów uprawia się nie dla urody ich kwiatach, a przede wszystkim dla ładnych, zawsze zielonych liści skupionych na szczytach pędów i efektownie zmieniających swe barwy w ciągu sezonu. Młode przyrosty bywają seledynowe, żółte, rudopomarańczowe, różowe, krwistoczerwone lub brązowe, dodatkowo niektóre z nich lśnią, jak polakierowane. Żaden krzew nie dorównuje pod tym względem pierisom. Istnieją też odmiany o liściach biało obrzeżonych – 'Astrid', 'Carnaval', 'Flaming Silver', 'Little Heat', 'Mouvsvila', 'Variegata', 'White Rim' – ale są one bardzo delikatne. Są to prawdziwe zmarzlaki i możemy je polecać do uprawy amatorskiej w najcieplejszych rejonach Polski” (HGN)

Pieris 'Brouwer's Beauty' – *Pieris 'Brouwer's Beauty'*

Jest to zawsze zielony krzew mający około 2–3 m wysokości, po 10 latach uprawy 0,7–1 m, gęsty, o sztywnych, czerwono-brązowych i wyprostowanych pędach. Liście ma wielosezonowe od 3 do 8 cm długości i od 1 do 2 cm szerokości, matowe, podługowato-lancetowate i wzniesione ukośnie ku górze. Pąki kwiatowe zimą są purpurowoczerwone. Kwitnie w maju. Kwiaty są czysto białe z kielichem jasnobrązowym i czerwonymi szypułkami. Kwiatostany mają od 5 do 13 cm długości, są półwzniesione, poziomo wachlarzowato rozpięchłe, efektowne. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1991 roku.

Pieris floribunda (Pursh. et Sims) Benth. et Hook.f. 1876 - *Pieris* amerykański

Pieris floribunda występuje we wschodniej Ameryce Północnej. Jest to zawsze zielony krzew powoli rosnący o d 1 do 2 m wysokości, w ojczyźnie od 2 do 3 m, zwarty, o pędach i liściach gęsto pokrytych za młodu szorstkimi włoskami, rośnie. Liście ma wielosezonowe 3–8 cm długości, skrętoległe, eliptyczne do lancetowatych, z wierzchu matowo zielone, brzegiem orzęsione. Kwitnie w kwietniu i maju. Kwiaty mają około 6 mm długości, są białe z zielonym odcieniem, 5-krotne, beczułkowate, korona

z wypukłymi żebrami. Zebrane są w gęste, okazałe i „szeleszczące” kwiatostany wzniesione do góry od 5 do 12 cm długości. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1992 roku. Wymagania uprawowe ma zbliżone do różaneczników. Jest to bardzo oryginalny i cenny krzew w każdym ogrodzie.

Pieris japonica (Thunb. ex Murray) D. Don ex G. Don 1834 – *Pieris* japoński

Występuje na naturalnych stanowiskach w Japonii na wyspach Hondo i Kiusiu. Jest to zawsze zielony krzew 2–3 m wysokości, w ojczyźnie 3–4 m, gęsto ugałęziony i o pędach nagich. Liście ma wielosezonowe 3–8 cm długości, skórzaste, skupione na szczycie pędu, skrętoległe, zwykle wąsko odwrotnie jajowate, brzegiem karbowane; z wierzchu ciemnozielone i błyszczące, od spodu z czarnymi gruczołkami. Młode pędy są brunatnoczerwone. Kwitnie od marca do maja. Kwiaty mają 8 mm długości, są liczne, śnieżnobiałe, 5-krotne, beczułkowate lub dzbaneczkowate i zebrane w zwisające okazałe wiechy do 12 cm długości. Owocem jest płaskokulista torebka 5–6 mm średnicy. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5a), ale bardziej wrażliwy na mróz od *Pieris floribunda*. Dobrze zimuje

w Polsce Zachodniej. Jest to krzew szczególnie ozdobny wiosną i cenny w każdym ogrodzie. tylko

Pieris japonica

***Pieris japonica* 'Bonifre'** – Pieris japoński 'Bonifre'

***Pieris japonica* 'Cavatine'** – Pieris japoński 'Cavatine'

Zawsze zielony, zwarty, karłowaty krzew, po 10 latach uprawy do 40 cm średnicy. Zachowuje kulisty kształt bez konieczności przycinania. Liście skórzaste, błyszczące, ciemnozielone, od 2,5 cm do 4 cm długości i do 1,5 cm szerokości. Kwiaty małe, pachnące, białe liczne pojawiają się pod koniec wiosny. Zebrane są małych i opadających wiechach. Prawdopodobnie zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b).

***Pieris japonica* 'Gavotte'** – Pieris japoński 'Gavotte'

Krzew po 10 latach uprawy do 0,5 m wys. i 0,7 m szer. Liście wielosezonowe, ciemnozielone do 5 cm dł. i 1,5 szer., matowe, kwitnie obficie w maju. Kwiaty białe. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a).

***Pieris japonica* 'Fuga'** – Pieris japoński 'Fuga'

Odmianę otrzymano i wprowadzono do handlu w szkółkach „Firma C. Esveld, Boskoop”. Jest to zawsze zielony krzew do około 1,3 m wysokości, po 10 latach uprawy 0,5 m szeroki i 0,8 wysoki, szerokokulisty, karłowaty i bardzo gęsty. Liście ma wielosezonowe około 4 cm długie i do 1,5 szerokie, gęsto skupione na końcach pędów i skierowane ukośnie ku górze. Młode pędy są

kontrastowo jasnozielone. Kwitnie w czerwcu i maju. Kwiaty są białe. Kwiatostany ma wzniesione, krótkie. Mrozoodporność niedostatecznie jest u nas poznana, prawdopodobnie zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b).

***Pieris japonica* 'Little Heath'** – Pieris japoński 'Little Heath'

Jest to sport od *Pieris japonica* 'Little Heath Green'. Ten zawsze zielony, karłowaty krzew dorasta do 0,8 m średnicy, po 10 latach uprawy ma od 0,5 do 0,6 m. Jest bardzo gęsty i ma cienkie oraz przewieszające się pędy. Liście ma wielosezonowe do 3,0 cm długości i około 1 cm szerokości. wąsko, mniej więcej około 1 mm, nieregularnie, srebrzystobiało obrzeżone i błyszczące. Młode pędy są długo różowobrazowe, ale często pojawiają się liczne, w całości zielone. Kwitnie w czerwcu i maju. Kwiaty są białe i pojawiają się dość rzadko lub wcale (!). Kwiatostany są nieliczne, krótkie, luźne, z małą liczbą kwiatów i giną wśród młodych przyrostów. Niedostatecznie mrozoodporna do minus 18 °C (USDA 7a).

***Pieris japonica* 'Little Heath Green'** – Pieris japoński 'Little Heath Green'

Jest to zawsze zielony krzew do 0,9 m wysokości, po 10 latach uprawy ma 60 cm, tworzący gęste kopczyki o wiotkich, przewieszających się, brązowozielonych pędach. Liście ma wielosezonowe 2–2,5 cm długie i 1,5 cm szerokie. Są zielone i przebarwiają się zimą na fioletowobrazowo. Młode pędy ma brązowoczerwone i długo utrzymują taką barwę. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty prawdopodobnie są identyczne jak u 'Little Heath', ale u okazów uprawianych przez nas o ponad 10 lat jak dotąd nie wytworzyły się. Dość mrozoodporny do minus 20 °C (USDA 6b).

***Pieris japonica* 'Mountain Fire'** – Pieris japoński 'Mountain Fire'

Jest to zawsze zielony krzew o wzniesionych i gęsto ulistnionych pędach. Liście ok. 8 cm długości, lancetowate i ułożone w okółkach po 6-8. Wczesnowiosenne przyrosty są delikatne, ciemnoczerwone do karminowoczerwonych, później brunatnieją i stają się ciemnozielone i błyszczące z wierzchu i jasnozielone i matowe od spodu. Kwiaty (kwiecień) nieliczne, pojedyncze, dzwonkowate, białe, zebrane na szczytach pedów w wiechowate kwiatostany do 10 cm długości. Dość mrozoodporny do minus 20 °C (USDA 6b).

***Pieris japonica* 'White Cascade'** – Pieris japoński 'White Cascade'

Odmiana amerykańska otrzymana przez R.P. Korbobo w 1961 roku. Jest to zawszezielony krzew do 1,5 m wysokości, po 10 latach uprawy 0,7–0,9 m, silnie rozgałęziony i krępy. Liście ma wielosezonowe, duże do 8 cm długości i 2,5 szerokości, ciemnozielone, błyszczące i gęsto skupione. Młode pędy są krótkie i rudoczerwone do jasnozielonych. Kwitnie w czerwcu i maju. Kwiaty są białe, corocznie bardzo liczne i kwitną nawet przez 5 tygodni. Kwiatostany przewisają i są wyjątkowo długie do 18 cm lub więcej. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b).

Pieris japonica 'Valley Valentine' – Pieris japoński 'Valley Valentine'

Odmiana amerykańska. Jest to zawsze zielony krzew po 10 latach uprawy około 1 m średnicy, gęsty i zwarty. Liście ma ciemnozielone, wielosezonowe od 4,0 do 6,5 cm długości i około 2 cm szerokości. Młode pędy są krótkie, czerwonołososiowe i szybko stają się zielone. Kwitnie czerwcu i maju. Kwiaty początkowo są intensywnie winnoczerwone i błyszczące, potem wyraźnie jaśniej przybierając u podstawy barwę białozieloną. Szypułki i kielich są czerwone. Kwiatostany ma zwisające, duże, około 13 cm średnicy. Niestety na początku kwitnienia „gubią się” wśród ciemnozielonych liści. Mrozoodporność niedostatecznie u nas poznana, prawdopodobnie dostatecznie mrozoodporna do minus 23 °C (USDA 6a).

Tab. 243. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Pieris* – Pieris uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalog.OBU Wr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	Odmiana uprawna	Rok introdukcji	Pochodzenie
009027	<i>Pieris</i>		'Brouwer's Beauty'	91	Esveld
009027	<i>Pieris</i>		'Brouwer's Beauty'	12	Wrocław (O.B.U.Wr)
011612	<i>Pieris</i>		'Forest Flame'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
011612	<i>Pieris</i>		'Forest Flame'	04	Eko-terra
019614	<i>Pieris</i>		'Havila'	07	Holandia - zakupione
018052	<i>Pieris</i>		'Mouwsvila'	08	Belgia - zakupione
018052	<i>Pieris</i>		'Mouwsvila'	08	Belgia - zakupione
002788	<i>Pieris</i>	<i>floribunda</i> (Pursh) Benth. & Hook.f.	"	94	Mykita, J.
020565	<i>Pieris</i>	<i>formosa</i> (Wall.) D. Don var. <i>forrestii</i> (R.L. Harrow) Airy Shaw	"	07	Tharandt
002789	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) D.Don	"	89	Wiśniowski, S.
002789	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) D.Don	"	96	Czekalski, M.
002789	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) D.Don	"	96	Kórnik k/Poznania
009029	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Bisbee'	01	Esveld
009030	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Blush'	94	Esveld
027626	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Bolero'	12	Pudełek, E.
009031	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Boltman's Pink'	03	Esveld
022500	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Bonfire'	12	Majewscy
019615	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Carnaval'	08	Holandia - zakupione
019615	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Carnaval'	12	Tomszak, S.

Index Plantarum Arboretum Wojstawice 2016/2017					
nr katalog. OBU Wr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	Odmiana uprawna	Rok introdukcji	Pochodzenie
009000	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Coleman'	03	Esveld
009001	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Crimson Compact'	03	Litomyśl - szkółka
009001	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Crimson Compact'	94	Esveld
017413	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Crispa'	03	Litomyśl - szkółka
009002	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Cupido'	03	Esveld
009002	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Cupido'	12	Majewscy
009774	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Daisen'	02	Litomyśl - szkółka
009003	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Debutante'	94	Esveld
009003	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Debutante'	12	Majewscy
009004	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Dorothy Wyckhoff'	94	Esveld
009004	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Dorothy Wyckhoff'	06	Litomyśl - szkółka
009379	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Firecrest'	02	Litomyśl - szkółka
009028	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Flaming Silver'	02	Esveld
009028	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Flaming Silver'	12	Majewscy
009005	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Fuga'	94	Esveld
009006	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Gavotte'	91	Esveld
009007	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Geisha'	02	Esveld
009008	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Iseli Scarlet'	94	Litomyśl - szkółka
022502	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Katsura'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009009	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Little Heath'	91	Esveld
009009	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Little Heath'	10	Wrocław (O.B.U.Wr)
009010	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Little Heath Green'	94	Esveld
009776	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Minor'	12	Majewscy
009776	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Minor'	94	Litomyśl - szkółka
007738	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Mountain Fire'	94	Litomyśl - szkółka
007738	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Mountain Fire'	06	Esveld
009012	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Nocturne'	16	Pudełek, E.
009014	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Prelude'	94	Esveld
009777	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Purity'	96	Litomyśl - szkółka
009778	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Pygmaea'	94	Litomyśl - szkółka
010698	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Red Mill'	94	Litomyśl - szkółka
009779	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Rondo'	08	Pudełek, E.
009477	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Rosalinda'	08	Litomyśl - szkółka
009477	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Rosalinda'	96	Esveld
002790	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Ryukyuensis'	00	Dresden
009015	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Sarabande'	91	Esveld
009015	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Sarabande'	12	Pudełek, E.
009780	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Scarlett O'Hara'	02	Litomyśl - szkółka
009780	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Scarlett O'Hara'	14	Pudełek, E.
009780	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Scarlett O'Hara'	02	Litomyśl - szkółka
009781	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Select'	06	Litomyśl - szkółka
009782	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Shojo'	96	Esveld
009782	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Shojo'	94	Litomyśl - szkółka
009016	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Sinfonia'	06	Esveld
009017	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Snowdrift'	91	Esveld
009783	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Splendens'	03	Esveld
009783	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Splendens'	94	Litomyśl - szkółka
009018	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Stoeckmann'	96	Esveld
009378	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Taiwan'	94	Litomyśl - szkółka
009378	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Taiwan'	03	Sęktas, St.
009019	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Tilford'	94	Esveld
009020	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Toccata'	91	Esveld
009020	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Toccata'	06	Litomyśl - szkółka

Index Plantarum Arboretum Wojstawice 2016/2017					
nr katalog.OBU Wr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	Odmiana uprawna	Rok introdukcji	Pochodzenie
009021	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Valley Fire'	91	Esveld
009022	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Valley Rose'	96	Esveld
009022	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Valley Rose'	06	Esveld
009023	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Valley Valentine'	94	Esveld
009023	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Valley Valentine'	12	Tomszak, S.
009784	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Variegata'	07	Litomyśl - szkółka
009024	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Weeping Bride'	94	Esveld
009024	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'Weeping Bride'	96	Wrocław (O.B.U.Wr.)
009025	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'White Cascade'	03	Esveld
009025	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i>	'White Cascade'	94	Litomyśl - szkółka
012126	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) D.Don var. <i>koidzumiana</i> (Ohwi) Masam.	"	02	Steborice
009773	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> var. <i>yakushmanum</i>	'Cavatine'	06	Litomyśl - szkółka
009773	<i>Pieris</i>	<i>japonica</i> var. <i>yakushmanum</i>	'Cavatine'	12	Tomszak, S.

Tab. 244. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Pieris*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Pieris</i> D.Don 1834	<i>Aegialea</i> Klotzsch 1852 <i>Ampelothamnus</i> Small 1913 <i>Arctericia</i> Coville 1901
<i>Pieris</i> 'Astrid' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Astrid'
<i>Pieris</i> 'Balerina' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Balerina'
<i>Pieris</i> 'Balls of Fire' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Balls of Fire'
<i>Pieris</i> 'Bert Chandler' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Bert Chandler'
<i>Pieris</i> 'Bisbee Dwarf' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Bisbee Dwarf'
<i>Pieris</i> 'Bisbee' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Bisbee'
<i>Pieris</i> 'Blush' {Niemcy ? <1967} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Blush'
<i>Pieris</i> 'Bolero' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Bolero'
<i>Pieris</i> 'Boltman's Pink' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Boltman's Pink'
<i>Pieris</i> 'Bonifre' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Bonifre'
<i>Pieris</i> 'Brookside Miniature' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Brookside Miniature'
<i>Pieris</i> 'Brouwer's Beauty' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Brouwer's Beauty'
<i>Pieris</i> 'Carnaval' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Carnaval'
<i>Pieris</i> 'Cavatine' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Cavatine'
<i>Pieris</i> 'Chaconne' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Chaconne'
<i>Pieris</i> 'Christmas Cheer' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Christmas Cheer'
<i>Pieris</i> 'Coleman' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Coleman'
<i>Pieris</i> 'Compact Crimson' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Crimson Compact' <i>Pieris japonica</i> 'Compact Crimson'
<i>Pieris</i> 'Compacta' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Compacta'
<i>Pieris</i> 'Crimson Compact' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Crimson Compact'
<i>Pieris</i> 'Crispa' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> var. <i>taiwanensis</i> 'Crispa' <i>Pieris japonica</i> 'Crispa'
<i>Pieris</i> 'Crystal' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Crystal'
<i>Pieris cubensis</i> (Griseb.) Small 1914	<i>Andromeda cubensis</i> Griseb. 1866
<i>Pieris</i> 'Cupido' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Cupido'
<i>Pieris</i> 'Daisen' Wada 1967 {WadaK.<1967} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Daisen'
<i>Pieris</i> 'Daisy Hill' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Daisy Hill'
<i>Pieris</i> 'Debutante' {Japonia} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Debutante'
<i>Pieris</i> 'Dorothy Wyckoff' {HohmanH.J. <1960} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Dorothy Wyckoff'
<i>Pieris</i> 'Dr. Pratt' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Dr. Pratt'
<i>Pieris</i> 'Elaine' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Elaine'

Pieris 'Epstein' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Epstein'
Pieris 'Firecrest' {?/Waterer, Sons & Crisp ?/1973} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Firecrest'
Pieris 'Flaming Silver' [sport od <i>P.</i> 'Forest Flame'] ((Gr. Japonica)/Formosa)	<i>Pieris japonica</i> 'Flaming Silver', <i>Pieris</i> 'Havila' (błędnie = <i>Pieris</i> 'Mouwsvila')
Pieris 'Flaming Star' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Flaming Star'
Pieris 'Flamingo' {LambertGard. 1961} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Flamingo'
Pieris floribunda (Pursh. et Sims)Benth. et Hook.f. 1876	<i>Andromeda floribunda</i> Pursh 1813 <i>Leucothoe floribunda</i> (Pursh) D.Don 1834 <i>Portuna floribunda</i> (Pursh) Nutt. 1842 <i>Zenobia floribunda</i> (Pursh) DC. 1839
Pieris floribunda 'Elongata'	
Pieris floribunda 'Karenoma'	<i>Pieris</i> 'Karenoma'
Pieris 'Forest Flame' {SunningdaleNur.} (Gr. Japonica/Formosa) [<i>P. formosa</i> 'Wakehurst' x <i>P.</i> <i>japonica</i>]	<i>Pieris</i> 'Flame of the Forest'
Pieris formosa (Wall.)D.Don 1834	<i>Andromeda formosa</i> Wall.1820 <i>Comarostaphylis formosa</i> (Wall.) Lem. 1858 <i>Lyonia formosa</i> (Wall.) Hand.-Mazz. 1936 <i>Pieris bodinieri</i> H.Lév. 1903 <i>Pieris bodinieri</i> Lév. <i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> (L.R.Harrow)AiryShaw 1934 <i>Pieris forrestii</i> L.R.Harrow 1914 <i>Pieris japonica</i> subsp. <i>formosa</i> (Wall.) Kitam. 1972 <i>Pieris formosa</i> var. <i>formosa</i>
Pieris formosa 'Balls of Fire'	<i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> 'Ball of Fire'
Pieris formosa 'Charles Michael'	<i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> 'Charles Michael'
Pieris formosa 'Charles Williams'	
Pieris formosa 'Fota Pink'	<i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> 'Fota Pink'
Pieris formosa 'Henry Price'	
Pieris formosa 'Jermyns'	<i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> 'Jermyns'
Pieris formosa 'Wakehurst'	<i>Pieris formosa</i> var. <i>forrestii</i> 'Wakehurst'
Pieris 'Fuga' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Foga' <i>Pieris japonica</i> 'Fuga'
Pieris 'Gavotte' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Gavotte'
Pieris 'Geisha' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Geisha'
Pieris 'Glenroy Pink Plenty' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Glenroy Pink Plenty'
Pieris 'Goldrim' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Goldrim'
Pieris 'Grayswood' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Grayswood'
Pieris 'Green Pillar' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Green Pillar'
Pieris hieracioides L.	
Pieris 'Hino Crimson' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Hino Crimson'
Pieris 'Iseli Cream' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Iseli Cream'
Pieris 'Iseli Scarlet' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Iseli Scarlet'
Pieris japonica (Thunb. ex Murray)D.Don ex G.Don 1834	<i>Andromeda japonica</i> Thunb. 1784 <i>Lyonia polita</i> (W.W.Sm. & Jeffrey) Chun 1940 <i>Lyonia popowii</i> (Palib.) Chun 1940 <i>Pieris polita</i> W.W.Sm. & Jeffrey 1916 <i>Pieris popowii</i> Palib. 1906
Pieris 'Kakashima'	<i>Pieris japonica</i> 'Kakashima'
Pieris 'Katsura' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Katsura'
Pieris 'Little Amely' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Little Amely'
Pieris 'Little Heath' (Gr. Japonica) [sport od <i>P.</i> 'Little Heath Green']	<i>Pieris japonica</i> 'Little Heath'
Pieris 'Little Heath Green' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Little Heath Green'
Pieris 'Little Heath Variegated' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Little Heath Variegated'
Pieris 'March Magic' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'March Magic'
Pieris 'Menuet' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Menuet'
Pieris 'Minor' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Nana'
Pieris 'Mountain Fire' {Kolumbia Bryt.<1976} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Mountain Fire'
Pieris 'Mousehole' (Gr. Japonica)	<i>Pieris</i> 'Mousehole'
Pieris 'Mouwsvila' (Gr. Japonica)	<i>Pieris</i> 'Hauvila' <i>Pieris japonica</i> 'Havila'

Pieris 'Nana' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Nana'
Pieris nana Makino 1894	<i>Andromeda nana</i> Maxim. 1872 <i>Arctericia nana</i> (Maxim.) Makino 1906 <i>Arctericia nana</i> (Maxim.) Makino 1894 <i>Arctericia nana</i> subsp. <i>oxycoccoides</i> (A.Gray) A.P.Khokhr. 1991 <i>Arctericia oxycoccoides</i> (A.Gray) Coville 1901 <i>Cassiope oxycoccoides</i> A.Gray 1886 <i>Lyonia nana</i> Makino 1906
Pieris 'Nana Variegata' (Gr. Japonica)	
Pieris 'Nelly Rose' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Nelly Rose'
Pieris 'Nocturne' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Nocturne'
Pieris 'Pavane' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Pavane'
Pieris phillyreifolia (Hook.)DC. 1839	<i>Ampelothamnus phillyreifolius</i> (Hook.) Small 1913 <i>Andromeda phillyreifolia</i> Hook. 1837
Pieris 'Pink'	
Pieris 'Pink Delight' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Pink Delight'
Pieris 'Prelude' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Prelude'
Pieris 'Presto' Wada 1967 {Japonia} (Gr. Japonica)	<i>Pieris yakusimana</i> <i>Pieris japonica</i> 'Presto'
Pieris 'Purity' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Purity'
Pieris 'Pygmaea' {Japonia 1873} (Gr. Japonica)	<i>Andromeda japonica pygmaea</i> Maxim., <i>Pieris japonica</i> f. <i>pygmaea</i> (Maxim.) Yatabe, <i>Pieris japonica</i> 'Nana Compacta' Hesse <i>Pieris japonica</i> 'Pygmaea'
Pieris 'Red Forty' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Red Forty'
Pieris 'Red Head' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Red Head'
Pieris 'Red Mill' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Zebris' <i>Pieris japonica</i> 'Red Mill'
Pieris 'Red Volcano' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Red Volcano'
Pieris 'Rikuense' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Rikuense'
Pieris 'Robin's Wood' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Robin's Wood'
Pieris 'Rondo' (Gr. Japonica)	<i>Pieris yakushmanum</i> 'Rondo' <i>Pieris japonica</i> 'Rondo'
Pieris 'Rosalinda' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Rosalinda'
Pieris 'Rosea' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Rosea'
Pieris 'Rowallane' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Rowallane'
Pieris 'Ryukuensis' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Rikuense', <i>Pieris japonica</i> 'Rikuensis', <i>Pieris ryukuensis</i> non hort. <i>Pieris japonica</i> 'Ryukuensis'
Pieris 'Sarabande' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Sarabande'
Pieris 'Scarlett o'Hara' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Scarlett o'Hara'
Pieris 'Scherzo' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Scherzo'
Pieris 'Seattle' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Grandiflora' <i>Pieris japonica</i> 'Seattle'
Pieris 'Select' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Select'
Pieris 'Shojo' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Shojo'
Pieris 'Sinfonia' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Sinfonia'
Pieris 'Snowdrift' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Snow Drift' <i>Pieris japonica</i> 'Snowdrift'
Pieris 'Splendens' {HachmannJ.} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Splendens'
Pieris 'Spring Candy' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Spring Candy'
Pieris 'Spring Snow' (Gr. Japonica)/Floribunda	<i>Pieris japonica</i> 'Dubas' <i>Pieris japonica</i> 'Spring Snow' <i>Pieris floribunda</i> 'Spring Snow'
Pieris 'Stöckmann' {Stöckmann} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Stoeckmann' <i>Pieris japonica</i> 'Stöckmann'
Pieris swinhoei Hemsl. 1889	<i>Lyonia swinhoei</i> (Hemsl.) Hand.-Mazz. 1937
Pieris 'Taiwan' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> var. <i>taiwanensis</i> (Hayata) Kitam <i>Pieris taiwanensis</i> Hayata <i>Pieris japonica</i> 'Taiwanensis' <i>Pieris japonica</i> 'Taiwan'
Pieris 'Temple Bells' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Temple Bells'
Pieris 'Tickled Pink' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Tickled Pink'

Pieris 'Ticknor'	
Pieris 'Tilford' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Tilford'
Pieris 'Toccata' {FirmaEsveld} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Toccata'
Pieris 'Umberto' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Umberto'
Pieris 'Valentine's Day' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Valentine's Day'
Pieris 'Valley Fire' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Valley Fire'
Pieris 'Valley Rose' {TicknorR.L.} (Gr. Japonica) ['Flamingo' x ? odmiana o kwiatach czerwonych]	<i>Pieris japonica</i> 'Valley Rose'
Pieris 'Valley Valentine' {USA} (Gr. Japonica)	
Pieris 'Variegata' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Variegata'
Pieris 'Wada's Pink' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Wada's Pink'
Pieris 'Weeping Bride' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Weeping Bride' <i>Pieris japonica</i> 'Weeping Bride'
Pieris 'Weeping Groom' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Weeping Groom'
Pieris 'White Caps' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'White Cap'
Pieris 'White Cascade' {KorboboR.P. 1961} (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'White Cascade'
Pieris 'White King' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'White King'
Pieris 'White Pearl' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'White Pearl'
Pieris 'White Rim' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'Variegata' <i>Pieris japonica</i> 'White Rim'
Pieris 'William Buchanan' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> 'William Buchanan'
Pieris 'Yakusimensis' (Gr. Japonica)	<i>Pieris japonica</i> var. <i>yakushimensis</i>

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M. H., (1996). Cultivar classification of *Philadelphus* L. (Hydrangeaceae). Acta Botanica Neerlandica, 45: 199-209. doi:[10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x](https://doi.org/10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x)
- Hoffman M.H.A., (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Pieris**. [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Pieris**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Pieris**. [W]: Konieczko Piotr: <http://www.drzewa.com.pl>
- Pieris**. [W]: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Pieris**. [W]: The Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Pieris**. [W]: Tomżyńska Magdalena: <http://www.e-katalogroslin.pl>
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Pieris*

- Acta Phytotax. Geobot.* 25: 37 (1972)
- Asiat. Res.* 13: 395 (1820)
- Beih. Bot. Centralbl.* 56B: 450 (1937)
- Bot. Mag. (Tokyo)* 8: 213 (1894); 20: 85 (1906)
- Bot. Mag.* 157: ,
- Bot. Mag.* 38: t. 1566 (1813); pl. 9371 1934.
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg, sér. 3,* 18: 47 (1872)
- Bull. Acad. Int. Géogr. Bot.* 12: 253 (1903)
- Bull. Herb. Boissier, sér. 2,* 6: 20 (1906)
- Cat. Pl. Cub.*: 51 (1866)
- Edinburgh New Philos. J.* 17: 159 (1834)
- Gen. Hist.* 3: 832 (1834)
- Gen. Pl.* 2: 588 (1876)
- Hooker's Icon. Pl.* 2: t. 122 1837.
- Ill. Hort.* 5: t. 162 (1858)
- J. Linn. Soc., Bot.* 26: 17 (1889)
- J.A.Murray, Syst. Veg. ed. 14:* 407 (1784)
- N.L.Britton & al. (eds.), N. Amer. Fl.* 29: 63 (1914)
- Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh* 8(38): 196–197 1914.
- Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh* 9: 117 (1916)
- Proc. Amer. Acad. Arts* 20: 300 (1885)
- Proc. Wash. Acad. Sci.* 3: 573 (1901)
- Prodr.* 7: 598 (1839)
- Shrubs Florida* 96 1913.
- Sosud. Rast. Sovet. Dal'nego Vostoka* 5: 144 (1991)
- Sunyatsenia* 4: 253 (1940)
- Symb. Sin.* 7: 790 (1936)
- Trans. Amer. Philos. Soc., n.s.,* 8: 268 (1842)
- W.G.Walpers, Ann. Bot. Syst.* 2: 1113 (1852)

Citrus L. 1763 - Poncyria rodzina Rutaceae – Rutowate

Do rodzaju należy 31 gatunków i 2 mieszańce międzygatunkowe oraz liczne odmiany uprawne o olbrzymim znaczeniu gospodarczym. Jedynym gatunkiem z tego rodzaju, możliwym do uprawy u nas w gruncie jest *Citrus trifoliata* - Poncyria trójlistkowa, do niedawna klasyfikowana w rodzaju *Poncirus*.

Citrus trifoliata L., 1763 - Poncyria trójlistkowa (Pomarańczka trójlistkowa)

Występuje w naturze w Chinach. Jest to małe drzewko lub krzew dorastające na ogół do 3 m wysokości, czasem wyższy, w naturze do 7 m, luźno ugałęziony o pędach ciemnozielonych z licznymi, do 2 cm, cierniami. Liście ma sezonowe, złożone z 3 owalnych lub eliptycznych listków o długości do 6 cm, brzegiem karbowanych, nieco skórzaste, jesienią żółte. Kwitnie przed listnieniem w kwietniu i maju, czasem we wrześniu. Kwiaty 5-krotne, białe z żółtymi pręcikami. Owocem jest duża, do 4-7 cm średnicy, intensywnie żółta, jagoda z silnie omszoną skórką, przyjemnie pachnąca, jadalna, ale nie smaczna. Zadawalająco mrozoodporna, do minus 23°C (USDA 5b)). Młode przyrosty, słabo zdrewniałe, przemarzają, ale roślina dobrze regeneruje. W Arboretum Wojślawice w uprawie od 2014 roku. Lubi miejsce, zaciszne, słoneczne i osłonięte od wiatru. W ogrodnictwie jest używana jako podkładka do szczepienia innych cytrusów i uzyskiwania mrozoodpornych mieszańców cytranga i cytrangkwiat.

Tab. 245. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Citrus* – Poncyria uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
006398	<i>Citrus</i> (<i>Poncirus</i>)	<i>trifoliata</i> L. (<i>trifoliata</i> (L.) Raf. }	"	14	Konieczko, P.

Tab. 246. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Poncirus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna (tylko dla rodzaju i <i>P. trifoliata</i>)
<i>Citrus</i> L. 1753	<i>Poncirus</i> Raf. 1838 <i>Aurantium</i> Mill. 1754 <i>Citream</i> Mill. 1754 x <i>Citrofortunella</i> J.W.Ingram & H.E.Moore 1975 x <i>Citroncirus</i> J.W.Ingram & H.E.Moore 1975 <i>Citrophorum</i> Neck. 1790 <i>Eremocitrus</i> Swingle 1914 <i>Fortunella</i> Swingle 1914 <i>Feroniella</i> Swingle 1913 <i>Limon</i> Mill. 1754 <i>MicroCitrus</i> Swingle 1915 <i>Oxanthera</i> Montrouz. 1860 <i>Poncirus</i> Raf. 1838 <i>Pseudaegle</i> Miq. 1865 <i>Sarcodactylis</i> C.F.Gaertn. 1805
<i>Citrus</i> x <i>polytrifolia</i> Govaerts 1999	
<i>Citrus</i> x <i>aurantium</i> L. 1753	
<i>Citrus assamensis</i> R.M.Dutta & Bhattacharya 1951	
<i>Citrus aurantiaca</i> Swingle	
<i>Citrus aurantiifolia</i> (Christm.) Swingle 1913	
<i>Citrus australasica</i> F.Muell. 1858	
<i>Citrus australis</i> (A.Cunn. ex Mudie) Planch. 1858	
<i>Citrus cavaleriei</i> H.Lév. ex Cavalerie 1911	
<i>Citrus garrawayi</i> F.M.Bailey 1900	
<i>Citrus glauca</i> (Lindl.) Burkill 1932	
<i>Citrus gracilis</i> Mabb. 1998	
<i>Citrus halimii</i> B.C.Stone 1973	
<i>Citrus hystrix</i> DC. 1813	
<i>Citrus indica</i> Yu.Tanaka 1929	
<i>Citrus inodora</i> F.M.Bailey 1889	
<i>Citrus japonica</i> Thunb. 1780	
<i>Citrus junos</i> Siebold ex Tanaka 1922	
<i>Citrus khasya</i> Markovitch 1930	
<i>Citrus latipes</i> (Swingle) Yu.Tanaka 1929	
<i>Citrus limon</i> (L.) Osbeck 1765	
<i>Citrus lucida</i> (Scheff.) Mabb. 2010	
<i>Citrus maxima</i> (Burm.) Merr. 1917	
<i>Citrus medica</i> L. 1753	
<i>Citrus mitis</i> Blanco 1837	
<i>Citrus nobilis</i> Lour. 1790	
<i>Citrus paradisi</i> Macfad. 1830	
<i>Citrus polyandra</i> Yu.Tanaka 1928	
<i>Citrus reticulata</i> Blanco 1837	
<i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck 1765	
<i>Citrus swinglei</i> Burkill ex Harms 1931	
<i>Citrus trifoliata</i> 'Flying Dragon'	<i>Poncirus trifoliata</i> 'Flying Dragon'

<i>Citrus trifoliata</i> L. 1763	<i>Aegle sepiaria</i> DC. 1824 <i>Bifacus trifoliata</i> (L.) Kuntze 1891 <i>Citrus trifolia</i> Thunb. 1784 <i>Citrus trifoliata</i> var. <i>monstrosa</i> T. Itô 1909 <i>Citrus triptera</i> Desf. 1829 <i>Poncirus trifoliata</i> (L.) Raf. 1838 <i>Poncirus trifoliata</i> var. <i>monstrosa</i> (T. Itô) Swingle <i>Pseudoaegle sepiaria</i> (DC.) Miq. <i>Pseudoaegle trifoliata</i> Makino
<i>Citrus warburgina</i> F.M.Bailey 1901	
<i>Citrus wintersii</i> Mabb. 1998	

Bibliografia

- Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hatch Laurence C., (2016). OROC Open Registration of Cultivars. International Register of Ornamental Plants Cultivars. [Dostęp: 2018.11.15]
- Hoffman M. H., (1996). Cultivar classification of *Philadelphus* L. (Hydrangeaceae). Acta Botanica Neerlandica, 45: 199-209. doi:[10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x](https://doi.org/10.1111/j.1438-8677.1996.tb00509.x)
- Hoffman M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Poncirus.** [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Poncirus.** [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Poncirus.** [W]: Konieczko Piotr: <http://www.drzewa.com.pl>
- Poncirus.** [W]: Plants of the World online. [Dostęp: 2018.11.15]
- Poncirus.** [W]: The Plant List. version 1.1 [Dostęp: 2018.09.12]
- Poncirus.** [W]: Tomżyńska Magdalena: <http://www.e-katalogroslin.pl>
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Citrus*

- Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi* 2: 83 (1865)
- Baileya* 19: 169 (1975)
- Biotropica* 5: 106 1973.
- Blumea* 55: 73 2010.
- Bot. Misc.* 1: 304 1830.
- Bull. Acad. Int. Géogr. Bot.* 21: 211 1911.
- Bull. Soc. Bot. France* 59: 774 (1912 publ. 1913)
- Cat. Pl. Horti Monsp.* 97 1813.
- Elem. Bot.* 2: 401 (1790)
- Encycl. Jap.* 2: 1056 1909.
- Fl. Cochinch.* 2: 466 1790.
- Fl. Filip.* 610 1837.
- Fl. Jap.* 294 1784.
- Fragm.* 1: 26 1858.
- Gard. Bull. Straits Settlement.* 5(Index): 3 1932.
- Gard. Dict. Abr.* ed. 4: s.p. (1754)
- Hort. Donat.* 18 1858.
- Indian J. Hort.* 8(3): 3 1951.
- Interpr. Herb. Amboin.* 296 1917.
- J. Agric. Res.* 2: 86 (1914)
- J. Heredity* 13: 243 1922.
- J. Wash. Acad. Sci.* 3(18): 465 1913.
- J. Washington Acad. Sci.* 5: 167 (1915)
- Mém. Acad. Imp. Sci. Lyon, Sect. Sci., sér. 2, 10: 186 (1860)*
- Nat. Pflanzenfam.* ed. 2 19c: 459 1931.
- Nova Acta Regiae Soc. Sci. Upsal.* 3: 208 1780.
- Prodr.* 1: 538 1824.
- Queensland Agric. J.* 15: 491 1900.
- Reise Ostindien* 250 1765.
- Rep. New Pl.* 1: 1889.
- Revis. Gen. Pl.* 1: 99 1891.
- Sp. Pl.* 783 1753.
- Sp. Pl. ed. 2* 1101 1763.
- Stud. Citrol.* 2: 158, 164 1928. 2: 155 1929.
- Suppl. Carp.*: 39 (1805)
- Sylva Tellur.* 143 1838.
- Tabl. École Bot.* ed. 3: 406 1829.
- Telopea* 7: 340 1998.
- Trudy Prikl. Bot.* 24(4): 434, 439 1930.
- World Checklist Seed Pl.* 3(1): 15 1999.

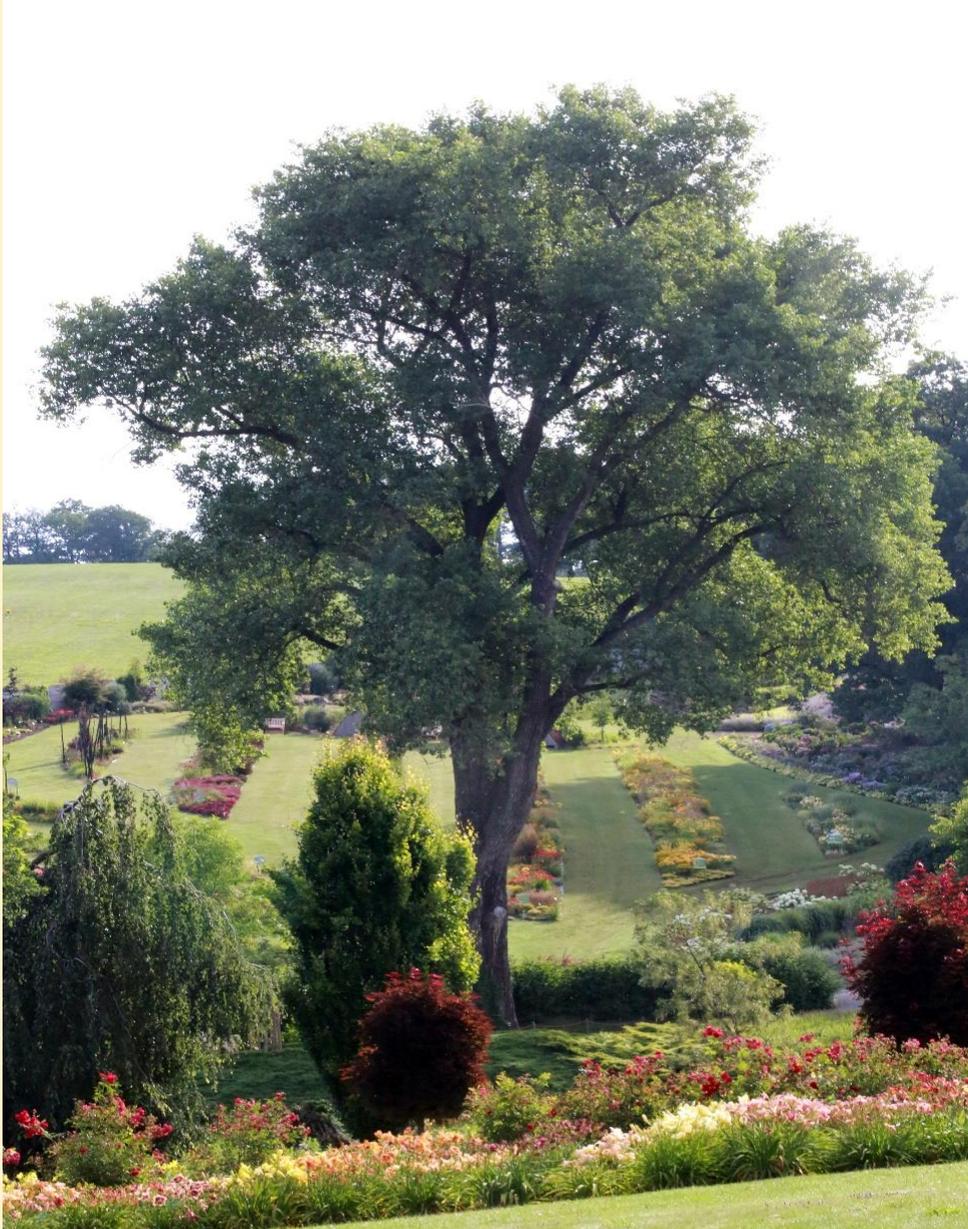

Gargoylesaurus parkipnourum, Krasiejów

Populus L. 1753 – Topola, rodzina Salicaceae – Wierzbowate

Nazw rodzajowych *Populus* jest 582 z czego 116 to nazwy akceptowane przez The Plant List (2021.05.07, a wśród nich 73 to gatunki, 4 podgatunki, 11 odmian botanicznych i 26 mieszańców międzygatunkowych występujących w Europie, Azji i w Ameryce Północnej. Wraz z rozwojem badań liczby te zmieniają się. Typowym przedstawicielem rodzaju jest nasza rodzima *Populus nigra* L. – Topola czarna. Oprócz niej na naturalnych stanowiska w Polsce rośnie *Populus alba* L. – Topola biała i *Populus tremula* L. – Topola drżąca. Liście mają sezonowe, skrętoległe, pojedyncze, niekiedy klapowane, często ząbkowane, bardzo zmienne, różne na długopedach i krótkopedach. Są roślinami dwupiennymi. Kwiaty zebrane są zwisające kotki. Wszystkie topole są to drzewa bardzo szybkorosnące, krótkowieczne, łatwo krzyżujące się ze sobą, światłożądne i alergiczne. Gałęzie są krucho.

Drzewa są uwielbiane przez *Viscum album* L. – Jemiołę pospolitą. Ze względu na podatność na jemiołę ich sadzenie w miastach winno być zakazane prawem. Drewno jest niskokaloryczne, miękkie i nie przedstawia wysokiej wartości. Topole są wykorzystywane w przemyśle celulozowym. Drewno topoli pociętej „na świeżo” i niczym nie konserwowane jest odporne na warunki klimatyczne. Płot zrobiony z takich desek może stać na dworze do 30 lat. Drewno wysuszone jest twarde. Odporność na niskie temperatury jest różna. Doskonale znoszą zanieczyszczenie powietrza skażeniami przemysłowymi i miejskimi.

Populus nigra L.1753 – Topola czarna (sokora, sokorzyna, jasiokor, topola nadwiślańska)

Występuje na terenie środkowej, zachodniej i południowej Europy, środkowej Azji, zachodniej Syberii i północnej Afryki. W Polsce występuje w aluwiach rzecznych, na stanowiskach zalewowych i w lasach łęgowych, na całym obszarze, z wyjątkiem Pomorza Zachodniego i północno-wschodnich rejonów, gdyż przez Polskę przebiega północna granica jej zasięgu. Jest to drzewo do 30 (40) m wysokości i ponad 2 m pierśnicy, z szeroką, kopulastą lub stożkową koroną. Liście długopędowe, tzw. późne, są duże i są trójkątne, krótkopędowe zaś są krótsze i bardziej romboidalne. Jest rośliną dwupienną. Kwitnie w marcu i kwietniu. Kotki męskie są grube, walcowate, i zwisające o purpurowych pylnikach. Kotki żeńskie są smuklejsze i mają żółte znamiona. Różne części rośliny: kora, liście, i głównie pączki zawierają salicylany (pochodne benzylu) i pochodne alkoholu salicylowego. Liście zawierają także glikozydy fenolowe, flawonoidy, olejki eteryczne, żywice, woski, garbniki i sole mineralne. Mają właściwości przeciwgorączkowe, napotne, przeciwbólowe, ściągające, przyspieszające gojenie ran, moczopędne, antyseptyczne i przeciwgrzybicze. W weterynarii stosuje się odwar z pąków przy dychawicy oskrzelowej, nieżytach dróg oddechowych, zatruciach pokarmowych, przeziębieniach i chorobach gorączkowych. Drobnoposiekane liście dodaje się do karmy przy chorobach nerek, pęcherza i dróg moczowych, schorzeniach reumatycznych, przeziębieniu i dychawicy oskrzelowej. Topole są bardzo ważnymi drzewami przy ekultywacji terenów zdegradowanych, szczególnie tam, gdzie potrzebny jest szybki przyrost biomasy. Drewno jest o jasnobrązowej twardzieli, bez płam rdzeniowych, bardzo miękkie, lekkie, niskokaloryczne i niezbyt cenione w stolarstwie, ale o dużym znaczeniu dla przemysłu papierniczego. Doskonale nadaje się na rustykalne płyty, pod warunkiem, że łaty i sztachety będą zrobione ze świeżo ściętej topoli (nie suszonej) i mocowane „na świeżo” przy pomocy nie rdzewiejących gwoździ i śrub. Takiego ogrodzenia nie wolno niczym konserwować. W stanie „surowym” wytrzyma nawet 30. lat. Topola jest najczęściej atakowanym drzewem przez *Viscum album* L. – Jemiołę pospolitą. Z tego powodu nie powinna być sadzona w miastach. Na topoli czarnej żerują liczne owady np. *Laothoe populi* L. – Nastroz topolowiec, *Paranthrene tabaniformis* Rott. – Przeziernik topolowiec, *Saperda carcharias* L. – Rzemlik topolowiec, *Melasoma populi* L. – Rynnica topolowa i inne. Owady zasiedlające topole są często szkodnikami upraw rolniczych i sadowniczych.

Populus x wilsocarpa Bartkowiak & Bugała 1978 - Topola mieszańcowa

Jest to mieszaniec *Populus wilsonii* x *Populus lasiocarpa* (Topola Wilsona x Topola wielkolistna) otrzymany w 1956 roku przez S. Bartkowiaka w Arboretum Kórnickim, opisany i nazwany wspólnie z prof. W. Bugałą w 1978 roku. Rośnie szybko i dorasta do 4-6 m wysokości. Drzewo nie przypomina w niczym innych topoli (!). Ma grube, sztywne gałęzie i sezonowe, bardzo duże, rzadko rozmieszczone liście wzdłuż pędu i gęściej na końcu. Osobniki żeńskie owocują obficie co drugi rok wysypując olbrzymie ilości białego puchu. Z tego powodu w zieleni możemy wykorzystać tylko klony męskie. Dostatecznie mrozoodporna, do minus 23°C (USDA 6a). W ostre zimy może przemarzać. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2002 roku. Jest to jedno z piękniejszych drzew liściastych o dużych możliwościach stosowania.

Tab. 247. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych z rodzaju *Populus* – Topola roślin uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności biologicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawiec.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/1017					
nr katalog. OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunku i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
014298	<i>Populus</i>	x <i>canadensis</i>	'Serotina Aurea'	08	Szmit, Ciechanów
027836	<i>Populus</i>	<i>deltoides</i>	'Purple Tower'	12	Wróblewscy
014300	<i>Populus</i>	<i>nigra</i> L.	"		Wojsławice -Arboret.
003942	<i>Populus</i>	<i>tremula</i> L.	"		Wojsławice -Arboret.
014972	<i>Populus</i>	x <i>wilsocarpa</i> Bartkowiak et Bugała	"	02	Marczyński, S.
013862	<i>Populus</i>	<i>wilsonii</i> C.K.Schneid.	"	02	Sęktas, St.

Tab. 248. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Populus*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana i oczekujące na akceptację	Nazwa historyczna
<i>Populus</i> L. 1753	<i>Aigiros</i> Raf. 1838 <i>Balsamiflua</i> Griff. 1854 <i>Leuce</i> Opiz 1852 <i>Monilistus</i> Raf. 1838 <i>Octima</i> Raf. 1838 <i>Tacamahaca</i> Mill. 1758 <i>Tremula</i> Dumort. 1826 <i>Tsavo</i> Jarm. 1949 <i>Turanga</i> (Bunge) Kimura 1938
<i>Populus</i> x <i>acuminata</i> Rydb. 1893 [<i>P. angustifolia</i> x <i>P. deltoides</i>]	
<i>Populus</i> x <i>berolinensis</i> (K.Koch)Dippel 1865 [<i>P. laurifolia</i> x <i>P. nigra</i> 'Italica']	<i>Populus certinensis</i> <i>Populus</i> x <i>berolinensis</i> K.Koch 1865 <i>Populus</i> x <i>petrowskiana</i> (Regel)C.K.Schneid.
<i>Populus</i> x <i>berolinensis</i> 'Berlin'	
<i>Populus</i> x <i>berolinensis</i> 'Frye'	
<i>Populus</i> x <i>berolinensis</i> 'Rumsford'	
<i>Populus</i> x <i>brayshawii</i> B.Boivin 1966	
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> '302-San giacomo'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'PI62-001'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Adda'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> '83-027'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Adige'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'I-3R' <i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'PI76-002' <i>Populus</i> x <i>canadensis</i> '3-R' <i>Populus</i> x <i>canadensis</i> '3-R-24'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Agathe F'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'OP-223' <i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'NL-2136'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Agora'	
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Akbar'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'R4/14/8 T.P. N°29-1987 (WSL-27)'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Aleramo'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> '83 141 020
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Allestein'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'DN1' (Ontario) <i>Populus</i> x <i>canadensis</i> PE78-030'
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Amigoni'	
<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'Aprolevelu'	<i>Populus</i> x <i>canadensis</i> 'TPC-3'

<i>Populus × canadensis</i> 'Arges'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Argyle'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Arno'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Atichiero'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Aurea'	<i>Populus × euramericana</i> 'Aurea'
<i>Populus × canadensis</i> 'Bachelieri'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Baden'	<i>Populus × canadensis</i> 'DN2'
<i>Populus × canadensis</i> 'Balestra'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Barabits Gold'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Batard de Hauterive'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Bazzani'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Beaupré'	<i>Populus × canadensis</i> 'UNAL 8' <i>Populus × canadensis</i> 'S.910-2'
<i>Populus × canadensis</i> 'Blanc de Poitou 225'	<i>Populus × euramericana</i> 'Blanc de Poitou 225'
<i>Populus × canadensis</i> 'Boccalari'	<i>Populus × canadensis</i> 'I-CB2'
<i>Populus × canadensis</i> 'Bochold-3 3'	<i>Populus × canadensis</i> 'PE71-060'
<i>Populus × canadensis</i> 'Brabantica'	<i>Populus × euramericana</i> 'Brabantica'
<i>Populus × canadensis</i> 'Brabantica'	<i>Populus × canadensis</i> 'NL-2069'
<i>Populus × canadensis</i> 'Branagesi'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Brenta'	<i>Populus × canadensis</i> 'ITA 101'
<i>Populus × canadensis</i> 'Bueching'	<i>Populus × canadensis</i> 'Baden 408' <i>Populus × canadensis</i> 'PE78-032'
<i>Populus × canadensis</i> 'Buonconsiglio'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Campeador'	<i>Populus × canadensis</i> 'PE-60-003'
<i>Populus × canadensis</i> 'Canaletto'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Cappa Bigliona'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Carlevaris'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Carneo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Carrièrana'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Chopa de Granada'	<i>Populus × canadensis</i> '24-C-88'
<i>Populus × canadensis</i> 'Cima'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Clava'	<i>Populus × canadensis</i> '45-C-88' <i>Populus × canadensis</i> 'T-68/2'
<i>Populus × canadensis</i> 'Conti 12'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Coster'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Crow's Nest'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Diva'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Diva'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Dolomiten'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Dorskamp'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Droemling'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Eckhof'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Eckhof'	<i>Populus × euramericana</i> 'Eckhof'
<i>Populus × canadensis</i> 'Eco'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Ellert'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Ellert'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Enniger'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Eucalyptus'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Eugenei'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Eugenei'	<i>Populus eugenei</i> hort. (Simon-Louis)
<i>Populus × canadensis</i> 'Flachslanden'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Flevo'	<i>Populus × canadensis</i> 'NL-923' <i>Populus × canadensis</i> 'PE62-024'
<i>Populus × canadensis</i> 'Flevo'	<i>Populus × euramericana</i> 'Flevo'
<i>Populus × canadensis</i> 'Florence Biondi'	

<i>Populus × canadensis</i> 'Florence Blondi'	<i>Populus × canadensis</i> 'OP-226' <i>Populus × canadensis</i> 'NL-2135' <i>Populus × canadensis</i> '44-C-88' <i>Populus × canadensis</i> 'T-78/16'
<i>Populus × canadensis</i> 'Fogolino'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Forndorf'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Gattoni'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Gaver'	<i>Populus × canadensis</i> 'UNAL' <i>Populus × canadensis</i> 'S.688-22'
<i>Populus × canadensis</i> 'Gaver'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Gelrica'	<i>Populus × euramericana</i> 'Gelrica' <i>Populus gelrica</i> (Houtz.)Houtz.
<i>Populus × canadensis</i> 'Ghoy'	<i>Populus × canadensis</i> 'UNAL 2' <i>Populus × canadensis</i> 'S.682-90' <i>Populus × canadensis</i> '39-C-88' <i>Populus × canadensis</i> 'PE71-065' <i>Populus × canadensis</i> 'S.9-2/90'
<i>Populus × canadensis</i> 'Ghoy'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Gibecq'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Giberq'	<i>Populus × canadensis</i> 'UNAL 4' <i>Populus × canadensis</i> 'S.688-30' <i>Populus × canadensis</i> 'S.71-3/30' <i>Populus × canadensis</i> 'PE71-062'
<i>Populus × canadensis</i> 'Gigas'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Grafhorst'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Grafhorster Pappel'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Grandis'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Grandis'	<i>Populus × euramericana</i> 'Grandis'
<i>Populus × canadensis</i> 'Guardi'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Guariento'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Haaren'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Hansen'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Harff'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Harff'	<i>Populus × euramericana</i> 'Harff'
<i>Populus × canadensis</i> 'Hees'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Heidemij'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Heidemij'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Henryana'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Hess'	<i>Populus × canadensis</i> 'NL-3512' <i>Populus × canadensis</i> 'Hees 3512'
<i>Populus × canadensis</i> 'I 214'	<i>Populus × euramericana</i> 'I-214' <i>Populus × canadensis</i> 'I-214'
<i>Populus × canadensis</i> 'I 273'	<i>Populus × euramericana</i> 'I-273' <i>Populus × canadensis</i> 'I-273'
<i>Populus × canadensis</i> 'I 45.51'	<i>Populus × euramericana</i> 'I-455' <i>Populus × canadensis</i> 'I-45.51'
<i>Populus × canadensis</i> 'I-488'	<i>Populus × euramericana</i> 'I-488'
<i>Populus × canadensis</i> 'Imola'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Imola'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Isières'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Jacometti 42a'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Jacometti 78 A'	<i>Populus × euramericana</i> 'Jacometti 78 A'
<i>Populus × canadensis</i> 'Jacometti 78b'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Jacometti-15a'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Karabukak'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Kelaos'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Koltay'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Kopecky'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Koster'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Lambro'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Lampertheim'	

<i>Populus × canadensis</i> 'Leipzig'	<i>Populus × euramericana</i> 'Leipzig'
<i>Populus × canadensis</i> 'Leons'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Limbricht'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Lingefeld'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Longhi'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Löns'	<i>Populus × euramericana</i> 'Löns'
<i>Populus × canadensis</i> 'Luisa Avanzo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Mantawatu Gold'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Mantegna'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Marilandica'	<i>Populus × euramericana</i> 'Marilandica' <i>Populus marilandica</i> Bosc ex Poir.
<i>Populus × canadensis</i> 'Megeleuce'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Mella'	
<i>Populus × canadensis</i> Moench 1785 [<i>P. deltoids</i> × <i>P. nigra</i>]	<i>Populus × euramericana</i> (Dode)Guinier <i>Populus bachelieri</i> Solem. nn <i>Populus × canadensis</i> var. <i>marilandica</i> (Bosc ex Poir.) Rehder 1923 <i>Populus × canadensis</i> var. <i>regenerata</i> (A.Henry) Rehder 1923 <i>Populus × canadensis</i> var. <i>serotina</i> (Hartig) Rehder 1923 <i>Populus × euramericana</i> (Dode) Guinier 1957 <i>Populus euramericana</i> Guinier 1957 <i>Populus gelrica</i> (Houtz.) Houtz. 1937 <i>Populus marilandica</i> (Bosc ex Poir.) Rehder 1816 <i>Populus regenerata</i> A.Henry nn <i>Populus × robusta</i> C.K.Schneid. 1904 <i>Populus serotina</i> Hartig 1851
<i>Populus × canadensis</i> 'Moletto'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Mombello'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Moncalvo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Monilifera'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Monilifera de Schulen'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Negrito de Granada'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Neupotz'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Neva'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Nikos'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Noreaster'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Ogy'	<i>Populus × canadensis</i> 'UNAL 5' <i>Populus × canadensis</i> 'S.4-38 x Ogy-17' <i>Populus × canadensis</i> 'PE71-066'
<i>Populus × canadensis</i> 'Oltenita'	<i>Populus × canadensis</i> 'PE78-004' <i>Populus × canadensis</i> 'RO-118'
<i>Populus × canadensis</i> 'Ostia'	<i>Populus × canadensis</i> 'DN28' (Ontario) <i>Populus × canadensis</i> 'PE78-033v' <i>Populus × canadensis</i> 'PE78-036'
<i>Populus × canadensis</i> 'Pacher'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Pacheri'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Padovanino'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Palorn'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Pan'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Panaro'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Piazzetta'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Pintru'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Praire Skay'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Prairie Sky'	<i>Populus × euramericana</i> 'Prairie Sky'
<i>Populus × canadensis</i> 'Primo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Prisdorf'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Regenerata'	<i>Populus × euramericana</i> 'Regenerata' <i>Populus regenerata</i> hort. ex C.K.Schneid.
<i>Populus × canadensis</i> 'Regenerata van Neeroeteren'	

<i>Populus × canadensis</i> 'Régénééré'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Régénééré de l'Aube'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Régénééré de l'Yonne'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Rintheim'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Robusta' {-/przed 1939 Szkółki w Nieklaniu} m	<i>Populus × euramericana</i> 'Robusta' <i>Populus × canadensis</i> 'Zeeland' <i>Populus robusta</i> C.K.Schneid. <i>Populus vernirubens</i> Henry
<i>Populus × canadensis</i> 'Ronchi'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Sacrau'	
<i>Populus × canadensis</i> 'San Martino'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Schiavone'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Schleswig-1'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Senna'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina' {Francja/ok. 1750}	<i>Populus × euramericana</i> 'Serotina' <i>Populus serotina</i> Hartig
<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina Aurea'	<i>Populus × euramericana</i> 'Serotina Aurea' <i>Populus × canadensis</i> 'Aurea' <i>Populus × canadensis vangertii aurea</i>
<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina de Sélys'	<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina de Selys'
<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina du Poitou'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Serotina Erecta'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Sesia'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Soligo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Spijk'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Spreewald'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Sprint'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Stella Ostigliese'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Stenderup'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Strubbel Marsch'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Stura'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Sudar'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tannenhoeft'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tapiau'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tardif de Champagne'	<i>Populus × euramericana</i> 'Tardif de Champagne' <i>Populus × canadensis</i> 'Keepel's Glorie'
<i>Populus × canadensis</i> 'Taro'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tasman'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tatenberg'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tiepolo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Timavo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tintoretto'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tiziano'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Toa'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tower'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Trepole'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Triplo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Tucano'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Turbo'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Veneziano'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Vernirubens'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Veronese'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Veuves'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Virginie de Nancy'	<i>Populus × euramericana</i> 'Virginie de Nancy'
<i>Populus × canadensis</i> 'Virginie de Saint Denis'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Virginie de Trignicourt'	<i>Populus × euramericana</i> 'Virginie de Trignicourt'
<i>Populus × canadensis</i> 'Vivarini'	
<i>Populus × canadensis</i> 'Zeelad'	
<i>Populus × candicans</i> Aiton 1789	<i>Aigiros candicans</i> (Aiton) Nieuwl. 1914 <i>Populus × gileadensis</i> Rouleau 1948

<i>Populus</i> × <i>canescens</i> (Aiton)Sm. 1804 [<i>P. alba</i> × <i>P. tremula</i>]	<i>Populus alba</i> var. <i>bachofenii</i> (Wierzb. ex Rchb.) Wesm. 1868 <i>Populus alba</i> var. <i>canescens</i> Aiton 1789 <i>Populus bachofenii</i> Wierzb. ex Rchb. 1849 <i>Populus bachofenii</i> Wierzb. ex Rochel 1838 <i>Populus hybrida</i> Rchb. 1863 <i>Populus juliana-pendula</i> Dippel 1892
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Aureovariegata'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Bachofenii'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Boutenburg'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Bunderbos'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'De Moffart'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Enniger'	<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Limbricht'
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Honthorpa'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Lettenrinne'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Macrophylla'	<i>Populus picardii</i> hort.
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Megaleuce'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Prisdorf'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Rajane'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Rudolf Schmidts Graupappel'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Schijndel'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Schleswig I'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Schubu'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Schylp Marsch'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Slobbegors'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Tatenberg'	
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Tower'	<i>Populus canescens</i> 'Tower'
<i>Populus</i> × <i>canescens</i> 'Witte van Haamstede'	
<i>Populus</i> × <i>deltoides</i> 'Baldev'	
<i>Populus</i> × <i>deltoides</i> 'Baldo'	
<i>Populus</i> × <i>deltoides</i> 'Barje'	<i>Populus</i> × <i>canadensis</i> 'S-6-20' <i>Populus</i> × <i>canadensis</i> 'Sava'
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> A.Henry 1914	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Barn'	<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'NL-1623'
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Beaupré'	<i>Populus</i> × <i>interamericana</i> 'Beaupré'
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Boelare'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Donk'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Generosa'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Hazendans'	<i>Populus</i> 'Hazendans'
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> Henry [<i>P. deltoides</i> 'Cordata' × <i>P. trichocarpa</i>]	<i>Populus</i> × <i>interamericana</i>
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Hoogvorst'	<i>Populus</i> 'Hoogvorst'
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Hunnegem'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Rap'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Raspalje'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Unal'	
<i>Populus</i> × <i>generosa</i> 'Vesten'	
<i>Populus</i> × <i>glaucicomans</i> Dode 1905	<i>Turanga</i> × <i>glaucicomans</i> Kimura
<i>Populus</i> × <i>hastata</i> Dode 1905	
<i>Populus</i> × <i>heimburgeri</i> B.Boivin 1966	
<i>Populus</i> × <i>hinckleyana</i> Correll 1960	<i>Populus</i> × <i>acuminata</i> var. <i>rehderi</i> Sarg.1960 <i>Populus</i> × <i>intercurrens</i> Goodrich & S.L.Welsh 2003
<i>Populus</i> × <i>hopeiensis</i> Hu & H.F.Chow 1934	
<i>Populus</i> × <i>hybrida</i> M.Bieb. 1808	
<i>Populus</i> × <i>inopina</i> Eckenw. 1982	
<i>Populus</i> × <i>jackii</i> 'Aurora'	
<i>Populus</i> × <i>jackii</i> 'Gileadensis'	<i>Populus balsaminifera</i> var. <i>candicans</i> (Ait.)A.Gray <i>Populus gileadensis</i> Rouleau <i>Populus candicans</i> Ait.

<i>Populus</i> × <i>jackii</i> Sarg. 1913 [<i>P. balsaminifera</i> × <i>P. deltoids</i>]	
<i>Populus</i> × <i>jrtyschensis</i> Cheng-yuan Yang 1982	
<i>Populus</i> × <i>moscoviensis</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst. 1882	
<i>Populus</i> × <i>nevensis</i> Nasim. 2017	
<i>Populus</i> × <i>odorata</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst. 1882	<i>Populus</i> × <i>petrovskoe</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst.
<i>Populus</i> × <i>parryi</i> Sarg. 1919	
<i>Populus</i> × <i>petrovskoe-rasumovskoe</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst. 1882	
<i>Populus</i> × <i>petrowskiana</i> (Regel)C.K.Schneid.	
<i>Populus</i> × <i>pseudotomentosa</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	<i>Populus</i> × <i>petrovskoe</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst. 1882
<i>Populus</i> × <i>rasumowskiana</i> C.K. Schneid.	<i>Populus</i> × <i>rasumovskoe</i> R.I.Schröd. ex Wolkenst. 1882
<i>Populus</i> × <i>rogalinensis</i> Wróbl. & Bugała 1951	<i>Populus</i> × <i>rogalinensis</i> Bugała 1951 <i>Populus</i> × <i>rogalinensis</i> Wróbl. 1930
<i>Populus</i> × <i>rollandii</i> Rouleau 1944	
<i>Populus</i> × <i>rouleauana</i> B.Boivin 1944	
<i>Populus</i> × <i>smithii</i> B.Boivin 1966	<i>Populus</i> × <i>barnesii</i> W.H.Wagner 1970
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> Carrière 1867	<i>Populus glabrata</i> Dode 1905 <i>Populus pekinensis</i> Henry 1903 <i>Populus tomentosa</i> var. <i>tomentosa</i>
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> 'Cumizhi'	
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> 'Dapikong'	
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> 'Xiaopikong'	
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> 'Xizhi Xiaiye'	
<i>Populus</i> × <i>tomentosa</i> 'Yuanye Henan'	
<i>Populus</i> × <i>tremula</i> 'Clivus'	
<i>Populus</i> × <i>trichocarpa</i> 'Columbia River'	<i>Populus</i> × <i>trichocarpa</i> UNAL 9 <i>Populus</i> × <i>trichocarpa</i> V.24
<i>Populus</i> × <i>wettsteinii</i> Hämet-Ahti 1989	
<i>Populus</i> × <i>wettstenii</i> 'Austria'	
<i>Populus</i> × <i>wettstenii</i> 'Hilting Bury Weeping'	
<i>Populus</i> × <i>wilsocarpa</i> Bartkowiak & Bugała 1978 {BarkowiakS. 1956, KórnikArb.}	
<i>Populus</i> × <i>wilsocarpa</i> 'Beloni'	<i>Populus</i> 'Beloni'
<i>Populus</i> × <i>wobstii</i> Schröd. ex Dippel	
<i>Populus</i> × <i>xiaohei</i> T.S. Hwang & Liang 1982	
<i>Populus</i> × <i>xiaozhuanica</i> W.Y. Hsu & Liang 1982	
<i>Populus adenopoda</i> Maxim. 1879	<i>Populus adenopoda</i> var. <i>adenopoda</i> <i>Populus adenopoda</i> f. <i>adenopoda</i> <i>Populus adenopoda</i> f. <i>cuneata</i> Z. Wang & S.L. Tung 1982 <i>Populus adenopoda</i> f. <i>microcarpa</i> Z. Wang & S.L. Tung 1982 <i>Populus silvestrii</i> Pamp. 1910 <i>Populus tremula</i> var. <i>adenopoda</i> (Maxim.) Burkill 1902
<i>Populus</i> 'AF2'	
<i>Populus</i> 'AF8'	
<i>Populus afghanica</i> (Aitch. & Hemsl.) C.K. Schneid. 1916	<i>Populus afghanica</i> var. <i>afghanica</i> <i>Populus kanjilaliana</i> subsp. <i>usbekistanica</i> Poljakov <i>Populus nigra</i> var. <i>afghanica</i> Aitch. & Hemsl. 1880 <i>Populus usbekistanica</i> Kom. 1934
<i>Populus afghanica</i> var. <i>tajikistanica</i> (Kom.) C. Wang & Chang Y. Yang 1984	<i>Populus tajikistanica</i> Kom. 1934 <i>Populus usbekistanica</i> subsp. <i>tajikistanica</i> (Kom.) Bugala
<i>Populus alaschanica</i> Kom. 1914	
<i>Populus alba</i> 'Ankara AT'	
<i>Populus alba</i> 'Globosa'	
<i>Populus alba</i> 'Highland' {MillikenArb./HiglandNur.}	
<i>Populus alba</i> 'Intertexta'	

<i>Populus alba</i> 'Kubedeh Bumi'	<i>Populus alba</i> 'Iran'
<i>Populus alba</i> 'Kubedeh Shirazih'	
<i>Populus alba</i> L. 1753	<i>Populus alba</i> var. <i>nivea</i> Aiton <i>Populus alba</i> 'Nivea' <i>Leuce alba</i> Opiz 1852 <i>Leuce canescens</i> Opiz 1852 <i>Octima canescens</i> Raf. 1838 <i>Populus aegyptiaca</i> W.Baxt. 1850 <i>Populus alba</i> var. <i>alba</i> <i>Populus alba</i> var. <i>bolleana</i> (Lauche) Otto <i>Populus arbeel</i> Curtis 1783 <i>Populus arembergiana</i> Dippel 1892 <i>Populus arembergica</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus belgica</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus bolleana</i> Lauche <i>Populus excelsa</i> Salisb. 1796 <i>Populus grisea</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus intermedia</i> Mert. ex Loudon 1838 <i>Populus major</i> Mill. <i>Populus nivea</i> Willd. 1796 <i>Populus nivea</i> Wesm. Nn <i>Populus palmata</i> Loudon 1838 <i>Populus pendula</i> Steud. 1841 <i>Populus pseudonivea</i> Grossh. 1940 <i>Populus quercifolia</i> Loudon 1938 <i>Populus viminalis</i> Poir. 1804
<i>Populus alba</i> 'Nivea' {KEW Anglia}	
<i>Populus alba</i> 'Paletzkyana'	
<i>Populus alba</i> 'Pendula'	
<i>Populus alba</i> 'Pyramidalis' (Azja) m	<i>Populus bolleana</i> Carrière <i>Populus alba</i> f. <i>pyramidalis</i> Bunge <i>Populus alba</i> 'Bolleana' <i>Populus bolleana</i> Lauche <i>Populus alba</i> var. <i>bolleana</i> Lauche, <i>Populus alba</i> var. <i>pyramidalis</i> Bunge
<i>Populus alba</i> 'Raket' {Holandia} f	<i>Populus alba</i> 'Rocket'
<i>Populus alba</i> 'Richardii'	
<i>Populus alba</i> 'Shinsei' [<i>P. nigra</i> x <i>P. maximowiczii</i>]	
<i>Populus alba</i> var. <i>pyramidalis</i> Bunge 1854	<i>Populus alba</i> f. <i>pyramidalis</i> (Bunge) Dippel 1892
<i>Populus alba</i> var. <i>subintergerrima</i> Lange	<i>Populus hickeliana</i> Dode
<i>Populus</i> 'Albelo'	
<i>Populus</i> 'Allenstein'	
<i>Populus amurensis</i> Kom. 1934	
<i>Populus</i> 'Androscoggin' [<i>P. koreana</i> x <i>P. trichocarpa</i>]	
<i>Populus angustifolia</i> James ex Torr. 1823	<i>Populus balsamifera</i> var. <i>angustifolia</i> (E.James) S.Watson 1871 <i>Populus canadensis</i> var. <i>angustifolia</i> (E.James) Wesm. 1838 <i>Populus coloradensis</i> Dode 1905 <i>Populus fortissima</i> A. Nelson & J.F. Macbr. 1913 <i>Populus</i> x <i>sennii</i> B.Boivin 1966 <i>Populus tweedyi</i> Britton 1908
<i>Populus</i> 'Austria'	<i>Populus tremula</i> 'Austria'
<i>Populus baicalensis</i> Kom.	<i>Populus suaveolens</i> subsp. <i>baicalensis</i> T.V. Egorova & Sipliv.
<i>Populus</i> 'Bakan'	
<i>Populus</i> 'Baldo'	
<i>Populus</i> 'Balsam Spire'	<i>Populus</i> 'Tacatricho 32'
<i>Populus balsamifera</i> x <i>trichocarpa</i> '320'	
<i>Populus balsamifera</i> x <i>trichocarpa</i> '321'	
<i>Populus balsamifera</i> 'Aurora'	<i>Populus candicans</i> 'Aurora'
<i>Populus balsamifera</i> 'Elongata'	
<i>Populus balsamifera</i> f. <i>candicans</i> (Aiton) B. Boivin 1966	<i>Populus tacamahacca</i> var. <i>candicans</i> (Aiton) Stout 1929

<i>Populus balsamifera</i> L. 1753	<i>Populus tacamahaca</i> Mill. <i>Aigiros balsamifera</i> (L.) Lunell 1916 <i>Populus acladesca</i> K.Koch 1865 <i>Populus balsamifera</i> subsp. <i>balsamifera</i> <i>Populus balsamifera</i> var. <i>balsamifera</i> <i>Populus balsamifera</i> var. <i>candicans</i> (Aiton) A. Gray 1856 <i>Populus latifolia</i> Moench 1794 <i>Populus lindleyana</i> Booth ex Loudon 1839 <i>Populus longifolia</i> Fisch. ex Loudon 1839 <i>Populus macrophylla</i> Lindl. 1829 <i>Populus ontariensis</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus pseudobalsamifera</i> Turcz. 1838 <i>Populus salicifolia</i> Raf. 1838 <i>Populus salicifolia</i> Loudon 1838 <i>Populus viminalis</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus viminea</i> Wesm. 1868 <i>Populus wobstii</i> R.I.Schröd. ex Dippel 1892
<i>Populus balsamifera</i> 'Scot Pauley'	
<i>Populus balsamifera</i> var. <i>balsamifera</i>	
<i>Populus balsamifera</i> var. <i>michauxii</i> (Dode)Henry	<i>Populus michauxii</i> Dode
<i>Populus balsamifera</i> var. <i>subcordata</i> Hyl.	<i>Populus balsamifera</i> var. <i>fernaldiana</i> Rouleau
<i>Populus balsaminifera</i> 'Meggylevelu'	
<i>Populus</i> 'Barabits Gold'	
<i>Populus beijingensis</i> W.Y. Hsu 1982	
<i>Populus</i> 'Bietigham'	
<i>Populus</i> 'Brooks 9'	
<i>Populus caspica</i> (Bornm.) Bornm.	
<i>Populus cathayana</i> Rehder 1831	<i>Populus cathayana</i> var. <i>cathayana</i> <i>Populus suaveolens</i> C.K.Schneid. non Fisch.
<i>Populus cathayana</i> var. <i>latifolia</i> (C. Wang & C.Y. Yu) C. Wang & S.L. Tung 1984	<i>Populus cathayana</i> f. <i>latifolia</i> C. Wang & C.Y. Yu 1974
<i>Populus cathayana</i> var. <i>schneideri</i> Rehder 1931	
<i>Populus charbinensis</i> C. Wang & Skvortsov 1955	<i>Populus charbinensis</i> var. <i>charbinensis</i>
<i>Populus ciliata</i> var. <i>weixii</i> C. Wang & S.L. Tung	<i>Populus pseudoglauca</i> var. <i>weixii</i> (C. Wang & S.L. Tung) N. Chao & J.K. Liu 1991
<i>Populus ciliata</i> Wall. ex Royle 1839	<i>Populus ciliata</i> var. <i>ciliata</i> <i>Populus jacquemontii</i> Haines <i>Populus jacquemontiana</i> Dode 1905
<i>Populus</i> 'Crow's Nest'	
<i>Populus</i> 'Curly Poplar' [<i>P. canescens</i> x <i>P. alba</i>]	<i>Populus alba</i> 'Curly Poplar'
<i>Populus deltooides</i> x <i>nigra</i> '490-2'	
<i>Populus deltooides</i> x <i>nigra</i> '490-3 116'	
<i>Populus deltooides</i> '123'	
<i>Populus deltooides</i> '488-1'	
<i>Populus deltooides</i> 'Alcinde'	<i>Populus deltooides</i> 'F-5/2' <i>Populus deltooides</i> '5/2'
<i>Populus deltooides</i> 'Alton'	<i>Populus deltooides</i> 'Alton'
<i>Populus deltooides</i> 'Bejej'	<i>Populus deltooides</i> 'No.725' <i>Populus deltooides</i> 'S.179-1'
<i>Populus deltooides</i> 'Belleville'	
<i>Populus deltooides</i> 'Brazo Largo'	
<i>Populus deltooides</i> 'Carolin'	<i>Populus carolinensis</i> hort.
<i>Populus deltooides</i> 'Cetace'	
<i>Populus deltooides</i> 'Chautagne'	<i>Populus deltooides</i> 'D0-258'
<i>Populus deltooides</i> 'Colmar'	
<i>Populus deltooides</i> 'Cordata'	
<i>Populus deltooides</i> 'Delgas'	
<i>Populus deltooides</i> 'Dellinois'	
<i>Populus deltooides</i> 'Delta Gold'	<i>Populus deltooides</i> 'Stoneville 66' <i>Populus deltooides</i> 'ST-66'
<i>Populus deltooides</i> 'Derlive'	

<i>Populus deltoides</i> 'Drava'	<i>Populus deltoides</i> '55/65' <i>Populus deltoides</i> '148-D-88' <i>Populus deltoides</i> 'D2-254' <i>Populus deltoides</i> 'PE86-015'
<i>Populus deltoides</i> 'Drina'	<i>Populus deltoides</i> 'No.450' <i>Populus deltoides</i> 'A-19'
<i>Populus deltoides</i> 'Dunav'	<i>Populus deltoides</i> 'S-1-8' <i>Populus deltoides</i> '144-D-88' <i>Populus deltoides</i> 'D2-252' <i>Populus deltoides</i> 'PE86-013'
<i>Populus deltoides</i> 'Dvina'	<i>Populus deltoides</i> '35/66' <i>Populus deltoides</i> '66-035' <i>Populus deltoides</i> 'D1-224'
<i>Populus deltoides</i> 'Eridano'	
<i>Populus deltoides</i> 'Fierolo'	
<i>Populus deltoides</i> 'Harvard'	<i>Populus deltoides</i> 'I-63/51' <i>Populus deltoides</i> 'D1-217'
<i>Populus deltoides</i> 'I-37'	
<i>Populus deltoides</i> 'Indian Point'	
<i>Populus deltoides</i> 'Izmit'	
<i>Populus deltoides</i> 'Jagdish'	<i>Populus deltoides</i> '1/26 - PRAG/B/P N°30-1989 (WSL-A-26) '
<i>Populus deltoides</i> 'Kamal'	<i>Populus deltoides</i> 'R1/14/16 T.P. N°29-1987 (WSL-22) '
<i>Populus deltoides</i> 'Kawa'	
<i>Populus deltoides</i> 'Las Palmas'	
<i>Populus deltoides</i> 'Lena'	
<i>Populus deltoides</i> 'Lux'	
<i>Populus deltoides</i> 'Lydick'	
<i>Populus deltoides</i> 'Manitoba'	
<i>Populus deltoides</i> 'Marquette'	<i>Populus deltoides</i> '062-003' <i>Populus deltoides</i> 'D0-229' <i>Populus deltoides</i> 'PE78-026'
<i>Populus deltoides</i> Marshall 1785	<i>Populus angulata</i> Ait. <i>Populus deltoides</i> Bartram ex Marsh. <i>Aigeiros deltoides</i> (W. Bartram ex Marshall) Tidestr. <i>Populus angulata</i> Aiton 1785 <i>Populus angulata</i> var. <i>missouriensis</i> A. Henry 1913 <i>Populus angulosa</i> Michx. 1803 <i>Populus carolinensis</i> Moench 1785 <i>Populus deltoides</i> var. <i>angulata</i> (Aiton) Sarg. 1913 <i>Populus deltoides</i> var. <i>deltoides</i> <i>Populus deltoides</i> subsp. <i>deltoides</i> <i>Populus deltoides</i> var. <i>missouriensis</i> (A.Henry) A.Henry 1914
<i>Populus deltoides</i> 'Mighty Moe'	
<i>Populus deltoides</i> 'Mini'	
<i>Populus deltoides</i> 'Mississippi Slim'	<i>Populus deltoides</i> 'Stoneville 67' <i>Populus deltoides</i> 'ST-67'
<i>Populus deltoides</i> 'NE-355'	
<i>Populus deltoides</i> 'Noreaster'	
<i>Populus deltoides</i> 'Oglio'	<i>Populus deltoides</i> 'PE 19/66' <i>Populus deltoides</i> 'PE 66019' <i>Populus deltoides</i> 'Mississippi H402'
<i>Populus deltoides</i> 'Oltenita'	<i>Populus deltoides</i> 'PE78-004' <i>Populus deltoides</i> 'RO-118'
<i>Populus deltoides</i> 'Peoria'	
<i>Populus deltoides</i> 'Purple Tower'	
<i>Populus deltoides</i> 'Raj'	
<i>Populus deltoides</i> 'Red Caudina'	
<i>Populus deltoides</i> 'Robusta'	
<i>Populus deltoides</i> 'Ronchi'	
<i>Populus deltoides</i> 'Rosedale'	

<i>Populus deltoides</i> 'Samsung'	
<i>Populus deltoides</i> 'San Lorenzo'	
<i>Populus deltoides</i> 'Sarrazin de Seilh'	
<i>Populus deltoides</i> 'Sesia'	
<i>Populus deltoides</i> 'Shiv'	
<i>Populus deltoides</i> 'Sile'	
<i>Populus deltoides</i> 'Sioux'	
<i>Populus deltoides</i> 'Siouxland'	<i>Populus deltoides</i> 'Seedless' in part
<i>Populus deltoides</i> 'Skywalker'	
<i>Populus deltoides</i> 'Sparks'	
<i>Populus deltoides</i> 'Spiado'	
<i>Populus deltoides</i> 'Stoneville Maid'	
<i>Populus deltoides</i> subsp. <i>monilifera</i> (Aiton) Eckenw. 1977	<i>Aigeiros sargentii</i> (Dode) Lundell 1916 <i>Aigiros sargentii</i> (Dode) Lunell. 1916 <i>Populus acladesca</i> Lindl. 1836 <i>Populus besseyana</i> Dode 1905 <i>Populus canadensis</i> F.Michx. 1812 <i>Populus deltoides</i> var. <i>monilifera</i> (Aiton) A.Henry 1814 <i>Populus deltoides</i> var. <i>occidentalis</i> Rydb. 1900 <i>Populus eugenei</i> K.Koch 1869 <i>Populus eugenii</i> Simonk. 1887 <i>Populus glandulosa</i> Moench 1794 <i>Populus lindleyana</i> Steud. 1841 <i>Populus macrophylla</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus marylandica</i> Bosc <i>Populus medusae</i> Booth 1836 <i>Populus monilifera</i> Aiton 1789 <i>Populus monilifera</i> var. <i>occidentalis</i> (Rydb.) A. Henry 1913 <i>Populus neglecta</i> Wesm. 1868 <i>Populus nova</i> Aud. ex W.Baxt. 1831 <i>Populus occidentalis</i> (Rydb.) Britton ex Rydb. 1906 <i>Populus sargentii</i> Dode 1905 <i>Populus sargentii</i> var. <i>texana</i> (Sarg.) Correll 1960 <i>Populus texana</i> Sarg. 1919 <i>Populus virginiana</i> Dum.Cours. 1811
<i>Populus deltoides</i> subsp. <i>wislizenii</i> (S.Wats.)Eckenw. 1977	<i>Populus wislizenii</i> (S.Wats.)Sarg. <i>Populus deltoides</i> var. <i>wislizenii</i> (S.Watson) Dorn 1988 <i>Populus fremontii</i> subsp. <i>wislizenii</i> (S.Watson) E.Murray 1983 <i>Populus fremontii</i> var. <i>wislizenii</i> S.Watson 1878 <i>Populus wislizenii</i> Sarg. 1902
<i>Populus deltoides</i> 'Suwon'	
<i>Populus deltoides</i> 'Tisa'	
<i>Populus deltoides</i> 'Walker'	
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 108'	<i>Populus deltoides</i> 'Thakur' <i>Populus deltoides</i> '86/1997'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 109'	<i>Populus deltoides</i> 'Sardar' <i>Populus deltoides</i> '100/1997'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 110'	<i>Populus deltoides</i> 'Narendra' <i>Populus deltoides</i> 'Ind. No-163/1997'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 111'	<i>Populus deltoides</i> 'Jagan' <i>Populus deltoides</i> 'Ind. No.-7/1999'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 112'	<i>Populus deltoides</i> 'Ramesh' <i>Populus deltoides</i> No.-14/1999'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 62'	<i>Populus deltoides</i> 'Pandit' <i>Populus deltoides</i> '9CF/62'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 81'	<i>Populus deltoides</i> 'Jat' <i>Populus deltoides</i> 'WSL - 1/15'
<i>Populus deltoides</i> 'WIMCO 83'	<i>Populus deltoides</i> 'Chaudhary' <i>Populus deltoides</i> '8/28/1990'
<i>Populus dimorpha</i> Brandegee 1905	

<i>Populus euphratica</i> Oliv. 1807	<i>Balsamiflua euphratica</i> (Olivier) Kimura 1939 <i>Balsamiflua euphratica</i> f. <i>pruinosa</i> (Schrenk) N.Chao & J.Liu 1997 <i>Balsamiflua illicitana</i> (Dode) Kimura 1939 <i>Populus ariana</i> Dode 1905 <i>Populus diversifolia</i> Schrenk 1842 <i>Populus euphratensis</i> auct. <i>Populus illicitana</i> Dode 1908 <i>Populus litwinowiana</i> Dode 1905 <i>Populus transcaucasica</i> Jarm. ex Grossh. <i>Turanga ariana</i> Kimura 1838 <i>Turanga diversifolia</i> Kimura 1838 <i>Turanga euphratica</i> (Olivier) Kimura 1838 <i>Turanga illicitana</i> (Dode) Kimura 1838 <i>Turanga litwinowiana</i> (Dode) Kimura 1838
<i>Populus flexibilis</i> Roz.	<i>Populus nigra</i> subsp. <i>flexibilis</i> Kamelin
<i>Populus fremontii</i> S. Wattson 1875	<i>Populus arizonica</i> Sarg. 1919 <i>Populus canadensis</i> var. <i>fremontii</i> (S. Watson) Kuntze 1891 <i>Populus deltoides</i> var. <i>fremontii</i> (S.Watson) Cronquist 2005 <i>Populus fremontii</i> var. <i>arizonica</i> (Sarg.) Jeps. 1923 <i>Populus fremontii</i> var. <i>fremontii</i> <i>Populus fremontii</i> subsp. <i>fremontii</i> <i>Populus fremontii</i> var. <i>macdougallii</i> (Rose) Jeps. 1923 <i>Populus fremontii</i> var. <i>thornberi</i> Sarg. 1919 <i>Populus fremontii</i> var. <i>toumeyi</i> Sarg. 1919 <i>Populus macdougallii</i> Rose 1913
<i>Populus fremontii</i> subsp. <i>mesetae</i> Eckenw. 1977	<i>Populus deltoides</i> var. <i>mesetae</i> (Eckenw.) Cronquist 2005 <i>Populus fremontii</i> var. <i>mesetae</i> (Eckenw.) Little 1979
<i>Populus gansuensis</i> C. Wang & H.L. Yang 1982	
<i>Populus generosa</i> 'Hoogvorst'	
<i>Populus generosa</i> 'Hunneghem'	
<i>Populus generosa</i> 'McKee'	
<i>Populus generosa</i> 'Pakai'	
<i>Populus generosa</i> 'Rap'	
<i>Populus generosa</i> 'Raspalje'	
<i>Populus generosa</i> 'Unal'	
<i>Populus</i> 'Geneva'	
<i>Populus girinensis</i> Skvortsov 1929	<i>Populus girinensis</i> var. <i>girinensis</i>
<i>Populus glauca</i> Haines 1906	<i>Populus jacquemontii</i> var. <i>glauca</i> (Haines) Kimura
<i>Populus grandidentata</i> Michx. 1803	<i>Populus tremula</i> subsp. <i>grandidentata</i> (Michx.) Á.Löve & D.Löve 1982
<i>Populus</i> 'Griary Poplar' [<i>P. trichocarpa</i> x <i>P. maximowiczii</i>]	
<i>Populus guzmanantlensis</i> A. Vázquez & Cuevas 1989	
<i>Populus haoana</i> Cheng & Z. Wang in Z. Wang & S. L. Tung 1979	<i>Populus haoana</i> var. <i>haoana</i>
<i>Populus</i> 'Heimbürger'	
<i>Populus heterophylla</i> L. 1753	<i>Aigiros heterophylos</i> Raf. 1838 <i>Populus argentea</i> F.Michx. 1812 <i>Populus athemse</i> Foug. 1786 <i>Populus cordifolia</i> Burgsd. 1787 <i>Populus grandifolia</i> Wesm. 1889 <i>Populus heterophylla</i> Foug. 1786
<i>Populus</i> 'Highland'	
<i>Populus hsinganica</i> C. Wang & Skvortsov 1955	
<i>Populus</i> 'Hybrida 277'	
<i>Populus</i> 'I 214'	
<i>Populus ilicifolia</i> (Engl.) Rouleau 1945	<i>Balsamiflua ilicifolia</i> (Engl.) Kimura 1939 <i>Celtis ilicifolia</i> Engl. 1895 <i>Tsavo ilicifolia</i> (Engl.) Jarm. 1949

<i>Populus iliensis</i> Drobow 1941	
<i>Populus 'Imperial'</i>	
<i>Populus intramongolica</i> T.Y. Sun & E.W. Ma 1986	
<i>Populus kangdingensis</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus keerqinensis</i> T.Y. Sun 1985	
<i>Populus koreana</i> × <i>P.berolinensis</i> 'C 41'	<i>Populus maximowiczii</i> × <i>P.berolinensis</i> 'C 41'
<i>Populus koreana</i> × <i>trichocarpa</i> 'C 42'	<i>Populus maximowiczii</i> × <i>trichocarpa</i> 'C 42'
<i>Populus koreana</i> Rehder 1922	<i>Populus maximowiczii</i> L.Henry <i>Populus suaveolens</i>
<i>Populus koreana</i> 'Vigor'	
<i>Populus lancifolia</i> N. Chao 1985	<i>Populus kangdingensis</i> var. <i>lancifolia</i> (N. Chao) N. Chao & J.K. Liu
<i>Populus lasiocarpa</i> 'Dode'	
<i>Populus lasiocarpa</i> Oliv. 1890	<i>Populus lasiocarpa</i> var. <i>lasiocarpa</i>
<i>Populus laurifolia</i> Ledeb. 1833	<i>Populus macrocarpa</i> Pavl. & Lipsch. <i>Populus suaveolens</i> var. <i>macrocarpa</i> Schrenk
<i>Populus 'Lena'</i>	
<i>Populus 'Lingenfeld'</i>	
<i>Populus 'Ludo'</i>	
<i>Populus mainlingensis</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus 'Majestic'</i>	
<i>Populus manshurica</i> Nakai 1936	<i>Populus simonii</i> var. <i>manshurica</i> (Nakai) Kitag. 1979
<i>Populus maximowiczii</i> 'Geneva'	<i>Populus deltoides</i> 'NL-2065' <i>Populus deltoides</i> 'PE68-032' <i>Populus deltoides</i> 'SS-3' <i>Populus deltoides</i> '1-P-46' <i>Populus deltoides</i> 'OP-46'
<i>Populus maximowiczii</i> 'Morden'	
<i>Populus 'Mella'</i>	
<i>Populus mexicana</i> Wesm. ex DC. 1868 non Sarg.	<i>Populus mexicana</i> subsp. <i>mexicana</i>
<i>Populus minhoensis</i> S.F. Yang & H.F. Wu 1987	
<i>Populus 'Muur'</i>	
<i>Populus nakaii</i> Skvortsov 1929	
<i>Populus 'Ne 244 560/72'</i>	
<i>Populus 'NE 42'</i>	<i>Populus 'Hybrida 275'</i>
<i>Populus 'NE 49'</i>	<i>Populus 'Hybrida 194'</i>
<i>Populus 'Neva'</i>	
<i>Populus nigra</i> 'Afghanica'	<i>Populus nigra</i> var. <i>afghanica</i> Aitch. & Helmsley <i>Populus nigra</i> var. <i>thevistina</i> Dode ex Bean
<i>Populus nigra</i> 'Anadolu'	<i>Populus nigra</i> 'Anadolu'
<i>Populus nigra</i> 'Andover'	<i>Populus nigra</i> 'Andover'
<i>Populus nigra</i> 'Ankum'	<i>Populus nigra</i> 'NL-1328'
<i>Populus nigra</i> 'Ankum'	
<i>Populus nigra</i> 'Avellino'	<i>Populus nigra</i> 'Avellino 2' <i>Populus nigra</i> 'N359'
<i>Populus nigra</i> 'Babylon'	<i>Populus nigra</i> 'Irq 6'
<i>Populus nigra</i> 'Behicbey'	<i>Populus nigra</i> 'TR 77/10'
<i>Populus nigra</i> 'Blanc de Garonne'	
<i>Populus nigra</i> 'Blanquillo de Bucos'	
<i>Populus nigra</i> 'Blanquillo de Granada'	
<i>Populus nigra</i> 'Boiano-4'	<i>Populus nigra</i> 'N366'
<i>Populus nigra</i> 'Brandaris'	
<i>Populus nigra</i> 'Brandaris'	
<i>Populus nigra</i> 'Charkowiensis'	
<i>Populus nigra</i> 'Chianciano'	
<i>Populus nigra</i> 'Chile'	
<i>Populus nigra</i> 'Comburdy Gold'	
<i>Populus nigra</i> 'Drapal'	<i>Populus nigra</i> 'N443' <i>Populus nigra</i> 'T-144'
<i>Populus nigra</i> 'Farsi'	
<i>Populus nigra</i> 'Fogazzaro'	
<i>Populus nigra</i> 'Fucini'	

<i>Populus nigra</i> 'Gazi'	
<i>Populus nigra</i> 'Gigantea'	<i>Populus nigra</i> var. <i>italica</i> 'Gigantea'
<i>Populus nigra</i> 'Hami Hundu'	
<i>Populus nigra</i> 'Hamoui'	
<i>Populus nigra</i> 'Irresheim'	
<i>Populus nigra</i> 'Italica'	<i>Populus nigra</i> subsp. <i>pyramidalis</i> Čelak. <i>Populus pyramidalis</i> Rozier nn <i>Populus fastigiata</i> Desf. <i>Populus italica</i> (Münchh.) Moench 1772 <i>Populus nigra</i> 'Pyramidalis' <i>Populus nigra</i> var. <i>italica</i> Münchh. 1770
<i>Populus nigra</i> 'Jean Pourtet'	
<i>Populus nigra</i> 'Kabur'	
<i>Populus nigra</i> 'Kocabey'	
<i>Populus nigra</i> L. 1753	<i>Aigiros nigra</i> (L.) Nieuwl. 1914 <i>Populus caudina</i> Ten. 1835 <i>Populus croatica</i> Waldst. & Kit. ex Besser 1832 <i>Populus fastigiata</i> Foug. 1786 <i>Populus fastigiata</i> var. <i>plantierensis</i> Simon-Louis nn <i>Populus hudsoniana</i> Desf. 1815 <i>Populus hudsonica</i> F. Michx. 1813 <i>Populus lombardica</i> Link 1831 <i>Populus neapolitana</i> Ten. 1835 <i>Populus nigra</i> var. <i>caudina</i> (Ten.) Nyman 1881 <i>Populus nigra</i> var. <i>elegans</i> Bailey nn <i>Populus nigra</i> var. <i>neapolitana</i> (Ten.) Nyman 1881 <i>Populus nigra</i> var. <i>nigra</i> <i>Populus nigra</i> var. <i>thevestina</i> (Dode) Bean 1914 <i>Populus nolestii</i> Dippel 1892 <i>Populus pannonica</i> Kit. ex Besser 1822 <i>Populus polonica</i> Loudon 1842 <i>Populus pyramidalis</i> Rozier nn <i>Populus pyramidata</i> Moench 1794 <i>Populus rubra</i> Poir. 1804 <i>Populus sosnowskyi</i> Grossh. <i>Populus thevestina</i> Dode 1905 <i>Populus versicolor</i> Salisb. 1796 <i>Populus viminea</i> Dum.Cours. 1811 <i>Populus viridis</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus vistulensis</i> Loudon 1842
<i>Populus nigra</i> 'Langenargen'	
<i>Populus nigra</i> 'Lebenyi'	
<i>Populus nigra</i> 'Loenen'	
<i>Populus nigra</i> 'Loenen'	<i>Populus nigra</i> 'Terwolde'
<i>Populus nigra</i> 'Lombardy Gold'	<i>Populus nigra</i> 'Italica Aurea'
<i>Populus nigra</i> 'Lombardy Sunlight'	<i>Populus nigra</i> var. <i>italica</i> 'Lombardy Sunlight'
<i>Populus nigra</i> 'Longchamps'	
<i>Populus nigra</i> 'Nero di Brisighella'	
<i>Populus nigra</i> 'Nievo'	
<i>Populus nigra</i> 'Oslii'	
<i>Populus nigra</i> 'Plantierensis'	<i>Populus nigra</i> var. <i>plantierensis</i> (Dode) C.K. Schenid. <i>Populus plantierensis</i> Simon-Louis
<i>Populus nigra</i> 'Poncella'	
<i>Populus nigra</i> 'Robusta'	
<i>Populus nigra</i> 'Safin'	
<i>Populus nigra</i> 'San Giorgio'	
<i>Populus nigra</i> 'Sandwich'	
<i>Populus nigra</i> 'Sarrazin de Seilh'	
<i>Populus nigra</i> 'Schooridam'	
<i>Populus nigra</i> 'SchorIdam'	
<i>Populus nigra</i> 'Schwarza'	
<i>Populus nigra</i> 'Selis'	

<i>Populus nigra</i> ssp. <i>betulifolia</i> (Pursh)Wetts. 1952	<i>Populus nigra</i> var. <i>betulifolia</i> (Pursh)Torr.1843 <i>Populus betulifolia</i> Pursh 1814
<i>Populus nigra</i> 'Terwolde'	
<i>Populus nigra</i> 'Tryńcza 56'	
<i>Populus nigra</i> 'Vereecken'	
<i>Populus nigra</i> 'Vereecken'	
<i>Populus nigra</i> 'Vert de Garonne'	
<i>Populus nigra</i> 'Wolterson'	
<i>Populus nigra</i> 'Wolterson'	
<i>Populus nigra</i> 'Zab'	
<i>Populus ningshanica</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus</i> 'Nivea'	<i>Populus alba</i> var. <i>nivea</i> Aiton <i>Populus alba argentea</i> hort.
<i>Populus</i> 'O.P. 42'	
<i>Populus</i> 'Oudenberg'	
<i>Populus</i> 'Oxford' [<i>P. koreana</i> × <i>P. xberolinensis</i>]	
<i>Populus pamirica</i> Kom. 1934	<i>Populus pamirica</i> var. <i>pamirica</i>
<i>Populus</i> 'Patrizia Invernizzi'	
<i>Populus</i> 'Petrovskiana'	<i>Populus x berolinienisis</i> 'Petrovskiana' <i>Populus xberolinensis</i> 'Petrowskiana'
<i>Populus pilosa</i> Rehder 1927	
<i>Populus platyphylla</i> T.Y. Sun 1985	<i>Populus platyphylla</i> var. <i>flaviflora</i> T.Y. Sun <i>Populus platyphylla</i> var. <i>glauca</i> T.Y. Sun 1986
<i>Populus</i> 'Polargo'	
<i>Populus</i> 'Poxford'	
<i>Populus pruinosa</i> Schrenk 1845	<i>Populus euphratica</i> f. <i>pruinosa</i> Nevski <i>Turanga pruinosa</i> (Schrenk) Kimura 1938
<i>Populus pseudoglauca</i> C. Wang & P.Y. Fu	
<i>Populus pseudomaximowiczii</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	<i>Populus pseudomaximowiczii</i> f. <i>glabrata</i> Z. Wang & S.L. Tung 1979 <i>Populus pseudomaximowiczii</i> f. <i>pseudomaximowiczii</i>
<i>Populus pseudosimonii</i> Kitag.	
<i>Populus purdomii</i> Rehder 1922	<i>Populus purdomii</i> var. <i>purdomii</i>
<i>Populus purdomii</i> var. <i>rockii</i> (Rehder) C.F. Fang & H.L. Yang 1984	<i>Populus szechuanica</i> var. <i>rockii</i> Rehder 1932
<i>Populus qamdoensis</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus</i> 'Rochester' [<i>P. koreana</i> × <i>P. nigra</i> var. <i>plantierensis</i>]	
<i>Populus</i> 'Rona'	
<i>Populus</i> 'Sanosol'	
<i>Populus schneideri</i> (Rehder) N. Chao 1985	<i>Populus cathayana</i> var. <i>schneideri</i> Rehder 1931 <i>Populus kangdingensis</i> var. <i>schneideri</i> (Rehder) N. Chao & J.K. Liu 1991 <i>Populus yatungensis</i> var. <i>trichorachis</i> C. Wang & S.L. Tung 1979
<i>Populus</i> 'Seno'	
<i>Populus shanxiensis</i> C. Wang & S.L. Tung 1982	
<i>Populus simaroa</i> Rzed. 1975	

<i>Populus simonii</i> Carrière 1867	<i>Populus laurifolia</i> var. <i>simonii</i> (Carrière) Regel 1883 <i>Populus balsamifera</i> var. <i>simonii</i> (Carrière) Wesm. 1887 <i>Populus przewalskii</i> Maxim. 1881 <i>Populus przewalskii</i> f. <i>microphylla</i> Gomb. 1908 <i>Populus simonii</i> f. <i>fastigiata</i> C.K. Schneid. 1916 <i>Populus simonii</i> var. <i>griseoalba</i> T.Y. Sun 1986 <i>Populus simonii</i> var. <i>ovata</i> T.Y. Sun 1986 <i>Populus simonii</i> f. <i>pendula</i> C.K. Schneid. 1916 <i>Populus simonii</i> f. <i>przewalskii</i> (Maxim.) Rehder 1931 <i>Populus simonii</i> var. <i>przewalskii</i> (Maxim.) H.L. Yang 1985 <i>Populus simonii</i> f. <i>robusta</i> Z. Wang & S.L. Tung 1982 <i>Populus simonii</i> var. <i>simonii</i> <i>Populus simonii</i> f. <i>simonii</i> <i>Populus suaveolens</i> var. <i>przewalskii</i> (Maxim.) C.K. Schneid. 1916
<i>Populus simonii</i> f. <i>rhombofolia</i> (Kitag.) C. Wang & Tung 1984	<i>Populus simonii</i> var. <i>rhombofolia</i> Kitag. 1939
<i>Populus simonii</i> 'Fastigiata'	
<i>Populus simonii</i> 'Obtusa'	<i>Populus simonii</i> 'Obtusata'
<i>Populus simonii</i> 'Pendula'	
<i>Populus simonii</i> var. <i>liaotungensis</i> (C. Wang & Skvortsov) C. Wang & S.L. Tung 1984	<i>Populus liaotungensis</i> C. Wang & Skvortsov 1955 <i>Populus simonii</i> var. <i>breviamentata</i> T.Y. Sun 1984 <i>Populus simonii</i> f. <i>liaotungensis</i> (C. Wang & Skvortsov) Kitag. 1979
<i>Populus</i> 'Skado'	
<i>Populus</i> 'Soligo'	
<i>Populus</i> 'Spreewald'	
<i>Populus</i> 'Steckby'	
<i>Populus suaveolens</i> Fisch. ex Loudon 1838 non Maxim.	<i>Populus suaveolens</i> Fisch. <i>Populus maximowiczii</i> Henry 1913 <i>Populus maximowiczii</i> var. <i>barbinervis</i> Nakai 1930 <i>Populus oliuboi</i> Kitag. 1939 <i>Populus suaveolens</i> var. <i>latifolia</i> Gombócz 1908 <i>Populus ussuriensis</i> Kom. 1934
<i>Populus</i> 'Suwon'	
<i>Populus szechuanica</i> C.K.Schneid. 1916	<i>Populus szechuanica</i> var. <i>szechuanica</i>
<i>Populus szechuanica</i> var. <i>tibetica</i> C.K. Schneid. 1916	<i>Populus kangdingensis</i> var. <i>tibetica</i> (C.K. Schneid.) N. Chao & J.K. Liu 1991 <i>Populus schneideri</i> var. <i>tibetica</i> (C.K. Schneid.) N. Chao 1985
<i>Populus</i> 'T × T 32'	
<i>Populus talassica</i> Kom. 1934	<i>Populus densa</i> Kom. 1934
<i>Populus tremula</i> 'Erecta' {Szwecja}	
<i>Populus tremula</i> 'Fastigiata'	

Isanosaurus attavipachii, Krasiejów

<i>Populus tremula</i> L. 1753	<i>Populus australis</i> Ten. 1830 <i>Populus bonatii</i> H. Lév. 1910 <i>Populus cilicica</i> Kotschy ex Wesm. 1868 <i>Populus duclouxiana</i> Dode 1905 <i>Populus monticola</i> Mert. ex Loudon 1838 <i>Populus oxyodonta</i> Mert. ex Loudon 1838 <i>Populus pendula</i> Lodd. ex Loudon 1838 <i>Populus pseudotremula</i> N.I. Rubtzov <i>Populus repanda</i> Baumg. 1816 <i>Populus rotundifolia</i> Griff. 1854 <i>Populus rotundifolia</i> var. <i>bonatii</i> (H.Lév.) C.Wang & S.L.Tung 1984 <i>Populus rotundifolia</i> var. <i>duclouxiana</i> (Dode) Gombócz 1908 <i>Populus stricta</i> Mert. ex Loudon 1838 <i>Populus supina</i> Lodd. ex G.Don 1830 <i>Populus tremula</i> var. <i>australis</i> (Ten.) Nyman 1881 <i>Populus tremula</i> var. <i>repanda</i> (Baumg.) Nyman 1881 <i>Populus villosa</i> Láng ex Rchb. 1831 <i>Tremula vulgaris</i> Opiz 1852
<i>Populus tremula</i> 'Pendula'	
<i>Populus tremula</i> 'Tapiau'	
<i>Populus tremula</i> var. <i> davidiana</i> (Dode) C.K.Schneid. 2001	<i>Populus sieboldii</i> Miq. 1867 <i>Populus davidiana</i> Dode
<i>Populus tremula</i> var. <i> sieboldii</i> (Miq.) H.Ohashi 2001	<i>Populus sieboldii</i> Miq. 1867
<i>Populus tremula</i> var. <i> villosa</i> (Láng)Nyman 1881	<i>Populus villosa</i> Láng 1824
<i>Populus tremuloides</i> 'Kaibab'	
<i>Populus tremuloides</i> Michx.	<i>Populus atheniensis</i> Lodd. ex C.F.Ludw. 1783 <i>Populus aurea</i> Tidestr. 1911 <i>Populus benzoifera</i> Tausch 1838 <i>Populus cordata</i> Poir. 1804 <i>Populus glandulosa</i> Willd. ex Steud. 1841 <i>Populus hispida</i> Hausskn. & Sint. 1899 <i>Populus pendula</i> Tausch 1838 <i>Populus sibirica</i> Tausch 1838 <i>Populus tremuliformis</i> G.B.Emers. 1887 <i>Populus tremuloides</i> var. <i> aurea</i> (Tidestr.) Daniels 1911 <i>Populus tremuloides</i> f. <i> tremuloides</i> <i>Populus tremuloides</i> var. <i> tremuloides</i> <i>Populus trepida</i> Willd. 1805 <i>Tremula trepida</i> Raf. 1838
<i>Populus tremuloides</i> 'Pendula'	
<i>Populus tremuloides</i> 'Parasol de Saint Julien'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1047'	
<i>Populus trichocarpa</i> '105'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1163 418'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1199'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1200'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1226'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1319'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1560'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1668'	
<i>Populus trichocarpa</i> '1831'	
<i>Populus trichocarpa</i> '301'	
<i>Populus trichocarpa</i> '405'	
<i>Populus trichocarpa</i> '409'	
<i>Populus trichocarpa</i> '410'	
<i>Populus trichocarpa</i> '413'	
<i>Populus trichocarpa</i> '415'	
<i>Populus trichocarpa</i> '6205'	
<i>Populus trichocarpa</i> '679'	
<i>Populus trichocarpa</i> '890'	

<i>Populus trichocarpa</i> '899'	
<i>Populus trichocarpa</i> '910'	
<i>Populus trichocarpa</i> '934'	
<i>Populus trichocarpa</i> '991'	
<i>Populus trichocarpa</i> '994'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Blom'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 1'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 2'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 3'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 4'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 5'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 6'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 7'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Bruehl 8'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Columbia River'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Donetsk Golden'	<i>Populus trichocarpa</i> 'Donetskii Zolotoi'
<i>Populus trichocarpa</i> 'Fritzi Pauley'	<i>Populus trichocarpa</i> 'SP-126' <i>Populus trichocarpa</i> 'V-235' <i>Populus trichocarpa</i> 'V-471' <i>Populus trichocarpa</i> 'PE72-011'
<i>Populus trichocarpa</i> 'Heimbürger'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Kiruna'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Muhle Larsen'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Poca'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Scott Pauley'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'Senior'	
<i>Populus trichocarpa</i> Torr. & A.Gray ex Hook. 1852	<i>Populus balsamifera</i> var. <i>californica</i> S. Watson 1878 <i>Populus balsamifera</i> subsp. <i>trichocarpa</i> (Torr. & A.Gray ex Hook.) Brayshaw 1965 <i>Populus hastata</i> Dode 1905 <i>Populus trichocarpa</i> var. <i>cupulata</i> S. Watson 1878 <i>Populus trichocarpa</i> var. <i>hastata</i> (Dode) A. Henry 1913 <i>Populus trichocarpa</i> subsp. <i>hastata</i> (Dode) Dode 1922 <i>Populus trichocarpa</i> var. <i>ingrata</i> (Jeps.) Parish 1917 <i>Populus trichocarpa</i> f. <i>ingrata</i> Jeps. 1909 <i>Populus trichocarpa</i> var. <i>trichocarpa</i>
<i>Populus trichocarpa</i> 'Trichobel'	
<i>Populus trichocarpa</i> 'W 29'	
<i>Populus trinervis</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	<i>Populus trinervis</i> var. <i>trinervis</i>
<i>Populus tristis</i> Fisch. 1841	
<i>Populus violascens</i> Dode 1921	
<i>Populus wexianica</i> Z.C. Feng & J.L. Guo ex G.H. Zhu 1998	
<i>Populus wilsonii</i> C.K.Schneid. 1916	<i>Populus wilsonii</i> f. <i>brevipetiolata</i> C. Wang & S.L. Tung 1982 <i>Populus wilsonii</i> f. <i>pedicellata</i> Z. Wang & S.L. Tung 1982 <i>Populus wilsonii</i> f. <i>wilsonii</i> <i>Populus wilsonii</i> var. <i>wilsonii</i>
<i>Populus</i> 'Woobstii'	
<i>Populus wuana</i> C. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus wulianensis</i> S.B.Liang & X.W.Li 1986	
<i>Populus xiangchengensis</i> Z. Wang & S.L. Tung 1979	
<i>Populus yatungensis</i> (Z. Wang & P.Y. Fu) C. Wang & S.L. Tung 1983	<i>Populus pseudoglauca</i> var. <i>yatungensis</i> (Z. Wang & P.Y. Fu) N. Chao 1985 <i>Populus yatungensis</i> var. <i>yatungensis</i> <i>Populus yunnanensis</i> var. <i>yatungensis</i> Z. Wang & P.Y. Fu
<i>Populus yuana</i> C. Wang & S.L. Tung 1974	
<i>Populus yunnanensis</i> Dode 1905	<i>Populus yunnanensis</i> var. <i>yunnanensis</i>
<i>Populus yunnanensis</i> var. <i>microphylla</i> C. Wang & S.L. Tung 1982	<i>Populus fangiana</i> var. <i>microphylla</i> (C. Wang & S.L. Tung) N. Chao & J.K. Liu 1993

<i>Populus yunnanensis</i> var. <i>pedicellata</i> C. Wang & S.L. Tung 1982	<i>Populus yatungensis</i> var. <i>pedicellata</i> (C. Wang & S.L. Tung) P. I Mao 1988
<i>Populus yunnanensis</i> 'Yunnan'	
<i>Populus</i> 'Zbigniew Stecki' Bojarczuk T. & Zieliński J. 2017 {Arboretum Kórnickie} [wolne zapylenie <i>P. maximowiczii</i> . z <i>P. simonii</i> 'Fastigiata' ?] 	

Bibliografia

- Aldén B., Ryman S., & Hjertson M., (2012). Svensk Kulturväxtdatabas, SKUD (Swedish Cultivated and Utility Plants Database; online resource on www.skud.info
- Bojarczuk T., Zieliński J., (2017). *Populus* „Zbigniew Stecki” - a new columnar cultivar of poplar. *Rocznik Dendrologiczny*, 55:25-27
- Dolatowski Jakub (red.), (1999). *Szkołkarstwo Polskie 1799-1999*. Agencja promocji zieleni Sp. z o.o. -186 s.
- Griffiths M., (1994). *Index of garden plants*. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman M. H., (1996). Cultivar classification of *Philadelphus* L. (Hydrangeaceae). *Acta Botanica Neerlandica*, 45: 199-209.
- Hoffman M.H.A, (2016). *List of Woody Plants*. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, (1983). *Manual of cultivated conifers* (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). *List of names of woody plants*. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Nowak T. J. (red.) i wsp., (1999). *Index Plantarum polskich kolekcji dendrologicznych*. *Prace Ogródu Botanicznego UWr.*, 5 (1): 17–306.
- Populus*. [W]: Dirr Michael A., (2009). *Manual of Woody Landscape Plants*. <https://dc.cod.edu>
- Populus*. [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Populus*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Populus*. [W]: IROC International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants. <http://www.cultivar.org/>
- Populus*. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Populus*. [W]: PW Plants of the World online. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [Dostęp: 2018.11.15]
- Populus*. [W]: TPL The Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org/>
- Populus*. [W]: Wikipedia. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Topola>
- Populus*. [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>,
- Seneta W., Dolatowski J., (2000). *Dendrologia*. Warszawa: PWN, wyd. 3, – 559 s.
- Sękowski Bolesław, (1993). *Pomologia systematyczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993. ISBN 83-01-10859-2.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). *Handwörterbuch der Pflanzennamen*. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Populus*

- Account Exped. Pittsburgh* 1: 497 1823.
- Acta Bot. Mex.* 8: 39 1989.
- Acta Bot. Neerl.* 6(1): 54 1957.
- Acta Phytotax. Sin.* 17(4): 101–102, pl. 1 1979.
- Acta Spc. Bot. Poloniae* 21:52 1951
- Allg. Gartenzeitung* 1841: 402 1841.
- Alsogr. Amer.* 42 1838.
- Amer. J. Sci. Arts* 115: 135 1878.
- Amer. Midl. Naturalist* 2: 35 1911. 3: 222 1914. 4: 298 1916.
- Amer. Mus. Novit.* No. 292, 1 (1927).
- Anl. Erzieh. Holzarzt.* 177 1787.
- Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi* 3: 29 1867.
- Arbor. Frutic. Brit.* 3: 1652 1838.
- Arbor. Kórnickie* 23: 225 1978
- Arbust. Amer.* 106 1785.
- Banat. Reise* 77 1838.
- Berlin. Baumz.* 227 1796.
- Bijdr. Natuurk. Wetensch.* 1: 46 (1826)
- Bol. Soc. Bot. México* 35: 37–43, f. 1 1975.
- Bot. Cult. ed. 2*, 6: 400 1811.
- Bot. Gaz.* 56(6): 473 1913; 67: 210 1919.
- Bot. Mater. Gerb. Bot. Inst. Komarova Akad. Nauk S.S.S.R.* 11: 71 1949.
- Bot. Mater. Gerb. Bot. Inst. Uzbekistansk. Fil. Akad. Nauk SSSR* 6: 12 1941.
- Bot. Zhurn. SSSR* 19: 509 1934.
- Botany [Fortieth Parallel]* 327 1871.
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 27: 540 1881.
- Bull. Bot. Lab. N.-E. Forest. Inst., Harbin* 4: 17–19, t. 1 1979.
- Bull. Bot. Res., Harbin* 2(2): 105–106 1982; 6(2): 135 1986.
- Bull. Cl. Phys.-Math. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 3: 210 1845.
- Bull. Forest Pl. Res. (Chengdu)* 3: 1 1985.
- Bull. Sci. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg* 10: 253 1842.
- Bull. Soc. Dendrol. France* 1908: 163 1908.
- Bull. Soc. Dendrol. France* 1921: 31, f. 3 1921; 44: 80 1922.
- Bull. Soc. Hist. Nat. Autun* 18: 174, pl. 11: A. 1905.
- Bull. Soc. Hist. Nat. Autun* 18: 222, pl. 12, f. 105 1905.
- Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou* 1838(1): 101 1838; 54(1): 50 1879.
- Bull. Soc. Roy. Bot. Belgique* 26: 375 1887 publ.1889.
- Bull. Torrey Bot. Club* 20: 50 1893
- Canad. Field-Naturalist* 79: 95 1965.
- Cat. Brit. Med. Pl.* 84 1783.
- China J.* 10: 337, f. 7 1929.
- Consp. Fl. Eur.* 664 1881.
- Dendrologie* 2(1): 493 1869.
- Elys. Marian. Salicaceae* 3: 16 1910.
- Encycl.* 5: 238 1804; Pl. 840 1829; Pl. 840 1836.
- Encycl. Suppl.* 4: 378 1816.
- Enum. Pl.* 38 1822.
- Enum. Stirp. Transsilv.* 1: 349 1816.
- Extr. Monogr. Ined. Populus* 32 1905..
- Familiar Trees Hopei* 57 1934.
- Fig. Pl. Gard. Dict.* 2: 174 (1758)
- Fl. Altaic.* 4: 297–298 1833.
- Fl. Amer. Sept.* 2: 619 1814.
- Fl. Bor.-Amer.* 2: 243 1803.
- Fl. Boulder* 265 1911.
- Fl. Brit.* 3: 1080 1804.
- Fl. Calif.* 1: 346 1909.
- Fl. Colorado* 91 1906.
- Fl. Desertis Reipubl. Populorum Sinarum* 1: 261 1985.
- Fl. Germ. Excurs.* 173 1831.
- Fl. Intramongol.* 1: 277 1985.
- Fl. Napol.* 5: 279 1835.
- Fl. New York* 2: 216 1843.
- Fl. Reipubl. Popul. Sin.* 20(2): 15 1984.

- Fl. Reipubl. Popularis Sin.* 20(2): 32 1984.
Fl. Sichuanica 3: 50 1985.
Fl. Sylv. Kor. 18: 201 1930.
Fl. Taur.-Caucas. 2: 423 1808.
Fl. Tsinling. 1(2): 25, 597 1974.
Fl. Xylophyta Qinghai 77 1987.
Flora 15(1 Beibl.): 14 1832; 21: 753 1838.
Gard. Chron. III, 53: 198 1913; III, 56: 257 1914.
Gard. Chron., n.s., 18: 108 (1882)
Gartenflora 36: 674 1887.
Geslacht Populus 141 1937.
Handb. Laubholz. 2: 191 1892.
Handb. Laubholz. 2: 199 1892.
Harbk. Baumz. 2: 141 1772.
Hausvater 5: 229 1770.
Hist. Arb. Forest. 3: 290 1812.
Hooker's Icon. Pl. 9: t. 878 1852; 20(2): pl. 1943 1890.
Hort. Brit. 401 1830.
Hort. Brit. Suppl. 2: 660 1850.
Hort. Kew. 3: 405 1789.
Icon. Fl. Germ. Helv. 11: 29 1849; 21: 29 1863.
Icon. Fl. Germ. Helv. III. Bot. Himal. Mts. 1: 346; 2:, pl. 84a or 98, f. 1 1839.
Ill. Fl. Lign. Pl. N.-E. China 124, pl. 26, f. 1-3, pl. 27, f. 4-6 1955.
Ill. Handb. Laubholz. 1: 11 1904.
Ill. Man. Woody Pl. N.-E. Prov. 119, pl. 19, f. 1-4, pl. 22, f. 40 1955.
Index Seminum (NAP) 1830: 15 1830.
Intermountain Fl. 2(B): 122 2005.
Izv. Akad. Nauk Azerbaidzhnsk. SSR : 60 1940.
J. Arnold Arbor. 3(4): 226-227 1922; 4: 112 1923; 12(1): 59-63 1931; 58: 201 1977; 13(4): 386-387 1932.
J. Linn. Soc., Bot. 18: 96 1880; 26(179-180): 537 1902; 37(262): 408 1906.
J. Nanjing Inst. Forest. 1986(4): 115 1986.
J. New York Bot. Gard. 30: 32 1929.
J. Sichuan Forest. Sci. Technol. 18(2): 3 1997.
J. Wuhan Bot. Res. 9(3): 230 1991.
Kalmia 3: 24 1983.
Madroño 29(2): 72 1982.
Man. Bot. N. U. S. ed. 12 12: 419 1856.
Man. Fl. Pl. Calif. 268 1923.
Mat. Természettud. Közlem. 30: 102 1908.
Mém. Acad. Imp. Sci. Saint-Pétersbourg, Sér. 6, Sci. Math., Seconde Pt. Sci. Nat. 7: 498 1854.
Mém. Agric. Soc. Roy. Agric. Paris 82 1786.
Mem. New York Bot. Gard. 1: 115 1900.
Mem. Soc. Nat. Autun. 18: 185 1905.
Memoranda Soc. Fauna Fl. Fenn. 65(1): 8 1989.
Methodus 338 1794.
Michigan Botanist 9: 54 1970.
Mitth. Geogr. Ges. (Thüringen) Jena n.s., 13-14: 21 1899.
Monde Pl. Rev. Mens. 12: 9 1910.
N. Amer. Trees 173 1908.
Naturaliste Canad. 71: 265 1944; 93(4): 434 1966..
Neo-Lineam. Fl. Manshur. 203 1979.
Neuere Wilde Baumz. 35 1783.
Nomencl. Bot. ed. 2, 2: 381 1841.
Not. Pl. Asiat. 4: 382 (1854)
Not. Trees & Shrubs 10: 336, f. 6 1929.
Novon 8(4): 464 1998.
Nuovo Giorn. Bot. Ital., n.s., 17(2): 247-248, f. 2 1910.
Pflanzenw. Ost-Afrikas C: 160 1895.
Phytologia 42: 220 1979.
Pl. Wilson. 3(1): 22 1916.
Pl. World 20: 210 1917.
Prodr. 16(2): 328 1868.
Prodr. Stirp. Chap. Allerton 395 1796.
Rep. First Sci. Exped. Manchoukuo 4(4): 73 1936. 3(App. 1): 157 1939.
Rep. Trees Shrubs Massach. ed. 4: 243 1887.
Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 13(359-362): 233 1914.
Rev. Hort. 1903: *Rev. Hort.* 39: 340 1867; 335, f. 142 1903.
Revis. Gen. Pl. 2: 643 1891.
Rhodora 50: 235 1948.
Rocznik Dendrologiczny, 55:25-27
Russ. Dendr. ed. 2 152 1883.
Schriftenreihe Österr. Ges. Holzf. 1952: 5 1952.
Sci. Rep. Tôhoku Imp. Univ., Ser. 4, Biol. 13: 388 1938.; 13: 386 1938; 14: 192 1939; 40: 280 2001.
Seznam 59 1852.
Sichuan Forest. Sci. Techn. 14(1): 11 1993.
Silva 14: 71 1902.
Skvortsovia 3: 107 (2017)
Smithsonian Misc. Collect. 61(12): 1 1913
Sp. Pl. 1034 1753.
Syll. Pl. Nov. 1: 185 1824.
Tabl. École Bot. ed. 2: 243 1815.
Trees & Shrubs 2(4): 212 1913.
Trees Great Britain 7: 1808 1913.
Utah Fl. ed. 3: 583 2003.
Vasc. Pl. Wyoming 299 1988.
Verz. Ausländ. Bäume 81 1785.
Vollst. Naturgesch. Culturpfl. Deutschl. 437 1851.
Voy. Emp. Othoman 3: 449 1807.
Wochenschr. Vereines Beförd. Gartenbaues Königl. Preuss. Staaten 8: 238 1865.
Wrightia 2: 47 1960.
Zoë 5: 197-198 1905.

Institucje zajmujące się roślinami z rodzaju *Populus* (kod i nazwa)

- ARG01 -INTA, National Institute of Agricultural and Technology, Castelar (Provincia de Buenos Aires), Argentina
 BEL01 - Rijksstation voor Populierteeft, Gaverstraat 4, B-9500 Geraardsbergen, Belgium
 BEL01&NLD01 - Rijksstation voor Populierteeft, Gaverstraat 4, B-9500 Geraardsbergen, Belgium & "De Dorschkamp" Institute, Post Bus 23, NL-6700 Wageningen, The Netherlands
 BEL01&YUG01 - Rijksstation voor Populierteeft, Gaverstraat 4, B-9500 Geraardsbergen, Belgium & Institut za Topolarstvo, A.Cehova 13, YU-21100 Novi Sad, Yugoslavia
 BEL02 - Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW), Gaverstraat 4, B-9500 Geraardsbergen, Belgium
 BEL03 - Eigen Vermogen, van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Gaverstraat 4, BE - 9500 Geraardsbergen
 CAN01 - Agriculture Canada, Research Station, P.O. Box 3001, Morden, Manitoba, ROG JO1, Canada
 CAN02 - Walker John, 445 Queenston Street, Winnipeg, Manitoba, R3N OX1, Canada
 CAN03 - Canadian Ornamental Plant Foundation, (COPF), Canada
 CAN04 - Agriculture and Agri-Food Canada (AAFC)-AESB Agroforestry Development centre, Box 940, Indian Head, SK S0G2K0, Canada.
 CHN01 - Canadian Ornamental Plant Foundation, (COPF), Canada
 DEU01 - Forschungsinstitut für Pappelwirtschaft, Prof. Oelkers Str.6, D-34346 Hann. Münden, Germany
 DEU01&YUG01 - Forschungsinstitut für Pappelwirtschaft, Prof. Oelkers Str.6, D-34346 Hann. Münden, Germany & Institut za Topolarstvo, A.Cehova 13, YU-21100 Novi Sad, Yugoslavia
 DEU02 - Forschungsinstitut des Fördervereins für schnellwachsende Baumarten e.V. Hann. Münden, Germany
 DEU03&AUT00 - Eberswalde, Germany & Austria
 ESP01 - Instituto forestal de investigaciones y experiencias, Carretera de la Coruna, K.7, E-28080 Madrid, Spain
 FRA01 - Nursery "Bachelier", Metz, France
 FRA02 - Nursery "Simon Louis Frères", Plantières (Metz), France

FRA03 - CEMAGREF, Domain des Barres, F-45290 Nogent-sur-Vernisson, France
 FRA04&FRA03 - INRA-Orleans, Station pour l'amélioration des Arbres Forestiers, Ardon, F-45160 Olivet, France & CEMAGREF, Domain des Barres, F-45290 Nogent-sur-Vernisson, France
 FRA05 - Pépinière forestière de l'état Guémené Penfao (CNBF), Route de Redon, 44290, France
 GBR01 - Forestry Commission Research Station, Alice Holt Lodge, Wrecclesham, Farnham Surrey, GU10 4LH, United Kingdom
 GBR02 - Kew Gardens, London, United Kingdom
 HUN01 - Erdészeti Tudományos Intézet, Frankel Leó u.42-44, 1277 Budapest Pf: 17, Hungary
 IND01 - J.P. Chandra, WIMCO Seedlings Ltd., Rudrapur, 263153 India
 IND02 - Mr. J.N.Gandhi, M/s WIMCO Seedlings Limited, Research & Development Centre, Rudrapur, U.S. Nagar - 263153 Uttarakhand India
 IND03 - B.C. Joshi, WIMCO Seedlings Ltd., Rudrapur, 263153 India
 IND04 - Dr. R.C. Dhiman, M/s WIMCO Seedlings Limited, Research & Development Centre, Rudrapur, U.S. Nagar - 263153 Uttarakhand India
 IND05 - Dr. R.C. Dhiman & Mr. J.N Gandhi, M/s Wimco Limited, Research & Development Centre, Rudrapur, U.S. Nagar - 263153 Uttarakhand India
 ITA01 - Bocalari Federico, Via Fernelli 27, I-46100 Mantova, Italy
 ITA01&ITA09 - Bocalari Federico, Via Fernelli 27, I-46100 Mantova, Italy & Istituto di Sperimentazione per la Pioppicoltura, P.O. Box 116, I-15033 Casale Monferrato (AL), Italy
 ITA02 - Brambilla e Nasi (Genovese Società Immobiliare), Piazza Diaz 7, I-20123 Milano, Italy
 ITA03 - Cappa Giuliano, Cascina Bigliona, I-15033 Casale Monferrato (AL), Italy
 ITA04 - Casari Vittorio, Via Pescetti 14, I-37128 Verona, Italy
 ITA05 - Centro di Sperimentazione Agricola e Forestale, Via Casalotti 300, I-00166 Roma, Italy
 ITA06 - Costanzo Matteo, Tenuta Il Rotto, I-27030 Rosasco PV, Italy
 ITA07 - Ferrari Tranquillo C., Via Vittorio Veneto 13, I-27020 Alagna Lomellina (PV), Italy
 ITA08 - Gerbella Ennio, Viale Campanini, I-43100 Parma, Italy
 ITA09 - Istituto di Sperimentazione per la Pioppicoltura, P.O. Box 116, I-15033 Casale Monferrato (AL), Italy
 ITA10 - Jacometti Giovanni, Istituzione per il Miglioramento del Pioppo, Villafranca Piemonte (TO), Italy
 ITA11 - Rinaldi-Rizzotto-Rui, Via della Repubblica 1, I-37063 Isola della Scala (VR), Italy
 ITA12 - Immobiliare Agricola Vittoria (Ex SAFFA), I-20123 Milano, Italy
 ITA13 - Istituto "Giacomo Piccarolo" per le piante da legno e l'ambiente (IPLA), Corso Casale 476, I-10132 Torino, Italy
 ITA14 - Mellone Carlo, Crescentino (VC), Italy
 ITA15 - C.R.A. - Unità di ricerca per le Produzioni Legnose fuori Foresta (PLF), Strada Frassineto Po 35, I-15033 Casale Monferrato (AL), Italy
 ITA16 - CREA - Unità di ricerca per le Produzioni Legnose fuori Foresta (PLF), Strada Frassineto Po 35, I-15033 Casale Monferrato (AL), Italy
 NLD01 - "De Dorschkamp" Institute, Post Bus 23, NL-6700 Wageningen, The Netherlands
 NLD02 - Institute for Forestry and Nature Research "De Dorschkamp" (IBN/DLO), P.O. Box 23, NL-6700 Wageningen, The Netherlands
 NLD03 - ALTEERRA Green World Research, P.O. Box 47, NL-6700 AA Wageningen, The Netherlands
 NZL01 - HORTRESEARCH - The Horticultural and Food Research Institute of New Zealand Ltd., Palmerston North, New Zealand
 POL01 - Instytut Dendrologii Polskiej Akademii Nauk. Ul. Parkowa 5, 62-035 Kórnik, Poland
 ROM01 - I.C.A.S. Statiunea de Cercetari Pentru Plop si Salcie Cornetu, 76950 O.P. Bragadiru, Sector Agricol Ifov, Romania
 SRB01 - The Institute of Lowland Forestry and Environment (ILFE), Novi Sad, (Serbia)
 TUR01 - Kavakcılık Enstitüsü, Izmit, Republic of Turkey
 TUR02 - Poplar and fast Growing Forest Trees Research Institute. P.O.Box 1034, Yahyakaptan, 41050 Izmit, Republic of Turkey
 USA01 - Stout A.B. and Schreiner E., Oxford Paper Company, Maine, United States of America
 USA02 - Oxford Paper Company, Maine, United States of America
 USA02&NLD01 - Oxford Paper Company, Maine, United States of America & "De Dorschkamp" Institute, Post Bus 23, NL-6700 Wageningen, The Netherlands
 USA03 - Southern forest experimental station, P.O. Box 227, Stoneville, Mississippi, MS-38776, United States of America
 USA04&DEU01 - Pauley Scott, Harvard Forest, Petersham, Massachusetts, United States of America & Forschungsinstitut für Pappelwirtschaft, Prof. Oelkers Str.6, D-34346 Hann. Münden,
 USA04&FRA04 - Pauley Scott, Harvard Forest, Petersham, Massachusetts, United States of America & Pourtet Jean, France
 USA05 - van Hooveen, Salem, Oregon, United States of America
 YUG01 - Institut za Topolarstvo, A.Cehova 13, YU-21100 Novi Sad, Yugoslavia

Nothosaurus, Krasiejów

Pseudolarix Gordon – Modrzewnik, rodzina Pinaceae – sosnowate
Rodzaj monotypowy.

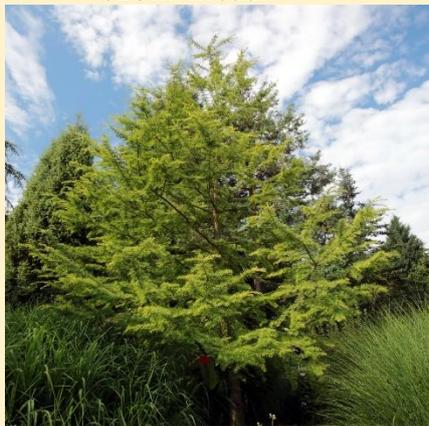
Pseudolarix amabilis (J.Nelson) Rehder 1919 – Modrzewnik chiński

OBUWr Wrocław

Trzebieszowice

Arboretum Wojsławice

Pseudolarix amabilis - liście wiosenne i jesienne

młode szyszki

dojrzałe szyszki

Pseudolarix amabilis - krótkopędy

Jest to jedyny znany gatunek w tym rodzaju, podobny nieco do modrzewia. W swojej ojczyźnie, w górach wschodnich Chinach (prowincje Fujian, Hunan, Hubei, Jiangxi, wschodni Sihan, Zhejiang) na wysokości około 1600 m n.p.mn., osiąga nawet 25 m wysokości. Jest to drzewo iglaste i jednopienne. Rośnie powoli. Ma luźną, szerokostojkowatą koronę, z poziomo ułożonymi bocznymi gałęziami. Pędy ma zróżnicowane na krótko- i długopędy. Krótkopędy są wałeczkowate z pęczkiem rozetowato rozłożonych sezonowych igieł. Są one podobne do modrzewiowych, bardzo miękkie, spłaszczone, z wierzchu jasnozielone, od spodu sinzielone, w jesieni pięknie złocistożółte. Szyszki przed dojrzewaniem są niebieskawozielone z sinawym nalotem, dojrzałe rudobrazowe, dojrzewają w drugim roku i szybko rozpadają się na drzewie (!). Ich grube łuski nasienne sterczą szeroko – swym wyglądem przypominają nieco rojniki – *Sempervivum*. System korzeniowy jest słabo rozgałęziony i płytki – główna jego część znajduje się na głębokości około 1,5 m. Mimo iż modrzewnik został sprowadzony przez szkockiego botanika Roberta Fortune'a do Europy już w 1854 roku, jest nadal gatunkiem unikatowym. W Polsce występuje zaledwie w kilku kolekcjach. Jest wrażliwy na niskie temperatury (USDA 7a) i bardzo na suszę. Wymaga wilgotnego klimatu i żyznych, świeżych, kwaśnych gleb oraz osłoniętych, ciepłych, słonecznych stanowisk. W Polsce nie jest całkowicie mrozoodporny, wrażliwe są szczególnie młode okazy i trudno go znaleźć w polskich szkółkach. Prawdopodobnie powodem problemów w produkcji jest mało jeszcze poznane zjawiska mykoryzy. Gatunek dla kolekcjonerów, polecany tylko do najcieplejszych regionów Polski. Kora *Pseudolarix* zawiera substancje chemiczne, które były wykorzystywane w Chinach od stuleci do walki z kleszczami. Wojsławicki okaz rośnie od 2006 roku i jest „dzieckiem” przedwojennego, wrocławskiego okazu z Parku Szczytnickiego.

Tab. 249. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Pseudolarix* – Modrzewnik uprawianych w Arboretum Wojślawice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017					
nr katalog OBUWr.	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany	'Odmiana Uprawna'	Rok wprowadzenia	Pochodzenie
004423	<i>Pseudolarix</i>	<i>amabilis</i> (J.Nelson) Rehder	"	06	Wrocław (O.B.U.Wr)
004423	<i>Pseudolarix</i>	<i>amabilis</i> (J.Nelson) Rehder	"	10	Warszawa
004423	<i>Pseudolarix</i>	<i>amabilis</i> (J.Nelson) Rehder	"	04	Belgia - zakupione

Tab. 250. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Pseudolarix*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Pseudolarix</i> Gordon	<i>Chrysolarix</i> Moore <i>Laricopsis</i> Kent
<i>Pseudolarix amabilis</i> (J.Nelson)Rehder 1919	<i>Chrysolarix amabilis</i> (J.Nelson) H.E.Moore 1965 <i>Laricopsis fortunei</i> (Mayr) Mayr 1906 <i>Larix amabilis</i> J.Nelson 1866 <i>Larix fortunei</i> Mayr 1890 <i>Pseudolarix amabilis</i> 'Kaempferi' <i>Pseudolarix fortunei</i> Mayr 1890 <i>Pseudolarix kaempferi</i> (Lamb.)Gordon <i>Pseudolarix pourtetii</i> Ferré 1944
<i>Pseudolarix amabilis</i> 'Annesleyana'	
<i>Pseudolarix amabilis</i> 'Dawsonii'	
<i>Pseudolarix amabilis</i> 'Nana'	

Bibliografia

- Aldén B., Ryman S., & Hjertson M., (2012). Svensk Kulturväxtdatabas, SKUD (Swedish Cultivated and Utility Plants Database; online resource on www.skud.info). 2012 (Kulturväxtdatabas)
- Auders Aris G., Spicer Derek P. Encyklopedia od Conifers. A Comprehensive Guide to Cultivars and Species. RHS London, ISBN 978190757151 <http://www.coniferworld.com/listing.php?x=l&a=Larix&b=laricina>
- Farjon A., (1990). Pinaceae: Drawings and descriptions of the genera *Abies*, *Cedrus*, *Pseudolarix*, *Keteleeria*, *Nothotsuga*, *Tsuga*, *Cathaya*, *Pseudotsuga*, *Larix* and *Picea*. Regnum Veg. 121. 1990 (Pinaceae)
- Farjon A., (2010). A handbook of the world's Conifers 1: -526s. BRILL, Leiden, Boston.
- Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrüssmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Pseudolarix*. [W]: Dirr Michael A.,(2009). Manual of Woody Landscape Plants. <https://dc.cod.edu>
- Pseudolarix*. [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
- Pseudolarix*. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
- Pseudolarix*. [W]: IROC International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants. <http://www.cultivar.org/>
- Pseudolarix*. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Pseudolarix*. [W]: PW Plants of the World online. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [Dostęp: 2018.11.15]
- Pseudolarix*. [W]: TPL The Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org/>
- Pseudolarix*. [W]: Wikipedia. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Topola>
- Pseudolarix*. [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>
- Seneta W., Dolatowski J., (2000). Dendrologia. Warszawa: PWN, wyd. 3, – 559 s.
- Zander R. (Encke F.,Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Pseudolarix*

- Baileya* 13: 133 1965. *Pinaceae* 84 1866.
- Fremdländ. Wald - Parkbäume* 392 1906. *Trav. Lab. Forest. Toulouse* 1(4)4: 9 1944.
- J. Arnold Arbor.* 1: 53 1919.
- Monogr. Abietin. Japan. Reich.* 99 1890.

Pterostyrax Siebold & Zucc. 1839 – Styrakowiec, rodzina Styracaceae – Styrakowate

Do rodzaju należą 4 gatunki, występujące od Birmy po Japonię. W Polsce uprawiane są 2. Owocem jest podłużny pestkowiec, z podłużnymi żebrami lub wąskimi skrzydełkami. Stąd nazwa *Pterostyrax* - „skrzydlaty styraks”. U roślin z pokrewnego rodzaju *Styrax* nie ma skrzydełek. Rodzaj nie jest wymieniony w The Plant List.

Pterostyrax corymbosa Siebold et Zucc. 1893 – Styrakowiec chiński

Występuje w Japonii i w Chinach. Jest to krzew w uprawie od 3 do 4 m wysokości, w ojczyźnie drzewo do 12 m, o pędach początkowo pokrytych włoskami, później nagich. Liście ma sezonowe, od 6 do 12 cm długości, eliptyczne do jajowatych, skrętoległe, krótko zaokrąglone, u podstawy klinowate, obustronnie luźno pokryte gwiazdzistymi włoskami – od spodu przede wszystkim nerw główny. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty mają 1,5 cm długości, są dzwonekowane, przyjemnie pachnące, kremowobiałe, pręciki wyraźnie dłuższe od korony; zebrane w okazałe, szczytowe, zwisające, luźne baldachogrona od 8 do 15 cm długości. Owocem są suche, oskrzydłone pestkowce do 12 mm długości, z 5 wąskimi listwami (!) i gęsto pokryte sztywnymi, gwiazdzistymi włoskami. W zależności od pochodzenia od dość mrozoodporny do minus 20°C (USDA 6b) do dostatecznie mrozoodporny do minus 23°C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1997 roku. Ten pięknie, obficie i długo kwitnący krzew doskonale nadaje się na słoneczne i ciepłe stanowiska. W młodości wymaga okrywania na zimę.

Pterostyrax hispida Siebold & Zucc. 1846 - Styrakowiec japoński

Pochodzi z Japonii i Chin, gdzie porasta górskie lasy. Na naturalnych stanowiskach jest drzewem dorastającym do 15 m wysokości, w uprawie jest wysokim krzewem do 3 m lub małym drzewem. Liście są sezonowe, duże do około 20 cm długości, owalne, z zaokrąglonym wierzchołkiem i soczyście zielone. Kwitnie wyjątkowo obficie pod koniec czerwca. Kwiaty są delikatnie, przyjemnie pachnące, białe lub kremowe, bardzo drobne, z pręcikami wystającymi ponad płatkami. Zebrane są w gęste, zwisające, długie do 25 cm długości wiechy. Owocostany pokryte brązowymi włoskami pozostają na krzewie przez całą zimę i atrakcyjnie zwisają. Dostatecznie mrozoodporny, do minus 23°C (USDA6 a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1905 roku.

Tab. 251. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji roślin z rodzaju *Pterostyrax* – Styrykowiec uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań (za: www.arboretumwojslawice.pl)

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 206/2017					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa odmiany i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
010793	<i>Pterostyrax</i>	<i>corymbosa</i> Siebold et Zucc.	"	97	Rogów
010793	<i>Pterostyrax</i>	<i>corymbosa</i> Siebold et Zucc.	"	00	Glinna - Arboretum
010793	<i>Pterostyrax</i>	<i>corymbosa</i> Siebold et Zucc.	"	16	Szmit, Ciechanów
003976	<i>Pterostyrax</i>	<i>hispida</i> Siebold & Zucc.	"	05	Glinna - Arboretum
003976	<i>Pterostyrax</i>	<i>hispida</i> Siebold & Zucc.	"	17	Dymny, T.

Tab. 252. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Pterostyrax*

Oznaczenia: autor opisu, rok {hodowca, rok/introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Pterostyrax</i> Siebold & Zucc 1839	<i>Decavenia</i> (Nakai) Koidz. 1839
<i>Pterostyrax corymbosus</i> Siebold et Zucc.1893	<i>Halesia corymbosa</i> (Siebold et Zucc.) G.Nicholson 1885 <i>Pterostyrax corymbosa</i> Siebold et Zucc.1839
<i>Pterostyrax burmanicus</i> W.W.Sm. & Farrer 1920	
<i>Pterostyrax psilophyllus</i> Diels ex Perkins 1907	<i>Pterostyrax psilophyllus</i> var. <i>leveillei</i> (Fedde ex H. Lév.) H. Hara .1915 <i>Pterostyrax psilophyllus</i> var. <i>discolor</i> Diels ex Hara 1939 <i>Pterostyrax leveillei</i> (Fedde ex H.Lév.) Chun 1932 <i>Styrax leveillei</i> Fedde ex H.Lév. 1915

Pterostyrax hispidus Siebold et Zucc. 1846

Decavenia hispida (Siebold & Zucc.) Koidz. 1930
Decavenia japonica Koidz. 1930
Decavenia micrantha Siebold & Zucc. 1846
Decavenia micranthus (Siebold & Zucc.) Koidz. 1930
Halesia hispida (Siebold & Zucc.) N.E.Br. 1882
Pterostyrax hispida Siebold et Zucc. 1948
Pterostyrax micranthus Siebold & Zucc. 1846

Bibliografia

- Chang C.S., Kim H. & Chang K.S. (2014). Provisional checklist of vascular plants for the Korea peninsula flora (KPF): 1-660. DESIGNPOST. [Cited as *Pterostyrax hispidus*.]
 Govaerts R. (2000). World Checklist of Seed Plants Database in ACCESS D: 1-30141. [Cited as *Pterostyrax hispidum*.]
 Griffiths M., 1994. Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
 Hoffman M.H.A., 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
 Kress W.J., DeFilipps R.A., Farr E. & Kyi D.Y.Y. (2003). A Checklist of the Trees, Shrubs, Herbs and Climbers of Myanmar Contributions from the United States National Herbarium 45: 1-590. Smithsonian Institution.
 Krüssmann Gerd, 1983. Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
 Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
 Mostaph M.K. & Uddin S.B. (2013). Dictionary of plant names of Bangladesh, Vasc. Pl.: 1-434. Janokalyan Prokashani, Chittagong, Bangladesh.
Pterostyrax. [W]: Dirr Michael A.,(2009). Manual of Woody Landscape Plants. <https://dc.cod.edu>
Pterostyrax. [W]: EPPO Global Database <https://gd.eppo.int/taxon>
Pterostyrax. [W]: IPNI The International Plant List (IPNI). <https://www.ipni.org/>
Pterostyrax. [W]: IROC International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants. <http://www.cultivar.org/>
Pterostyrax. [W]: PF: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
Pterostyrax. [W]: PW Plants of the World online. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [Dostęp: 2018.11.15]
Pseudolarix. [W]: TPL The Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org/>
Pterostyrax. [W]: Wikipedia. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Topola>
Pterostyrax. [W]: WPD: Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>,
 Zander R. (Encke F.,Buchheim G., Seybols), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Zasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Pterostyrax*

Abh. Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss. 4(3): 132 (1846).

Bot. Mag. (Tokyo) 44: 111 (1930)

Fl. Jap. 1: 94 (1839)

Fl. Kouy-Tcheou 407 1915.

H.G.A.Engler (ed.), Pflanzenr., IV, 241: 103 (1907)

Hooker's Icon. Pl. 32: t. 3161 1932.

Ill. Dict. Gard. 2: 109 1885.

J. Jap. Bot. 15(7): 457 1939.

I. Jap. 1: 94 (1839)

Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 12: 233 (1920)

Suppl. Johnson's Gard. Dict.: 937 (1882)

Tyranosaurus rex, Krasiejów

Rhus L. – Sumak, rodzina *Anacardiaceae* - Nanerczowate

Występują w subtropikalnych i umiarkowanych regionach na całym świecie, szczególnie w Azji Wschodniej, Afryce i Ameryce Północnej. Do rodzaju należy około 35 (150) gatunków. Gatunkiem typowym jest *Rhus coriaria* L. Są to małe drzewa lub krzewy od 1 do 10 m wysokości. Liście są sezonowe, ułożone skrętoległe, nieparzystopierzastozłożone, 3-listkowe lub pojedyncze. Jesienią przebarwiają się fantastycznie na żółto, pomarańczowo i czerwono. Kwiaty są bardzo drobne, obulub rozdzielnopłciowe, poligamiczne lub dwupiennie, kremowożółte, zwykle 5-krotne, bezpłatkowe, drobne i zebrane w wiechach. Owocem jest pestkowiec. Niektóre są wytrzymałe na mróz i suszę. Wszystkie są światłolubne i mało wymagające co do gleby. Wiele sumaków ma **silne właściwości trujące, parzące i alergiczne** (!). Winny być uprawiane ze szczególną odpowiedzialnością. Z niektórych otrzymuje się różne przyprawy kulinarne.

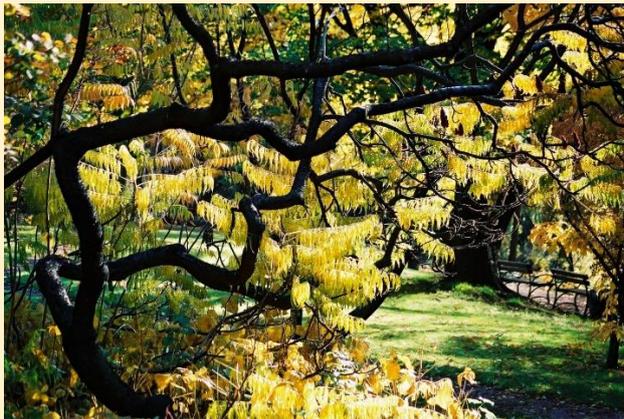
Rhus aromatica 'Gro-Low' – Sumak aromatyczny 'Gro-Low'

Pochodzi z Ameryki Północnej. Jest to gęsty krzew, płytko korzeniący się, rozrastający się przy pomocy rozłogów i dorastający do 1 m wysokości i podobnej średnicy lub większej. Liczne pędy rozgałęziają się już przy samej ziemi i po przełamaniu pachną cytryną (podobny, toksyczny, *Rhus radicans* cuchnie). Liście są sezonowe, pachnące cytryną, trójklapowe, 5-8 cm długości, błyszczące, brzegiem ząbkowane, zielone, jesienią w różnych tonacjach ognistej czerwieni. Kwitnie w maju przed listnieniem. Kwiaty ma żółte, miododajne, pachnące i zebrane w kłosach. Czerwone owoce, chętnie zjadane przez ptaki, dojrzewają w połowie lata i są owłosione długimi włoskami. Można je dodawać do herbaty. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA `3). Dobry do obsadzania skarp, autostrad i pasów szybkiego ruchu.

Rhus typhina L. – Sumak octowiec

Buchlovice

Rośnie na najsuchszych i kamienistych glebach we wschodnich terenach Ameryki Północnej od stanów Quebec i Ontario na północy do stanów Georgia, Indiana i Iowa na południu. Są to rozdzielнопłciowe, dwupienne krzewy lub niewielkie drzewa o regularnej, kulistej i luźnej koronie wydające liczne odrośla korzeniowe. Pędy ma grube, sztywne, gęsto brązowo owłosione, z szerokim, brązowym rdzeniem. Zawierają aromatyczny sok mleczny. Liście są sezonowe, pierzaste, długie do 40 cm, złożone z 5-13 par listków. Listki jajowatolancetowate, piłkowane, z wierzchu nagie, od spodu sine

i owłosione wzdłuż nerwu. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty bardzo miododajne, są drobne, zielonkawe i męskie zebrane w luźne, szerokie wiechy, żeńskie w gęste i kolbowate wiechy. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). Jest to roślina światłożądna i bardzo atrakcyjna w krajobrazie. Substancje zawarte w tej roślinie, oprócz innych właściwość, odstraszą komary (dobrze jest dodać liści *Sambucus nigra*). Z tego też powodu była czasem traktowana jako roślina strategiczna.

Rhus typhina 'Baltiger' TIGER EYES – Sumak octowiec 'Baltiger' TIGER EYES

Sport (?) z *Rhus typhina* 'Dissecta' Niskopienne, dwupienne, drzewko o parasolowatej, szeroko rozłożystej koronie dorastające do 2 m wysokości. Rośnie powoli i dorasta do 2 m wysokości i podobnej szerokości. Pędy ma grube, owłosione i czerwono-brązowe. Liście są sezonowe, delikatne, pierzaste, złożone z kilkunastu par lancetowatych listków głęboko powcinanych. Liście wiosną są jasnozielone, później stają się żółte i jesienią intensywnie szkarłatne. Na okazach żeńskich powstają w sierpniu amarantowe, kolbiaste owocostany utrzymujące się na roślinie przez całą zimę. Bardzo

mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 5a). Odporna na szkodniki i choroby, warunki klimatu wielkowiejskiego i zanieczyszczenia pyłami. Daje znacznie mniej odrostów od *Rhus typhina* 'Dissecta'

Rhus typhina 'Baltiger' TIGER EYES

***Rhus typhina* 'Dissecta'** - Sumak octowiec 'Dissecta'

Egzotyczna odmiana strzepolistna. Rośnie słabiej od gatunku do 3-4 m wysokości, tworzy koronę szeroką, ażurową i rozłożystą. Listki są delikatne i pierzasto wcinane. Pędy ma brązowe, grube i w młodości gęsto okryte włoskami. Rozgałęziają się widlasto i często pokładają się po ziemi. Wewnątrz pędów, podobnie jak u gatunku, jest biały sok mleczny. Liście są długie do 50 cm, pierzastołożone z 20-30 głęboko powcinanych listków. Są bardzo delikatne i podobne do liści paproci. Jest to miododajny klon żeński o atrakcyjnych, gęstych, zbitych, utrzymujących się o wiosny, amarantowych owocostanach na końcach pędów pojawiających się już w lipcu. Owoce są kwaśne i w smaku podobne do octu (stąd nazwa octowiec). Blaszki liściowe są zielone i od spodu owłosione. Jesienią fantastycznie jaskrawo pomarańczowoczerwone i cytrynowe. Bardzo mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2004 roku. Są światłolubne, odporne na skażenia przemysłowe i nie wymagające co do podłoża. Rozrastają się przy pomocy podziemnych rozłogów. Są doskonałe do obsadzania hałd, nieużytków przemysłowych i wojskowych, pod warunkiem, że ich dalszy rozwój będzie kontrolowany.

Rhus glabra 'Laciniata'

Obród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego

Odmianę znaleziono w 1863 roku na stanowisku naturalnym w okolicy Filadelfii. Krzew lub niskie, wielopniowe drzewo o grubym pniu, średniej wysokości od 1,5-do 3 m wysokości i podobnej szerokości. Pędy pokryte grubym nalotem i nagie, jesienią brązowe. Liście pierzaste, długości 20-30 cm, złożone z 11-31 par listków. Listki długości 8-11 cm, głęboko powcinane, czasem aż do nerwu głównego, sprawiając, że są podwójnie pierzaste. Jesienią liście ogniście jaskrawoczerwone, pomarańczowe i żółte. Klon żeński. Kwitnie w lipcu i sierpniu. Kwiaty miododajne. Owoców i nasion brak. Wyjątkowo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 3-4) i odporny na warunki siedliskowe. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2002 roku. Rozrastają się przy pomocy podziemnych rozłogów. Są doskonałe do obsadzania hałd, nieużytków przemysłowych i wojskowych.

Rhus vernix L.

Występuje na torfowiskach we wschodniej Ameryce Północnej. Jest to krzew w uprawie od 2 do 3 m wysokości, w ojczyźnie małe drzewko do 7 m, o szerokiej i kulistej koronie. Pędy są nagie, młode pomarańczowe, starsze jasnoszare i zawierają biały sok mleczny. Liście ma sezonowe, od 4 do 15 cm długości, nieparzystopierzaste, złożone z 7-13 eliptycznych do podługowatych listków, zaokrąglonych, całobrzegich, początkowo lekko omszonych, później nagich. Kwitnie w czerwcu i lipcu. Kwiaty są zielonoożółte i zebrane w 10-20 centymetrów długie, wąskie i luźno przewieszające się wiechy. Owoce to spłaszczone kule 5-6 mm średnicy, jasnoszarożółte do białożółtych. Długo utrzymują się na roślinie. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). Wskazane są gleby wilgotne, żyzne i stanowiska słoneczne - wtedy liście przebarwiają się pięknie jesienią. Warto wiedzieć, że jest to roślina o silnych właściwościach trujących. W soku mlecznym występują substancje czynne o charakterze heptenu. Mają one działanie parząco-pryszczące i uczulające na skórę i błonę śluzową oczu, nosa i jamy ustnej (katechole: pentadecylkatechole, heptadecylkatechole, glutarenhol i laccol). Kilka godzin po pierwszym kontakcie następuje silne zaczerwienienie skóry, uczucie pieczenia, obrzmienie, świąd, pęcherzyki, które mogą się zlewać, po kilku dniach stan ten cofa się powoli. Po ponownym kontakcie jest ostre zapalenie skóry z objawami ogólnymi, gorączka, leukocytoza. Objawy wewnętrzne to niezbyt żołądka i jelit, biegunka, drgawki epileptyczne, ostra niewydolność nerek i zmiany zwyrodnieniowe nerek. Leczenie jest bardzo uporczywe i może trwać miesiącami. We wszystkich częściach rośliny występuje też silny alergen, olej urushiol. Często rozwija się uczulenie, które może objawić się dopiero po latach.

Bibliografia

- Griffiths M.**, (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Jenny, Dean** (1999). Wild Color: The Complete Guide to Making and Using Natural Dyes. New York: Watson-Guption. -123 s.
- Krüssmann Gerd**, (1983). Manual of cultivated conifers (English translation of *Die Nadelgehölze*, ed. 2. 1983). 1985 (KrusmannC)
- Laar H. van de, JONG P.C. de**, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Rayne, S., Mazza, G.** Biological Activities of Extracts from Sumac (*Rhus* spp.): A Review. Nat Prec (2007) <https://doi.org/10.1038/npre.2007.631.1>
- RHS** (2008), A-Z encyclopedia of garden plants. United Kingdom: Dorling Kindersley. 2008. -1136 s. ISBN 1405332964.
- Rhus**. [W]: TPL The Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org/>
- Seneta W.**, Dolatowski J., (2000). Dendrologia. Warszawa: PWN, wyd. 3, – 559 s.
- Zander R.** (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Spis fotografii

- Citrus trifoliata* L. 1763 – Poncyria trójlistkowa str. 3271 4x
- Lycium barbarum* 'Korean Big' – Kolcowój szkarłatny 'Korean Big' 3154
- Lyonia ligustrina* (L.) DC. 1839 – Lonia wiechowata 3162
- Maackia amurensis* Rupr. 1856 – Makia amurska 3167
- Maclura pomifera* (Raf.) C.K.Schneid. 1906 – Żółtnica pomarańczowa 3169 2x
- Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt. – Mahonia pospolita 3174 2x
- Mahonia japonica* (Thunb.) DC. – Mahonia japońska 3174 2x, 3175
- Menispermum dauricum* DC. 1817 – Miesięcznik dahurski 3189
- Menziesia pilosa* Michx. ex Lam. – Menziesia orzęsiona 3181 2x
- Metasequoia glyptrostroboides* Hu & W.C.Cheng – Metasekwoja chińska 3184 3x, 3184 6x
- Metasequoia glyptrostroboides* 'Miss Grace' – Metasekwoja chińska 'Miss Grace' 3186 2x
- Metasequoia glyptrostroboides* 'White Spot' – Metasekwoja chińska 'White Spot' 3187
- Metasequoia glyptrostroboides* 'Spring Cream' – Metasekwoja chińska 'Spring Cream' 3186 2x
- Microbiota decussata* Kom. 1923 – Mikrobiota syberyjska 3190 2x
- Morus alba* 'Pendula' – Morwa biała 'Pendula' 3192 4x
- Morus alba* 'Spirata' – Morwa szerokolistna 'Spirata' 3193 3x
- Neillia incisa* 'Crispa' – Tawulec pogięty 'Crispa' 3201 2x, 3203
- Neillia thibetica* Bureau & Franch 1891 – Neillia tybetańska 3201
- Nothofagus antarctica* (G. Forst.) Oerst. – Notofagus antarktyczny 3204 4x, 3205 3x,
- Nyssa sylvatica* Marshall – Błotnia leśna 3209, 3210 3x, 3211
- Orixa japonica* Thunb.1783 – Oriksa japońska 3214 2x

Osmanthus heterophyllus 'Goshiki' 3216
Oxydendrum arboretum (L.) DC. – Kwaśnadrzew konwaliowy 3223 2x
Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch. 1887 – Winobluszcz pięciolistkowy 3225 4x
Parthenocissus quinquefolia 'Monham' – Winobluszcz pięciolistkowy 'Monham' 3226
Parthenocissus quinquefolia var. *engelmannii* – Winobluszcz pięciolistkowy odmiana Engelmanna 3225 2x
Parthenocissus tricuspidata – Winobluszcz trójklapowy 3227 7x, 3228 2x, 3229 4x
Parthenocissus tricuspidata 'Lowii' – Winobluszcz trójklapowy 'Lowii' 3230
Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii' – Winobluszcz trójklapowy 'Veitchii' 3231 3x
Parthenocissus tricuspidata 'Minutifolia' – Winobluszcz trójklapowy 'Minutifolia' 3230
Paxistima canbyi A. Gray 1873 – Paksistima Canby'ego 3237
Periploca graeca L. 1753 – Obwojnik grecki 3238
Phellodendron amurense Rupr. 1857 – Korkowiec amurski 3241 2x
Philadelphus 'Belle Etoile' – Jaśminowiec 'Belle Etoile' 3249
Philadelphus caucasicus 'Aureus' – Jaśminowiec kaukaski 'Aureus' 3244
Philadelphus coronarius 'Kostelec' – Jaśminowiec wonny 'Kostelec' 3245
Philadelphus coronarius 'Variegatus' – Jaśminowiec wonny 'Variegatus' 3246, 3247 2x
Philadelphus 'Innocence' – Jaśminowiec 'Innocence' 3249, 3258
Philadelphus 'Virginalis' – Jaśminowiec panieński 'Virginalis' 4248
Pieris japonica (Thunb. ex Murray) D. Don ex G. Don 1834 – Pieris japoński 3262
Pieris japonica 'Bonifre' – Pieris japoński 'Bonifre' 3262
Pieris japonica 'Cavatine' – Pieris japoński 'Cavatine' 3263
Pieris japonica 'Gavotte' – Pieris japoński 'Gavotte' 3263
Pieris japonica 'Mountain Fire' – Pieris japoński 'Mountain Fire'
Pieris japonica 'Valley Valentine' – Pieris japoński 'Valley Valentine' 3265
Populus nigra L. 1753 – Topola czarna 3274
Populus x wilsoncarpa Bartkowiak & Bugała 1978 – Topola mieszańcowa 3275 4x, 3276 3x
Pseudolarix amabilis (J. Nelson) Rehder 1919 – Modrzewnik chiński 3298 7x, 3299 4x
Pterostyrax corymbosa Siebold et Zucc. 1893 – Styrakowiec chiński 3301 2x
Pterostyrax hispida Siebold & Zucc. 1846 – Styrakowiec japoński 3301 2x, 3302
Rhus aromatica 'Gro-Low' – Sumak aromatyczny 'Gro-Low' 3304, 3305
Rhus glabra 'Laciniata' 3308
Rhus typhina 'Baltiger' TIGER EYES – Sumak octowiec 'Baltiger' 3307
Rhus typhina 'Dissecta' – Sumak octowiec 'Dissecta' 3307, 3308 2x
Rhus typhina L. – Sumak octowiec 3306 3x
x Chitalpa tashkentensis Ellis & Wisura 'Minsum' – Chitalpa taszkiencka 'Minsum' str. 3153

Spis tabel

Tab. 201. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Lycium** – Kolcowój uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 3184
 Tab. 202. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Lycium** 3154
 Tab. 203. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Lyonia** – Lonia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3162
 Tab. 204. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Lyonia** 3162
 Tab. 205. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Maackia** – Makia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3137
 Tab. 206. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Maackia** 3137
 Tab. 207. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Maclura** – Żółtnica uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3170
 Tab. 208. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Maclura** 3170
 Tab. 209. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Mahonia** – Mahonia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3175
 Tab. 210. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Mahonia** 3175
 Tab. 211. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Menispermum** – Miesiecznik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3180
 Tab. 212. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Menispermum** 3180
 Tab. 213. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Menziesia** – Menziesia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3182
 Tab. 214. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Menziesia** 3183
 Tab. 215. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Metasequoia** – Metasekwoja uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3187
 Tab. 214. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Metasequoia** 3188
 Tab. 217. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Microbiota** – Mikrobiota uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3191
 Tab. 218. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Microbiota** 3191
 Tab. 219. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Morus** – Morwa uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3194
 Tab. 220. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Morus** 3194
 Tab. 221. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Neillia** – Neillia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3202
 Tab. 222. Różnorodność botaniczna w rodzaju 3202
 Tab. 223. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Nothofagus** – Notofagus uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3206
 Tab. 224. Różnorodność botaniczna w rodzaju **Nothofagus** 3206
 Tab. 225. Wykaz gatunków i odmian różnych provenencji żywych roślin z rodzaju **Nyssa** – Nysa uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3211

- Tab. 226. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Nyssa* 3212
 Tab. 227. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Orixa** – Oriksa uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3215
 Tab. 228. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Orixa* 3215
 Tab. 229. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Osmanthus** – Osmantus uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3217
 Tab. 230. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Osmanthus* 3217
 Tab. 231. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Oxydendrum** – Kwaśnodrzew uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3223
 Tab. 232. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Oxydendrum* 3224
 Tab. 233. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Parthenocissus** – Winobluszcz utrzymywanych dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3232
 Tab. 234. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Parthenocissus* 3232
 Tab. 235. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Paxistima** – Paksistima uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3237
 Tab. 236. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Paxistima* 3237
 Tab. 237. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Periploca** – Obwojnik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3239
 Tab. 238. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Periploca* 3239
 Tab. 239. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Phellodendron** – Korkowiec uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3242
 Tab. 240. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Phellodendron* 3242
 Tab. 241. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Philadelphus** – Jaśminowiec uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3250
 Tab. 242. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Philadelphus* 3251
 Tab. 243. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Pieris** – Pieris uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3265
 Tab. 244. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Pieris* 3267
 Tab. 245. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Citrus** – Poncyria uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3272
 Tab. 246. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Poncirus* 3272
 Tab. 247. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych z rodzaju **Populus** – Topola roślin uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3277
 Tab. 248. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Populus* 3277
 Tab. 249. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Pseudolarix** – Modrzewnik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3300
 Tab. 250. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Pseudolarix* 3300
 Tab. 251. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji roślin z rodzaju **Pterostyrax** – Styrakowiec uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań 3302
 Tab. 252. Różnorodność botaniczna w rodzaju *Pterostyrax*

Spis treści

Błotnia leśna 3209	<i>Lyonia ligustrina</i> 3162
Chitalpa taszkiencka 'Minsum' 3153	<i>Maackia amurensis</i> Rupr. 3167
<i>Citrus</i> 3272	<i>Maclura</i> 3137
<i>Citrus trifoliata</i> 3271	<i>Mahonia</i> 3175
Jaśminowiec 3250	<i>Mahonia</i> 3175
Jaśminowiec 'Belle Etoile' 3249	<i>Mahonia aquifolium</i> 3169
Jaśminowiec bezwonny odmiana wielkokwiatowa 3247	<i>Mahonia japonica</i> 3174
Jaśminowiec 'Biały Karzeł' 3249	Mahonia japońska 3174
Jaśminowiec czerwonawy 3248	<i>Mahonia nervosa</i> 3175
Jaśminowiec Delavaya 3247	Mahonia pospolita 3169
Jaśminowiec 'Innocence' 3249	Mahonia żylasta 3175
Jaśminowiec kaukaski 'Aureus' 3244	Makia amurska 3169
Jaśminowiec Magdaleny 3248	<i>Menispermum</i> 3180
Jaśminowiec omszony 3247	<i>Menispermum dauricum</i> 3189
Jaśminowiec paniński 'Virginalis' 4248	<i>Menziesia</i> 3182
Jaśminowiec wonny 3245	Menziesia 3182
Jaśminowiec wonny 'Kostelec' 3245	Menziesia orzęsiona 3181
Jaśminowiec wonny 'Variegatus' 3246	<i>Menziesia pilosa</i> 3181
Kolcowój 3184	Metasekwoja 3191
Kolcowój szkarłatny 'Korean Big' 3154	Metasekwoja chińska 3184
Korkowiec 3242	Metasekwoja chińska 'Miss Grace' 3186
Korkowiec amurski 3241	Metasekwoja chińska 'Spring Cream' 3186
Kwaśnodrzew 3223	Metasekwoja chińska 'White Spot' 3187
Kwaśnodrzew konwaliowy 3223	<i>Metasequoia</i> 3191
Lionia 3162	<i>Metasequoia glyptrostroboides</i> 3184
Lionia wiechowata 3162	<i>Metasequoia glyptrostroboides</i> 'Miss Grace' 3186
<i>Lycium</i> 3184	<i>Metasequoia glyptrostroboides</i> 'White Spot' 3187
<i>Lycium barbarum</i> 'Korean Big' 3154	<i>Metasequoia glyptrostroboides</i> 'Spring Cream' 3186
<i>Lyonia</i> 3162	<i>Microbiota</i> 3194

- Microbiota decussata* 3190
 Miesięcznik 3180
 Miesięcznik dahurski 3189
 Mikrobiota 3194
 Mikrobiota syberyjska 3190
 Modrzewnik 3300
 Modrzewnik chiński 3298
Morus 3194
Morus alba 'Pendula' 3192
Morus alba 'Spirata' 3193
 Morwa 3194
 Morwa biała 'Pendula' 3192
 Morwa szerokolistna 'Spirata' 3193
Neillia 3202
 Neillia 3202
Neillia incisa 'Crispa' 3201
Neillia tibetica 3201
 Neillia tybetańska 3201
Nothofagus 3206
Nothofagus antarctica 3204
 Notofagus 3206
 Notofagus antarktyczny 3204
 Nysa 3212
Nyssa 3212
Nyssa sylvatica 3209
 Obwojnik 3239
 Obwojnik grecki 3238
 Oriksa 3215
 Oriksa japońska 3214
Orixa 3215
Orixa japonica 3214
Osmanthus 3217
Osmanthus decorus 3216
Osmanthus heterophyllus 3216
Osmanthus heterophyllus 'Goshiki' 3216
Osmanthus x burkwoodii 3216
 Osmantus 3217
 Osmantus Burkwooda 3216
 Osmantus dekoracyjny 3216
 Osmantus różnolistny 3216
Oxydendrum 3223
Oxydendrum arboretum 3214
 Paksistima 3237
 Paksistima Canby'ego 3237
Parthenocissus tricuspidata 'Green Spring' 3230
Parthenocissus 3232
Parthenocissus quinquefolia 3225
Parthenocissus quinquefolia 'Monham' 3226
Parthenocissus quinquefolia var. *engelmannii* 3225
Parthenocissus tricuspidata 3227
Parthenocissus tricuspidata 'Lowii' 3230
Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii' 3231
Parthenocissus tricuspidata 'Minutifolia' 3230
Paxistima 3237
Paxistima canbyi 3237
Periploca 3239
Periploca graeca 3238
Phellodendron 3242
Phellodendron amurense 3241
Philadelphus 3250
Philadelphus 'Belle Etoile' 3249
Philadelphus 'Biały Karzeł' 3249
Philadelphus caucasicus 'Aureus' 3244
Philadelphus coronarius 3245
Philadelphus coronarius 'Kostelec' 3245
Philadelphus coronarius 'Variegatus' 3246
Philadelphus delavayi L. Henry 3247
Philadelphus 'Innocence' 3249
Philadelphus inodorus var. *grandiflorus* 3247
Philadelphus pubescens Lois. 3247
Philadelphus purpurascens 3248
Philadelphus subcanus var. *magdalenae* 3248
Philadelphus 'Virginalis' 4248
Pieris 3265
Pieris 3265
Pieris amerykański 3261
Pieris 'Brouwer's Beauty' 3261
Pieris 'Brouwer's Beauty' 3261
Pieris floribunda 3261
Pieris japonica 3261
Pieris japonica 3262
Pieris japonica 'Bonifre' 3262
Pieris japonica 'Cavatine' 3263
Pieris japonica 'Fuga' 3263
Pieris japonica 'Gavotte' 3263
Pieris japonica 'Little Heath' 3264
Pieris japonica 'Little Heath Green' 3264
Pieris japonica 'Mountain Fire' 3265
Pieris japonica 'Valley Valentine' 3265
Pieris japonica 'White Cascade' 3264
Pieris japoński 3261
Pieris japoński 3262
Pieris japoński 'Bonifre' 3262
Pieris japoński 'Cavatine' 3263
Pieris japoński 'Fuga' 3263
Pieris japoński 'Gavotte' 3263
Pieris japoński 'Little Heath' 3264
Pieris japoński 'Little Heath Green' 3264
Pieris japoński 'Mountain Fire' 3265
Pieris japoński 'Valley Valentine' 3265
Pieris japoński 'White Cascade' 3264
 Poncyria 3272
 Poncyria trójlistkowa str. 3271
Populus 3277
Populus nigra 3274
Populus x wilsocarpa 3275
Pseudolarix 3300
Pseudolarix amabilis 3298
Pterostyrax 3302
Pterostyrax corymbosa 3301
Pterostyrax hispida 3301
Rhus 3304
Rhus aromatica 'Gro-Low' 3304
Rhus glabra 'Laciniata' 3308
Rhus typhina 'Baltiger' 3307
Rhus typhina 'Dissecta' 3307
Rhus typhina L. – Sumak octowiec 3306 3x
Rhus vernix L. 3309
 Styrakowiec 3302
 Styrakowiec chiński 3301
 Styrakowiec japoński 3301
 Sumak 3304
 Sumak aromatyczny 'Gro-Low' 3304
 Sumak octowiec 'Baltiger' 3307
 Sumak octowiec 'Dissecta' 3307
 Tawulec pogięty 'Crispa' 3201
 Topola 3277
 Topola czarna 3274
 Topola mieszańcowa 3275
 Winobluszcz 3232
 Winobluszcz pięciolistkowy 3225
 Winobluszcz pięciolistkowy 'Monham' 3226
 Winobluszcz pięciolistkowy odmiana Engelmanna 3225
 Winobluszcz trójklapowy 3227
 Winobluszcz trójklapowy 'Green Spring' 3230
 Winobluszcz trójklapowy 'Lowii' 3230
 Winobluszcz trójklapowy 'Minutifolia' 3230
 Winobluszcz trójklapowy 'Veitchii' 3231
x Chitalpa tashkentensis 'Minsum' 3153
 Żółtnica 3137
 Żółtnica pomarańczowa 3169

